

Euroopan unionin virallinen lehti

C 164

48. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

5. heinäkuuta 2005

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Tiedonantoja

.....

II Valmistavat säädökset

Alueiden komitea

58. täysistunto 23.—24. helmikuuta 2005

2005/C 164/01	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Tulviin liittyvä riskienhallinta — Tulvien ehkäisy, torjunta ja lieventäminen"	1
2005/C 164/02	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013"	4
2005/C 164/03	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Ehdotus: Neuvoston asetus Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen"	18
2005/C 164/04	Alueiden komitean 23. helmikuuta 2005 antama lausunto aiheesta "Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan kalatalousrahastosta"	31
2005/C 164/05	Alueiden komitean lausunto aiheista — "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan sosiaalirahastosta" ja — "Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös työllisyyttä ja sosiaalista yhteisvastuuta koskevan yhteisön Progress-ohjelman perustamisesta"	48
2005/C 164/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Valkoinen kirja yleishyödyllisistä palveluista"	53

FI

Hinta:
18 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2005/C 164/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla”	59
2005/C 164/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta”	65
2005/C 164/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan audiovisuaalialan tukiohjelman täytäntöönpanosta (Media 2007)”	76
2005/C 164/10	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n kemikaalipolitiikan vaikutukset Euroopan alueisiin ja kaupunkeihin”	78
2005/C 164/11	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle: Globalisaation sosiaalinen ulottuvuus — etujen laajempaa jakautumista edistävät EU:n poliittiset linjaukset”	82
2005/C 164/12	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta Euroopan komission työohjelma ja alueiden komitean tärkeimmät tavoitteet vuodeksi 2005	87
2005/C 164/13	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta Lissabonin strategian elvyttäminen	91

II

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

58. TÄYSISTUNTO 23.—24. HELMIKUUTA 2005

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Tulviin liittyvä riskienhallinta — Tulvien ehkäisy, torjunta ja lieventäminen”

(2005/C 164/01)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta ”Tulviin liittyvä riskienhallinta — Tulvien ehkäisy, torjunta ja lieventäminen” KOM(2004) 472 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 12. heinäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 26. toukokuuta 2004 tekemän päätöksen antaa ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi laatia aiheesta lausunto,

ottaa huomioon neuvoston 14. lokakuuta 2004 hyväksymät päätelmät tulviin liittyvästä riskienhallinnasta,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi vesipolitiikkaan liittyvien yhteisön toimien kehiksestä” KOM(1997) 49 lopullinen, CdR 171/97 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheista ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: ’Kuudes ympäristöä koskeva Euroopan yhteisön toimintaohjelma — Ympäristö 2010: Tulevaisuutemme valinta’ — Kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma” ja ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (2001–2010)” KOM(2001) 31 lopullinen, CdR 36/2001 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon päätöslauselmansa Eurooppaa äskettäin koetelleista tulvista ja Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta, CdR 294/2002 fin ⁽³⁾,

ottaa huomioon oma-aloitteisen lausuntonsa aiheesta ”Luonnonkatastrofien hallinta ja niiden seuraukset: mitkä ovat Euroopan unionin rakennepolitiikan tehtävät?”, CdR 104/2003 fin ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa komission ehdotukseen aiheesta ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset eurooppalaisesta rajaseutuyhteistyöyhtymästä (ERY)” KOM(2004) 496 lopullinen, CdR 62/2004 fin,

⁽¹⁾ EYVL C 180, 11.6.1998, s. 38.

⁽²⁾ EYVL C 357, 14.12.2001, s. 44.

⁽³⁾ EUVL C 66, 19.3.2003, s. 26.

⁽⁴⁾ EUVL C 256, 24.10.2003, s. 74.

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013" KOM(2004) 101 lopullinen, Cdr 162/2004 fin,

ottaa huomioon "kestävä kehitys" -valiokunnan joulukuun 9. päivänä 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (Cdr 299/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Henk **Aalderink**, Gelderlandin lääninvaltuutettu (NL/ALDE),

sekä katsoo, että

- 1) Tulviin liittyvä riskienhallinta on tärkeä aihe Euroopan alueille ja kunnille. Monien alue- ja paikallisviranomaisten on käsiteltävä joko jokien tai meren aiheuttamia tulvariskejä kansalaisten elämänlaadun suojelemiseksi ja säilyttämiseksi.
- 2) Tulvien luonne vaihtelee alueellisten erityispiirteiden mukaan. Tulvien todennäköisyyden ja vaikutusten vähentämiseksi tarvitaan erilaisia toimia. Näin ollen tulviin liittyvässä riskinhallinnassa tarvitaan alueellista lähestymistapaa.
- 3) Joet ja meret eivät kunnioita rajoja. Tämän vuoksi on pyrittävä rannikkoalueiden ja jokien koko vesistöalueen asukkaiden ja viranomaisten väliseen rajatylittävään yhteistyöhön. On tärkeää luoda yhteisvastuullisuutta niiden kansalaisten, joita tulvat eivät suoraan uhkaa, sekä tulvien uhkaamilla rannikoilla tai jokivarsilla asuvien kansalaisten välille.

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean näkemykset

ALUEIDEN KOMITEA

1.1 **on tyytyväinen** komission tiedonantoon kokonaisuudessaan ja erityisesti koordinoituun tulvantorjunnan toimintaohjelmaan sekä **painottaa**, että meret ja joet ovat dynaamisia järjestelmiä, joita ei voida hallita yksinkertaisilla tai alakohtaisilla toimilla.

1.2 **ymmärtää**, että yhdellä alueella toteutetut turvantorjuntatoimet saattavat aiheuttaa tulvia joen ylä- tai alajuoksulla sijaitsevilla alueilla. Näin ollen on tärkeää, että toimien vaikutukset otetaan huomioon koko vesistöalueella. Tällaisen lähestymistavan ei kuitenkaan tulisi johtaa ennalta määriteltuihin malleihin, standardisuunnitelmiin tai lisäbyrokratiaan, sillä alue- ja paikallisviranomaisia yhdistää erilaisuus eikä yhdenmukaisuus.

1.3 **on tietoinen** siitä, että toimenpiteiden vaikutuksen selvittäminen koko vesistöalueella edellyttää tiettyä perusindikaattorien vähimmäismäärää. Indikaattorien ansiosta toimia voidaan hienosäätää ja koordinoita kansainvälisellä, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Joustavuuden varmistamiseksi perusindikaattorien määrää tulisi voida vaihdella olosuhteiden mukaisesti.

1.4 **korostaa**, että kansalaisille tulisi tiedottaa ehkäisemistoimien merkityksestä silloinkin, kun välitöntä uhkaa ei ole. Kansalaisten sitoutuminen on hyvin tärkeää, sillä he ovat solidaarisuusperiaatteen tosiasiallisia toteuttajia. Tämä on erityisen merkittävää, kun ajatellaan kansalaisia etenkin sellaisilla jokien vesistöalueilla, joilla ei ole akuuttia tai mahdollista tulvavaaraa mutta joilla saattaa muodostua valumia.

1.5 **arvostaa** neuvoston 14. lokakuuta 2004 tekemää päätöstä, jonka mukaan tulvantorjunnan toimintaohjelmaa tulisi valmistella EU:n vesiasioista vastaavien johtajien säännöllisissä kokouksissa yhteistyössä muiden sidosryhmien ja asianomaisten osapuolten kanssa, ja **korostaa**, että Euroopan alue- ja paikallisviranomaisien tulisi osallistua toimintaohjelman valmisteluun.

1.6 **kannustaa** alue- ja paikallisviranomaisia laatimaan ennen vuotta 2007 suunnitelmia, joiden yhteydessä voidaan käyttää EU:n uusia rahoitusmahdollisuuksia, ja toivoo voivansa antaa niille tässä yhteydessä aktiivisesti virikkeitä. Samalla on otettava huomioon, että EU:n rahoitustuen hyödyntäminen edellyttää myös jäsenvaltion, alueen tai kunnan osarahoitusta.

2 Alueiden komitean suosituksukset

ALUEIDEN KOMITEA

2.1 **katsoo**, että tulvauhka on yhteinen ongelma ja että sitä tulisi käsitellä koko vesistöalueen tasolla. Päättävöitteena tulisi luoda yhteisvastuuta ja solidaarisuutta vesistöalueella, jotta koko alue otettaisiin huomioon, kun vesistöalueen yhdessä osassa etsitään tehokkaita toimia tulvauhan torjumiseksi.

2.2 **katsoo**, että on tärkeää valvuttaa kaikki sidosryhmät vesistöalueella ja etenkin jokien yläjuoksun alueilla, jotka ovat vähemmässä määrin tai eivät lainkaan alttiita tulville mutta joilla sijaitsevat toimijat vaikuttavat maankäytöllään valumien muodostumiseen, ja **suositaa**, että kaikki vesistöalueen alue- ja paikallisviranomaiset veloitettaisiin osallistumaan aktiivisesti ehkäisemistoimien suunnitteluun.

2.3 **kannattaa** vesistöaluetta koskevassa lähestymistavassa integroitua työskentelymenetelmää, jossa ei ole alakohtaisia poikkeuksia. Kyseistä menetelmää on noudatettava myös komitean kannattamaa solidaarisuusperiaatetta sovellettaessa.

2.4 **uskoo**, että pelastuspalvelualalla toimivalla Euroopan komission seuranta- ja tiedotuskeskuksella voisi olla merkittävä rooli sen lisäksi, että se levittää tietoa jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien viranomaisille, ja **suositaa**, että keskus ryhtyisi toimiin, joilla pyritään lisäämään tietoisuutta sidosryhmien — sekä suuren yleisön että elinkeinoelämän — keskuudessa. Laajan solidaarisuuden edistämiseksi vesistöalueilla komitea **suositaa**, että keskus laatii tulvakumppanuusaloitteita.

2.5 **uskoo**, että vain laaja-alaisella integroidulla lähestymistavalla, johon sisältyy useita politiikan aloja, voidaan saada aikaan toivotut vaikutukset pitkällä aikavälillä, ja **ehdottaa** näin ollen, että tulvantorjunnan toimintaohjelmassa käsitellään aktiivisesti maankäyttöpolitiikan monialaista aihepiiriä.

2.6 **painottaa** solidaarisuusperiaatteen soveltamisen merkitystä kolmivaiheisessa strategiassa, johon sisältyy veden sitominen, varastointi ja juoksutus. Asianmukainen maankäyttö ja vesihallinto saattaa vähentää suurten ja etenkin pienempien jokien tulvia. Esimerkkinä mainittakoon maaperän kyky sitoa vettä sekä pienten vesistöjen ja vesistöalueiden käyttö sadevesi-varastoina, mikä saattaa vähentää suurten vesimäärien valumista jokiin.

2.7 **kehottaa** komissiota laatimaan toimintaohjelmassa kaikkia asianomaisia yhteistyön hallintotasoja varten toimia, joilla voidaan vähentää tulvien vaikutusta tai todennäköisyyttä.

Yhdenkään jäsenvaltion ei tulisi pidättäytyä asenteella estää tulvariskin hallintasuunnitelmien kehittämistä.

2.8 **esittää**, että tulvantorjuntatoimia suunniteltaessa ja viimeisteltäessä tulisi hyödyntää vesipuitedirektiivissä esitettyjä työskentelymenetelmiä ja periaatteita ilman, että direktiiviä kuitenkaan pyritäisiin muuttamaan.

2.9 **uskoo**, että tulvantorjunnan toimintaohjelma tulisi pitkällä aikavälillä mukauttaa kaikkiin vesipuitedirektiivillä aikaansaatuihin toimenpiteisiin.

2.10 **suhtautuu myönteisesti** tulvantorjunnan toimintaohjelmaan sekä sen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteisiin. Lyhyellä aikavälillä on ehdottomasti jatkettava nykyisiä ja etenkin rakenteellisten toimien toteuttamiseen tähtääviä aloitteita. Alue- ja paikallisviranomaisten on pyrittävä kaikin tavoin toteuttamaan konkreettisia toimia tulvien ehkäisemiseksi jo ennen toimintaohjelmaa.

2.11 **katsoo**, että tulvantorjunnan toimintaohjelman onnistuminen riippuu oleellisesti riittävästä rahoituksesta. Tämä ajatus näkyy ehdotetuissa rahoitusnäkymissä ajanjaksoksi 2007–2013 sekä EU:n aluekehitysrahastoa, sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevissa ehdotuksissa.

2.12 **kannattaa** painokkaasti komission ehdottamaa menetelytapaa hyvien käytänteiden tunnistamiseksi, levittämiseksi ja edistämiseksi. Tähän tulisi saada mukaan jäsenvaltioiden lisäksi alue- ja paikallisviranomaiset sekä hyödylliseen panokseen kykenevät eri alueiden toimijat.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013”

(2005/C 164/02)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013”, KOM(2004) 101 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 18. maaliskuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan 1 kohdan nojalla sekä Euroopan komission ja alueiden komitean välisen yhteistyön muodoista syyskuussa 2001 tehdyn pöytäkirjan, jossa ”kannustetaan alueiden komiteaa laatimaan komission tärkeinä pitämistä aiheista strategisia asiakirjoja”, perusteella esittämän lausuntopyynnön,

ottaa huomioon alueiden komitean puheenjohtajan 26. toukokuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi sekä alueiden komitean työvaliokunnan 15. kesäkuuta 2004 tekemän päätöksen esittelijää hänen työssään avustavan työryhmän perustamisesta,

ottaa huomioon Brysselissä 7. heinäkuuta 2004 pidetyn ensimmäisen ja 16. marraskuuta 2004 pidetyn toisen työryhmäkokouksen päätelmät sekä alueiden komitean valiokuntien edustajien panoksen,

ottaa huomioon komission täydentävän tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Rahoitusnäkymät 2007–2013”, KOM(2004) 487 lopullinen, jossa tarkoituksena on kehitellä ensimmäisiä yksityiskohdallisia rahoitusehdotuksia,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin budjettivaliokunnan mietinnön Euroopan komission tiedonannosta KOM(2004) 101 lopullinen, A5-0268/2004, jonka esittelijä oli Terence **Wynn**, sekä aluekehitysvaliokunnan 18. maaliskuuta 2004 antaman täydentävän lausunnon, jonka esittelijä oli Samuli **Pohjamo**,

ottaa huomioon alueiden komitean suuntaa-antavan selvityksen aiheesta ”Rakennerahastojen hallinnointi ja yksinkertaistaminen vuoden 2006 jälkeen” (CdR 389/2002 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon alueiden komitean 12. kesäkuuta 2004 kolmannesta koheesiokertomuksesta antaman lausunnon (CdR 120/2004) ⁽²⁾,

ottaa huomioon ”alueellinen yhteenkuuluvuuspolitiikka” -valiokuntansa 26. marraskuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 162/2004 rev. 3, jonka esittelijä oli Birminghamin kaupunginvaltuuston jäsen Albert **Bore** (UK, PSE),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin 2. joulukuuta 2004 hyväksymän päätöslauselman rahoitusnäkymistä,

ottaa huomioon Euroopan komission 2. helmikuuta 2005 hyväksymän tiedonannon kevään Eurooppa-neuvostolle ”Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi — Uusi alku Lissabonin strategialle”, KOM(2005) 24 lopullinen,

⁽¹⁾ EUVL C 256, 24.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 318, 22.12.2004, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

komitean tekemien arviointien keskeisenä kriteerinä on edelleenkin EY:n perustamissopimuksen 2 ja 158 artikla⁽¹⁾; taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja yhteisvastuullisuuden lujittaminen koko yhteisön sopusointuisen kehityksen edistämiseksi sekä alueiden välisten erojen ja kaikkien epäsuotuisimpien alueiden jälkeenjääneisyyden vähentämiseksi vahvistaa omalta osaltaan merkittävästi alue- ja paikallisviranomaisten roolia Euroopassa ja edistää Lissabonin ja Göteborgin toimintasuunnitelmien toteutumista,

ehdotetun Euroopan perustuslakia koskevan sopimuksen III-116 artiklassa vahvistetaan yhteenkuuluvuuden tavoitetta lisäämällä siihen alueellinen ulottuvuus: "Edistääkseen koko unionin sopusointuista kehitystä unioni kehittää ja harjoittaa toimintaansa, taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi",

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Paikallis- ja alueviranomaisia koskevat kysymykset

ALUEIDEN KOMITEA

suhtautuu myönteisesti Euroopan komission hyväksymään, vuosien 2007–2013 rahoitusnäkyymiä koskevaan tiedonantoon "Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa"⁽²⁾.

1.1 Laajentuneen unionin tärkeimmät tavoitteet ja haasteet

1.1.1 kannattaa komission ehdotuksia, jotka vastaavat 27 jäsenvaltion unioniksi (johon kuuluvat Bulgaria ja Romania) laajentuneen Euroopan unionin tarpeita ja haasteita. Lisäksi ehdotukset ovat jäsenvaltioiden hallitusten Lissabonissa ja Göteborgissa asettamien kestävän kasvun ja kestävän ympäristökehityksen strategioiden täydentävien tavoitteiden sekä yhtenäismarkkinoihin liittyvien nykyisten ja tulevien vaatimusten mukaisia.

1.1.2 toteaa, että Euroopan unioni on jäänyt vuodesta 1995 lähtien jälkeen tärkeimmistä kilpakumppaneistaan⁽³⁾.

1.1.3 huomauttaa, että EU on merkittävästi maailman keskiarvoa hitaammin kasvava talousalue, vaikka siitä tuli 1. toukokuuta 2004 tapahtuneen laajentumisen yhteydessä maailman laajin talous- ja kaupparyhmittymä ja vaikka maailman tuottavimmat ja innovatiivisimmat kaupungit ja alueet sijaitsevat EU:n alueella.

1.1.4 korostaa, että ellei Euroopan talouden kaikkia osatekijöitä mukauteta globalisaation edellyttämiin rakennemuutoksiin, Euroopan talous heikkenee edelleen vuosina 2007–2013, mikä uhkaa Euroopan kaupunkien ja alueiden hyvinvointia, vakautta ja turvallisuutta.

⁽¹⁾ "Edistääkseen koko yhteisön sopusointuista kehitystä yhteisö kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi. Yhteisö pyrkii erityisesti vähentämään alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden tai saarien jälkeenjääneisyyttä, maaseutu mukaan luettuna."

⁽²⁾ KOM(2004) 101 lopullinen.

⁽³⁾ "Keskimääräinen kasvuprosentti 15 jäsenvaltion EU:ssa vuodesta 1995 on ollut 2,2 prosenttia, kun vastaava prosenttiluku on koko maailmassa 3,6 ja Yhdysvalloissa 3,2." KOM(2004) 101 lopullinen, s. 3.

1.1.5 toteaa, että koska kansalaisten luottamus eurooppalaisen mallin tehokkuuteen horjuu ja kansainvälinen tilanne on epävakaa, tulee kasvuun, kilpailukykyyn ja yhteisvastuuseen perustuvan Euroopan sosiaalisen mallin puolustamiseksi ja säilyttämiseksi toteuttaa koordinoituja toimia kaikilla hallintotasoilla.

1.1.6 toteaa lisäksi, että laajentumisen ansiosta tapahtuneen Euroopan uudelleenyhdistymisen tulee edelleen elvyttää yhteisvastuullisuutta ja antaa Euroopan unionille monimuotoisuutta, joka lisää sen potentiaalia. Laajentuminen on kuitenkin myös lisännyt ja synnyttänyt uusia taloudellisia ja sosiaalisia eroja kaupungeissa ja alueilla. Kontrolloimattomina ne uhkaavat yhteenkuuluvuutta ja yhtenäismarkkinoiden onnistumista sekä perustamissopimuksen mukaisia yhteisiä tavoitteita. Siksi eurooppalaisen yhteisvastuun hengen varmistaminen ja vahvistaminen on onnistuneen koheesiopoliitiikan ja Euroopan sosiaalisen mallin edistämisen välttämätön edellytys.

1.1.7 yhtyy komission näkemykseen siitä, että yhteisön tulee kohdentaa aiempaa enemmän määrärahoja laajentumisen epäsymmetristen budjettivaikutusten korjaamiseen, poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen ja tavoitteiden toteuttamisessa esiintyvien puutteiden korjaamiseen.

1.1.8 kannattaa komission ehdotuksia nykyaikaisen hallintotavan kanssa yhteensopivien ja paikallis- ja alueviranomaisien osallistumiseen pohjautuvien rahoitusnäkymien laatimiseksi.

1.1.9 katsoo, että se edellyttää, että jäsenvaltioissa asia tunnetaan kaikilla tasoilla omaksi ja siihen liittyvä yhteistoiminta ja vastuullisuus on koordinoitava, jotta toimet olisivat mahdollisimman tehokkaita ja EU:n näkyvyys mahdollisimman suurta, kansalaiset saisivat mahdollisimman paljon lisäarvoa ja jokainen julkisista varoista maksettu euro tuottaisi mahdollisimman paljon hyötyä.

1.2 Budjettivarat

ALUEIDEN KOMITEA

1.2.1 **suhtautuu myönteisesti** komission ehdotuksiin, joiden mukaan nykyiset poliittiset sitoumukset tulee ottaa huomioon ja niukkojen määrärahojen kohdentamiseksi tulee arvioida realistisesti, mitä EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan ja mihin on varaa.

1.2.2 **korostaa**, että laajentumisen myötä unionin BKT on noussut viisi prosenttia, kun taas väestömäärä on kasvanut 20 prosenttia.

1.2.3 **toteaa**, että asukaskohtainen BKT on pienennyt 25:n jäsenvaltion unionissa 12,5 prosenttia, sillä laajentumisen yhteydessä tuloerot kaksinkertaistuivat ja köyhydestä kärsiviä on nyt huomattavasti enemmän.

1.2.4 **huomauttaa**, että vaikka komissio ehdottaa maksu-määrärahojen kasvattamista keskimäärin 1,14 prosenttiin BKT:sta, maksusitoumusmäärärahojen osuus olisi rahoitusnäky-missä keskimäärin 1,22 prosenttia. Omien varojen enimmäis-määrä on vuoden 2007–2013 rahoitusnäkymissäkin 1,24 prosenttia BKT:sta eli sama kuin vuosina 2000–2006 ⁽¹⁾.

1.2.5 **toteaa lisäksi**, että EU:n omien varojen enimmäismää-rän pitäminen ennallaan on ristiriidassa sen kanssa, että enim-mäismäärää nostettiin kahden ensimmäisen rahoitusnäkymän yhteydessä.

1988–1992 1,15 prosentista 1,20 prosenttiin BKT:sta

1993–1999 1,24 prosentista 1,27 prosenttiin BKT:sta

2000–2006 1,27 prosenttia BKT:sta (tai) 1,24 prosenttia BKT:sta

1.2.6 **korostaa**, että komission politiikka on muotoiltu yksinomaan laajentumisen sanelemin ehdoin ja että maksusitou-musmäärärahat kuvastavat tätä politiikkaa (yhdessä muiden ulkoisten vaikutustekijöiden kanssa): yhteenkuuluvuuden ja kilpailukyvyyn edistämiseen (kestävään kasvuun) on varattu aiempaa enemmän määrärahoja, maataloustuotantoon (kestävään maatalouteen) varattuja määrärahoja on vähennetty, ja muuhun kuin maataloustuotantoon (maaseudun kehitykseen) varattuja määrärahoja taas on lisätty.

1.2.7 **toteaa** kuitenkin, että tällä tavoin laajentumisen väistä-mättömät kustannukset katetaan pienentämällä maksu-määrärahojen ja omien varojen enimmäismäärän välistä marginaalia, jota voitiin aiemmissa rahoitusnäkymissä käyttää satunnaisiin menoihin.

⁽¹⁾ Maksusitoumusmäärärahat ovat maksu-määrärahoja korkeammat, sillä kyse on varoista, jotka sidotaan yli vuoden kestäviin ohjelmiin ja joita ei näin ollen voida kokonaan käyttää sinä vuonna, jolle ne on budjetoitu. Maksu-määrärahat odotetaan käytettävän sen vuoden aikana, jolle ne on budjetoitu. Jäsenvaltioiden maksut lasketaan vuosittain talousarvion maksu-määrärahojen perusteella. Neuvoston päätöksellä asetetaan omien varojen enimmäismäärä, ja sen mukaan vahvistetaan jäsenvaltioiden maksujen enimmäismäärä.

1.2.8 **huomauttaa**, että vuosien 2007–2013 rahoitusnäky-missä maksu-määrärahat ovat 1,14 prosenttia BKT:sta ja sisäl-tävät Euroopan kehitysrahaston ja solidaarisuusrahaston. Näin ollen 1,14 prosenttia BKT:sta vastaa maksu-määrärahoja, jotka olisivat olleet kaudella 2000–2006 noin 1,10 prosenttia BKT:sta.

1.2.9 **panee merkille**, että komission ehdotuksista on erilaisia näkemyksiä ja että eräät nettomaksajavaltiot katsovat, että maksusitoumusmäärärahoihin käytettyjen menojen enim-mäismäärää tulee pienentää 1 prosenttiin BKT:sta (mikä sisäl-täisi aiemmin määritellyt sitoumukset, kuten maatalous-menot) ⁽²⁾.

1.2.10 **on huolissaan** siitä, että tuloksena olisi maksujen jääminen 0,9 prosenttiin BKT:sta ja että keskimääräiset vuotuiset määrärahat siis alittaisivat vuosina 2007–2013 selvästi vuodeksi 2006 sovitun tason, joka on 1,09 prosenttia BKT:sta.

1.2.11 **toteaa**, että se edellyttäisi tiukkaa budjettia, joka puolestaan saattaisi haitata sellaisilla politiikanlohkoilla toteutet-tavia toimia, joilla on perustamissopimuksen perusteella erityinen asema sekä merkittäviä kerrannaisvaikutuksia. Lisäksi asia vaikuttaisi uusien jäsenvaltioiden odotuksiin.

1.2.12 **katsoo**, että komission ehdotukset ovat looginen vastaus tällaisiin budjettihuoliin jäsenvaltioissa, joiden omia resursseja kaikkialla Euroopassa vallitseva hidas kasvuvauhti verottaa. Komitea yhtyykin Euroopan investointipankin näke-mykseen siitä, että resursseja on suunnattava tulevaisuuden haasteisiin.

1.2.13 **huomauttaa**, että — kun perustana on 1,24 prosenttia BKT:sta — EU:n talousarvio on vain noin 2,5 prosenttia unionin yhteenlasketuista julkisista menoista.

1.2.14 **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että on epärealistista odottaa nykyistä enemmän unionin toimia nykyistä pienemmillä määrärahoilla. Uudet yhteisön tason poli-tiikanalat edellyttävät myös uutta rahoitusta.

1.2.15 **toteaa**, että rahoitusnäkyymiä ei voida saada aikaan ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisymmärrystä, sillä voimassa olevassa perustamissopimuksessa ei velvoiteta laatimaan rahoitusnäkyymiä vaan määrätään vain vuotuisesta talousarviosta. Jäsenvaltioiden väliset erimielisyydet rahoitusnä-kymistä on siis ratkaistava nopeasti. Ei ole viisasta toistaa Agenda 2000 -ohjelmaa annettaessa tapahtuneita myöhästy-misiä. Viiveet neuvotteluissa johtavat häiriöihin tulevissa raken-nerahasto-ohjelmissa.

⁽²⁾ Ote kuuden valtionpäämiehen allekirjoittamasta kirjeestä: "Tulevien rahoitusnäkymien aikana keskimääräiset menot pitäisi mielestämme vakauttaa lähelle nykyisiä menotasoja, eivätkä ne saisi ylittää 1,0 prosenttia bruttokansantulosta mukaan luettuna maatalousmenot lokakuussa 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston asettaman ylärajan puitteissa."

1.2.16 **pitää** loogisena seitsemän vuoden jaksotusta, jota vuosien 2007–2013 rahoitusnäkyvien yhteydessä sovelletaan, kun otetaan huomioon kauteen liittyvät merkittävät rakenteelliset haasteet. Näin voidaan myös laatia toteuttamiskelpoiset mekanismit ja välineet myöhempiä kausia varten. Verrattuna lyhytkestoiseen rahoitukseen, jonka kesto noudattelee usein neljän tai viiden vuoden mittaisia jäsenvaltiotason toimikausia, kaupungeilla ja alueilla on yhteisöltä saatavan taatun seitsenvuotisrahoituksen ansiosta tarvittava ajallinen kehys, jotta ne voivat suunnitella pitkän aikavälin strategisia toimia kestävän taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi.

1.2.17 **toteaa**, että tulevia viisivuotiskausia koskevat ehdotukset voitaisiin sovittaa yhteen Euroopan parlamentin ja komission toimikausien kanssa. Näin lisättäisiin rahoitusnäkyvien demokraattista oikeutusta.

1.3 Menot

ALUEIDEN KOMITEA

1.3.1 **pitää** vuosien 2007–2013 rahoitusnäkyviä koskevassa komission tiedonannossa määriteltyjä kolmea painopistettä asianmukaisina. Painopisteet ovat

- kestävä kehitys
- täyden merkityksen antaminen unionin kansalaisuudelle
- EU kansainvälisenä toimijana.

1.3.2 **katsoo**, että vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä tulisi tunnustaa, että Euroopan laajuisia yhteisymmärrystä rahoitusnäkymissä määritellyistä yleisistä poliittisista haasteista on tarpeen laajentaa. Kyseisten seikkojen eurooppalainen ulottuvuus tulee ilmaista selvästi, ja samalla tulee korostaa EU:n toimien tuomaa lisäarvoa sekä sitä, että kukin hallintotaso — paikallinen, alueellinen ja kansallinen — antaa oman panoksensa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

1.3.3 **pitää myönteisinä** komission näkemyksiä unionitason toimien lisäarvosta ja EU:n politiikan täytäntöönpanon parantamisesta kussakin vuosien 2007–2013 rahoitusnäkyymiin sisältyvässä budjettikohdassa. Komissio on kehittänyt kyseisiä näkemyksiä edelleen myöhemmässä tiedonannossaan.

1.3.4 **kannattaa** komission tässä yhteydessä esittämää tavoitetta, jonka mukaan vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä rahoituksen siirtäminen EU:n tasolle ei saisi olla itsetarkoitus.

1.3.5 **kannattaa** komission näkemyksiä siitä, että seuraaviin rahoitusnäkyymiin sisältyvien menojen avulla tulisi varmistaa EU:n tasolla toteutettavien toimien

- vaikuttavuus, kun tuloksiin voidaan päästä vain unionitason toimilla

- tehokkuus, kun unionitason toimien avulla saadaan rahoille parempi vastine

- täydentävyys, jonka avulla saadaan aikaan kerrannaisvaikutuksia ja synnytetään toimintaa jäsenvaltio-, alue- tai paikallistasoilla.

1.3.6 **katsoo**, että EU:ssa sovellettava malli perustuu yksilön ja yhteiskunnan, valtion ja valtiotasoa alempien hallintotasojen sekä markkinahyödyn, sääntöjen ja määräysten tasapainoon. Toimien painottaminen, jota komissio esittää rahoitusnäkyvien yhteydessä, avaa mahdollisuuden kehittää tulevaisuudessa kestäväällä tavalla mallia, joka on taannut vakauden ja kasvun Euroopassa viimeksi kuluneiden 50 vuoden ajan.

1.3.7 **katsoo**, että tasapainottamalla huolellisesti EU:n laajuiset taloudelliset, sosiaaliset ja alueelliset erot komissio on laatinut punnitun yhteenkuuluvuutta edistävän strategian, joka kattaa kaikki toiminta-alat ja jossa painotetaan erityisesti uusien jäsenvaltioiden tarpeita.

1.3.8 **katsoo**, että kaikilla toiminta-aloilla on tärkeitä esimerkkejä siitä, että EU:n mallin avulla saadaan lisäarvoa: EU:n investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen, rajatylittävä vaihtotoiminta, infrastruktuurihankkeet, Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden liittäminen kumppanuusperusteiseen lähestymistapaan, jonka avulla voidaan edistää kasvua, lähentymistä, kilpailukykyä ja pitkän aikavälin kestävyyttä. Euroopan tutkimus- ja kehitystoiminnassa kumppanuusperusteinen lähestymistapa sisältää myös maantieteellisesti hajautetun koulutus- ja tutkimusinfrastruktuurin, joka mahdollistaa sen, että Euroopan väestön korkea koulutustaso ja kasvupotentiaali voidaan hyödyntää täysimääräisesti. Euroopan tavoittelemaa kestävää tulevaisuutta ei voida saavuttaa pelkästään markkinaehtoisilla ratkaisuilla.

1.3.9 **tunnustaa**, että rahoitettavuus ja budjettikuri ovat neuvotteluprosessissa motivoivia taustatekijöitä. Rahoitusnäkyvien laadintaprosessissa voidaan soveltaa kahdenlaista menetelmää:

- määritellä tarpeet ja osoittaa määrärahat niiden mukaisesti
- arvioida, mihin on varaa, ja määritellä painopisteet sen mukaisesti.

1.3.10 **toteaa**, että komissio on suosinut ensin mainittua menetelmää ja soveltanut sen yhteydessä alhaalta ylöspäin suuntautuvaa näkökulmaa siten, että tarpeet arvioidaan ruohonjuuritason näkökulmasta.

1.3.11 **ei pidä oikeana** käsitystä siitä, että jälkimmäisen menetelmän avulla voitaisiin vastata kestäväällä tavalla EU:n taloudellisiin, sosiaalisiin ja demokratiaa koskeviin haasteisiin.

1.4 Rahoituskehitys

Alueiden komitea **kannattaa** komission ehdotuksia uuden rahoituskehityksen jäsentämisestä uudelleen siten, että toimintatavoitteita on vain muutama:

- (1a) kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky
- (1b) kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio
- (2) luonnonvarojen kestävä hallinta ja suojeleminen
- (3) unionin kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus
- (4) Euroopan unioni kansainvälisenä toimijana.

Komitean tärkeimmät huomiot koskevat kestävästä kehitystä käsittelevää osaa sekä otsakkeita 1a, 1b ja 2.

1.4.1 Kestävä kasvu

ALUEIDEN KOMITEA

- **tunnustaa**, että on taloudellisesti ja poliittisesti loogista käyttää kestävästä kehitystä budjettivälineenä seuraavien kolmen toisiaan täydentävän pilarin yhteydessä: lähentyminen, kilpailukyky ja työllisyys, sekä alueyhteistyön kohdalla.
- **pitää tervetulleena** ehdotusta siitä, että vuosiksi 2007–2013 rakenne- ja koheesiopolitiikkaan varataan 336,2 miljardia euroa, kun vuosina 2000–2006 rakenne- ja koheesiorahastojen määrärahat olivat 213 miljardia euroa. Komitea panee merkille, että 78 prosenttia varoista (262,3 miljardia) kohdennetaan kehityksessä jäljessä olevia alueita koskevaan lähentymistavoitteeseen, 18 prosenttia (68,5 miljardia) alueellisen kilpailukyvyn ja työllisyyden kehittämiseen ja 4 prosenttia (13,5 miljardia) alueellisen yhteistyön tavoitteeseen rajatylittävää ja alueidenvälistä kehitystä varten ⁽¹⁾.
- **panee merkille**, että lähentymistavoitteeseen kohdennetaan 262,3 miljardia euroa yksittäisestä budjettikohdasta alueille, joiden BKTL henkeä kohti on alle 75 prosenttia 25 jäsenvaltion EU:n keskiarvosta, ja että 15 vanhaan jäsenvaltioon kuuluville koheesiomaaille, jotka ovat nykyisin tukikelpoisia mutta eivät enää täytä kyseistä ehtoa puhtaasti tilastollisista syistä (asteittain tuen ulkopuolelle jäävät alueet), myönnetään 22 miljardia euroa. Se on 66 prosenttia määrästä, jonka ne olisivat saaneet vuosina 2007–2013, jos ne kuuluisivat täysimääräisesti lähentymistavoitteen piiriin.
- **toteaa**, että yksittäinen 336,2 miljardin euron budjettikohta vastaa 0,41:tä prosenttia BKTL:sta (jos huomioon otetaan

myös solidaarisuusrahaston hallinnointikulut ja muut toimet, määrä on 344,9 miljardia euroa eli 0,46 prosenttia BKTL:sta).

- **tähdentää**, että kestävästä kehitystä edistävän terveen makrotaloudellisen kehityksen toteuttamiseksi kyseisiin pilareihin sisältyvien ohjelmien nimenomaisena päämääränä tulee olla Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden saavuttaminen.
- **huomauttaa**, että Lissabonin strategian alkuperäisenä tarkoituksena on edistää kestävästä talouskasvusta ja lujittaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Sen tavoitteena on

- nostaa työllisyysaste vähintään 70 prosenttiin vuoteen 2010 mennessä

- saattaa eurooppalaisten yritysten tuottavuus samalle tasolle maailman johtavien yritysten kanssa

- yksilöidä tietoyhteiskunnan haasteet ja luoda eurooppalainen tutkimusalue

- kasvattaa tutkimusinvestointeja 3 prosenttiin BKT:sta.

- **panee merkille**, että komission täydentävässä tiedonannossa tunnustetaan, että Lissabonin ja Göteborgin strategioita tukevista, kasvua ja keskinäisten erojen pienentämistä koskevista tavoitteista ollaan vielä kaukana. Se johtuu osittain paineista, joita aiheuttaa globaali kilpailu, tuottavuusongelmista, väestön ikääntymisestä ja kasvavista terveydenhuoltoon kohdistuvista odotuksista sekä julkisiin menoihin vastaavasti kohdistuvista paineista.

- **katsoo**, että Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden seurannan vuoksi ja niiden saavuttamiseksi tulee määritellä onnistumisen keskeiset edellytykset ja arvioida niitä. Lisäksi on määriteltävä tavat edistää kansalaisyhteiskunnan, alue- ja paikallisviranomaisten sekä yritysjohtajien osallistumista, sillä kaikkien kyseisten tahojen toiminta vaikuttaa Lissabonin strategian onnistumiseen. Näin taataan Lissabonin ja Göteborgin strategioiden kattavuus.

- **toteaa**, että mikäli rahoitusnäkymissä supistetaan menot komission ehdottamia maksu- ja määrärahoja (1,14 prosenttia BKTL:sta) pienemmiksi, menetetään tavoitteeseen 1b ”kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio” sisältyvät ohjelmat, jotka koskevat alueellisen kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämistä muillakin kuin köyhimmillä alueilla. Alueellisiin eroihin liittyvä ongelma pahenisi, eivätkä kaikki alueet pystyisi osallistumaan tasavertaisesti kilpailukyvyn, kasvun ja työllisyyden parantamiseen koko EU:n alueella.

⁽¹⁾ Lähentymistavoite koskee alueita, joiden BKTL henkeä kohti on alle 75 prosenttia 25 jäsenvaltion EU:n keskiarvosta, ja väliaikaiset tukitoimenpiteet puolestaan 15 vanhaan jäsenvaltion alueita, joiden osalta tuet lakkautetaan asteittain ja joiden BKTL henkeä kohti on alle 90 prosenttia EU:n 15 vanhaan jäsenvaltion keskiarvosta. Vuosiksi 2000–2006 koheesiorahastoon on varattu 18 miljardia euroa ja neljään rakennerahastoon 195 miljardia euroa. (Rakennerahastot ovat Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto, kalatalouden ohjauksen rahoitusväline ja Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahasto.)

- **on johdonmukaisesti kannattanut** kilpailukyky- ja työllisyystoimien toteuttamista sen varmistamiseksi, että kaikki EU:n alueet pystyvät täysimääräisesti vastaamaan Lissabonin ja Göteborgin strategioiden asettamiin vaatimuksiin, mutta **pohtii**, ovatko pilarin ohjelmat todella kattavasti Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden mukaisia, mikäli alueiden vaurauden puute on rahoituksen ainoa indikaattori.
- **myöntää**, ettei — kuten kolmannessa koheesiokertomuksessa tunnustetaan — BKT monista syistä ole paras mahdollinen pääindikaattori, ja että useaan otteeseen on osoitettu alueiden sisäisten erojen olevan monesti suurempia kuin alueiden väliset erot. Tämä on selvästi nähtävissä, kun tarkastellaan esimerkiksi suurten ja keskisuurten kaupunkien tilannetta ⁽¹⁾.
- **pahoittelee**, että alueiden sisäisten ja välisten kysymysten lisäksi ongelmana on uutta tavoitetta 2 varten varattujen määrärahojen pieneneminen aiempiin ohjelmakausiin verrattuna; vuosiksi 2007–2013 on varattu 18 prosenttia, kun osuus vuosina 2000–2006 oli 23,8 prosenttia ⁽²⁾.
- **pitää tervetulleena**, että merkittävien kaupunkialueiden mahdollisuudet toimia talouskasvun veturina tiedostetaan yhä paremmin, mutta **katsoo**, että ehdotetuissa maakohtaisissa puitesäännöissä tulisi viitata selkeästi kaupunkialueiden kestäväan kehittämiseen, jotta ilmennettäisiin kaupunkikeskusten roolia Euroopan talouden vetureina.
- **on pahoillaan** siitä, että samalla kun Lissabonin strategiassa kiinnitetään asianmukaista huomiota niihin kielteisiin vaikutuksiin, joita väestön ikääntymisellä on talouskasvuun ja BKT:n suuruuteen — sekä toimenpiteisiin, joita tarvitaan kyseisten vaikutusten torjumiseksi –, ei kuitenkaan kiinnitetä vastaavanlaista huomiota mahdollisuuteen hyödyntää nuorten panosta kilpailukyky- ja kasvutavoitteiden toteuttamisessa.

(a) Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky

- Yritysten kilpailukykyyn edistäminen täysin yhdentyneillä markkinoilla

ALUEIDEN KOMITEA

- **kiinnittää huomiota** tarpeeseen elvyttää eurooppalaista teollisuuspolitiikkaa luomalla yritystoimintaa suosiva toimintaympäristö.
- **kehottaa** hyödyntämään ja edistämään pk-yritysten kehittymismahdollisuuksia, sillä ne muodostavat kasvun perustan yhtenäismarkkinoilla. On kiinnitettävä huomiota siihen, että pk-yritykset ovat ehkä merkittävien yhtenäismarkkinoilla edelleen hyödyntämättä oleva voimavara.
- **huomauttaa**, että kun koheesiopolitiikassa sovelletaan yhtenäismarkkinoiden sääntöjä pienten yritysten kannustamiseksi, voidaan saavuttaa merkittävä lisäarvoa lisäämällä yhteisön sisäistä kauppaa vähiten

kehittyneiden alueiden ja muun EU:n välillä, sillä noin neljännes kilpailukykyyn edistämiseen tähtäävän koheesiopolitiikan aiheuttamista menoista palautuu unionin muille alueille viennin lisääntymisenä.

- **katsoo**, että valtiontukia koskevien sääntöjen tarkistuksen yhteydessä on otettava käyttöön horisontaalisia poikkeussäännöksiä tutkimuksen ja teknologian kehittämisen sekä pk-yritysten tukemiseksi.
- **katsoo**, että muita heikommassa asemassa olevien alueiden kehitystä ja yrittäjyyttä voidaan edistää ottamalla käyttöön valtiontukien yhä paremman kohdentamisen mahdollistavia vaikutustenarviointeja, joiden yhteydessä jäsenvaltio-, alue- ja paikallistason viranomaiset voivat nykyistä joustavammin toteuttaa toimia, jotka vaikuttavat unionitason kilpailuun ja kauppaan vain rajoitetusti mutta joiden avulla pyritään korjaamaan markkinoiden todellisia puutteita.
- Tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen vahvistaminen Euroopassa

ALUEIDEN KOMITEA

- **katsoo**, että EU:n kehittäminen dynaamiseksi tietoon perustuvaksi taloudeksi edellyttää monia toimia ja rahoitustukijärjestelyjä ja erityisesti laajoihin eurooppalaisiin koulutus- ja tutkimusperusrakenteisiin pohjautuvien huippuosaamisen keskustien luomista laajempien alueiden talouden vauhdittamiseksi, huippuosaamisen levittämiseksi ja kilpailukykyyn lisäämiseksi kaikkialla EU:ssa.
- **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että yksi laajentuneen EU:n tärkeimmistä tavoitteista on tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen vahvistaminen Euroopassa. Tällöin on kuitenkin löydettävä asianmukainen tasapaino julkisen ja yksityisen rahoituksen välillä ⁽³⁾.
- **kannattaa** sen vuoksi Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätöstä lisätä EU:n tutkimus- ja kehitysmenoja 3 prosenttiin unionin BKT:sta vuoteen 2010 mennessä.

- Euroopan yhteenliittäminen EU:n verkostojen avulla

ALUEIDEN KOMITEA

- **kannattaa** Euroopan komission ehdotusta Euroopan laajuisten verkkojen kehittämismäärärahojen kasvattamisesta. Tässä yhteydessä etusijalla ovat rajatylittävät hankkeet, joiden avulla edistetään intermodaalisuutta ja kestävien liikennemuotojen käyttöä sekä erityisesti nk. merten moottoriteitä siltä osin kuin ne soveltuvat osaksi kattavaa, kestäväan kehityksen periaatteiden mukaista liikennejärjestelmää.

⁽¹⁾ Ks. vuonna 2004 tehty Urban Audit -kaupunkitutkimus.

⁽²⁾ 11,5 prosenttia tavoitteeseen 2 ja 12,3 prosenttia tavoitteeseen 3.

⁽³⁾ Komissio julkaisi 2. helmikuuta 2005 kevään Eurooppa-neuvostolle tarkoitettun tiedonannon "Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi – Uusi alku Lissabonin strategialle" (KOM(2005) 24 lopullinen). Tiedonannon kohdassa 3.31 todetaan, että EU käyttää nykyään ainoastaan 2 prosenttia BKT:sta tutkimus- ja kehitysmenoihin, mikä on noin kolmanneksen vähemmän kuin Yhdysvalloissa. 80 prosenttia kyseisestä erosta johtuu siitä, että yksityisestektori investoi liian vähän tutkimus- ja kehitystoimintaan.

- **korostaa**, että Euroopan laajuiset liikenneverkot, ja saar-alueiden tapauksessa nimenomaan merten moottoritiet, voivat olla merkittävässä asemassa ratkaistaessa ongelmia, joita luonnon- ja väestöhaitoista kärsivät alueet kohtaavat pyrkiessään sisämarkkinoille tasaver- taisin ehdoin.
- **tunnustaa**, että jäsenvaltioilla on vähäiset mahdolli- suudet kasvattaa perusrakenteisiin tarvittavia investoin- teja samaan aikaan kun ne yrittävät supistaa julkisia menoja pystyäkseen noudattamaan vakaus- ja kasvuso- pimuksen määräyksiä.
- **korostaa**, että paikallis- ja alueyhteisöt voivat rahoittaa Euroopan laajuisia liikenneverkkoja vain marginaalisesti, koska ne ovat sitoutuneet merkittävällä tavalla muihin infrastruktuuri-investointeihin, jotka ovat usein ratkai- sevan tärkeitä Euroopan laajuisten liikenneverkkojen sekä paikallistalouden ja sosiaalisen infrastruktuurin moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.
- **toteaa**, että kilpailukyvyn edistämisen ansiosta on yhä helpompi huomata kaupunkien ja alueiden väliset merkittävät riippuvuussuhteet. Näin voidaan kasvun vauhdittamiseksi alueilla saavuttaa kriittinen massa, joita yksittäiset kaupungit tai alueet eivät pystyisi kokoamaan tai luomaan. Euroopan strategiset kaupunkiverkot, kuten URBACT, ovat tästä hyviä esimerkkejä, ja niitä tulisi edistää unionitasolla, jotta alueet vaihtaisivat parhaita käytäntöjä ja jotta Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliset investoinnit voitaisiin varmistaa.
- Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen laadun paranta- minen

ALUEIDEN KOMITEA

- **korostaa**, että paikallisen ja alueellisen osaamispääoman kasvattamiseen liittyvä koulutus on olennaisen tärkeää Euroopan sisämarkkinoiden kehittämiseksi ja Lissabonin strategian toteuttamiselle. Liikkuvuuden tukemiseksi toteutettavilla toimilla on todellisia taloudellisia vaiku- tuksia kun niitä toteutetaan kaikkialla EU:ssa. Tarkastel- tiin näitä toimia yksittäin tai kokonaisuutena ne ovat taloudellisesti erittäin kannattavia. Niistä aiheutuvia lisä- menoja on pidettävä talousarviossa välttämättöminä integroitujen työmarkkinoiden sekä eurooppalaisen oppimisolueen toimivuuden ja kehityksen kannalta.
- Euroopan yhteiskunnan auttaminen sosiaalisten muutosten ennakoinnissa ja hallinnassa

ALUEIDEN KOMITEA

- **kannattaa** komission näkemystä siitä, että on saatava aikaan kunnollinen lainsäädäntöjärjestelmä, joka takaa yrityksille ja työntekijöille sosiaalinenormit ja perusoikeudet.

- (b) Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio

ALUEIDEN KOMITEA

- **toteaa**, että yhteisön tuoma lisäarvo ei muodostu pelkästään rahoituksesta; tarvitaan myös sellaisen yhteisömenetelmän käyttöönottoa, jossa määritellään alueelliset strategiat huomioon ottavat ja niitä toteuttavat ohjelmat. Vain unionin tason toimilla voidaan taata, että sektorikohtaiset politiikat ja rahoitusvälineet täydentävät toisiaan taloudel- lista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskevien yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi.
- **tunnustaa**, että laajentumisen yhteydessä etusijalle tulee asettaa lähentymistavoite. Tällä tavoin osoitetaan solidaari- suutta uusia jäsenvaltioita ja ”vanhojen” jäsenvaltioiden kaikkein heikoimmin kehittyneitä alueita kohtaan ja varmis- tetaan, että varat ohjautuvat heikoimmin kehittyneille alueille ja kaupungeille.
- **toteaa**, että EU:n rakennerahastojen seuraavan tukikauden rahoitusta koskevassa komission ehdotuksessa tarjotaan myös unionin 15 vanhan jäsenvaltion alueille oikeudenmu- kaista kompromissia, sillä niillä toteutettaviin ja uuden tavoitteen 1 piiriin kuuluviin toimiin varataan 109,8 miljardia euroa ja uuden tavoitteen 2 piiriin kuuluviin toimiin 56,6 miljardia euroa (nykyisellä tukikaudella vastaavat luvut ovat 154 miljardia ja 46,6 miljardia euroa).
- **varoittaa** heikentämästä kumppanuus- ja solidaarisuusper- iaatteiden soveltamista jäsenvaltioihin, jotka eivät enää ole koheesiotukikelpoisia unionin laajentumisesta johtuvan tilastovaikutuksen takia.
- **tunnustaa** sen perusteet, että kaikille jäsenvaltioille asetetaan EAKR:sta, ESR:stä ja koheesiorahastosta tehtävien määrärahasiirtojen enimmäismääräksi 4 prosenttia BKT:sta, mukaan luettuina maaseudun kehittämisen ja kalastussek- torin uudelleenjärjestelyn osana tehtävät siirrot ⁽¹⁾. Taloudel- lisen ja sosiaalisen eriarvoisuuden vähentämisen tulee edel- leen olla Euroopan unionin keskeisenä tavoitteena, ja kyseisten määrärahojen avulla tulee auttaa taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä jälkeen jääneitä alueita ja jäsenval- tioita kuroma eroja umpeen.
- **hyväksyy** sen, että Berliinin mallin mukainen periaate — jonka mukaan tukea tulisi antaa sitä enemmän, mitä kehit- tymättömämpi alue on — oli hyvin perusteltu ja että sitä tulisi soveltaa tulevaisuudessa. Epäsäännöllisyydet, joita jäsenvaltioissa esiintyy BKT:ta koskevan 4 prosentin enim- mäismäärän soveltamisessa, tulee siis tutkia.
- **varoittaa** kuitenkin, että yleisten maksu- ja määrärahojen mukauttaminen tapahtuu aina kyseisen 4 prosentin enim- mäismäärän lisäksi. Vaikka uudet jäsenvaltiot saavat kohee- siorahoitusta, mainitun seikan vaikutus uhkaa vakavasti pe- riaatetta, jonka mukaan Lissabonin ja Göteborgin toiminta- suunnitelmat koskevat kaikkia.

⁽¹⁾ Budjettivaikutusten välttämiseksi määrärahasiirrot Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon ja Euroopan kalata- lousrahastoon lasketaan enimmäismäärän soveltamisen jälkeen.

— **toteaa**, että uusien jäsenvaltioiden ja uusien naapurivaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten valmiuksien kehittäminen on tärkeää. Rajatylittävässä ja alueidenvälisessä yhteistyössä voidaan saada aikaan merkittäviä edistysaskeleita siten, että paikallis- ja alueyhteisöjen asiantuntijat vaihtavat tietoja ja asiantuntemusta.

1.4.2 Luonnonvarojen suojelu ja hallinta

ALUEIDEN KOMITEA

pitää myönteisenä, että rahoitusnäkymissä tunnustetaan tarve monipuolistaa maaseudun elinkeinoja sekä kohentaa ympäristöä ja elämänlaatua. Tällä tavoin saavutetaan tasapaino, jota Lissabonin ja Göteborgin strategioihin sisältyvän kestävä kehityksen tavoitteen mukainen alueellinen yhteenkuuluvuus edellyttää.

ilmaisee huolensa siitä, että kasvun ja kehityksen indikaattorit — mm. työllisyys, teollisuus ja monipuolisuus — osoittavat maaseudulla jatkuvasti heikompia lukuja kuin muualla, mikä heikentää maaseutualueiden asumiskelpoisuutta.

pitää myönteisenä, että kaupungeissa toteutettavien ohjelmien avulla voidaan kehitystä ulottaa myös maaseudulle toteuttamalla erityisiä tutkimus- ja kehitysaloitteita sekä yrittäjyyttä ja sosiaalisia muutoksia koskevia aloitteita; samalla on kuitenkin selvää, että kaukaisemmat maaseutualueet eivät todennäköisesti hyödy näistä aloitteista.

korostaa kuitenkin, että ratkaisut tulee mukauttaa maaseutualueiden — myös luonnonhaitoista ja erityisistä ympäristörajoitteista kärsivien alueiden — vaihteleviin tilanteisiin.

korostaa myös alueellisen monimuotoisuuden kunnioittamisen tärkeyttä, sillä kaupunkiympäristön ja maaseudun välisten erojen huomioon ottaminen kasvun ja koheesion edistämiseksi korostuu entisestään; teollisuuden ja maatalouden vastakkainasetteluun perustuva malli ei enää ole ajankohtainen, sillä se ei vastaa globalisaatiosta aiheutuviin haasteisiin.

kannustaa ympäristön kaikkien osa-alueiden suojeluun; huomioon olisi otettava globaalinen, alueellinen ja kaupunkisekä maaseutuympäristöön liittyvä ulottuvuus ja mertensuojelu siten, että nämä seikat muodostaisivat kaikkien ohjelmien taustalla olevan horisontaalisen elementin. Natura 2000 -ohjelman mukaisista alueista vastaaville paikallis- ja alueviranomaisille tulisi myöntää tehtäviensä hoidon kannalta asianmukainen rahoitus kyseeseen tulevien rahoitusvälineiden avulla.

1.4.3 Unionin kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus

ALUEIDEN KOMITEA

pitää myönteisenä, että komissio haluaa kehittää unionin kansalaisuutta sisällöllisesti sekä käsitellä hallitulla tavalla maahanmuuttoon ja kotouttamiseen sekä vapauteen, turvalli-

suuteen ja oikeuteen liittyviä vaikeita kysymyksiä, jotka vaikuttavat kaupunki- ja maaseutualueisiin koko unionissa, kuten unionin perusoikeuskirjan johdannossa todetaan (¹).

tunnustaa, että maahanmuutto- ja turvapaikkakysymysten asettamiin haasteisiin ei voida enää vastata asianmukaisesti jäsenvaltioiden toteuttamien toimin, ja **korostaa**, että monet paikallis- ja alueviranomaiset suorittavat käytännön tukitoimia ja tarjoavat keinot niiden toteuttamiseksi.

korostaa, että Euroopan suurimmilla kaupungeilla ja maaseutualueilla on yhä enemmän ja laaja-alaista kokemusta siirtotyöläisistä sekä muuttajista yleensä. Siirtotyöläisten kotouttamista koskevan tiedon ja kokemuksen tulisi ilmetä näitä kysymyksiä koskevien komission säädösehdotusten säännöksistä.

tunnustaa, että nykyiset kuluttaja-asioita, elintarviketurvallisuutta ja kansanterveyttä koskevat ohjelmat eivät vastaa unionin kansalaisten odotuksia.

kannattaa näin ollen kahden välineen käyttöönottoa: kyseessä ovat elintarviketurvallisuutta koskeva ohjelma sekä kuluttajapolitiikka- ja kansanterveysohjelma.

1.4.4 Ulkoiset toimet

ALUEIDEN KOMITEA

on samaa mieltä vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä esitetyn toteamuksen kanssa, jonka mukaan EU:n pitäisi laajentumisen sekä paikallis- ja aluetason toimiin liittyvien kasvavien vaatimusten myötä tehostaa monen- ja kahdenvälisen politiikan avulla kykyään taata ihmisoikeudet, edistää demokratiaa ja torjua köyhyyttä uusilla naapurialueillaan.

tukee komission näkemystä siitä, että ulkoisten toimien tulisi olla johdonmukaisia, sillä käytettävissä olevien resurssien avulla voitaisiin näin päästä parempiin tuloksiin.

suhtautuu myönteisesti komission näkemykseen siitä, että olisi päätettävä uudesta naapuruuspolitiikasta, joka perustuisi vuodesta 1989 ja sitä ennen vallinneeseen myönteiseen kehitykseen rajatylittävässä yhteistyössä. Naapuruuspolitiikalla tulisi tukea toimia, joiden tarkoituksena on edistää taloudellista integraatiota ja kehittää yhteisiä infrastruktuureja.

korostaa, että uusien jäsenvaltioiden ja uusien naapurivaltioiden alue- ja paikallisviranomaisten valmiuksien kehittäminen on tärkeää.

(¹) "Unioni edistää osaltaan näiden yhteisten arvojen vaalimista ja kehittämistä kunnioittaen Euroopan kansojen kulttuurien ja perinteiden monimuotoisuutta sekä jäsenvaltioiden kansallista identiteettiä ja niiden tapaa järjestää hallintonsa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla."

1.4.5 Korjausmekanismi

ALUEIDEN KOMITEA

toteaa, että rahoitusnäkyymiä 2007–2013 koskevissa neuvotte-luissa käsitellään unionin kokonaisrahoitusta koskevia mekanis-meja ja yksittäisten jäsenvaltioiden osuuden suuruutta. Komissio on tehnyt erillisen ehdotuksen, jonka mukaan Yhdis-tyneelle kuningaskunnalle myönnetty maksunpalautus poistet-taiisiin ja käyttöön otettaisiin yleinen korjausmekanismi, joka heijastaisi jäsenvaltion suhteellista vaurautta.

katsoo, että unionin budjettitarpeiden täyttämiseksi on otettava käyttöön oikeudenmukainen järjestelmä, jonka avulla tulisi lakkauttaa joihinkin jäsenvaltioihin sovellettavat maksunpalau-tusjärjestelmät.

hyväksyy komission kannan, jonka mukaan tällaisen lähesty-mistavan avulla voitaisiin lakkauttaa aikaisimpina rahoituskau-sina käyttöön otetut korjausmekanismit. Näiden mekanismien avulla mukautetaan nykyään joitakin jäsenvaltioita koskevaa negatiivista nettobudjettiasemaa, jonka taustalla ovat niiden osuudet EU:n budjetista maksettavista maksusitoumuksista. Mikäli tällainen järjestelmä voitaisiin ottaa käyttöön, pystyttäi-siin välttämään yksittäisiin jäsenvaltioihin kohdistuva liiallinen verotaakka sekä ylläpitämään solidaarisuutta EU:n tasolla.

1.4.6 Vakaus- ja kasvusopimus

ALUEIDEN KOMITEA

toteaa, että vakaus- ja kasvusopimuksen nykyisillä ehdoilla ja rajoittavalla täytäntöönpanolla, jonka mukaan jäsenvaltioiden budjettivaje ei saa olla enempää kuin 3 prosenttia ja velan määrä 60 prosenttia BKT:sta, on vastattu ainoastaan talouden vakauteen liittyviin, 1990-luvun lopun taloudellisiin olosuhteisiin perustuviin tarpeisiin, kun sen sijaan olisi siirryttävä kasvu-hakuisempaan talouspolitiikkaan ja tuettava sitä asianmukai-sesti. Mikäli unioni ei keskity talouskasvuun, Lissabonin ja Göteborgin strategioiden sosiaali- ja ympäristöpolitiikkaan liit-tyviä osa-alueita ei voida edistää.

tukee Euroopan komission tekemiä vakaus- ja kasvusopi-muksen uudistamista koskevia ehdotuksia. Nämä uudistukset tarjoavat joustavat mahdollisuudet harjoittaa sellaista talouspoli-tiikkaa, joka vähentää taloudellisten suhdanteiden vaikutuksia, unohtamatta kuitenkaan vakaan talouden merkitystä. Tällä tavoin voidaan saada enemmän liikkumavaraa, jonka avulla jäsenvaltiot voivat varautua tulevien talouden taantumien aiheuttamiin julkisen kulutuksen kasvutarpeisiin tai veroleik-kauksiin.

katsoo, että yksi keino voisi olla sellaisen mekanismin käyttöö-notto, jolla Lissabonin strategian yhteydessä sovittuja, ja yhteisön toimivaltaan kuuluvien alojen kanssa yhdenmukaisia pääomainvestointeja ei sisällytettäisi julkisiin menoihin. Tämä mahdollistaisi talouskasvua kiihdyttävät tarpeelliset julkiset investoinnit ilman, että vakaus- ja kasvusopimuksen rahoituseh-toja rikottaisiin.

katsoo, että toisena lähestymistapana voisi olla vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanomekanismin parantaminen siten, että siinä otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion todel-linen taloudellinen tilanne. Samalla talousarvion tasapainotta-mista koskeva keskipitkän aikavälin tavoite tulisi määritellä kunkin jäsenvaltion osalta erikseen, jotta voidaan ottaa huomioon kunkin valtion investointitaso, velkatilanne, julkisen talouden kestävyys sekä kasvunäkymät.

1.5 Rahoituskehityksen toteuttamisvälineet ja hallintotapa

1.5.1 Etenemissuunnitelma

ALUEIDEN KOMITEA

toteaa, että vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymien loppukap-paleissa käsitellään rahoituskehityksen toteuttamisvälineiden tehokkuutta ja asianmukaisia hallintotapaa liittyviä järjestelyjä, jotka ovat paikallis- ja alueviranomaisten kannalta tärkeitä kysy-myksiä.

kiinnittää huomiota siihen, että tiedonannossa ei käsitellä kunkin hallintotason — paikallisen, alueellisen, kansallisen ja kansainvälisen — ainutlaatuista panosta nykyisten vajavaisuuksien korjaamiseksi.

korostaa, että jäsenvaltioiden toimet, koordinaatio ja EU:n budjetista maksettavat menot edellyttävät näiden toimien tarkoituksenmukaista yhdistelmää, joka toteutettaisiin oikeaan aikaan. Lissabonin ja Göteborgin strategioiden perustana olevassa avoimessa koordinoitimenetelmässä asetetaan tavoit-teita, indikaattoreita ja vertailuarvoja, ohjataan jäsenvaltiotason politiikkaa ja aluepolitiikkaa kansallisten toimintasuunnitelmien avulla sekä kehoitetaan kausittaiseen seurantaan, arviointiin ja muiden toimijoiden toimien tarkasteluun. Avoin koordinointi-menetelmä tuo tavoitteille sellaisenaan lisäarvoa paikallis- ja aluetasolla hankittujen tietojen ja kokemusten siirtämisen avulla.

katsoo kuitenkin, ettei nykymuotoinen prosessi ole osoittau-tunut riittävän tehokkaaksi Lissabonin ja Göteborgin tavoit-teiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden politiikkoja ei juurikaan ole koordinoitu eikä Lissabonin tavoitteiden saavuttamiseksi ole syntynyt kilpailua. Lisäksi avoimella koordinoitimenetelmällä ei ole onnistuttu aktivoimaan paikallis- ja alueviranomaisia osallistumaan, vaikka ne ovat ratkaisevassa asemassa kaupun-kialueiden ja alueiden kilpailukyvyyn toteuttamisen kannalta ja siten tarvittavan vertaispaineen luomisessa.

katsoo kuitenkin, että avoin koordinoitimenetelmä on vaih-toehto ylikansalliselle päätöksenteolle ja että siitä voidaan muokata tehokas menetelmä tavoitteiden toteuttamista varten sillä edellytyksellä, että nykyisiä lukuisia vaatimuksia yksinker-taistetaan ja päästään eroon yksittäisiä poliittisia kysymyksiä koskevista jäsenvaltioiden ja komission välisistä yksipuolisista keskusteluista.

uskoo, että avointa koordinoitimenetelmää varten olisi tutkittava uusia ja joustavia menetelmiä. Olisi kehitettävä kolmikan-tamalli, joka toimisi sopimusperusteisten, toimikohtaisten menetelmien kautta siten, että paikallis- ja aluehallinto osallis-tuisi tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien mekanismien konk-reettiseen tehostamiseen. Kyseessä ei ole toiminnan vaikeutta-minen eikä pelkkä abstrakti idea, vaan aito ja systemaattinen vuoropuhelu alue- ja paikallisviranomaisten kanssa.

suosittelee painokkaasti, että paikallis- ja alueviranomaisten on voitava osallistua komission ehdottamaan etenemissuunni-telmaan eli jäsenvaltioiden ja unionin tason toimia ja rahoitusta koskevaan yhteiseen ohjelmaan. Puiteohjelmien alueellinen ulottuvuus on merkittävä tekijä jäsenvaltioiden välisten ja yksit-täisten jäsenvaltioiden sisäisten koheesiotavoitteiden saavutta-miseksi.

toistaa jälleen, että kolmikantasopimusten avulla paikallis- ja alueviranomaiset voivat osallistua hallintotapaa koskeviin EU:n järjestelyihin. Puiteohjelmien toteuttaminen riippuu suuresti paikallis- ja aluetoimijoiden sitoutuneisuudesta.

1.5.2 Yleisperiaatteet ja ohjelmat

ALUEIDEN KOMITEA

toteaa, että vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä ja täydentä-vässä tiedonannossa ehdotetaan, että EU:lla poliittisten tavoittei-densa edistämiseksi käytössä olevat välineet koonnetaan ja järkipäristetään mahdollisuuksien mukaan siten, että kutakin politiikanalaa kohden käytössä on yksi väline ja kukin ohjelma rahoitetaan yhdestä rahoituslähteestä.

pitää tervetulleena, että koheesiopolitiikkaohjelmia tuetaan kutakin yhdestä rahoituslähteestä (koheesiorahasto, EAKR ja ESR) ja että maatalouteen ja kalatalouteen liittyviä toimia on tarkoitus tukea ”luonnonvarojen kestävä hallinta ja suojele” -otsakkeesta.

pitää tervetulleena, että kaupunkiulottuvuus on valtavirtais-tettu koheesiopolitiikan ohjelmiin kaupunkialueiden eduksi ja korostamaan kaupunkien ja alueiden kumppanuuden merki-tystä.

toteaa, että uudella asetuksella perustetaan yhteisen maatalous-politiikan rahoitusjärjestelmä, jossa maatalouspolitiikan kumpaakin osa-aluetta varten on oma rahastonsa: Euroopan maatalouden tukirahasto ja maaseudun kehittämistä tukeva Eu-roopan maatalousrahasto.

suhtautuu myönteisesti siihen, että kaikkiin maaseudun kehit-tämistoiimiin käytetään yhtä välinettä sellaisen ohjelman toteut-tamiseksi, jossa kiinnitetään huomiota maaseudun kehittämis- ja koheesiotomioiden johdonmukaisuuteen. Kyseisiä toimia ovat:

- maatalousalan kilpailukyvyyn parantaminen rakenneuudis-tusta tukemalla

- ympäristön ja maaseudun tilan kohentaminen maankäytön hallintoa tukemalla

- elämänlaadun parantaminen

- elinkeinotoiminnan monipuolistaminen.

pitää tervetulleena komission yksinkertaistamispyrkimystä, jota ilmentää ympäristöalan uuden rahoitusvälineen (Life+) perustaminen, mutta **korostaa**, ettei ole helppo tunnistaa todel-lisia mahdollisuuksia rahoittaa ympäristöhankkeita niistä eri rahoitusvälineistä, jotka ovat käytettävissä kaudella 2007–2013. Jotta eri painopistealat ja yhteisön tukitoimet voidaan kattaa, on eri rahoitusmuotojen koordinointi olennaista.

pitää huolestuttavana, että komissio aikoo hajauttaa huomattavan osan Life+-ohjelman talousarviosta (75–80 prosenttia) eri jäsenvaltioille säätämättä ehdotetussa asetuksessa kuitenkaan tähän ”hajauttamiseen” liittyvistä järjestelyistä tai ehdoista.

toteaa, että komissio ehdottaa uutta naapuruuspolitiikan väli-nettä, jonka tavoitteena on edistää rajatylittävää yhteistyötä EU:n ja sen naapurivaltioiden välillä; tarkoituksena on korostaa EU:n tuomaa lisäarvoa edistettäessä vakautta ja hyvinvointia EU:n rajojen ulkopuolella kestävä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen avulla.

suhtautuu myönteisesti Euroopan kalatalousrahaston perusta-miseen koheesiovälineisiin tiiviisti liittyväksi kalatalouden alan rakenneuudistuksen ainoaksi välineeksi, jolla huolehditaan

- rannikkoalueiden kestävästä kehityksestä

- kalastuslaivastojen, vesiviljelyn ja kalanjalostusteollisuuden sopeuttamisesta.

katsoo, että ehdotukset edistävät osaltaan rahoitusnäkymien avoimuutta unionin kansalaisten kannalta.

2 Alueiden Komitean Suositukset

2.1 Kumppanuus

ALUEIDEN KOMITEA

2.1.1 vaatii, että paikallisen, alueellisen, kansallisen ja jäsen-valtioiden välisen ulottuvuuden yhdistävä kumppanuusperiaate on komission kaikki ehdotukset laaja-alaisesti läpäisevä perus-periaate. Sekä komission että neuvoston on tunnustettava tämä periaate ja sovellettava sitä käytännössä melko pikaisesti. Siitä on myös tiedotettava johdonmukaisesti jäsenvaltioissa ja tiedo-tusvälineissä EU:n tuoman lisäarvon esiintuomiseksi.

2.1.2 kehottaa, että kumppanuusperiaatetta sovellettaisiin johdonmukaisesti komission ehdottamissa yksityiskohtaisissa asetuksissa, jotka koskevat kaikkia vuosien 2007–2013 rahoi-tusnäkymissä yksilöityjä politiikan osa-alueita.

2.1.3 **toteaa**, että kumppanuusperiaate tulisi sisällyttää täysimääräisesti näitä ohjelmia käsitteleviin asetuksiin etenkin eurooppalaista yhteistyötä silmällä pitäen ja että niissä tulisi hyödyntää kyseeseen tulevien alue- ja paikallisviranomaisten tietoa ja asiantuntemusta.

2.2 Johdonmukaisuus

ALUEIDEN KOMITEA

2.2.1 **korostaa**, että koheesiopolitiikan ja unionin sektori-kohtaisten politiikkojen, kuten maatalous-, tutkimus- ja kilpailupolitiikkojen sekä ympäristö- ja kuljetuspolitiikan välisen johdonmukaisuuden vahvistaminen siten, että mahdollistetaan alueiden ominaispiirteisiin pohjautuvat lähestymistavat, on olennaisen tärkeää. Kumppanuusperiaatteen soveltamisen ohella uusista ohjelmista on käytävä ilmi, että komissio ja neuvosto sitoutuvat yhteistyöhön perustuvaan hallintotapaan kaikilla hallintotasoilla, eli niin paikallis-, alue-, jäsenvaltio- kuin unionin tasolla.

2.3 Kolmikantasopimukset ja muut sopimukset

ALUEIDEN KOMITEA

2.3.1 **suosittelee**, että kolmikantasopimusten ja muiden sopimusten soveltamisalaa laajennetaan keinona antaa sisältöä vuosien 2007–2013 rahoitusnäkökymien hallintotapaan liittyville näkökohdille. Samalla soveltaminen edustaisi alue- ja paikallisyhteisöjen vaaleilla valittujen luottamushenkilöiden sitoutumista ehdotettuun etenemissuunnitelmaan, joka liittyy jäsenvaltioiden välisten ja niiden sisäisten koheesiotavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömien puiteohjelmien alueelliseen osatekijään.

2.3.2 **katsoo**, että paikallis- ja alueviranomaisten sitoutuminen etenemissuunnitelmaan, jossa alueelliset strategiat ovat osa kansallista strategiaa, toisi lisää johdonmukaisuutta kestävää kehitystä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen sekä näkyvyyttä unionin koheesiopolitiikalle. Tämä takaisi myös sen, että resurssit voitaisiin kohdistaa sinne, missä niitä tarvitaan eniten.

2.3.3 **korostaa**, että nämä järjestelyt voidaan toteuttaa väheksymättä tarvetta yksinkertaistaa ja tehostaa kiireellisesti kilpailukykyä ja koheesiota edistävien ohjelmien muotoilua ja toteuttamista.

2.3.4 **suosittelee**, että toimielimet tekisivät yhdessä kriittisiä vaikutustenarviointoja, joiden avulla voitaisiin tarkastella jo tehtyjä toimia ja sitä, mitkä eri politiikanalojen osa-alueet toimivat jäsenvaltioissa asianmukaisesti. Yhden tarkasteluvälineen avulla voitaisiin arvioida sitä, onko Lissabonin ja Göteborgin ohjelmien mukaiset strategiset tavoitteet saavutettu. Näin resurssit voitaisiin kohdistaa sinne, missä niitä tarvitaan eniten.

2.4 Koheesiopolitiikka

ALUEIDEN KOMITEA

2.4.1 **korostaa** unioninlaajuisen aluepolitiikan ja Lissabonin ja Göteborgin ohjelmien täytäntöönpanon välillä olevaa erottamatonta yhteyttä. Euroopan talouskasvua ja kilpailukykyä kaikkialla unionissa edistetään EU:n tason koheesiopolitiikan avulla eikä siten, että koheesiopolitiikka siirretään takaisin jäsenvaltioiden toimivaltaan. Samalla vahvistetaan unionin aluepolitiikan tähänastisia myönteisiä saavutuksia yhteisön sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa.

2.4.2 **vaatii**, että kaikissa jäsenvaltioiden ja komission laatimissa kansallisissa kasvuun ja työllisyyteen tähtäävissä toimintaohjelmissa heijastuu paikallis- ja alueviranomaisten kuuleminen ja siihen sitoutuminen. Jäsenvaltioiden toimintaohjelmien muotoilussa tulee ottaa huomioon kaupunkia ja alueita koskevien strategisten suunnitelmien sitoumukset ja tavoitteet.

2.4.3 **ehdottaa lisäksi**, että luodaan mekanismi helpottamaan sellaisten ohjelmien perustamista, joissa voisi olla osapuolina kaksi tai useampia alueita ja jotka tarjoavat keinoja kasvattaa alueellista kilpailukykyä tehokkaasti.

2.4.4 **painottaa**, että vuosien 2007–2013 rahoitusnäköymiin sisältyvä, kasvua ja työllisyyttä edistävää kilpailukykyä koskeva asiakokonaisuus ei voi olla seikka, josta voidaan joustaa neuvoteltaessa seuraavan kauden maksumäärärahoista. Vaikka komitea hyväksyykin, että koheesioon liittyvässä otsakkeessa etusija tulisi antaa lähentymistavoitteelle, AK kuitenkin katsoo, että unionin tulisi tukea kilpailukykytavoitetta, jotta ennakoitaisiin ja edistettäisiin muutosta, jota "uuden" Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää.

2.4.5 **tähdentää**, että koheesiopolitiikan rahoitusosuuden tulisi olla ainakin 0,41 prosenttia unionin BKT:stä sen varmistamiseksi, että EU:n 25 jäsenvaltiota saavuttavat koheesiopolitiikan tavoitteet.

2.4.6 **kannattaa** näkemystä siitä, että jäsenvaltiossa sovellettavan 4 prosentin enimmäismäärän BKT:stä ja kehityksessä jäljessä olevia alueita koskevan Berliinin mallin vaikutusten tulee olla johdonmukaisia.

2.4.7 **vaatii**, että kestäväan kehitykseen tähtäävät maaseudun kehitysohjelmat integroidaan tiivistä koheesio-ohjelmiin. Niiden ei tule kehittyä korvaaviksi maatalousohjelmiksi EU:n omia varoja koskevien paineiden seurauksena.

2.4.8 **kehottaa**, että kilpailukykyä ja työllisyyttä koskeva rahoitusnäköymien asiakokonaisuus nojautuisi sellaisten eri indikaattoreiden yhdistelmälle, joka heijastaisi alueellisia ja paikallisia tarpeita, keinoja ja mahdollisuuksia ja jonka avulla voidaan arvioida alueiden sisäisiä eroja.

2.4.9 **vaatii**, että kaupunkien tarjoamat mahdollisuudet koko EU:n sosiaaliselle ja taloudelliselle kehitykselle tunnustetaan ja otetaan huomioon jäsenvaltiossa strategisissa suunnitelmissa.

2.4.10 **kehottaa** kuulemaan komiteaa, kun Eurooppa-neuvosto vuosittain tarkastelee kevään huippukokouksessaan kilpailukykyä ja koheesiota koskevien tavoitteiden saavuttamista. Kokouksen yhteydessä paikallis- ja alueviranomaisille tarjoutuisi tilaisuus tuoda esiin kysymyksiä ja hyviä käytänteitä ja siten edistää avoimen koordinaatiomenetelmän toimivuutta Lissabonissa ja Göteborgissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

2.5 Lissabonin ja Göteborgin strategiat

ALUEIDEN KOMITEA

2.5.1 **kehottaa** soveltamaan nykyistä johdonmukaisempaa lähestymistapaa päätettäessä makrotaloudellisista sekä työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa koskevista toimista ja ympäristönsuojelu- ja tutkimusaloitteista. Näin strategialle voitaisiin antaa uutta pontta ja ohjata jäsenvaltioiden omia toimintaohjelmia.

2.5.2 **kehottaa** parantamaan ratkaisevasti Lissabonin ja Göteborgin strategioiden hallintotapaa strategioiden tehostamiseksi ja niiden ymmärrettävyyden parantamiseksi.

2.5.3 **katsoo**, että Lissabonin strategian väliarviointiin tulisi sisällyttää kriittinen arviointi hallintotavan toteutumisesta sekä analyysi hallinnon hajauttamisen vaikutuksista Lissabonin strategian täytäntöönpanon tehokkuuteen.

2.5.4 **korostaa**, että vaikka Lissabonin strategian toteuttamisen kokonaiskuva on synkkä ja pessimistinen, jotkut jäsenmaat ovat onnistuneet saavuttamaan tavoitteet monilla politiikan aloilla. Alueiden komitea **katsoo**, että näiden tulosten taustalla olevia tekijöitä tulisi analysoida nykyistä huolellisemmin ja ne tulisi ottaa huomioon avoimen koordinaation menetelmää sovellettaessa.

2.5.5 **vaatii** erityisesti, että alue- ja paikallistason toimien onnistumisen kannalta keskeiset edellytykset määritellään ja arvioidaan koko EU:ssa. Lisäksi tulee panostaa Wim Kokin johtaman työryhmän selvityksessään⁽¹⁾ esittämään neljäntoista osoittimeen ja tavoitteeseen, joilla on tarkoitus mitata suoritusten laatua jäsenvaltiotasolla.

2.5.6 **korostaa**, että talouden kilpailukykyyn parantaminen on olennaista sosiaaliseen koheesioon ja ympäristön kannalta kestävään kehitykseen pyrittäessä.

2.5.7 **kehottaa** antamaan paikallis- ja alueviranomaisille nykyistä merkittävämmän aseman mitä tulee Lissabonin ja Göteborgin strategioiden onnistuneen toteuttamisen edellyttämään tiedonjakamiseen sekä innovaation ja yrittämisen edistä-

miseen. Tällöin eri tahot pystyvät sitoutumaan Lissabonin ja Göteborgin strategioihin poliittisesti vahvemmin.

2.5.8 **suosittelee** myös, että Lissabonin ja Göteborgin strategioiden väliarvioinnin yhteydessä tehtäisiin Euroopan nuorisoa koskeva sopimus, jossa käsiteltäisiin työttömyyttä sekä sosiaalista ja ammatillista integraatiota. Sopimuksella täydennettäisiin Lissabonin ja Göteborgin strategioiden toimia, jotka liittyvät väestön ikääntymiseen.

2.5.9 **kehottaa**, että sekä jäsenvaltiotasolla että EU:n tasolla tehtäisiin vuosittain selvitys, jossa käsiteltäisiin edistymistä Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden saavuttamisessa. Myös alueiden komiteaa kuultaisiin näistä selvityksistä. Näin kevään Eurooppa-neuvostossa voitaisiin keskittyä keskeisiin poliittisiin kysymyksiin, jotka liittyvät Lissabonin ja Göteborgin tavoitteiden edistämiseen.

2.5.10 **toteaa**, että EU:n seuraavana suurena hankkeena laajentumisen, yhteisen rahan ja yhteismarkkinoiden jälkeen tulisi olla kasvun ja työllisyyden maksimointi siten, että huomio suunnattaisiin uudelleen Lissabonin ja Göteborgin strategioihin.

2.6 Tutkimus ja teknologinen kehitys

2.6.1 **vaatii**, että asetuksissa, jotka koskevat tutkimusta ja kehitystä — alaa, jonka rahoitusta on ehdotettu lisättäväksi huomattavasti — tunnustetaan selvästi tutkimuspuiteohjelmien aluepolitiikkaa koskeva ulottuvuus.

2.6.2 **vaatii**, että kansalliset ja alueelliset tutkimusohjelmat ja -politiikat on koordinoitava keskenään sellaisen eurooppalaisen tutkimusalueen luomiseksi, joka pystyy vastaamaan kilpailukykyä ja kasvua koskeviin tavoitteisiin.

2.6.3 **kehottaa**, että perustettaisiin keskinäisiä oppimisfoorumeita ja innovaatiokeskuksia sellaisten alueellisten tutkimusstrategioiden ja alueellisten tiedonkehitysmallien luomiseksi, joilla voidaan lisätä yliopistojen osallistumista paikalliseen talouteen. Nämä oppimiskeskukset ja verkostot tulisi suunnitella siten, että ne helpottaisivat uusien ideoiden ja tuotteiden nopeaa käyttöönottoa, kannustaisivat ns. ”spin out” -yritysten perustamiseen perus- ja soveltavan tutkimuksen pohjalta ja lyhentäisivät innovaation ja sen tulosten käyttöönoton välistä aikaa.

2.6.4 **kehottaa** jäsenvaltioita sisällyttämään kansallisiin toimintaohjelmiinsa toimet, joiden avulla voidaan saavuttaa tavoite tutkimus- ja kehitystyöhön tehtävien investointien lisäämisestä niin, että ne ovat 3 prosenttia BKT:sta.

⁽¹⁾ Wim Kokin johdolla kokoontuneen korkean tason ryhmän raportti ”Facing The Challenge: The Lisbon Strategy for Growth and Employment”, marraskuu 2004.

2.7 Liikkuvuus

ALUEIDEN KOMITEA

2.7.1 suhtautuu myönteisesti Erasmus-opiskelijoiden lukumäärän kolminkertaistamiseen sekä opiskelijoiden liikkuvuutta koskevien toimien ja ammatillisen koulutuksen paikkojen lisäämiseen.

2.8 Hallintotapa

ALUEIDEN KOMITEA

2.8.1 suhtautuu myönteisesti ehdotuksiin tehostaa kumppanuusjärjestelyjä ja yksinkertaistaa päätöksentekovälineitä hallinnon kaikkien tasojen toiminnassa ja niiden välillä paikallis-, alue- ja jäsenvaltiotasolla sekä EU:ssa. Alueiden komitea kehottaa kuitenkin ryhtymään näihin toimiin ripeästi.

2.8.2 suosittelee, että Euroopan komissio arvioisi Lissabonin ja Göteborgin strategioiden mukaisia tavoitteita toteutettaessa vuosittain kansallisia toimintasuunnitelmia, jolloin maantieteellisiä näkökohtia punnittaessa huomioon tulisi myös ottaa paikallis- ja alueviranomaisten näkemykset.

2.8.3 suosittelee myös, että Euroopan komission pitäisi esittää vuosittain selvitys siitä, miten vuosien 2007–2013 rahoitusnäkyviä koskevien tavoitteiden osalta on edistytty, sekä siitä, minkälaisen panoksen kukin hallintotaso — paikallinen, alueellinen ja valtakunnallinen — antaa. Selvityksen tavoitteena olisi tarvittaessa vauhdittaa talousuudistuksia ja sitouttaa kaikki toimijat sekä paikallis-, alue- ja jäsenvaltiotason hallinto tavoitteiden toteuttamiseen.

2.9 Unionin kansalaisuus

ALUEIDEN KOMITEA

2.9.1 korostaa, että vaikka komissio on ehdottanut, että resursseja kansalaisuuteen, vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen liittyvissä kysymyksissä lisättäisiin, tämän ohella on tunnistettava se seikka, että oikeus- ja sisäasioita koskeva työ ei ole pelkästään unionin ja jäsenvaltioiden välillä neuvoteltava asia ajatellen toissijaisuusperiaatteen huomioonottamista paikallis- ja aluehallinnon tasoilla. Tältä osin erityistä huomiota olisi kiinnitettävä uusien jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisten toimivallan tunnustamiseen.

2.9.2 pyytää, että EU:n ohjelmien tuomaa lisäarvoa korostavien mekanismien näkyvyyttä tehostetaan paikallis- ja aluehallinnossa yleisen tietoisuuden lisäämiseksi ja paikallistasolla täytäntöön pantujen unionin politiikkojen tukemiseksi.

2.10 Rahoitusnäkyvät 2007–2013

ALUEIDEN KOMITEA

2.10.1 toistaa, että se on samaa mieltä omien varojen enimmäismäärän pitämisessä 1,24 prosentissa BKT:stä rahoitusnäkyvien 2007–2013 osalta, sillä tämä määrä vastaa talousarvion kurinalaisuuden tarvetta ja heijastaa yhteisön politiikkojen tuomaa lisäarvoa. Komitean mielestä ainoastaan tällaisen

osuuden avulla voidaan päästä koheesiota, kilpailukykyä, yhteisäismarkkinoiden toteuttamista ja perustamissopimuksessa kaikille toimijoille asetettuja velvoitteita koskeviin tavoitteisiin.

2.10.2 varoittaa vaaroista, joita kompromisseihin perustuvaan talousarvioon voi liittyä.

2.10.3 tukee Euroopan parlamenttia, jonka mukaan nykyiset rahoitusnäkyvät ovat osa toimielintenvälistä, kokonaisvaltaista sopimusta, jonka uudistaminen edellyttää eri toimielinten keskinäistä luottamusta ja budjettivallan käyttäjien yhteistä sopimusta asiasta.

2.10.4 korostaa, että menoleikkauksiin pyrkivät jäsenvaltiot kohdistavat todennäköisimmin vaatimuksensa rakennerahasto-ohjelmiin alueelliseen kilpailukykyyn ja työllisyyteen liittyvän otsake 1 b:n osalta (kasvu ja työllisyyttä edistävä koheesio). Suhteettomat määrärahojen leikkaukset tällä alalla vaikuttaisivat käytännössä siten, että aluepolitiikka siirtyisi useimmissa vanhoissa jäsenvaltioissa takaisin niiden toimivaltaan.

2.10.5 painottaa, että menoleikkauksia koskeville paineille, jotka liittyvät kasvuun ja työllisyyttä edistävää kilpailukykyä koskevaan otsakkeeseen, ei tule antaa periksi tutkimusta ja teknologista kehitystä koskevien aloitteiden osalta. Näin noudatetaan ja edistetään jäsenvaltioiden sitoutumista Barcelonan ohjelman tavoitteisiin ja tutkimus- ja kehitysmenojen lisäämiseen siten, että ne olisivat 3 prosenttia BKT:stä vuoteen 2010 mennessä.

2.10.6 varoittaa, että pitkittyneistä neuvotteluista johtuvat viiveet ohjelmointikauden aloittamisessa johtavat siihen, että EU:n paikallis- ja alueviranomaiset joutuvat kärsimään rahoitushäiriöistä ja epävakauksesta.

2.10.7 toivoo, että neuvottelutuloksella voidaan taata, että EU:n politiikkaa rakennerahastojen vuosina 1973–1975 tapahtuneesta perustamisesta lähtien ohjannutta solidaarisuusperiaatetta sovelletaan edelleen; tämän periaatteen mukaan EU tukee kaikkia tuen tarpeessa olevia alueita siitä riippumatta, sijaitsevatko ne rikkaissa vai köyhissä jäsenvaltioissa.

2.10.8 kehottaa jäsenvaltioita pyrkimään yhteistyössä kaupunkien ja alueidensa kanssa poliittiseen ratkaisuun niitä valtioita varten, jotka eivät tulevaisuudessa ole oikeutettuja saamaan tukea koheesiorahastosta laajentumisen tilastollisten vaikutusten johdosta.

2.11 Yhden rahoituslähteen malli

ALUEIDEN KOMITEA

2.11.1 pitää tervetulleena ehdotusta, joka mukaan eri politiikan aloilla, koheesiopolitiikka, maaseudun kehittäminen, ympäristönsuojeluohjelmat ja kalastussektorin uudelleenjärjestelyt mukaan lukien, käytetään ainoastaan yhtä alakohtaista rahoituslähdettä, sillä näin voidaan yhdenmukaistaa politiikkojen täytäntöönpanon hallintoa sekä yksinkertaistaa täytäntöönpanoa.

2.12 Valtion tuet

ALUEIDEN KOMITEA

2.12.1 **vaatii** Euroopan komissiota luomaan rakenteelliset edellytykset alueelliselle eriyttämiselle aluetukisäädöksissä sekä sallimaan tarkkaan kohdistetut julkiset investoinnit silloin, kun tällä tavoin voidaan korjata markkinoiden häiriöitä kilpailuedellytyksiä vääristämättä; olisi myös luotava edellytykset tutkimuksen ja innovaation tukemiseen etenkin pk-yrityksissä alueellista yhteenkuuluvuutta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

2.12.2 **kehottaa** antamaan uuden valtiontukiasetuksen, joka olisi yhdenmukainen uusien koheesio- ja aluepolitiikkaa koskevien asetusten kanssa siten, että valtion tuki olisi vaikeuksien vakavuudesta riippuen sallittu, mikäli rahoitusta koheesiorahastoista ei enää ole saatavilla.

2.12.3 **pyytää** komissiota selventämään, millä perustella perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaista aluetukea voidaan myöntää, kun huomioon otetaan erot niiden "kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio" -otsakkeeseen kuuluvien tukikelpoisten alueiden välillä, jotka sijaitsevat muualla kuin lähentymistavoitteen piiriin kuuluvilla köyhimmillä alueilla.

2.12.4 **katsoo**, että kestävä kehitys on tärkeä kysymys ja valtiontukien avulla tehtävien julkisten investointien on oltava yhdenmukaisia tämän periaatteen kanssa.

2.13 Korjausmekanismi

ALUEIDEN KOMITEA

2.13.1 **tukee** komission ehdotusta, jonka mukaan olisi aloitettava keskustelu EU:n nykyisen rahoitusjärjestelmän puutteista.

2.13.2 **tukee** komission esitystä uuden oikeudenmukaisemman korjausmekanismin luomiseksi.

2.14 Vakaus ja kasvu

2.14.1 **toteaa**, että vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano ei ole ollut johdonmukaista eikä uskottavaa. Tämän takia on erittäin tärkeää, että sopimuksessa otettaisiin huomioon EU:n tämänhetkinen taloudellinen tilanne siten, että vakautta ja kasvua koskevien sääntöjen talouspoliittista perustaa kehitettäisiin. Jäsenvaltiotason ja EU:n prosessien keskinäistä johdonmukaisuutta on vahvistettava, ja jäsenvaltioiden elinten on voitava osallistua tehokkaammin talouspolitiikan monenväliseen valvontaan sekä vero- ja rahapolitiikan välisen johdonmukaisuuden edistämiseen.

2.14.2 **katsoo**, että jäsenvaltioiden tämänhetkinen heikko talouskasvu aiheuttaa niiden julkisen talouden vaikeimmat ongelmat. Tähän liittyy monilla alueilla ja kunnissa korkea työttömyys ja sitkeät sosiaaliset ongelmat. Komission tulisi puuttua ongelmaan ensisijaisesti ehdottamalla vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon tarkistamista talouspolitiikan kestävyysnäkymien takaamiseksi. EU ei nimittäin voi saavuttaa tarvitsemaansa talouskasvun, työllisyyden ja sosiaalisen koheesion tasoa, ellei unionin talouspolitiikka ole yhdenmukainen Lissabonin strategian kanssa ja ellei yhteisön käytössä olevien välineiden koordinointia paranneta.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Neuvoston asetukset Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen”

(2005/C 164/03)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen, KOM(2004) 490 lopullinen — 2004/0161 CNS,

ottaa huomioon komission 15. heinäkuuta 2004 EY:n perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 15. kesäkuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Salzburgissa 12.–14. marraskuuta 2003 järjestetyn maaseudun kehittämistä käsitelleen toisen eurooppalaisen konferenssin päätelmät,

ottaa huomioon komission vaikutuskartoituksen *Extended Impact Assessment Rural Development Policy Post 2006*,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan osuuden kolmannesta koheesioraportista annettavaan alueiden komitean lausuntoon, DI CdR 15/2004 rev. 1,

ottaa huomioon lausuntonsa yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisesta, CdR 66/2003 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan 9. joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 255/2004 rev. 1, jonka esittelijä oli Utrechtin lääninvaltuuston johtokunnan jäsen Jan Pieter **Lokker** (NL/EPP),

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

1. Johdanto

1.1 EU:n maaseutualueille on luonteenomaista mitä suurin monimuotoisuus. Tämä on otettava unionin uudessa maaseutupolitiikassa huomioon, ja kyseinen moninaisuus sekä siihen kuuluvat sosiaaliset rakenteet ja ympäristöarvot on turvattava. Elinvoimainen maaseutu on paitsi maaseutuväestön myös koko yhteiskunnan etu.

1.2 EU:ssa on syntyvässä vähitellen maaseutupolitiikka, joka on muutakin kuin pelkästään maatalouspolitiikan jatko. Ravinnontuotannon ohella maaseututalous tarvitsee muitakin taloudellisen toiminnan sektoreita, kun otetaan huomioon, että maatalouden taloudellinen merkitys on vähenemässä monilla maaseutualueilla. Vain näin pystytään eurooppalainen maaseutu säilyttämään ympäristön kannalta sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti elinvoimaisena. Yhtenäistä toimintamallia tarvitaan, koska tavoitteita on useita: kauaskantoisten tulevaisuudennäkymien tarjoaminen väestölle työpaikkojen määrää kasvattamalla, infrastruktuurin kehittäminen, työpaikkavalikoiman monipuolistaminen sekä maataloustuotannon muuttaminen entistä kuluttajakaskeisemmäksi menneisyydessä vallinneen tuottajakaskei-

syyden sijaan, ruoan laadun parantaminen sekä luonnon-, maisema-, ympäristö- ja vesistöarvojen ylläpitäminen ja laadullinen parantaminen.

1.3 Tässä yhteydessä on tärkeää, että lähestymistapa on realistinen. Siihen liittyy tietoisuus eurooppalaisen maatalouden roolista alueiden ylläpitäjänä samoin kuin alueellisista vaikutuksista, joita tämän roolin häviäminen aiheuttaisi, jos maa- ja metsätalouteen sovellettaisiin vain tiukasti taloudellisia kriteerejä. Siksi pelkästään maaseutupolitiikka ei kykene tarjoamaan ratkaisuja kaikkiin niihin ongelmiin, jotka koettelevat EU:n maaseutualueita. Tietyillä seuduilla on ongelmavyyhti sellainen, ettei siitä selvitä ehdotetun asetuksen tarjoamin keinoin, vaan tarvitaan useiden eri rahastotoimien yhdistämistä. Maaseutupolitiikan ja aluepolitiikan ⁽²⁾ yhteensovittaminen alueellisella tasolla on tässä olennainen tekijä. Alueiden komitea vaatii kuitenkin lisäehdotuksia siitä, kuinka voidaan varmistaa EU:n ja jäsenvaltioiden muiden politiikkojen sekä EU:n ja jäsenvaltioiden maaseutupolitiikkojen keskinäinen täydentävyys. Samalla tavoin maaseuturahastoa olisi tarkasteltava muita politiikkoja vasten, jotta varmistetaan molemmiin puolin hyödylliset tavoitteet.

⁽¹⁾ EUVL C 256, 24.10.2003, s. 18.

⁽²⁾ Tämä tuodaan esiin ehdotuksessa neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä, KOM(2004) 492 lopullinen.

1.4 Salzburgissa vuonna 2003 järjestetyssä konferenssissa maatalouspolitiikalle annettiin voimakas sysäys. Alueiden komitea pitää tervetulleena, että Salzburgin konferenssin päätelmät on otettu asianmukaisesti huomioon asetusta laadittaessa. Poliitiikan mukauttaminen kaikilla EU:n alueilla sekä toimeenpanon ja rahoituksen yksinkertaistaminen ovat erittäin myönteisiä seikkoja. Komitea kannattaa myös asetuksen 6 artiklassa kuvaillun kaltaista kumppanuutta. On erittäin tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat mukana maaseutupolitiikan kaikissa vaiheissa. Näin voidaan parhaiten taata, että kulloisellakin alueella toteutetaan toimenpiteitä, jotka ovat omiaan kasvattamaan taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta niin kyseisellä alueella kuin sen ja naapurialueiden välillä.

1.5 Edellä esitettyyn viitaten komitea tuo ehdotetusta asetuksesta julki seuraavat huomiot. Toden teolla maaseudun kehittämiseen tähtäävän politiikan aikaansaaminen on sen näkökulmasta ensisijainen asia.

2 Kohti monialaista maaseutupolitiikkaa...

2.1 Alueiden komitea on tyytyväinen siihen, että perustamisopimuksen 159 artiklan mukaisesti komissio varaa huomattavan osan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastrahaston varoista uuden lähentymistavoitteen piiriin kuuluville alueille.

2.2 Alueiden komitea pitää tervetulleena maaseutupolitiikkaa koskevaa uutta lainsäädäntöä, mutta pitää valitettavana, että komission pohdintoissa maaseutupolitiikka nähdään lähinnä markkina- ja tulopolitiikan täydennyksenä ja lisänä, eikä sille osoiteta itsenäistä roolia. Tähän liittyy myös kysymys siitä, onko kunnianhimoisen maaseutupolitiikan noudattamiseen käytettävissä riittävästi varoja.

2.3 Alueiden komitea yhtyy käsitykseen strategisen toimintatavan hyödyntä maaseudun kehittämisessä. On tärkeää välttää epäyhtenäisen varainkäytön. Komitea asettaa kuitenkin erityisen eurooppalaisen strategian mahdollisen lisäarvon kyseenalaiseksi. Lissabonin ja Göteborgin strategiat sekä Salzburgissa pidetyn konferenssin päätelmät tarjoavat riittävät puitteet EU:n tasolla. Jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisviranomaisten on tulkittava, mitä mainitut puitteet merkitsevät maaseutualueille ja maaseutupolitiikalle. Vain näin voidaan välttää kahden tavoitteen välinen jännite ja varmistaa samalla sekä maaseutupolitiikan strategisen toimintatavan lisääminen EU:n tasolla että tarvittavan joustavuuden takaaminen jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien tasolla.

2.4 Alueiden komitea pitää tervetulleena ehdotusta, jolla varmistetaan, että jäsenvaltioiden on kuultava alue- ja paikallisviranomaisia. Komitea on kuitenkin huolestunut käytettävissä olevasta aikamäärästä maaseudun kehittämistä koskevien kansallisten strategioiden ja ohjelmien laatimiseksi. Komitea

pahoittelee myös, että strategian tulee olla käytössä ennen kuin ohjelma voidaan toimittaa Euroopan komissiolle, sillä molemmat kuuluvat tiiviisti yhteen. Komitea ehdottaa, että tässä sovellettaisiin samaa menettelyä kuin aluepolitiikassa, jossa jäsenvaltiot voivat toimittaa strategiset puitteet yhdessä operatiivisten ohjelmien kanssa (*suositus 1*).

2.5 Pitkällä aikavälillä tavoitteeksi voitaisiin asettaa pelkästään yksi alueellinen rahasto, jolloin maaseutupolitiikkaa ja aluepolitiikkaa koskevien rahastojen erottelu poistuisi ja koko alueen mahdollisuuksiin ja ongelmiin paneuduttaisiin kokonaisvaltaisen, aluekohtaisen strategian avulla.

2.6 Maaseutupolitiikka perustuu yhteen tai useampaan maaseudun kehittämistä koskevaan ohjelmaan. Näissä ohjelmissa päätetään alueen ja/tai jäsenvaltion vahvuuksien ja heikkouksien analyysin perusteella sellaisten toimenpiteiden soveltamisesta, jotka vastaavat asiaomaisen alueen ja/tai jäsenvaltion tarpeita. Tämä lähestymistapa on mahdollisesti ristiriidassa asetuksen 16 artiklan kanssa, jossa toimintalinjoille määritellään EU:n rahoitusosuuden vähimmäismäärät (15 prosenttia toimintalinjoissa I ja III sekä 25 prosenttia toimintalinjassa 2). Komitea yhtyy käsitykseen siitä, että maaseutupolitiikan rahoituksessa on huolehdittava tasapainosta. Tältä kannalta tarkastellen olisi asiallista asettaa vähimmäisosuus kolmannessa, maaseutualueiden taloudellisen toiminnan monipuolistamista koskevassa toimintalinjassa. Todettakoon, että erilaisia kauden 2000–2006 maaseutuohjelmia koskevat arviot ovat osoittaneet, että juuri tämä maaseutupolitiikan ala on vähemmän kehittynyt. Lisäksi määrärahojen jakamisessa eri painopisteiden kesken tulee myös ottaa huomioon ohjelmaan kuuluva heikkouksien ja vahvuuksien analyysi. Komitea suosittelee siksi, että 16 artiklassa määritellyistä prosenttiluvuista voitaisiin poiketa, mikäli se ohjelman analyysin mukaan olisi riittävän perusteltua (*suositus 3*).

2.7 Määrärahojen jakoperusteet voivat jopa jarruttaa sellaisia hankkeita, jotka ulottuvat jonkin yhden toimintalinjan soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka kuuluvatkin kokonaisuudessaan asetuksen soveltamisalaan. Ehdotetun asetuksen 71 artiklan 6 kohtaan sisältyvä säännös, jonka mukaan toimea voidaan rahoittaa ainoastaan yhden toimintalinjan nojalla, tekee asian vaikeaksi, ja näin ollen komitea ehdottaa artiklan tämän kohdan muuttamista (*suositus 19*).

2.8 Asetus vaikuttaa erittäin yksityiskohtaiselta, erityisesti verrattuna aluepolitiikkaa koskevaan asetukseen. Tietyt kysymykset voitaisiin mieluummin jättää maaseutuohjelman laatijoiden vastuulle. Tämä koskee esimerkiksi jalostustukia sekä pien- ja mikroyritystukia, 50 artiklan säännöstä, jonka mukaan taloudellisen toiminnan laajentamistuki on rajoitettu yhteen lapseen, sekä liitteessä 1 määriteltyä EU:n tuen enimmäismääriä.

2.9 Salzburgissa päädyttiin siihen tulokseen, että maaseudun elinvoimaisuus on maatalouden kannalta olennaista, sillä maatalouselinkeino on elinvoimaisen maaseudun keskeinen tekijä. On erittäin tärkeää, että maaseudunkehittämisohjelmissa annetaan riittävästi huomiota nuorten viljelijöiden toiminnan aloittamiseen. Nykyisin ei ole olemassa nuoria viljelijöitä koskevaa yhdenmukaista politiikkaa. Esimerkki tällaisesti yhdenmukaista politiikkaa on "aloituspaketti", jossa kaikki maatalayrityksen hallinnan siirtymiseen ja nuoren viljelijän toiminnan aloittamiseen liittyvät asiat on koottu yhteen hankkeeseen.

2.10 Alueiden komitea panee merkille komission ehdotuksen poistaa "muiden luonnonhaitta-alueiden kuin vuoristoalueiden" määrittämiseen sovellettavat sosioekonomiset kriteerit sekä yhdenmukaistaa korvausten laskentaperusteet maatalousympäristöohjelmissa käytettävien maksuperusteiden kanssa. Komission tarkoitus asiassa on selkeä, mutta alueiden komitea on huolissaan arviointiperusteiden muutosten mahdollisista vaikutuksista kyseisten alueiden maatalousyrittäjiä ajatellen. Koska muutoksella voi olla huomattavia sosioekonomisia seurauksia, niitä tulisi olla mahdollista lieventää muunlaisin toimin. Ainakin tulisi harkita siirtymäkauden asettamista maanviljelijöiden tukien asteittaiselle lopettamiselle sellaisilla alueilla, jotka pian eivät ole enää tukikelpoisia.

2.11 Komitea pitää myönteisenä, että maanviljelysseutujen ympäristötoimiin voivat nyt osallistua muutkin maanomistajat kuin viljelijät. He voivat muodostaa puuttuvan osan kattavassa (viljelys)maan hallinnoinnissa. Tähän liittyen komitea ehdottaa, että asetukseen sisällytettäisiin mahdollisuus käyttää muita maatalouden ympäristönhoitotoimista palkitsemisen perusteita, koska nykyistä perustetta, joka pohjautuu tehdystä sitoumuksesta aiheutuviin lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin, ei aina voida soveltaa. Esimerkki tästä voisi olla panokseen ja siihen liittyvään hyötyyn perustuva korvaus (suositus 8).

2.12 Ehdotetusta asetustekstistä on jätetty pois maanviljelysseutujen ympäristötoimiin osallistumiseen kannustava toimenpide, eli mahdollisuus korottaa tukea 20 prosenttia. Tämä ei ole toivottavaa, kun otetaan huomioon kyseisistä toimenpiteistä saatava hyöty ja niiden merkitys maaseutualueiden hoidossa, ja komitea ehdottaakin kannusteen palauttamista (suositus 8).

2.13 Metsätaloudeltaan pitkälle kehittyneiden ja heikommin kehittyneiden maiden välillä on huomattavia eroja. Komission ehdotukset eivät ole riittävän joustavia, jotta ne kannustaisivat heikommin kehittyneitä maita metsittämiseen. Jos kyseisten erojen johdosta ei anneta hyvityksiä, tällaisissa maissa kehittyvä metsätalous vaarantuu ja ympäristöhyödyt valuvat hukkaan.

2.14 Monet maatalouden harjoittajat etsivät vuosittain ansio- mahdollisuuksia muilta aloilta. Tietyillä alueilla tämä saattaa pahentaa väestökadosta johtuvia ongelmia. Sen lisäksi, että luodaan uusia työpaikkoja, on kiinnitettävä huomiota maata-

loudenharjoittajien uudelleen kouluttamiseen ja mahdollisuuksiin harjoittaa osa-aikaista viljelyä. Maaseudun kehittämiseen tähtäävässä ohjelmassa tulisi tarjota mahdollisuudet kyseiseen uudelleen koulutukseen ja/tai myös maatalouden ulkopuolista toimintaa sisältävän monitoimisuuden harjoittamiseen joka tapauksessa niiden alueiden osalta, jotka muita vähemmän hyötyvät rakennerahastotoimista (ja eritoten Euroopan sosiaalirahaston toimista). Alueilla, joilla ESR:n toiminta on intensiivisempää, tulisi kyseisissä ohjelmissa varata erityinen osuus maataloudenharjoittajien uudelleen kouluttamiseen ja monitoimisuuteen.

2.15 Unionin maaseutualueilla on arvokasta luonnon- ja kulttuuriperintöä, joka voi olla avainasemassa maaseudun talouden monipuolistamisessa. Paikallisen matkailuelinkeinoalan mahdollisuuksia hyödyntää kyseisiä matkailukohteita kestäväällä tavalla sekä tarjota matkailijoille laadukkaita elämyksiä heikentävät kuitenkin usein tasoltaan huono palvelutarjonta ja/tai epätarkoituksenmukainen tuotekehittely. Asetuksen 52 artiklassa onkin tärkeää mainita erityisesti koulutus matkailuelinkeinoon liittyvien toimien yhteydessä (suositus 12).

2.16 Naisilla on huomattava rooli maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamisessa, mutta he kohtaavat usein myös erityisiä ongelmia esimerkiksi pääoman hankinnassa ja yrityksen perustamisessa. Komitea toivoo, että asetuksella edistettäisiin naisten osallistumista maaseudun elinkeinoelämään (suositus 11). Myös Internetillä on valtavan suuri merkitys maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamisessa. Kuitenkaan se ei ole levinnyt maaseudulla vielä läheskään kaikkialle. Sen vuoksi komitea on tyytyväinen komission ehdotukseen hyödyntää EAKR:a asianmukaisen tieto- ja viestintätekniikan hankkimiseksi maaseudulle. Tällä tavoin tätä digitaalisen ulottuvuuden puutetta voidaan korjata huomattavasti. Näin kasvaisi myös alueiden vetovoima uusien yritysten silmissä, ja jo olemassa olevat yritykset voisivat laajentaa toimintaansa uusille markkinoille. Maaseuturahastosta on lisäksi mahdollista rahoittaa täydentäviä toimia osana maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamiseen liittyvää painopistettä.

3 ... jossa otetaan riittävästi huomioon alueellinen toteutus...

3.1 Komitea pitää hyvin tärkeänä, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat mukana muotoiltaessa maaseudun kehittämiseen tähtääviä ohjelmia ja toteutettaessa niitä. Komitea katsoo, että ehdotetussa asetuksessa tämä rooli olisi tuotava esille painokkaammin (suositus 13). Komitea suosittelee, että kansallisissa strategioissa otetaan riittävästi huomioon aluekohtaiset ja paikalliset tarpeet (ks. myös kohta 2.2). AK pitää tärkeänä, että strategioissa otetaan huomioon tarve tasapainoiseen aluekehitykseen kullakin alueella. Jos EU tai valtiovalta antavat liiallisesti ohjeita, se voi lamauttaa aluekohtaisia toimia, jotka on mitoitettu paikallisten mahdollisuuksien ja ongelmien mukaisiksi.

3.2 Ohjelmatyö, rahoitus ja valvonta vaativat täsmäyttämistä. Siksi kummastuttaakin, että ehdotetussa asetuksessa säädetään, että jäsenvaltiot laativat maaseudun kehittämistä koskevan ohjelman joko maa- tai aluekohtaisesti. Olisi parempi sallia enemmän vapautta järjestää tämä asia mm. mahdollisesti yhdistelemällä aluekohtaisia ja valtakunnallisia ohjelmia. Lisäksi juuri federalistisissa jäsenvaltioissa on kuluvalle tukikaudella osoittautunut hyväksi käytänteeksi mahdollisuus hyväksyä kansallisia järjestelyjä, joita on voitu soveltaa alueohjelmissa (suositus 2).

3.3 Komitea tukee ehdotusta, joka koskee kolmannen tavoiteryhmän toteuttamista ennen muuta paikallisten kehitysstrategioiden avulla. On kiistatonta, että uudet taloudellisen toiminnan muodot ovat elintärkeitä maaseutualueiden kannalta. Kyseinen toiminta täydentää maatalouden toimintoja. Tässä yhteydessä uudet toiminnot on mukautettava tarkkaan niin, ettei maaseutualueiden ominaislaatu vahingoiteta. Alueiden komitea yhtyy tässä kohden Euroopan talous- ja sosiaalikomitean esittämään näkemykseen⁽¹⁾, että on pyrittävä välttämään ”rurbanisaatio”, eli samojen toimenpiteiden soveltaminen sekä kaupunki- että maaseutualueilla. Tämä koskee eritoten sellaisia kaupungistumispaineen alaisia alueita, joiden maaseutumaisen erityispiirteiden säilyttäminen merkitsee paljon kyseisen kaupunkialueen elämänlaadun kannalta. Näiden alueiden ongelmat, jotka liittyvät mm. maanviljelykseen, vaativat aivan toisenlaisen lähestymistavan kuin syrjäisempien maaseutualueiden ongelmat. Tämä tosiasia on otettava asetuksessa paremmin huomioon.

4 ... ja annetaan selkeä rooli Leader-ohjelmalle

4.1 Alueiden komitea pitää suuressa arvossa Leader-ohjelmaa ja pahoittelee siksi sen epäselvää asemaa asetuksessa. Yhtäältä Leader-ohjelma mainitaan 4 artiklan 2 kohdassa neljäntenä toimintalinjana ja toisaalta sitä kuvataan menettelynä, jolla ensimmäisen kolmen toimintalinjan toimenpiteille annetaan konkreettinen muoto. Komitea katsoo, että Leader-ohjelmalle pitää antaa sille kuuluva rooli itsenäisenä toimintalinjana, aivan vastaavasti kuin Interreg-ohjelmaa on toteutettu aluepolitiikassa. Leader-ohjelman valtavirtaistamisen vaarana on, että menetetään tämän lähestymistavan ainutlaatuisuus ja lisäarvo. Komitea pyytää komissiota täsmentämään asetusta Leader-ohjelman tulevan roolin osalta ja esittämään Leader-ohjelman nykyistä selkeämmin itsenäisenä toimintalinjana.

4.2 Paikallisen strategian toimeenpanon suhteen 63 artiklan 1 kohdassa vaikuttaa säädettävän, että tämän strategian on täytettävä kaikki neljälle toimintalinjalle asetetut tavoitteet. Tämä on ristiriidassa 62 artiklan 2 kohdan kanssa, jonka mukaan Leader-lähestymistavan avulla on tarkoitus saavuttaa tavoitteet, jotka on asetettu yhdelle tai useammalle kolmesta toimintalinjasta. Komitea ehdottaa, että kyseinen ristiriita poistetaan asetuksista (suositus 14).

⁽¹⁾ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 30. kesäkuuta 2004 antama lausunto, NAT/243.

4.3 Alueiden komitea tukee ehdotusta, jonka mukaan osa jäsenvaltiolle tarkoitukseen osoitetuista EU-varoista varattaisiin Leader-ohjelmalle asianomaisten alueiden tarpeiden mukaisesti. AK suhtautuu myönteisesti myös ehdotukseen perustaa eurooppalainen maaseudun kehittämisen verkosto. Tässä voitaisiin hyödyntää Leader-ohjelmaan kuuluvien kansallisten verkostojen perustamisesta saatuja kokemuksia. AK varoittaa kuitenkin toistamasta Euroopan maaseutualueiden seurantakeskuksen (Leader+), Leader-ohjelman eurooppalaisen seurantakeskuksen (Leader II) ja monien kansallisten Leader-verkostojen käynnistykseen liittyviä viivästyksiä, joita ei voida hyväksyä. Euroopan komission ja jäsenvaltioiden tulisi ohjelmakauden alusta lähtien pitää ensisijaisena tehtävänäan kyseisten elinten perustamista. Paikallisviranomaisilla on runsaasti Leader-lähestymistavan kanssa työskentelyyn liittyvää kokemusta, jota jäsenvaltioiden tulisi hyödyntää laatiessaan puitteet Leader-ohjelmalle.

4.4 Komitea ei kannata ehdotusta jättää huomattava osa määrärahoista varantoon niitä jäsenvaltioita varten, joiden Leader-ohjelmat ”menestyvät parhaiten”. Tämä kannustaisi todennäköisesti suosimaan lyhytkestoisia, ”helppoja” hankkeita (keski)pitkän aikajänteen hankkeiden sijasta. Jotta suunnittelu olisi luotettavaa, on päätettävä, mitä varoja kussakin jäsenvaltiossa on käytettävissä (suositukset 15 ja 18).

5 Lopuksi

5.1 Komitea pitää tärkeänä, että siirtymä ohjelmakausien 2000–2006 ja 2007–2013 välillä järjestetään siten, ettei toiminnan ja toimenpiteiden jatkuvuus vaarannu. Näin on varmistettava se, että vielä vanhan ohjelmakauden aikana hyväksytyt monivuotiset toimet, kuten maatalouden ympäristönhoitotoimet, saavat rahoitusta velvoitekauden loppuun asti ja että myönnetty yhteisön osuus (yhteisrahoitusosuus) säilytetään. Jotta EU:n maaseutupolitiikka olisi tehokasta uudella kaudella, alueiden komitea kannattaa komission ehdotusta, jonka mukaan EU:n maaseudun kehittämispolitiikkaan myönnetään 88,75 miljardin euron määrärahat (lukuun ottamatta tuen mukauttamista). AK vastustaa jyrkästi kyseisen politiikan tai sen joidenkin lohkojen uudelleenkansallistamista.

5.2 Komitea panee merkille, että ehdotetussa asetuksessa säädetään ennakko-, väli- ja jälkiarviointien lisäksi myös jatkuvista vuosiarvioinneista. Komitea ihmettelee kuitenkin, mitä lisäarvoa tällaisilla jatkuvilla vuosiarvioinneilla saadaan.

5.3 Asetuksen tavoitteena on myös lainsäädännön yksinkertaistaminen. Jotta tämän onnistumista pystyttäisiin arvioimaan, olisi tarkasteltava soveltamisasetuksia. Komitea pitäisi tervetulleena, että siltä pyydetäisiin lausuntoa myös näistä asetuksista, sillä komitean jäsenillä on huomattava kokemus politiikan toimeenpanosta kyseisellä alalla.

2. Alueiden komitean suositukset

Suositus 1

11 a artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Kunkin jäsenvaltion on lähetettävä kansallinen strategiasuunnitelmansa komissiolle ennen maaseudun kehittämisohjelmiensa toimittamista.	2. Kunkin jäsenvaltion on lähetettävä kansalliset ja alueelliset strategiasuunnitelmansa komissiolle ennen maaseudun kehittämisohjelmiensa toimittamista tai samassa yhteydessä.

Perustelu

Muutoksella on tarkoitus sopeuttaa kansallisen strategian ja maaseudunkehittämisohjelmien toimittamista koskeva menettely aluepolitiikkaa koskevan asetuksen sisältämään menettelyyn. Maaseudun kehittämisstrategia on toissijaisuusperiaatteen alaan kuuluva kysymys, ja siten jäsenvaltiot huolehtivat siitä kunkin valtion todelliseen tilanteeseen soveltuvalla alueellisella tasolla.

Suositus 2

14 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltio voi toimittaa koko alueensa käsittävän yhteisen ohjelman tai kutakin aluettaan koskevat erilliset ohjelmat.	Jäsenvaltio voi toimittaa koko alueensa käsittävän yhteisen ohjelman ja/tai kutakin aluettaan koskevat erilliset ohjelmat. Mikäli ohjelmointi tapahtuu valtakunnan ja alueiden tasolla, ohjelmien on selkeästi liityttävä yhteen. Ohjelmiin tulee sisältyä kaikki alueella sovellettavat toimenpiteet ja toimet.

Perustelu

Muutos antaa jäsenvaltioille suuremman mahdollisuuden sopeuttaa ohjelmointi omiin tarpeisiinsa.

Suositus 3

16 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kuhunkin 4 artiklassa tarkoitettuun kolmeen tavoitteeseen suunnatun yhteisön rahoitusosuuden on oltava vähintään 15 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on IV osaston I luvun I ja III jaksoissa tarkoitetuista toimintalinjoista 1 ja 3, ja vähintään 25 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on I luvun II jaksossa tarkoitetusta toimintalinjasta 2.	Kuhunkin 4 artiklassa tarkoitettuun kolmeen tavoitteeseen suunnatun yhteisön rahoitusosuuden on oltava vähintään 15 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on IV osaston I luvun I ja III jaksoissa tarkoitetuista toimintalinjoista 1 ja 3, ja vähintään 25 prosenttia ohjelmaan myönnetystä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta, kun kyse on I luvun II jaksossa tarkoitetusta toimintalinjasta 2. Näistä prosenttiluvuista voitaisiin poiketa, mikäli se 15 artiklan a kohdassa mainitun analyysin mukaan olisi riittävän perusteltua.

Perustelu

Muutoksella on tarkoitus tarjota maaseudunkehittämisohjelman laativille viranomaisille enemmän joustavuutta, jotta ohjelman suunnittelussa voidaan jakaa määrärahat tarpeiden mukaisesti eri toimenpiteille.

Suositus 4

19 artiklan c kohdan iii alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Maa- ja metsätalouden kilpailukykyä koskeva tuki pitää sisällään: (...)	Maa- ja metsätalouden kilpailukykyä koskeva tuki pitää sisällään: (...)
c) toimenpiteet maataloustuotannon ja -tuotteiden laadun parantamiseksi seuraavin keinoin: (...)	c) toimenpiteet maataloustuotannon ja -tuotteiden laadun parantamiseksi seuraavin keinoin: (...)
iii) tuottajaryhmille myönnettävä tuki elintarvikkeiden laatu järjestelmien mukaisia tuotteita koskevia tiedotus- ja menekinedistämistoimia varten;	iii) tuottajaryhmille, myös laatustandardien ja laadunvalvontavälineiden hallintoelimille ja toimialakohdaisille organisaatioille, myönnettävä tuki elintarvikkeiden laatu järjestelmien mukaisia tuotteita koskevia tiedotus- ja menekinedistämistoimia varten;

Perustelu

Tässä viitataan tuottajaryhmiin laajassa merkityksessä eli niin tuoretuotteiden kuin jalostettujen tuotteiden tuottajiin. Mainittuihin hallintoelimiin osallistuvat tuottajat ja/tai jalostusteollisuus.

Suositus 5

27 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
27 artikla Maa- ja metsätalouden alkutuotannon arvon lisääminen	27 artikla Maa- ja metsätalouden alkutuotannon arvon lisääminen
1. Edellä 19 artiklan b kohdan iii alakohdassa säädettyä tukea myönnetään investointeihin, jotka:	1. Edellä 19 artiklan b kohdan iii alakohdassa säädettyä tukea myönnetään investointeihin, jotka:
a) parantavat yrityksen kokonaistehokkuutta;	a) parantavat yrityksen kokonaistehokkuutta;
b) liittyvät perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien muiden tuotteiden kuin kalastustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen metsätaloustuotteet mukaan luetuina, ja	b) liittyvät perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluvien muiden tuotteiden kuin kalastustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen metsätaloustuotteet mukaan luetuina, ja
c) ovat kyseiseen investointiin sovellettavien yhteisön vaatimusten mukaisia. Jos investoinnit tehdään yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, tukea voidaan myöntää vain 2 kohdassa tarkoitettujen mikroyritysten tekemiin investointeihin, jotka tehdään hiljattain käyttöön otettujen yhteisön vaatimusten täyttämiseksi. Tällöin voidaan kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi myöntää enintään 36 kuukauden pituinen lisäaika, joka alkaa päivästä, jolloin vaatimuksesta tulee yritykselle pakollinen.	c) ovat kyseiseen investointiin sovellettavien yhteisön vaatimusten mukaisia. Jos investoinnit tehdään yhteisön vaatimusten täyttämiseksi, tukea voidaan myöntää vain 2 kohdassa tarkoitettujen mikroyritysten tekemiin investointeihin, jotka tehdään hiljattain käyttöön otettujen yhteisön vaatimusten täyttämiseksi. Tällöin voidaan kyseisen vaatimuksen täyttämiseksi myöntää enintään 36 kuukauden pituinen lisäaika, joka alkaa päivästä, jolloin vaatimuksesta tulee yritykselle pakollinen.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuki rajoitetaan kosemaan komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikro- ja pienyrityksiä. Metsätaloustuotannon tapauksessa tuki rajoitetaan mikroyrityksiin. Tukea ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja niiden rakenteiden uudistamiseksi myönnettävää valtiontukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa.	2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tuki rajoitetaan kosemaan komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikro-, ja <u>pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä elintarvikkealan yhdistyksiä.</u> Metsätaloustuotannon tapauksessa tuki rajoitetaan mikroyrityksiin. Tukea ei saa myöntää vaikeuksissa oleville yrityksille, sellaisina kuin ne määritellään vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja niiden rakenteiden uudistamiseksi myönnettävää valtiontukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa.
3. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.	3. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.

Perustelu

Muutosehdotuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa asetus muiden alojen rakennerahastojen kanssa. On myös syytä huomauttaa, että elintarviketeollisuus työllistää enemmän kuin lukuisat muut tuotannonalat.

Suositus 6

34 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
34 artikla Toimenpiteet	34 artikla Toimenpiteet
Tämän jakson mukainen tuki koskee seuraavia toimenpiteitä:	Tämän jakson mukainen tuki koskee seuraavia toimenpiteitä:
a) toimenpiteet, joiden tavoitteena on maatalousmaan kestävä käyttö seuraavin keinoin:	a) toimenpiteet, joiden tavoitteena on maatalousmaan kestävä käyttö seuraavin keinoin:
i) viljelijöille vuoristoalueilla maksettavat luonnonhaittakorvaukset,	i) viljelijöille vuoristoalueilla maksettavat luonnonhaittakorvaukset,
ii) viljelijöille muilla luonnonhaitta-alueilla kuin vuoristoalueilla maksettavat korvaukset,	ii) viljelijöille muilla luonnonhaitta-alueilla kuin vuoristoalueilla maksettavat korvaukset,
iii) Natura 2000 -tuet,	iii) Natura 2000 -tuet,
iv) maatalouden ympäristötuet ja tuet eläinten hyvinvointia edistäviin toimiin,	iv) maatalouden ympäristötuet ja tuet eläinten hyvinvointia edistäviin toimiin,
v) tuottamattomien investointien tukeminen;	v) tuottamattomien investointien tukeminen;
b) toimenpiteet, joiden tavoitteena on metsätalousmaan kestävä käyttö seuraavin keinoin:	b) toimenpiteet, joiden tavoitteena on metsätalousmaan kestävä käyttö seuraavin keinoin:
i) maatalousmaan ensimmäinen metsitys,	i) maatalousmaan ensimmäinen metsitys,
ii) peltometsäviljelyjärjestelmien käyttöönotto maatalousmaalla,	ii) peltometsäviljelyjärjestelmien käyttöönotto maatalousmaalla,
iii) muun kuin maatalousmaan ensimmäinen metsitys,	iii) muun kuin maatalousmaan ensimmäinen metsitys,
iv) Natura 2000 -tuet,	iv) Natura 2000 -tuet,
v) metsätalouden ympäristötuet,	v) metsätalouden ympäristötuet,
vi) metsien tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto,	vi) metsien tuotantomahdollisuuksien palauttaminen ja ennalta ehkäisevien toimien käyttöönotto,
vii) tuottamattomien investointien tukeminen.	vii) tuottamattomien investointien tukeminen.
	c) <u>toimenpiteet, joiden tavoitteena on peltometsäviljelyjärjestelmien levittäminen ja suojele mm. seuraavin keinoin</u>
	i) <u>tuet peltometsäviljelyjärjestelmien suojeleluun ja ylläpitoon,</u>
	ii) <u>Natura 2000 -tuet..</u>

Perustelu

Maankäyttömuodot jaetaan unionin säännöstyössä kahteen kategoriaan: maatalousmaahan ja metsätalousmaahan. Peltometsäviljelyssä lyhyellä aikavälillä harjoitettava satokasvien viljely tai karjanhoito yhdistyy samalla maapalstalla pitkällä aikavälillä harjoitettavan metsätalouden eri tuotteiden tuotantoon (puu, korkki, virkistystoiminta ja lukuisat myönteiset ympäristövaikutukset). Peltometsäviljely käsittää laajan kirjon tuotantjärjestelmiä, jotka perustuvat maan monimuotoiseen käyttöön ja eri käyttömuotojen välisten yhteisvaikutusten optimointiin. Siihen sisältyvät sellaiset käyttötapojen yhdistelmät, jotka hyötyvät puunkasvatuksen sekä viljely- ja karjanhoitotoiminnan keskinäisestä täydentävyydestä. Asetusluonnoksessa tunnustetaan tämän kolmannen, maa- ja metsätaloudesta erillisen maankäyttöjärjestelmän olemassaolo. Yhteisön tukea voidaan kuitenkin myöntää vain peltometsäviljelyjärjestelmän käyttöönottoon. Käsillä olevalla suosituksella tuetaan lisäksi peltometsäviljelyn säilyttämistä ja ylläpitoa.

Suositus 7

36 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
36 artikla Natura 2000 -tuet	36 artikla Natura 2000 -tuet
Edellä 34 artiklan a kohdan iii alakohdassa säädettyä tukea maksetaan vuosittain viljelijöille näiden käytössä olevan maatalousmaan pinta-alan mukaan, ja sen tarkoituksena on korvata viljelijöille aiheutuneet kustannukset ja tulonmenetykset, jotka johtuvat direktiivien 79/409/ETY ja 92/43/ETY täytäntöönpanosta kyseisillä alueilla.	Edellä 34 artiklan a kohdan iii alakohdassa säädettyä tukea maksetaan vuosittain viljelijöille näiden käytössä olevan maatalousmaan pinta-alan mukaan, ja sen tarkoituksena on korvata viljelijöille aiheutuneet kustannukset ja tulonmenetykset, jotka johtuvat direktiivien 79/409/ETY ja 92/43/ETY täytäntöönpanosta kyseisillä alueilla, <u>sekä toimia heidän käyttämänsä viljelyjärjestelmän kannustinpalkkiona sen ympäristöarvon vuoksi.</u>

Perustelu

Maanviljelyn ja karjankasvatuksen merkitys ympäristön sekä eläimistön, kasviston ja maiseman suojelun kannalta on tunnustettava yhteiskunnallisesti, eikä sitä tule pitää vähäpätöisenä toimintana, jota voidaan rajoittaa.

Suositus 8

37 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
4. Tukia myönnetään vuosittain, ja niiden on katettava tehdystä sitoumuksesta aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset; tarvittaessa ne voivat kattaa myös toimen kustannukset. Tuensaajat valitaan tarvittaessa tarjouspyyntöjen perusteella soveltaen taloudellisen tehokkuuden sekä ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevan tehokkuuden vaatimuksia. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.	4. Tukia myönnetään vuosittain, ja niiden on katettava tehdystä sitoumuksesta aiheutuvat lisäkustannukset ja tulonmenetykset; tarvittaessa ne voivat kattaa myös toimen kustannukset. <u>Maksuja voidaan korottaa 20 prosentilla osallistumisen kannustamiseksi.</u> <u>Perustelujen riittäessä jäsenvaltiot voivat ehdottaa toisia palkitsemisen perusteita.</u> Tuensaajat valitaan tarvittaessa tarjouspyyntöjen perusteella soveltaen taloudellisen tehokkuuden sekä ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevan tehokkuuden vaatimuksia. Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.

Perustelu

Maatalouden ympäristösitoumusten merkitys maaseutualueiden hoidossa huomioon ottaen osallistumiskannusteet tulisi säilyttää. On tärkeä laajentaa palkitsemisen perusteita, koska nykyistä perustetta ei aina voida soveltaa.

Suositus 9

Uusi artikla 46 a

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Ympäristön kannalta arvokkaiden peltometsäviljelyjärjestelmien säilyttämiseen ja edistämiseen tarkoitetut tuet</u> 1. <u>Edellä 34 artiklan c kohdan i alakohdassa säädettyä tukea myönnetään viljelijöille, jotka tekevät ympäristön kannalta arvokkaiden peltometsäviljelyjärjestelmien säilyttämisen ja edistämisen takaavia hoito- ja käyttösitoumuksia, eläinten hyvinvointia koskevat sitoumukset mukaan luettuna.</u> 2. <u>Jäsenvaltiot laativat luettelon alueista, joilla voidaan katsoa olevan ympäristön kannalta arvokkaita peltometsäviljelyjärjestelmiä.</u> 3. <u>Tuen enimmäismäärät vahvistetaan liitteessä I.</u>

Perustelu

Katso suositus 6.

Suositus 10

Uusi artikla 46 b

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Natura 2000 -tuet</u> <u>Edellä 34 artiklan c kohdan ii alakohdassa säädettyä tukea maksetaan peltometsäviljelypinta-alan mukaan vuosittain yksityisille omistajille tai näiden yhdistyksille, ja sen tarkoituksena on korvata kustannukset, jotka ovat aiheutuneet kyseisen maan käyttöä koskevista, direktiivien 79/409/ETY ja 92/43/ETY täytäntöönpanoon kyseisellä alueella liittyvistä rajoituksista.</u> <u>Tuen on noudatettava liitteessä I vahvistettuja vähimmäis- ja enimmäismääriä.</u>

Perustelu

Katso suositus 6.

Suositus 11

49 artiklan a kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tämän jakson mukainen tuki koskee seuraavia toimenpiteitä: a) maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamiseen tarkoitetut toimenpiteet, joihin kuuluu: i) taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle, ii) mikroyritysten perustamiseen ja kehittämiseen myönnettävä tuki yrittäjyyden edistämiseksi ja elinkeinoelämän kehittämiseksi, iii) matkailuelinkeinojen edistäminen,	Tämän jakson mukainen tuki koskee seuraavia toimenpiteitä: a) maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamiseen tarkoitettujen toimenpiteet, joihin kuuluu: i) taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle, ii) mikroyritysten perustamiseen ja kehittämiseen myönnettävä tuki yrittäjyyden edistämiseksi ja elinkeinoelämän kehittämiseksi, iii) matkailuelinkeinojen edistäminen,

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
iv) luonnonperinnön suojelu, edistäminen ja hoito, mikä edistää talouden kestävä kehitystä;	iv) <u>naisten osallisuuden lisääminen maaseudun elinkeinoelämässä,</u> iv) <u>maaseutuperinnön (luonnon-, historia- ja kulttuuriperinnön) suojelu, edistäminen ja hoito, mikä edistää talouden kestävä kehitystä;</u>

Perustelu

Naisilla on huomattava rooli maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamisessa, mutta he kohtaavat usein myös erityisiä ongelmia esimerkiksi pääoman hankinnassa. Muutoksen tavoitteena on mahdollistaa näitä esteitä poistavien toimenpiteiden tukeminen. Leader-aloitteen puitteissa sovelletuissa maaseudun kehittämisstrategioissa on käytetty hyvin tehokkaasti etenkin maaseutuperinnön käsitettä laajimmassa merkityksessään. Siihen tulee sisällyttää luonnonperinnön ohella historiallinen ja kulttuuriperintö, jotka ovat maaseudun kehittämisryhmien toiminnan kohteina.

Suositus 12

52 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Matkailuelinkeinojen edistäminen Edellä 49 artiklan a kohdan iii alakohdassa tarkoitettu tuki koskee seuraavia: a) pienimuotoiset infrastruktuuritavoitteet, kuten opastuskeskukset ja viitoitus matkailukohteisiin; b) virkistysinfrastruktuuritavoitteet, kuten pääsy luonnontuotteille ja pienimuotoiset majoituspalvelut; c) maaseutumatkailuun liittyvien matkailutuotteiden kehittäminen ja saattaminen markkinoille.	Matkailuelinkeinojen edistäminen Edellä 49 artiklan a kohdan iii alakohdassa tarkoitettu tuki koskee seuraavia: a) pienimuotoiset infrastruktuuritavoitteet, kuten opastuskeskukset ja viitoitus matkailukohteisiin; b) virkistysinfrastruktuuritavoitteet, kuten pääsy luonnontuotteille ja pienimuotoiset majoituspalvelut; c) maaseutumatkailuun liittyvien matkailutuotteiden kehittäminen ja saattaminen markkinoille, <u>on-line-markkinointi mukaan luettuna;-</u> d) <u>ammattillinen matkailualan erityiskoulutus asiakaspalvelun ja tuotekehittelyn kaltaisilla aloilla.</u>

Perustelu

Maaseutualueet voivat tarjota erinomaisia luonnonperintöön perustuvia ja muita matkailukohteita. Paikallisen matkailuelinkeinoalan mahdollisuuksia hyödyntää kyseisiä matkailukohteita kestäväällä tavalla sekä tarjota matkailijoille laadukkaita elämyksiä heikentävät kuitenkin tasoltaan huono palveluntarjonta ja/tai epätarkoituksenmukainen tuotekehittely. Vaikka 56 artiklassa viitataan 'ammattilliseen koulutukseen', on tärkeää, että koulutus mainitaan erikseen matkailuelinkeinoon liittyvien toimien yhteydessä. Matkoja, majoituksia, lomiam sekä vapaa-ajan tuotteita ja palveluja tilataan ja tietoa haetaan yhä enemmän tietoverkon välityksellä. Maaseudun pienehköt matkailupalvelujen tuottajat ovat epäedullisessa asemassa ilman koulutusta ja valmiuksia tarjota *on-line*-varausmahdollisuuksia ja hyödyntää *on-line*-markkinointia.

Suositus 13

58 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Paikalliset kehittämisstrategiat Edellä 49 artiklassa luetellut toimenpiteet on toteutettava mieluiten paikallisten kehittämisstrategioiden välityksellä.	Paikalliset kehittämisstrategiat Edellä 49 artiklassa luetellut toimenpiteet on toteutettava mieluiten <u>siten, että paikallisviranomaiset osallistuvat siihen aktiivisesti</u> paikallisten kehittämisstrategioiden välityksellä.

Perustelu

Monet 49 artiklassa mainituista toimenpiteistä kuuluvat paikallisviranomaisten keskeisiin vastuualueisiin. Aiemmissa maaseudun kehittämisohjelmissa eräiden jäsenvaltioiden paikallisviranomaiset jätettiin prosessissa syrjään, eivätkä ne osallistuneet suoraan paikallisten kehitysstrategioiden toteuttamiseen. Varmistamalla paikallisviranomaisten aktiivinen osallistuminen maaseuturahastoon mahdollistetaan monien maaseutualueiden kehittämistä koskeva entistä kattavampi ja johdonmukaisempi lähestymistapa. Jättämällä paikallisviranomaiset erikseen mainitsematta saatetaan vaarantaa maaseuturahaston tavoitteiden saavuttaminen.

Suositus 14

63 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Edellä 62 artiklan a alakohdassa tarkoitetun tuen myöntämiseksi strategiaan kuuluvilla toimilla on pyrittävä saavuttamaan tässä asetuksessa kullekin toimintalinjalle vahvistetut tavoitteet.	1. Edellä 62 artiklan a alakohdassa tarkoitetun tuen myöntämiseksi strategiaan kuuluvilla toimilla on pyrittävä saavuttamaan <u>yksi tai useampi tässä asetuksessa kullekin toimintalinjalle vahvistetuista tavoitteista</u> vahvistetut tavoitteet .

Perustelu

Ehdotuksen 63 artiklan 1 kohdan mukaan Leader-lähestymistavan puitteissa toteutettujen toimenpiteiden on täytettävä kaikki asetuksen tavoitteet. Tämä on ristiriidassa 62 artiklan a kohdan kanssa. Muutoksella artikkelit saadaan yhdenmukaisiksi.

Suositus 15

70 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäljempänä 92 artiklassa säädettyyn varaukseen on otettava 3 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli 2,66 miljardia euroa vuoden 2004 hintoina.	Jäljempänä 92 artiklassa säädettyyn varaukseen on otettava <u>3 prosenttia 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli 2,66 miljardia euroa vuoden 2004 hintoina.</u>

Perustelu

Ei ole tarkoituksenmukaista määritellä Leader-lähestymistavalle suoritusvaraus.

Suositus 16

71 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Rajoittamatta 3 kohdassa vahvistettujen enimmäismäärien soveltamista maaseuturahaston osuutta voidaan nostaa viisi prosenttiyksikköä syrjäisimpien alueiden ja pienten Egeanmeren saarten ohjelmissa.	Rajoittamatta 3 kohdassa vahvistettujen enimmäismäärien soveltamista maaseuturahaston osuutta voidaan nostaa viisi prosenttiyksikköä <u>aina 85 prosenttiin julkisista menoista rahoitettaessa syrjäisimpien alueiden ja pienten Egeanmeren saarten ohjelmissa.</u>

Perustelu

EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa (tuleva III-424 artikla) mainittu unionin syrjäisimpien alueiden erityisluonne ja niiden kehitykseen liittyvien ongelmien erityinen vakavuus edellyttää erityistä ja asianmukaista kohtelua vuoden 2006 jälkeisessä maatalouspolitiikassa.

Maatalouden erityisongelmat syrjäisimmillä alueilla edellyttävät muihin alueisiin nähden korkeampia tukia. Siksi on välttämätöntä säilyttää tukien taso, jotta lähinnä syrjäisestä sijainnista ja saariasemasta johtuvia merkittäviä rakenteellisia haittoja voitaisiin lievittää mahdollisimman tehokkaasti.

Suositus 17

87 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Komissio ja hallintoviranomainen tarkastelevat joka vuosi vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen esittämisen yhteydessä edeltävänä vuonna saavutettuja tärkeimpiä tuloksia niiden menettelyjen mukaisesti, jotka kyseessä oleva jäsenvaltio ja hallintoviranomainen yhteisymmärryksessä määrittelevät.	1. Komissio ja hallintoviranomainen tarkastelevat joka vuosi vuotuisen ohjelman puolivälissä vuonna 2010 täytäntöönpanokertomuksen esittämisen yhteydessä edeltävänä vuonna ohjelman käynnistymisen jälkeen saavutettuja tärkeimpiä tuloksia niiden menettelyjen mukaisesti, jotka kyseessä oleva jäsenvaltio ja hallintoviranomainen yhteisymmärryksessä määrittelevät.

Perustelu

Asetuksen mukaan ohjelman kesto on seitsemän vuotta, ja jäsenvaltioille on tarjottava asetettujen tavoitteiden yhteydessä mahdollisuus toteuttaa tässä ajassa kansalliset strategiansa maaseutualueiden kehittämiseksi. Maaseudun kestävä kehitys varmistamiseksi ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että ohjelmat ovat monivuotisia. Näin ollen asetusehdotus koskee vuotta pidempää ajanjaksoa.

On kysyttävä, ovatko ohjelmien vuositarkastukset järkeviä, varsinkin kun toteutetut toimet on kohdennettu kestävien tavoitteiden saavuttamiseksi. Ei myöskään ole ymmärrettävää, että vain vuoden jälkeen voitaisiin arvioida uskottavasti ohjelmien toteuttamista. Vaikuttaa järkevältä ja riittävältä arvioida ohjelmien toteuttamista ja laadullisen parantamisen tarvetta ohjelmakauden puolivälissä. Komission ehdottama vuosittainen arviointi lisäisi tarpeettomasti byrokratiaa eikä vastaa pyrkimystä yksinkertaiseen ja selkeään ohjelmatoetukseen sekä kevyisiin hallintorakenteisiin.

Suositus 18

92 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Edellä 70 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun varaukseen otettu määrä käytetään Leader-lähestymistavan täytäntöönpanon tukemiseen ohjelmissa.	1. Edellä 70 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun varaukseen otettu määrä käytetään Leader-lähestymistavan täytäntöönpanon tukemiseen ohjelmissa.
2. Leader-lähestymistavan täytäntöönpanoa arvioidaan seuraavin puolueettomin perustein:	2. Leader-lähestymistavan täytäntöönpanoa arvioidaan seuraavin puolueettomin perustein:
a) Leader-lähestymistavalle annettu painoarvo,	a) Leader-lähestymistavalle annettu painoarvo,
b) Leader-lähestymistavan alueellinen kattavuus,	b) Leader-lähestymistavan alueellinen kattavuus,
c) Leader-toimintalinjan täytäntöönpanossa saavutettu vaihe,	c) Leader-toimintalinjan täytäntöönpanossa saavutettu vaihe,
d) vipuvaikutus yksityiseen pääomaan,	d) vipuvaikutus yksityiseen pääomaan,
e) väliarvioinnin tulokset.	e) väliarvioinnin tulokset.

Perustelu

Artikla on poistettava, koska suoritusvaraus poistuu.

Suositus 19

71 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Maaseuturahastosta rahoitettavaan toimeen ei voida samanaikaisesti myöntää rahoitusta rakennerahastoista, koheesiorahastosta tai muista yhteisön rahoitusvälineistä. Maaseuturahastosta yhteisrahoitettuja menoja ei voida yhteisrahoittaa muista yhteisön rahoitusvälineistä.	Maaseuturahastosta rahoitettavaan toimeen ei voida samanaikaisesti myöntää rahoitusta rakennerahastoista, koheesiorahastosta tai muista yhteisön rahoitusvälineistä. Maaseuturahastosta yhteisrahoitettuja menoja ei voida yhteisrahoittaa muista yhteisön rahoitusvälineistä.
Toimeen voidaan saada maaseuturahastosta rahoitusta vain yhdestä maaseudun kehittämisohjelmasta kerrallaan. Sitä voidaan rahoittaa ainoastaan yhden maaseudun kehittämisohjelman toimintalinjan nojalla.	Toimeen voidaan saada maaseuturahastosta rahoitusta vain yhdestä maaseudun kehittämisohjelmasta kerrallaan. Sitä voidaan rahoittaa ainoastaan yhden maaseudun kehittämisohjelman toimintalinjan nojalla.

Perustelu

Poistettu kohta saattaisi jarruttaa sellaisten hankkeiden syntymistä, jotka ulottuvat jonkin yhden toimintalinjan soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka kuuluvatkin kokonaisuudessaan asetuksen soveltamisalaan.

Suositus 20

Liite I, jossa viitataan 46 a ja 46 b artiklaan

Komission ehdotus

Ei mitään.

AK:n muutosehdotus			
Artikla	Tarkoitus	Määrä euroina tai prosentteina	
<u>46 a 3</u>	<u>tuki enintään</u>	<u>200 euroa</u>	<u>KMM-hehtaaria kohti</u>
<u>46 b</u>	<u>Natura 2000 -tuen enimmäismäärä</u>	<u>200 euroa</u>	<u>KMM-hehtaaria kohti</u>

Perustelu

Yhdenmukaisuus uuden 46 a 1 artiklan kanssa.

Bryssel 23. helmikuuta 2004

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean 23. helmikuuta 2005 antama lausunto aiheesta ”Ehdotus: neuvoston asetus Euroopan kalatalousrahastosta”

(2005/C 164/04)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan kalatalousrahastosta (KOM(2004) 497 lopullinen — 2004/0169 CNS),

ottaa huomioon Euroopan komission 15. heinäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 26. toukokuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon 20. päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2369/2002 kalatalousalan rakenteellisia toimia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja edellytyksistä annetun asetuksen (EY) N:o 2792/1999 muuttamisesta,

ottaa huomioon 20. päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002 elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä kalastuspolitiikassa,

ottaa huomioon yhteisen kalastuspolitiikan tulevaisuutta käsittelevästä komission vihreästä kirjasta antamansa lausunnon (KOM(2001) 135 lopullinen — CdR 153/2001 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheista ”Komission tiedonanto yhteisen kalastuspolitiikan uudistamisesta” (KOM(2002) 181 lopullinen) ja ”Komission tiedonanto yhteisön toimintasuunnitelmasta ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämiseksi yhteiseen kalastuspolitiikkaan” (KOM(2002) 186 lopullinen) (CdR 189/2002) ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisön vesiviljelyalan kestävää kehittämistä koskeva strategia” (KOM(2002) 511 lopullinen — CdR 20/2003 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon rahoitusnäkömiä käsittelevän lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — politiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013” (KOM(2004) 101 lopullinen — CdR 162/2004 fin),

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan joulukuun 9. päivänä 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 252/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Devonin kreivikunnanvaltuuston puheenjohtaja Simon Day (UK/PPE),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteena olisi oltava pyrkimys elollisten vesiluonnonvarojen ja vesiviljelyn kestävään hyödyntämiseen osana kestävää kehitystä. Tällöin on otettava tasapainoisella tavalla huomioon ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät sekä kiinnitettävä erityishuomiota olosuhteisiin Euroopan unionin eri alueilla.
- 2) Yhteisen kalastuspolitiikan kestävää kehitystä koskeva osio on sisältynyt rakennerahastojen sääntöihin vuodesta 1993 alkaen. Sen täytäntöönpanoa olisi jatkettava osana kestävää kehitystä myös Euroopan kalatalousrahaston avulla.

⁽¹⁾ EYVL C 107, 3.5.2002, s. 44.

⁽²⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 6.

⁽³⁾ EUVL C 256, 24.10.2003, s. 29.

- 3) Yhteisen kalastuspolitiikan soveltamisala kattaa elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisen, hoidon ja hyödyntämisen sekä vesiviljelyn mutta myös kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen siltä osin kuin näitä toimintoja harjoitetaan jäsenvaltioiden alueella tai yhteisön vesialueilla tai jos niitä harjoittavat yhteisön kalastusalueet tai jäsenvaltioiden kansalaiset.
- 4) Euroopan kalatalousrahaston toiminnalla on huomattavia alueellisia vaikutuksia, joten on oleellisen tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat Euroopan kalatalousrahastoa koskevassa asetuksessa ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

Yleistä

ALUEIDEN KOMITEA

1.1 suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen asetukseksi Euroopan kalatalousrahastosta. Ehdotuksen tarkoituksena on tukea kalastussektorin kestävästä kehitystä. Rahasto on välttämätön, koska on ratkaisevan tärkeää, että paikalliset kalastusyhteisöt voivat maksimoida kalastukselle, vaihtoehtoiselle taloudelliselle kehitykselle sekä ympäristöä koskeville aloitteille myönnettävän tuen määrän koko parhaallaan käynnissä olevan radikaalin muutosprosessin ajan.

1.2 katsoo, että EU:n kalatalousrahaston budjetti, joka on suuruudeltaan noin 700 miljoonaa euroa vuodessa, käy suurin piirtein yksiin EU:n nykyisten rahoitusnäkömien puitteissa laaditun kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) budjetin kanssa. Alueiden komitean mielestä kyseinen summa on vähimmäismäärä asetusehdotuksessa hahmoteltujen päämäärien toteuttamiseksi, eikä sitä missään tapauksessa pidä vähentää muiden EU:n toimielinten kanssa käytävissä neuvotteluissa. On hyväksytty se tosiseikka, että käytössä oleva rahamäärä on rajallinen, että se on jaettava aikaisempaa useamman toimijan kesken ja että koheesion periaatteiden mukaan uudet jäsenvaltiot hyötyvät vanhoja enemmän lähentymistavoitteen mukaisesta rahoituksesta. Vanhojen jäsenvaltioiden rahoituksellinen haaste onkin tulevaisuudessa entistä pienempien summien käyttäminen mahdollisimman tehokkaasti.

1.3 katsoo, että alueilla pitää olla selvästi määritelty rooli kaikilla niillä kalatalousrahaston aloilla, joilla on suora vaikutus alue- ja paikallistasoon. Pitäisi olla mahdollisuus sallia alueellisesti hallinnoidut suunnitelmat. Esimerkiksi rakennemuutokset ovat alueellinen kysymys, ja paikallisten rakenteiden tulisi sallia olosuhteiden mukaan joustava paikallinen tulkinta. Alueellisen rakenteen pitäisi myös mahdollistaa monipuolistamisen joustava tulkinta niin, että paikalliset olosuhteet otetaan huomioon.

1.4 pitää tervetulleena pyrkimyksiä ottaa käyttöön entistä valikoivampia ja ympäristöystävällisempiä kalastustekniikoita. Poisheitetyistä kaloista ja sivusaaliista, varsinkin valaista aiheutuneet ongelmat ovat viime aikoina tulleet yhä vakavammiksi useimmilla EU:n alueilla. Kun ongelmia pyritään ratkaisemaan, on kuitenkin tärkeää ottaa huomioon paikalliset olosuhteet.

1.5 on komission kanssa **yhtä mieltä** siitä, että rakennerahastoista puhuttaessa kalastusrahastossa pitää keskittyä entistä enemmän ympäristön säästämiseen ja ympäristöaloitteisiin, turvallisuuteen, tuotteiden laadun parantamiseen ja monipuolistamiseen ja vähemmän sellaisten toimien rahoittamiseen, jotka johtavat laivastokapasiteetin kasvuun.

1.6 kehottaa laajentamaan pienimuotoisen rannikkokalastuksen määritelmää. Määritelmä kattaa nykyisellään ainoastaan kalastuksen, jota harjoitetaan kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä. Määritelmä tulisi laajentaa siten, että se ei ole välttämättä sidottu aluksen kokoon, vaan huomioon voitaisiin ottaa myös muunlaiset pienimuotoisen kalastuksen muodot, jotka ovat valikoivia ja ympäristöä säästäviä.

1.7 ehdottaa, että selvitetään, voidaanko hankkeita rahoittaa useamman kuin yhden toimintalinjan puitteissa integroidun toiminnan mahdollistamiseksi hanketasolla.

1.8 kehottaa harkitsemaan uudelleen yhteisyritysmekanismia sekä laajentamaan toimintansa pysyvästi lopettavien alusten käyttötarkoituksia siten, että niitä voidaan hyödyntää kehitysmaiden talouden edistämisvälineinä.

1.9 katsoo, että kalatalous- ja rakennerahastotoimien täytäntöönpanon on oltava yhteensopivaa, jotta jäsenvaltioilla ja asianomaisilla kumppaneilla on mahdollisuus valita paikallisiin olosuhteisiin parhaiten sopivat rahoitusvälineet. Tämä on tärkeä näkökohta, koska useissa Euroopan aluekehitysrahaston tulevissa kilpailukykyä koskevissa ohjelmissa ei enää ole kalastuksesta riippuvaisia alueita koskevia vakiosäännöksiä kuten aikaisemmin. Ilman edellä mainittua mahdollisuutta saada rahoitusta joko kalatalousrahastosta tai rakennerahastoista jotkin rannikkoyhteisöille suunnatut tukitoimet voisivat jäädä kokonaan ilman rahoitusta.

1.10 kehottaa komissiota selvittämään kantaansa yleiseen kalastuspolitiikkaan (YKP) sisältyvien alueellisten neuvonantajien toimikuntien perustamispäätökseen sekä kyseisten toimikuntien ja kalatalousrahaston hallinnoinnin väliseen suhteeseen. Joulukuussa 2002 hyväksytyn YKP:n uudistuksen mukaan toimikunnat perustettiin YKP:n hallintotavan parantamiseksi. Uudistuksessa määrättiin tarkoin, että tällaisten toimikuntien perustamisesta päättää neuvosto. Ne tarjoavat sidosryhmille mahdollisuuden osallistua entistä tiiviimmin YKP:n kehittämiseen.

1.11 **kehottaa** selventämään, osallistuvatko alueelliset neuvoo-antavat toimikunnat millään tavalla kalatalousrahaston toimintaan. Toimikuntien odotetaan lisäävän sidosryhmien osallistumista EU:n kalastuspolitiikan muotoiluun ja täytäntöönpanoon tulevana vuosina, mutta asiasta on saatava lisätietoa.

1.12 **kannattaa** naisten ja miesten tasa-arvon edistämistä kalataloudessa, samoin kuin panostuksia nuoriin kalastajiin sekä alan työmenetelmien ja työehtojen parantamista. Komitean mielestä komissio voisi tehdä eri jäsenvaltioista saataviin esimerkkeihin pohjautuvia tapaustutkimuksia, sillä ne olisivat hyödyllinen väline kokemusten ja parhaiden käytänteiden levittämiseksi.

Euroopan kalatalousrahaston hallintoa koskevat huomiot

1.13 **toteaa**, että N+2-säännön soveltamista koskevat uudet poikkeukset lisäävät joustavuutta ja auttavat erityisesti uusien jäsenvaltioiden alueita hyödyntämään koheesiopolitiikkaan osoitettuja varoja asianmukaisesti ja hyvissä ajoin. AK kannattaa ehdotuksia yhden vuosittaisen tukioikeuden maksamisesta ennakoon (78 artikla). Komitean mielestä olisi hyödyllistä, jos nykyisen järjestelmän kaikki tarkastukset saataisiin ajoissa valmiiksi, niin että niistä saataisiin käyttökelpoista taustatietoa ja tapaustutkimuksia seuraavan ohjelman suunnittelun avuksi.

1.14 **katsoo**, että valvontaa olisi yksinkertaistettava ja että se olisi vähennettävä minimiin. Valvonnan tulisi kuitenkin olla riittävää, jotta voitaisiin todeta, että ohjelmat on toteutettu sääntöjen mukaan, ja selvittää, mitkä toimenpiteet ovat olleet tehokkaita. Tämän lisäksi tarkastusvaatimuksia olisi yksinkertaistettava ja selvennettävä. Alueiden komitea **suositaa**, että ehdotuksissa noudatetaan asetuksen 3759/92 mukaista virallisesti tunnustettujen organisaatioiden määrittelmää.

1.15 **suositaa**, että rahastossa asetetaan etusijalle hankkeet, joiden tarkoituksena on lisätä pyydetystä kalasta kalastusyksiköittäin saatavaa voittoa. Tällaisia ovat esimerkiksi laatuohjelmat, toimitusketjun yhteyksien parantaminen sekä markkinoiden, alusten ja jalostajien tuntemuksen lisääminen. Voitaisiin myös tukea sellaisia hankkeita, joilla pyritään kehittämään kalatalouden infrastruktuurin vaihtoehtoista ja korvaavaa käyttöä siten, että kalastuslupien määrän supistaminen ei merkitse infrastruktuurin loppua, jos on olemassa täydentävä asiakas- ja/tai käyttäjäpohja.

Yksittäisiä artikloja koskevat huomiot

1.16 **pitää tervetulleena** pyrkimyksiä luoda kalatalousrahastolle nykyistä selvemmat puitteet ja kalastuspolitiikalle yleensäkin entistä ”strategisempi” lähestymistapa. Alueiden komitea **kannattaa** erityisesti komission, jäsenvaltioiden ja toimivaltaisten alue- ja paikallisviranomaisten väliseen ”kumppanuuteen” perustuvaa lähestymistapaa (8 artikla). Näin varmis-

tetaan, että asianmukaista, suhteutettua rahoitusta on saatavilla sen turvaamiseksi, että kalatalousrahastosta voidaan tukea kalastuksesta riippuvien alueiden rakennemuutoksia ja taloudellista kehitystä.

1.17 **pyytää** komissiota kuulemaan alueiden komiteaa yhteisön strategisten suuntaviivojen sisällöstä (14 artikla). Siten varmistetaan sen hallintotason osallistuminen, joka toimii lähimpänä niitä ihmisiä, joihin toimenpiteet vaikuttavat kaikin keinoin.

1.18 **suositaa painokkaasti**, että jäsenvaltioiden strategiakertomuksiin (17 artikla) sisällytetään maininta kunkin jäsenvaltion kumppaneista sekä siitä, minkälaista yhteistyötä jäsenvaltiot ovat tehneet kumppaneidensa kanssa.

1.19 **kehottaa** komissiota selventämään kestävä kehitys koskevan toimintalinjan 4 puitteissa toteutettavia tukitoimenpiteitä, joilla ylläpidetään kalastusta harjoittavien alueiden ”taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia” (42 artikla).

1.20 **kehottaa** selventämään ja tutkimaan edelleen sitä, miten 42 artiklan 3 kohdassa mainitut alueet määritetään. Jäsenvaltioiden vastuulle siirretty hallinnointi tulisi tässä tapauksessa ehkä järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin jo valtavirtaistetun Leader-aloitteen yhteydessä on tehty, mikä mahdollistaisi toimenpiteiden jonkinlaisen koordinoinnin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (EMKMR) tuettavien yhteisöaloitteiden kanssa sekä oppimisen kyseisistä aloitteista.

1.21 **katsoo**, että toimintalinjaa 4 käsittelevän IV luvun 44 artiklassa on annettava enemmän käytännön tietoa ehdotetuista rannikkotoimintaryhmistä. Olisi muun muassa selvennettävä, miten niiden on tarkoitus sijoittua jäsenmaiden alue- ja paikallishallintorakenteisiin, mikä on niiden tarkka koko ja koostumus sekä hallinnollinen ja rahoituksellinen kapasiteetti. Lisäksi on selvennettävä, miten 44 artiklan 2 kohdassa mainittu yksityissektorin vastuu on tarkoitus määrittää.

1.22 **kehottaa** selventämään, mitä kumppaneita 45 artiklan 1 kohdan luetelmakohta (c) koskee.

1.23 **katsoo**, että olisi hyödyllistä, jos komissio määrittelsi tarkemmin jo tässä alkuvaiheessa, mitä kalatalousrahaston yhteydessä tarkoitetaan ylivoimaisella esteellä, jotta 90 artiklan sisältö olisi paremmin ymmärrettävissä. Komitea **ehdottaa**, että komissio sisällyttää kyseiseen määrittelmään aluksi ainakin poliittisista levottomuuksista, viihollisuuksista, sodanuhkasta tai terroriteoista johtuvat menetykset, mutta jättää sen ulkopuolelle lakkojen, työmarkkinakiistojen, satamien sulkemisen tai sääolojen aiheuttamat menetykset.

1.24 **katsoo**, että 32 artiklassa mainitut vesiviljelyyn liittyvät ongelmat saattaisi olla tarkoituksenmukaisempaa sisällyttää 90 artiklaan.

2 Alueiden komitean suositukset

Suositus 1

29. perustelukappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(29) Yhteisön laivastoa olisi supistettava sen mukauttamiseksi käytettävissä oleviin kalavaroihin.	(29) Yhteisön laivastona <u>pyyntiponnistus</u> olisi <u>supistettava sen mukautettavaksi</u> käytettävissä oleviin kalavaroihin.

Perustelu

Laivaston supistaminen on yksi keino muiden joukossa pyyntiponnistuksen mukauttamiseksi käytettävissä oleviin kalavaroihin. Pyyntiponnistuksen mukauttamistoimenpiteet tulevat kysymykseen silloin, kun ne ovat kalavarojen tilanteen johdosta aiheellisia.

Suositus 2

33. perustelukappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(33) Olisi säädettävä yksityiskohtaiset säännöt tuen myöntämisestä vesiviljelylle sekä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukselle ja kaupan pitämiseksi niin, että turvataan samalla näiden alojen taloudellinen elinkelpoisuus. Sitä varten on tarpeen määrittellä rajoitettu määrä ensisijaisia tukikohteita ja keskittää rakennetuki mikroyrityksille ja pienille yrityksille.	(33) Olisi säädettävä yksityiskohtaiset säännöt tuen myöntämisestä vesiviljelylle sekä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukselle ja kaupan pitämiseksi niin, että turvataan samalla näiden alojen taloudellinen elinkelpoisuus. <u>Sitä varten on tarpeen määrittellä rajoitettu määrä ensisijaisia tukikohteita ja keskittää rakennetuki mikroyrityksille ja pienille yrityksille.</u>

Perustelu

Keskisuuria yrityksiä ei pidä sulkea vesiviljelylle sekä kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukselle ja kaupan pitämiseksi myönnettävän tuen ulkopuolelle. Useat etenkin säilyketeollisuuden yritykset lukeutuvat keski-suuriin yrityksiin, koska ne ovat hyvin työvoimavaltaisia, mutta silti niiden liikevaihto jää selvästi alle keski-suurten yritysten kynnyksen. Ehdotus on lisäksi ristiriidassa alan välttämättömän keskittämistarpeen kanssa.

Suositus 3

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(e) edistää kestävästä kehitystä ja elämänlaadun parantamista meri-, sisävesi- ja rannikkoalueilla, joilla harjoitetaan kalastusta ja vesiviljelyä;	(e) edistää kestävästä kehitystä ja elämänlaadun parantamista meri-, sisävesi- ja rannikkoalueilla, joilla harjoitetaan kalastusta ja vesiviljelyä, <u>ja erityisesti syrjäisillä merellisillä alueilla;</u>

Perustelu

Tarkoituksena on selventää painopistealueita.

Suositus 4

6 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Täydentävyys, johdonmukaisuus ja vaatimustenmukaisuus	Täydentävyys, johdonmukaisuus ja vaatimustenmukaisuus
1. Kalatalousrahasto myöntää tukea, joka täydentää kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimenpiteitä, joihin yhteisön ensisijaiset tavoitteet sisällytetään.	1. Kalatalousrahasto myöntää tukea, joka täydentää kansallisia, alueellisia ja paikallisia toimenpiteitä, joihin yhteisön ensisijaiset tavoitteet sisällytetään.
2. Komissio ja jäsenvaltiot huolehtivat, että kalatalousrahaston tuki on yhteisön toimien, politiikkojen ja ensisijaisen tavoitteiden mukaista.	2. Komissio ja jäsenvaltiot huolehtivat, että kalatalousrahaston tuki on yhteisön toimien, politiikkojen ja ensisijaisen tavoitteiden mukaista.
3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kalatalousrahastosta rahoitettavat toimet ovat perustamissopimuksen ja sen nojalla annettujen säädösten sekä erityisesti kilpailusääntöihin, julkisten sopimusten myöntämiseen ja ympäristön suojeluun ja parantamiseen liittyvien yhteisön politiikkojen ja toimien mukaisia.	3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että kalatalousrahastosta rahoitettavat toimet ovat perustamissopimuksen ja sen nojalla annettujen säädösten sekä erityisesti kilpailusääntöihin, julkisten sopimusten myöntämiseen ja ympäristön suojeluun ja parantamiseen liittyvien yhteisön politiikkojen ja toimien mukaisia.
4. Kalatalousrahastosta rahoitettavilla toimilla ei saa olla pyyntiponnistusta lisääviä suoria eikä epäsuoria vaikutuksia.	4. Kalatalousrahastosta rahoitettavilla toimilla ei saa olla pyyntiponnistusta lisääviä suoria eikä epäsuoria vaikutuksia silloin kun ylikapasiteetin vaara on selvästi olemassa. <u>Kalatalousrahasto ei myöskään saa lisätä pyyntiponnistusta sellaisten lajien osalta, joita koskevat kiintiöt tai sääntely, tai sellaisten lajien osalta, joiden kanta ei ole biologiselta kannalta katsottuna turvallisissa rajoissa. Selvästi liian vähän hyödynnettyjen lajien kalastusta koskevien toimien rahoittaminen sen sijaan on sallittua.</u>
5. Asetuksen (EY) N:o 2371/2002 16 artiklan säännöksiä sovelletaan.	5. Asetuksen (EY) N:o 2371/2002 16 artiklan säännöksiä sovelletaan.

Perustelu

Ilman täsmennystä artikla merkitsisi kaiken kalastuskapasiteetin lisäämisen täydellistä kieltämistä, mikä ei ole toivottavaa.

Suositus 5

9 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Toimenpideohjelmien täytäntöönpano kuuluu jäsenvaltioiden vastuulle. Niiden on kannettava tämä vastuunsa tässä asetuksessa säädettyjen hallinto- ja valvontavaatimusten mukaisesti aiheellisella aluetasolla.	1. Jäsenvaltiot ovat yhdessä nimettyjen kumppanien kanssa vastuussa Toimenpideohjelmien täytäntöönpanosta kuuluu jäsenvaltioiden vastuulle. Niiden on kannettava tämä vastuunsa tässä asetuksessa säädettyjen hallinto- ja valvontavaatimusten mukaisesti aiheellisella aluetasolla.

Perustelu

Tavoitteena on kumppanuuksien laadun parantaminen.

Suositus 6

10 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Kalatalousrahastolle osoitettavan yhteisön talousarvion toteutusta hallinnoivat jäsenvaltiot ja komissio yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1605/2002 53 artiklan mukaisesti. Mainitun asetuksen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua teknistä apua koskevan talousarvion toteuttamista hallinnoi kuitenkin komissio suoraan. Jäsenvaltiot ja komissio huolehtivat moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattamisesta perustamissopimuksen 274 artiklan mukaisesti.	1. Kalatalousrahastolle osoitettavan yhteisön talousarvion toteutusta hallinnoivat <u>alueet</u> , jäsenvaltiot ja komissio yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1605/2002 53 artiklan mukaisesti. Mainitun asetuksen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua teknistä apua koskevan talousarvion toteuttamista hallinnoi kuitenkin komissio suoraan. Jäsenvaltiot ja komissio huolehtivat moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattamisesta perustamissopimuksen 274 artiklan mukaisesti.

Perustelu

Alueilla pitää olla selvästi määritelty rooli kaikilla niillä kalatalousrahaston aloilla, joilla on vaikutuksia alue- ja paikallistasoon. Sen vuoksi alueet olisi sisällytettävä komission esittämään yhteiseen hallinnointimalliin, jotta voidaan varmistaa niiden osallistuminen kalatalousrahaston hallinnointiin ja sen tavoitteiden toteuttamiseen.

Suositus 7

18 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Tuki myönnetään ainoastaan toimenpideohjelmien muodossa. Jäsenvaltioiden on laadittava toimenpideohjelma kansallisella tasolla sen jälkeen kun ne ovat kuulleet perusteellisesti kalatalousalan alueellisia ja paikallisia sekä talouselämää ja työmarkkinaosapuolia edustavia kumppaneita ja muita aiheellisia tahoja institutionaalisten rakenteidensa mukaisesti.	2. Tuki myönnetään ainoastaan toimenpideohjelmien muodossa. Jäsenvaltioiden on laadittava <u>yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten sekä talouselämää ja työmarkkinaosapuolia edustavien kumppanien kanssa toimenpideohjelma kansallisella tasolla sen jälkeen kun ne ovat kuulleet perusteellisesti kalatalousalan alueellisia ja paikallisia sekä talouselämää ja työmarkkinaosapuolia edustavia kumppaneita ja muita aiheellisia tahoja institutionaalisten rakenteidensa mukaisesti.</u>

Perustelu

Tavoitteena on kumppanuuksien laadun parantaminen.

Suositus 8

19 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(c) toimet, joilla pyritään parantamaan ja ajanmukaistamaan yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanoa koskevia hallinnollisia rakenteita ja lisäämään kalatalousrahaston hallinnoinnissa ja tarkastamisessa tarvittavia hallinnollisia resursseja;	(c) toimet, joilla pyritään parantamaan ja ajanmukaistamaan yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanoa koskevia hallinnollisia rakenteita ja lisäämään kalatalousrahaston hallinnoinnissa ja tarkastamisessa tarvittavia hallinnollisia resursseja, <u>mukaan lukien hallintoviranomaisen joidenkin toimintojen siirtäminen paikallistasolle toiminnan tehostamiseksi;</u>

Perustelu

Komission ehdottaman hallintoviranomaisen toimivaltaa tulisi ainakin osittain siirtää valtiotasoa alemmille hallinnon tasoille. Pesca-ohjelmasta (1996–2000) sekä nykyisestä tavoite 1 -ohjelmasta (2000–2006) saadut kokemukset osoittavat, että ohjelmien mahdollisimman tehokas, sujuva ja yksinkertainen toteuttaminen edellyttää paikallista hallinnointia. Sen vuoksi jäsenvaltioille on asetuksessa annettava mahdollisuus siirtää osa hallintoviranomaisen toiminnoista paikallisten kumppanuuksien vastuulle.

Suositus 9

23 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
– Soveltamisala Kalatalousrahastosta myönnetään rahoitusosuuksia seuraaviin tarkoituksiin: a) julkinen tuki kansallisista pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmista kärsiville alusten omistajille ja miehistöille, kun on kyse seuraavista: — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 5 artiklassa tarkoitettujen elvytysuunnitelmien, — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 7 ja 8 artiklassa tarkoitettujen kiireellisten toimenpiteiden, — kansalliset pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmat, jotka ovat seurausta yhteisön ja jonkin kolmannen maan välisen kalastussopimuksen uusimatta jättämisestä tai kansainvälisen sopimuksen tai muun järjestelyn mukaisten kalastusmahdollisuuksien merkittävästä vähentämisestä, — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 6 artiklassa tarkoitettujen hoitosuunnitelmien, — kestoaltaan enintään kahden vuoden pituiset kansalliset suunnitelmat alusten laivastosta poistamiseksi osana asetuksen (EY) N:o 2371/2002 11–16 artiklassa säädettyjä velvoitteita, jotka koskevat yhteisön kalastuslaivaston kapasiteetin mukauttamista.	– Soveltamisala Kalatalousrahastosta myönnetään rahoitusosuuksia seuraaviin tarkoituksiin: a) julkinen tuki kansallisista pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmista kärsiville alusten omistajille ja miehistöille, kun on kyse seuraavista: — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 5 artiklassa tarkoitettujen elvytysuunnitelmien, — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 7 ja 8 artiklassa tarkoitettujen kiireellisten toimenpiteiden, — kansalliset pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmat, jotka ovat seurausta yhteisön ja jonkin kolmannen maan välisen kalastussopimuksen uusimatta jättämisestä tai kansainvälisen sopimuksen tai muun järjestelyn mukaisten kalastusmahdollisuuksien merkittävästä vähentämisestä, — asetuksen (EY) N:o 2371/2002 6 artiklassa tarkoitettujen hoitosuunnitelmien, — kestoaltaan enintään kahden vuoden pituiset kansalliset suunnitelmat alusten laivastosta poistamiseksi osana asetuksen (EY) N:o 2371/2002 11–16 artiklassa säädettyjä velvoitteita, jotka koskevat yhteisön kalastuslaivaston kapasiteetin mukauttamista.

Perustelu

Pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmien tulee olla voimassa vähintään yhtä kauan kuin ne ohjelmat, joihin mukauttamissuunnitelmat liittyvät.

Suositus 10

24 artiklan 6 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6. Edellä 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen kansallisten pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmien kesto ei saa ylittää kahta vuotta. Edellä 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä luetelmakohdassa säädettyissä tapauksissa jäsenvaltioiden on vahvistettava kansalliset suunnitelmansa kahden kuukauden kuluessa neuvoston tai komission päätöksen tekopäivästä. Edellä 23 artiklan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa säädettyissä tapauksissa jäsenvaltioiden on vahvistettava kärsimään joutuneita aluksia ja kalastajia koskevat rakennemuutossuunnitelmansa kahden kuukauden kuluessa komission ilmoituksesta.	6. Edellä 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettujen kansallisten pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmien kesto ei saa ylittää kahta vuotta. Edellä 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä luetelmakohdassa säädettyissä tapauksissa jäsenvaltioiden on vahvistettava kansalliset suunnitelmansa kahden kuukauden kuluessa neuvoston tai komission päätöksen tekopäivästä. Edellä 23 artiklan a alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa säädettyissä tapauksissa jäsenvaltioiden on vahvistettava kärsimään joutuneita aluksia ja kalastajia koskevat rakennemuutossuunnitelmansa kahden neljän kuukauden kuluessa komission ilmoituksesta.

Perustelu

Ohjelmakaudella 2007–2013 kalastuslaivaston mukauttamissuunnitelmien rajoittaminen ainoastaan kahteen vuoteen ei vaikuta perustellulta. Toisessa korjauskohdassa kaksi kuukautta on riittämätön aika, ja sitä on pidennettävä ainakin neljään kuukauteen.

Suositus 11

25 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Julkinen tuki toiminnan pysyväksi lopettamiseksi 1. Kalatalousrahastosta myönnetään tukea alusten kalastustoiminnan pysyvän lopettamisen osarahoittamiseksi edellyttäen, että lopettaminen on osa 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettua pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmaa. Aluksen kalastustoiminnan pysyvä lopettaminen voidaan toteuttaa vain romuttamalla alus tai siirtämällä se voittoa tavoittelemattomiin tarkoituksiin. Alusten omistajille toiminnan pysyvästä lopettamisesta maksettavaa julkista tukea sovelletaan aluksen kalastuskapasiteettiin ja tarvittaessa siihen liittyviin kalastusoikeuksiin.	Julkinen tuki toiminnan pysyväksi lopettamiseksi 1. Kalatalousrahastosta myönnetään tukea alusten kalastustoiminnan pysyvän lopettamisen osarahoittamiseksi edellyttäen, että lopettaminen on osa 23 artiklan a alakohdassa tarkoitettua pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmaa. Aluksen kalastustoiminnan pysyvä lopettaminen voidaan toteuttaa vain romuttamalla alus tai siirtämällä se voittoa tavoittelemattomiin tarkoituksiin. Alusten omistajille toiminnan pysyvästä lopettamisesta maksettavaa julkista tukea sovelletaan aluksen kalastuskapasiteettiin ja tarvittaessa siihen liittyviin kalastusoikeuksiin.

Perustelu

Julkisella tuella laivaston toiminnan pysyväksi lopettamiseksi on tarkoitus varmistaa pyyntiponnistusten vähentäminen. Tämä vähentäminen saadaan aikaan poistamalla asianomainen alus käytöstä sen sijaan, että peruutettaisiin oikeus harjoittaa tiettyä kalastustoimintaa. NEAFC-laivaston alusten ollessa kyseessä yhden kalastusyksikön poistaminen tarkoittaisi sitä, että tähänastista laillista mahdollisuutta kerätä kalastusoikeuksia saman laivaston muille aluksille ei enää olisi, kun pyrkimyksenä on ollut parantaa pääsyä kalastusalueille osuuksissa mitattuna henkilökohtaisten kiintiöiden jakamista ajatellen.

Suositus 12

26 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Julkinen tuki toiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi 1. Edellä 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettujen pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmien yhteydessä kalatalousrahasto voi osallistua kalastajiin ja alusten omistajiin kohdistuvien kalastustoiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi toteutettavien tukitoimenpiteiden rahoittamiseen enintään vuoden pituisen ajan, jota voidaan pidentää vuodella. Näihin väliaikaista lopettamista koskeviin toimenpiteisiin on liityttävä pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelma, jolla varmistetaan kapasiteetin pysyvä vähentäminen, joka vastaa vähintään väliaikaisesta lopettamisesta johtuvaa pyyntiponnistuksen vähennystä.	Julkinen tuki toiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi 1. Edellä 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä, toisessa ja neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettujen pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmien yhteydessä kalatalousrahasto voi osallistua kalastajiin ja alusten omistajiin kohdistuvien kalastustoiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi toteutettavien tukitoimenpiteiden rahoittamiseen enintään vuoden pituisen ajan, jota voidaan pidentää vuodella. Näihin väliaikaista lopettamista koskeviin toimenpiteisiin on liityttävä pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelma, jolla varmistetaan kapasiteetin pysyvä vähentäminen, joka vastaa vähintään väliaikaisesta lopettamisesta johtuvaa pyyntiponnistuksen vähennystä.

Perustelu

Väliaikaista lopettamista koskevilla toimenpiteillä tulee olla pysyvä myönteinen vaikutus, minkä johdosta ne on sisällytettävä pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelmaan. Laivaston pienentäminen pysyvästi vähintään väliaikaisesta lopettamisesta johtuvaa pyyntiponnistuksen vähennystä vastaavassa suhteessa on kuitenkin ehtona kohtuuton. Mukauttamissuunnitelmat on jätettävä kunkin jäsenvaltion päätettäväksi.

Suositus 13

27 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Aluksilla tehtävät investoinnit ja valikoivuus	Aluksilla tehtävät investoinnit ja valikoivuus
1. Kalatalousrahastosta voidaan osarahoittaa laitteita: (a) joista on säädetty asetuksen (EY) N:o 2371/2002 11 artiklan 5 kohdassa; (b) joiden avulla aluksella voidaan pitää saaliita, joiden poisheittäminen ei ole enää sallittua; (c) jotka ovat osa jotakin pilottihanketta, joka koskee joidenkin neuvoston tai komission vahvistamien ja rajoitetun ajan sovellettavien uusien toimenpiteiden valmistelua tai kokeilua; (d) joiden avulla voidaan vähentää kalastuksen vaikutuksia luontotyyppeihin ja merenpohjaan sekä ei-kaupallisiin lajeihin, ei kuitenkaan pyydyksiä. 2. Kalatalousrahasto voi osallistua sellaisten investointien rahoittamiseen, joilla pyritään pyydysten valikoi- vuuden lisäämiseen edellyttäen, että kyseiseen alukseen sovelletaan 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä luettel- makohdassa tarkoitettua elvytysuunnitelmaa, että se muuttaa kalastusmenetelmää, että se siirtyy kyseisestä kalastuksesta sellaiseen toiseen kalastukseen, jossa kalavar- ojen tila mahdollistaa kalastuksen, ja että investointi koskee ainoastaan pyydyksen ensimmäistä korvaamista. 3. Edellä 2 kohdassa kuvattujen tapausten lisäksi kala- talousrahasto voi osallistua pyydyksen ensimmäisen korvaamisen rahoittamiseen edellyttäen, että uusi pyydys on valikoivampi ja tunnustettujen ja nykyisissä säännöissä olevat vaatimukset ylittävien ympäristökriteerien ja käytän- teiden mukainen.	1. Kalatalousrahastosta voidaan osarahoittaa laitteita: (a) joista on säädetty asetuksen (EY) N:o 2371/2002 11 artiklan 5 kohdassa; (b) joiden avulla aluksella voidaan pitää saaliita, joiden poisheittäminen ei ole enää sallittua; (c) jotka ovat osa jotakin pilottihanketta, joka koskee joidenkin neuvoston tai komission vahvistamien ja rajoitetun ajan sovellettavien uusien toimenpiteiden valmistelua tai kokeilua; (d) joiden avulla voidaan vähentää kalastuksen vaikutuksia luontotyyppeihin ja merenpohjaan sekä ei-kaupallisiin lajeihin, ei kuitenkaan pyydyksiä. <u>(e) joilla voidaan edistää entistä valikoivampia tai vaiku- tuksiltaan vähäisiä kalastustekniikoita, välttää epätoi- vottuja sivusaaliita, parantaa pyydettyjen ja aluksella säilytettyjen tuotteiden laatua ja turvallisuutta tai para- ntaa työ- ja turvallisuusolosuhteita.</u> 2. Kalatalousrahasto voi osallistua sellaisten investointien rahoittamiseen, joilla pyritään pyydysten valikoi- vuuden lisäämiseen edellyttäen, että kyseiseen alukseen sovelletaan 23 artiklan a alakohdan ensimmäisessä luettel- makohdassa tarkoitettua elvytysuunnitelmaa, että se muuttaa kalastusmenetelmää, että se siirtyy kyseisestä kalastuksesta sellaiseen toiseen kalastukseen, jossa kalavar- ojen tila mahdollistaa kalastuksen, ja että investointi koskee ainoastaan pyydyksen ensimmäistä korvaamista. 3. Edellä 2 kohdassa kuvattujen tapausten lisäksi kala- talousrahasto voi osallistua pyydyksen ensimmäisen korvaamisen rahoittamiseen edellyttäen, että uusi pyydys on valikoivampi ja tunnustettujen ja nykyisissä säännöissä olevat vaatimukset ylittävien ympäristökriteerien ja käytän- teiden mukainen. 4. Kalatalousrahastosta voidaan rahoittaa uusien kalas- tuslusten rakentamista silloin, kun — <u>toimenpide sisältyy kansalliseen strategiasuunnitelmaan riittävän yksityiskohtaisesti</u> — <u>se ei heikennä kansallisen pyyntiponnistuksen mukaut- tamis-suunnitelman tehokkuutta.</u>

Perustelu

Tarkoituksena on varmistaa, että tukea voidaan myöntää myös alusten varustamiseen ja uudenaikaistami-
seen alusten tason parantamiseksi, sekä estää yhteisön kalastuslaivaston vanheneminen silloin, kun se ei
heikennä kansallisen pyyntiponnistuksen mukauttamissuunnitelman tehokkuutta.

Suositus 14

27 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Pienimuotoinen rannikkokalastus 1. Tätä artiklaa sovellettaessa 'pienimuotoisella rannikkokalastuksella' tarkoitetaan yhteisön kalastuslaivastorekisteristä 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 26/2004 liitteessä I olevassa taulukossa 2 olevan luettelon mukaisilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä, harjoitettavaa kalastusta. 2. Kun kalatalousrahastosta rahoitetaan tämän asetuksen 27 artiklan mukaisia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat pienimuotoiseen rannikkokalastukseen, liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 2 vahvistettua yksityisen rahoitusosuuden tasoa alennetaan 20 prosenttia. 3. Kun kalatalousrahastosta rahoitetaan tämän asetuksen 28 artiklan mukaisia toimenpiteitä, sovelletaan liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 3 vahvistettuja tasoja. 4. Kalatalousrahasto voi osallistua palkkioiden maksamiseen pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville kalastajille ja alusten omistajille seuraavia tarkoituksia varten: — tietyille kalastusalueilla pääsyn edellytysten hallinnoinnin ja valvonnan parantaminen, — kalastustuotteiden tuotanto- jalostus- ja markkinointiketjun organisoinnin edistäminen, — pyyntiponnistuksen vapaaehtoisten rajoittamistoimien edistäminen kalavarojen suojelemiseksi, — sellaisten teknisten innovaatioiden (valikoivimmat pyyntimenetelmät, jotka ylittävät voimassa olevien säännösten vaatimukset) käyttäminen, jotka eivät kasvata pyyntiponnistusta. Tämän asetuksen liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 3 vahvistettuja tasoja sovelletaan.	Pienimuotoinen rannikkokalastus 1. Tätä artiklaa sovellettaessa 'pienimuotoisella rannikkokalastuksella' tarkoitetaan yhteisön kalastuslaivastorekisteristä 30 päivänä joulukuuta 2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 26/2004 liitteessä I olevassa taulukossa 2 olevan luettelon mukaisilla kokonaispituudeltaan alle 12 metrin pituisilla aluksilla, jotka eivät käytä vedettäviä pyydyksiä, harjoitettavaa kalastusta. 2. Kun kalatalousrahastosta rahoitetaan tämän asetuksen 27 artiklan mukaisia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat pienimuotoiseen rannikkokalastukseen, liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 2 vahvistettua yksityisen rahoitusosuuden tasoa alennetaan 20 prosenttia. 3. Kun kalatalousrahastosta rahoitetaan tämän asetuksen 28 artiklan mukaisia toimenpiteitä, sovelletaan liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 3 vahvistettuja tasoja. 4. Kalatalousrahasto voi osallistua palkkioiden maksamiseen pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville kalastajille ja alusten omistajille ja varustajille seuraavia tarkoituksia varten: — tietyille kalastusalueilla pääsyn edellytysten hallinnoinnin ja valvonnan parantaminen, — kalastustuotteiden tuotanto- jalostus- ja markkinointiketjun organisoinnin edistäminen, — pyyntiponnistuksen vapaaehtoisten rajoittamistoimien edistäminen kalavarojen suojelemiseksi, — sellaisten teknisten innovaatioiden (valikoivimmat pyyntimenetelmät, jotka ylittävät voimassa olevien säännösten vaatimukset) käyttäminen, jotka eivät kasvata pyyntiponnistusta, — <u>selvästi liian vähän hyödynnettyjen lajien kalastuksen edistäminen</u> — <u>alusten uusimisen tukeminen rannikkoalueiden yhdenmetyen kehityksen edistämiseksi,</u> — <u>alusten turvalaitteiden sekä hygieniä- ja työolojen parantaminen,</u> — <u>hajoavien pyydysten käyttöönotto erityisesti suojeltavilla merialueilla.</u> Tämän asetuksen liitteessä II olevan taulukon ryhmässä 3 vahvistettuja tasoja sovelletaan.

Perustelu

Näin parannetaan artiklan määritelmiä ja sen soveltamista. Elinkeinonharjoittajia tulee kannustaa pyytämään liian vähän hyödynnettyjä lajeja sen sijaan, että he keskittyvät kalakantoihin, joista on jo olemassa ylikapasiteettia.

Suositus 15

28 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Laivaston mukauttamisen sosioekonominen korvaaminen 1. Kalatalousrahasto voi osallistua kalastusalalla tapahtuneesta kehityksestä kärsineiden kalastajien hyväksi toteutettavien ja jäsenvaltioiden ehdottamien seuraavien sosioekonomisten toimenpiteiden rahoittamiseen: (a) toiminnan monipuolistaminen, jolla pyritään luomaan rinnakkaisia työpaikkoja kalatalousalalla työskenteleville työntekijöille; (b) uudelleenkoulutusohjelmat muihin kuin merikalustusammatteihin; (c) varhainen poistuminen kalatalousalalta, varhaiseläkkeelle siirtyminen mukaan luettuna. 2. Kalatalousrahasto voi myös osallistua sellaisten nuorten kalastajien koulutustoimenpiteisiin ja -kannustimiin, jotka haluavat hankkia ensimmäisen oman kalastusaluksensa.	Laivaston mukauttamisen sosioekonominen korvaaminen 1. Kalatalousrahasto voi osallistua kalastusalalla tapahtuneesta kehityksestä kärsineiden kalastajien hyväksi toteutettavien ja jäsenvaltioiden ehdottamien seuraavien sosioekonomisten toimenpiteiden rahoittamiseen: (a) toiminnan monipuolistaminen, jolla pyritään luomaan rinnakkaisia työpaikkoja kalatalousalalla työskenteleville työntekijöille; (b) uudelleenkoulutusohjelmat muihin kuin merikalustusammatteihin; (c) varhainen poistuminen kalatalousalalta, varhaiseläkkeelle siirtyminen mukaan luettuna; <u>(d) väliaikaisista kalastuskielloista aiheutuvien seurausten minimointi;</u> <u>(e) miehistön työpaikkojen poistaminen kalastustoimien pysyvään lopettamiseen tähtäävien toimien piiriin kuuluvilla aluksilla.</u> 2. Kalatalousrahasto voi myös osallistua sellaisten nuorten kalastajien koulutustoimenpiteisiin ja -kannustimiin, jotka haluavat hankkia ensimmäisen oman kalastusaluksensa.

Perustelu

On selvää, ettei elinkeinonharjoittajien pidä kärsiä taloudellisesti viranomaisten asettamista kielloista. Pyyntiponnistuksen mukauttamistoimet johtavat kalastusyksiköiden ja vastaavien työpaikkojen poistamiseen. Sosioekonomisten toimien tulee kohdistua myös kalastustoimien pysyvään lopettamiseen tähtäävien toimien piiriin kuuluvien alusten miehistöön, kuten voimassa olevissa säädöksissä säädetään.

Suositus 16

30 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tukikelpoiset toimenpiteet 1. Kalatalousrahasto tukee investointeja, joilla autetaan saavuttamaan yksi tai useampi seuraavista tavoitteista: (a) tuotannon suuntaaminen uusiin lajeihin ja lajeihin, joiden markkinanäkymät ovat hyvät; (b) sellaisten kasvatusmenetelmien käyttöön ottaminen, joiden avulla voidaan vähentää huomattavasti ympäristövaikutuksia kalatalousalan tavanomaisiin menetelmiin verrattuna; (c) sellaisen perinteisen vesiviljelytoiminnan tukeminen, joka on tärkeää sekä taloudellisen ja sosiaalisen rakenteen että ympäristön säilyttämisen kannalta; (d) tämän osaston III luvussa säädettyihin yleiseen etuun liittyvien toimenpiteiden sekä ammatillisen koulutuksen edistäminen;	Tukikelpoiset toimenpiteet 1. Kalatalousrahasto tukee investointeja, joilla autetaan saavuttamaan yksi tai useampi seuraavista tavoitteista: (a) tuotannon suuntaaminen uusiin lajeihin ja lajeihin, joiden markkinanäkymät ovat hyvät; (b) sellaisten kasvatusmenetelmien käyttöön ottaminen, joiden avulla voidaan vähentää huomattavasti ympäristövaikutuksia kalatalousalan tavanomaisiin menetelmiin verrattuna; (c) sellaisen perinteisen vesiviljelytoiminnan tukeminen, joka on tärkeää sekä taloudellisen ja sosiaalisen rakenteen että ympäristön säilyttämisen kannalta; (d) tämän osaston III luvussa säädettyihin yleiseen etuun liittyvien toimenpiteiden sekä ammatillisen koulutuksen edistäminen;

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(e) ympäristönsuojelua ja luonnon säilymistä edistävien vesiviljelyn tuotantomenetelmien käytön korvaaminen;	(e) ympäristönsuojelua ja luonnon säilymistä edistävien vesiviljelyn tuotantomenetelmien käytön korvaaminen;
(f) kansanterveyttä ja eläinten terveyttä koskevien toimenpiteiden täytäntöönpano.	(f) kansanterveyttä ja eläinten terveyttä koskevien toimenpiteiden täytäntöönpano.
2. Investointitukea myönnetään ainoastaan mikroyrityksille ja pienille yrityksille.	2. Investointitukea myönnetään ainoastaan mikroyrityksille ja pienille yrityksille.

Perustelu

Euroopan kalatalousrahastosta tuetaan vesiviljelyalan työpaikkojen ja uuden taloudellisen toiminnan luomista sekä alan tuotteiden myyntiä ja jalostusta. Tätä tukea ei pidä rajata vain mikroyritysten ja pienten yritysten investointeihin. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin omien mahdollisuuksiensa mukaan suunnata tuet ensisijaisesti hankkeisiin, jotka edistävät tehokkaimmin kalastusalan ja siitä riippuvaisten alueiden sosioekonomista kehitystä.

Suositus 17

33 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jalostamiseen ja kaupan pitämiseen liittyvät investoinnit	Jalostamiseen ja kaupan pitämiseen liittyvät investoinnit
1. Kalatalousrahastosta voidaan tukea kansallisiin strategiasuunnitelmiin sisältyvien erityisstrategioiden osana kalastus- ja vesiviljelytuotteiden suoraan ihmisravinnoksi jalostamista sekä kaupan pitämistä koskevia investointeja. Tukea myönnetään ainoastaan mikroyrityksille ja pienille yrityksille.	1. Kalatalousrahastosta voidaan tukea kansallisiin strategiasuunnitelmiin sisältyvien erityisstrategioiden osana kalastus- ja vesiviljelytuotteiden suoraan ihmisravinnoksi jalostamista sekä kaupan pitämistä koskevia investointeja. Tukea myönnetään ainoastaan mikroyrityksille ja pienille yrityksille.

Perustelu

Euroopan kalatalousrahastosta tuetaan vesiviljelyalan työpaikkojen ja uuden taloudellisen toiminnan luomista sekä alan tuotteiden myyntiä ja jalostusta. Tätä tukea ei pidä rajata vain mikroyritysten ja pienten yritysten investointeihin. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin omien mahdollisuuksiensa mukaan suunnata tuet ensisijaisesti hankkeisiin, jotka edistävät tehokkaimmin kalastusalan ja siitä riippuvaisten alueiden sosioekonomista kehitystä.

Suositus 18

34 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(g) <u>lisäarvon tuottaminen tuotantoketjun alkupäässä esimerkiksi jalostuksen ja jatkojalostuksen avulla.</u>

Perustelu

Tämä kuuluu useiden nykyisten strategioiden päätavoitteisiin, ja se edistää merkittäväällä tavalla uusien ja nykyisten jalostusyritysten taloudellista kehitystä.

Suositus 19

36 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(e) <u>tukemaan kalatalousalan kollektiivisten organisaatioiden perustamiskustannuksia.</u>

Perustelu

Kollektiivisten toimien tukemiseen on syytä suhtautua myönteisesti. Kollektiivinen toiminta edellyttää kuitenkin usein uusien organisaatioiden perustamista, joten myös tällaisten organisaatioiden perustamiskustannukset on sisällytettävä tuen piiriin.

Suositus 20

38 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(f) <u>laiturialueilla toimivien kalamarkkinoiden uudenaikaistamisen tukemiseen.</u>

Perustelu

Näin syntyvä lisäarvo tukee myös muita samassa artikkelissa mainittuja investointeja.

Suositus 21

39 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3. Investointien on liityttävä: a) kansallisten tai kansalliset rajat ylittävien menekinedistämiskampanjoiden toteuttamiseen; b) liian runsaslukuisten, liian vähän hyödynnettyjen tai pois heitettävien taikka vailla kaupallista kiinnostusta olevien lajien käyttöön; c) kalastus- ja vesiviljelytuotteiden laatupolitiikan toteuttamiseen; d) sellaisten tuotteiden menekien edistämiseen, jotka on tuotettu vain vähän ympäristöön vaikuttavilla menetelmillä; e) asetuksella (ETY) N:o 2081/92 tunnustettujen tuotteiden menekien edistämiseen; f) laadun varmentamiseen; g) pakkausmerkintöihin, ympäristöystävällisiä kalastusmenetelmiä käyttäen saatujen tuotteiden pakkausmerkinnät mukaan luettuina; h) tuotteiden menekinedistämiskampanjoihin tai kalatalousalaa koskevien mielikuvien parantamiseen tähtääviin kampanjoihin; i) markkinaselvitysten toteuttamiseen.	3. Investointien on liityttävä: a) kansallisten tai kansalliset rajat ylittävien menekinedistämiskampanjoiden toteuttamiseen; b) liian runsaslukuisten, liian vähän hyödynnettyjen tai yleensä pois heitettävien taikka vailla kaupallista kiinnostusta olevien lajien käyttöön; c) kalastus- ja vesiviljelytuotteiden laatupolitiikan toteuttamiseen; d) sellaisten tuotteiden menekien edistämiseen, jotka on tuotettu vain vähän ympäristöön vaikuttavilla menetelmillä; e) asetuksella (ETY) N:o 2081/92 tunnustettujen tuotteiden menekien edistämiseen; f) laadun varmentamiseen; g) pakkausmerkintöihin, ympäristöystävällisiä kalastusmenetelmiä käyttäen saatujen tuotteiden pakkausmerkinnät mukaan luettuina; h) tuotteiden menekinedistämiskampanjoihin tai kalatalousalaa koskevien mielikuvien parantamiseen tähtääviin kampanjoihin; i) markkinaselvitysten toteuttamiseen j) <u>kalastusalan tuottajajärjestöjen perustamiseen ja niiden toiminnan edistämiseen.</u>

Perustelu

Ensimmäisen muutoksen tarkoituksena on selventää kyseistä kohtaa ja toisen muutoksen tarkoituksena varmistaa, että kalastusalan tuottajajärjestöjen tukemista jatketaan, kun otetaan huomioon ne myönteiset vaikutukset, joita kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä tämän toimen välityksellä rahoitetulla toiminnalla on ollut kalastustuotteiden myynninedistämiseen.

Suositus 22

41 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kalastusalueiden muuttaminen tai muuhun tarkoitukseen siirtäminen	Kalastusalueiden muuttaminen tai muuhun tarkoitukseen siirtäminen
Kalatalousrahastosta voidaan tukea kalastusalueiden muuttamista niin, että niitä käytetään jäsenvaltion lipun alla ainoastaan julkisten tai puolijulkisten elinten kalastusalan koulutus- tai tutkimustarkoituksiin.	Kalatalousrahastosta voidaan tukea kalastusalueiden muuttamista niin, että niitä käytetään jäsenvaltion lipun alla ainoastaan julkisten tai puolijulkisten elinten kalastusalan koulutus- tai tutkimustarkoituksiin.
Kalatalousrahastosta voidaan rahoittaa toimia kalastusalueiden siirtämiseksi pysyvästi ammattikalastuksen ulkopuolisiin voittoja tavoittelemattomiin tarkoituksiin.	Kalatalousrahastosta voidaan rahoittaa toimia kalastusalueiden siirtämiseksi pysyvästi ammattikalastuksen ulkopuolisiin voittoja tavoittelemattomiin tarkoituksiin.

Perustelu

Kalastusalueiden siirtämistä muihin, myös voittoja tavoitteleviin tarkoituksiin on syytä tukea kaikissa tapauksissa, sikäli kuin käyttötarkoitus ei liity ammattikalastukseen. Vuoteen 2002 asti voimassa olleiden kalastuslaivastojen monivuotisten ohjausohjelmien avulla olisi saavutettu nykyistä parempia tuloksia, mikäli alueiden käyttö sallittaisiin myös kaupallisiin ammattikalastuksen ulkopuolisiin tarkoituksiin (esimerkiksi matkailualan toimintaan).

Suositus 23

42 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuen soveltamisala	Tuen soveltamisala
1. Kalatalousrahastosta myönnetään muita yhteisön välineitä täydentävää tukea kestäväen kehityksen edistämiseen ja elämänlaadun parantamiseen kalastusta harjoittavilla rannikkoalueilla, jotka ovat tukikelpoisia osana yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden toteuttamiseen tähtäävää kokonaistrategiaa, ottaen erityisesti huomioon strategian soveltamisen sosioekonomiset seuraukset. 2. Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestäväen kehitykseen tähtäävillä toimenpiteillä on pyrittävä: (a) ylläpitämään näiden alueiden taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia ja edistämään kalastus- ja vesiviljelytuotteiden arvostusta; (b) ylläpitämään ja kehittämään työllisyyttä kalastusta harjoittavilla rannikkoalueilla tukemalla kalatalousalan muutosten vuoksi sosioekonomisiin vaikeuksiin joutuneiden alueiden elinkeinoelämän monipuolistamista tai taloudellista ja sosiaalista rakennemuutosta; (c) parantamaan rannikkoalueiden ympäristön tilaa; (d) tukemaan ja edistämään yhteistyötä yhden tai useamman valtion alueella sijaitsevien kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden välillä. 3. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä toimenpideohjelmaansa luettelo alueista, jotka ovat kelpoisia saamaan tukea kalatalousrahastosta rannikkoalueiden kestäväen kehitykseen. Kalastusta harjoittavat rannikkoalueet ovat yleensä pienempiä kuin NUTS III -tason alueet, ja niihin kuuluu meren tai järven rantaa taikka jokisuistoa, jotka liittyvät kalastukseen. Alueen on oltava kohtuullisen yhtenäinen	1. Kalatalousrahastosta myönnetään muita yhteisön välineitä täydentävää tukea kestäväen kehityksen edistämiseen ja elämänlaadun parantamiseen kalastusta harjoittavilla rannikkoalueilla ja erityisesti syrjäisillä merellisillä alueilla, jotka ovat tukikelpoisia osana yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden toteuttamiseen tähtäävää kokonaistrategiaa, ottaen erityisesti huomioon strategian soveltamisen sosioekonomiset seuraukset. 2. Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestäväen kehitykseen tähtäävillä toimenpiteillä on pyrittävä: (a) ylläpitämään näiden alueiden taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia ja edistämään kalastus- ja vesiviljelytuotteiden arvostusta; (b) ylläpitämään ja kehittämään työllisyyttä kalastusta harjoittavilla rannikkoalueilla tukemalla kalatalousalan muutosten vuoksi sosioekonomisiin vaikeuksiin joutuneiden alueiden elinkeinoelämän monipuolistamista tai taloudellista ja sosiaalista rakennemuutosta; (c) parantamaan rannikkoalueiden ympäristön tilaa; (d) tukemaan ja edistämään yhteistyötä yhden tai useamman valtion alueella sijaitsevien kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden välillä. 3. Jäsenvaltioiden on sisällytettävä toimenpideohjelmaansa luettelo alueista, jotka ovat kelpoisia saamaan tukea kalatalousrahastosta rannikkoalueiden kestäväen kehitykseen.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
niin maantieteelliseltä ja vesistölliseltä kuin taloudelliselta ja sosiaaliseltakin kannalta. Alueen on oltava harvaan asuttu, kalatalousalan työpaikkojen osuuden on oltava huomattava, kalastuselinkeinon on oltava taantumassa eikä yli 100 000 asukkaan kuntia hyväksytä. 4. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi alueet, jotka ovat tukikelpoisia 3 kohdan nojalla.	Kalastusta harjoittavat rannikkoalueet ovat yleensä pienempiä kuin NUTS III –tason alueet, ja niihin kuuluu meren tai järven rantaa taikka jokisuistoa, jotka liittyvät kalastukseen. Alueen on oltava kohtuullisen yhtenäinen niin maantieteelliseltä ja vesistölliseltä kuin taloudelliselta ja sosiaaliseltakin kannalta. Alueen on oltava harvaan asuttu, kalatalousalan työpaikkojen osuuden on oltava huomattava, kalastuselinkeinon on oltava taantumassa eikä yli 100 000 asukkaan kuntia hyväksytä. 4. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi alueet, jotka ovat tukikelpoisia 3 kohdan nojalla.

Perustelu

Ensimmäisen muutoksen tarkoituksena on selventää painopistealueita. Jälkimmäinen muutos perustuu artiklan kahdessa ensimmäisessä kohdassa määriteltyihin, toimenpiteeseen sovellettaviin peruseräperäisyyksiin. Edellytys, jonka mukaan alueen on oltava kohtuullisen yhtenäinen niin maantieteelliseltä ja vesistölliseltä kuin taloudelliselta ja sosiaaliseltakin kannalta, on riittävä, eikä toimenpidettä ole syytä rajoittaa koskemaan ainoastaan alle 100 000 asukkaan kuntia.

Suositus 24

44 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävään kehitykseen osallistuminen 1. Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävää kehitystä tukevia toimia tietyllä alueella toteuttaa paikallisista julkisista tai yksityisistä kumppaneista tarkoitusta varten perustettu ryhmä, jäljempänä 'rannikkotoimintaryhmä'. Rannikkotoimintaryhmät on perustettava kyseessä olevien jäsenvaltioiden lakien mukaisesti, ja niiden jäsenet on valittava avoimella menettelyllä julkisen ehdotuspyynnön jälkeen. 2. Rannikkotoimintaryhmien aloitteesta toteutettavissa toimitissa yksityissektorin on vastattava vähintään kahdesta kolmasosasta hankkeista. 3. Rannikkotoimintaryhmät voivat olla tukikelpoisia edellyttäen, että ne toteuttavat yhdenmukaisia paikallisia kehittämistoimia, jotka perustuvat alhaalta ylöspäin suuntautuvalla lähestymistavalla ja joita sovelletaan jollakin tietyllä alueella tai johonkin tiettyyn henkilöluokkaan taikka hanketyyppeihin. Jäsenvaltion on huolehdittava, että rannikkotoimintaryhmillä on riittävä hallinnollinen ja taloudellinen kyky hallinnoida tukimuotoja ja toteuttaa suunnitellut toimet menestyksekkäästi. 4. Rannikkotoimintaryhmän kohdealueen on oltava yhtenäinen, ja sillä on oltava henkilöresursseina sekä taloudellisina ja rahavaroina mitattuna riittävä kriittinen massa elinkelpoisen kehittämisstrategian tukemiseksi. 5. Institutionaalisen rakenteen erityispiirteistä riippuen tietyt jäsenvaltion tai alueen rannikkotoimintaryhmien on muodostettava yhteinen yhdistys, jolla on sen moitteetoman toiminnan turvaava perussääntö.	Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävään kehitykseen osallistuminen 1. Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävää kehitystä tukevia toimia tietyllä alueella voi toteuttaa paikallisista julkisista ja/tai yksityisistä kumppaneista tarkoitusta varten perustettu ryhmä, jäljempänä 'rannikkotoimintaryhmä'. Rannikkotoimintaryhmät on perustettava kyseessä olevien jäsenvaltioiden lakien mukaisesti, ja niiden jäsenet on valittava avoimella menettelyllä julkisen ehdotuspyynnön jälkeen. 2. Rannikkotoimintaryhmien aloitteesta toteutettavissa toimitissa yksityissektorin on vastattava vähintään kahdesta kolmasosasta hankkeista. 3. Rannikkotoimintaryhmät voivat olla tukikelpoisia edellyttäen, että ne toteuttavat yhdenmukaisia paikallisia kehittämistoimia, jotka perustuvat alhaalta ylöspäin suuntautuvalla lähestymistavalla ja joita sovelletaan jollakin tietyllä alueella tai johonkin tiettyyn henkilöluokkaan taikka hanketyyppeihin. Jäsenvaltion on huolehdittava, että rannikkotoimintaryhmillä on riittävä hallinnollinen ja taloudellinen kyky hallinnoida tukimuotoja ja toteuttaa suunnitellut toimet menestyksekkäästi. 4. Rannikkotoimintaryhmän kohdealueen on oltava yhtenäinen, ja sillä on oltava henkilöresursseina sekä taloudellisina ja rahavaroina mitattuna riittävä kriittinen massa elinkelpoisen kehittämisstrategian tukemiseksi. 5. Institutionaalisen rakenteen erityispiirteistä riippuen tietyt jäsenvaltion tai alueen rannikkotoimintaryhmien on muodostettava yhteinen yhdistys, jolla on sen moitteetoman toiminnan turvaava perussääntö.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>6. Rannikkotoimintaryhmillä on oltava mahdollisuus vaihtaa parhaita käytäntöjä koskevaa tietoa sekä valmiuksien kehittämistä saatuja kokemuksia Leader-aloitteen toimintaryhmien kanssa.</u>

Perustelu

Ensimmäisen muutoksen tarkoituksena on selventää ja joustavoittaa paikallisten olosuhteiden huomioimista. Komission tekstin 2 kohta olisi poistettava sen vuoksi, että mahdollisuuksia toteuttaa alan hankkeita julkisen sektorin aloitteesta ei ole syytä rajoittaa. Tärkeintä on luoda mahdollisimman laajat edellytykset toteuttaa hankkeita, joiden avulla voidaan saavuttaa ennalta asetetut tavoitteet, riippumatta siitä, vastaako hankkeista julkinen vai yksityissektori. Uuden 6 kohdan lisääminen perustuu siihen, että ottamalla oppia rakennerahastotoimien puitteissa maaseutuyhteisöjä varten kehitetyistä parhaista käytännöistä voidaan helpottaa rannikkotoimintaryhmien perustamista ja organisointia ohjelmakauden alussa.

Suositus 25

54 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Menojen tukikelpoisuus 1. Menot ovat kalatalousrahaston tukeen kelpoisia, jos ne ovat aiheutuneet tuensaajalle toimen toteuttamisesta 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana. Yhteisrahoitetut toimet eivät ole saaneet päättyä ennen tukikelpoisuuden alkamispäivää. 2. Menot ovat kalatalousrahaston tukeen kelpoisia ainoastaan, jos ne ovat aiheutuneet kyseessä olevan toimenpideohjelman hallintoviranomaisen päättämistä tai vastuulla olevista toimista seurantakomitean ennalta vahvistamien perusteiden mukaisesti. Uusi meno, joka on aiheutunut toimenpideohjelman tarkastelun aikana, on tukikelpoinen siitä päivästä, jona komissio on saanut toimenpideohjelman muuttamista koskevan pyynnön. 3. Menojen tukikelpoisuussäännöt säädetään kansallisella tasolla lukuun ottamatta tässä asetuksessa säädettyjä poikkeuksia. 4. Seuraavat menot eivät ole tukikelpoisia: (a) alv; (b) lainan korot; (c) maan hankinta siltä osin kuin se ylittää 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista; (d) majoituskulut. 5. Tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdan säännökset eivät rajoita 45 artiklan säännösten soveltamista.	Menojen tukikelpoisuus 1. Menot ovat kalatalousrahaston tukeen kelpoisia, jos ne ovat aiheutuneet tuensaajalle toimen toteuttamisesta 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana. Yhteisrahoitetut toimet eivät ole saaneet päättyä ennen tukikelpoisuuden alkamispäivää. 2. Menot ovat kalatalousrahaston tukeen kelpoisia ainoastaan, jos ne ovat aiheutuneet kyseessä olevan toimenpideohjelman hallintoviranomaisen päättämistä tai vastuulla olevista toimista seurantakomitean ennalta vahvistamien perusteiden mukaisesti. Uusi meno, joka on aiheutunut toimenpideohjelman tarkastelun aikana, on tukikelpoinen siitä päivästä, jona komissio on saanut toimenpideohjelman muuttamista koskevan pyynnön. 3. Menojen tukikelpoisuussäännöt säädetään kansallisella tasolla lukuun ottamatta tässä asetuksessa säädettyjä poikkeuksia. 4. Seuraavat menot eivät ole tukikelpoisia: (a) alv; (b) lainan korot; (c) maan hankinta siltä osin kuin se ylittää 10 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista; (d) majoituskulut. 5. Tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdan säännökset eivät rajoita 45 artiklan säännösten soveltamista.

Perustelu

Alv-rekisteröimättömille yrityksille myönnettävään tukeen on voitava sisällyttää myös alv-menot.

Majoituskulujen on oltava tukikelpoisia, kunhan kyseessä ovat konkreettiseen tukikelpoiseen hankkeeseen liittyvät todelliset kustannukset.

Suositus 26

63 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(c) sen on tarkasteltava täytäntöönpanon tuloksia, erityisesti kullekin toimintalinjalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja 48 artiklassa tarkoitettuja väliarviointeja;	(c) sen on tarkasteltava täytäntöönpanon tuloksia, erityisesti kullekin toimintalinjalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja 48 artiklassa tarkoitettuja väliarviointeja, sekä huolehdittava tarvittavista varojen siirroista tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi;

Perustelu

Tavoitteena on yksinkertaistaa menettelyä.

Suositus 27

Liite II

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<u>Ryhmä 2: (tuottavat investoinnit)</u>	<u>Ryhmä 2: (tuottavat investoinnit)</u>
Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävä kehitys (43 artikla), aluksilla tehtävät investoinnit (27 artikla), vesiviljelyinvestoinnit (30 artikla), kalastustuotteiden jalostamista ja kaupan pitämistä koskevat investoinnit (34 artikla) ja uusien markkinoiden edistäminen ja kehittäminen (39 artikla).	Kalastusta harjoittavien rannikkoalueiden kestävä kehitys (43 artikla), aluksilla tehtävät investoinnit (27 artikla), vesiviljelyinvestoinnit (30 artikla), kalastustuotteiden jalostamista ja kaupan pitämistä koskevat investoinnit (34 artikla), <u>kalasatamien kalusto (38 artikla)</u> ja uusien markkinoiden edistäminen ja kehittäminen (39 artikla).

Perustelu

Kalasatamiin tehtäviä yksityisiä investointeja, joista voi olla hyötyä kaikille kyseisiä satamia käyttäville kalastajille ja joiden avulla voidaan parantaa kalastajille tarjottavia palveluja, ei pidä jättää tukikelpoisten toimenpiteiden ulkopuolelle.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheista

- ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan sosiaalirahastosta” ja
- ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös työllisyyttä ja sosiaalista yhteisvastuuta koskevan yhteisön Progress-ohjelman perustamisesta”

(2005/C 164/05)

Alueiden komitea, joka

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston ehdotuksen asetukseksi Euroopan sosiaalirahastosta (KOM(2004) 493 lopullinen — 2004/0165 COD),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston ehdotuksen päätökseksi työllisyyttä ja sosiaalista yhteisvastuuta koskevan yhteisön Progress-ohjelman perustamisesta (KOM(2004) 488 lopullinen — 2004/0158 COD),

ottaa huomioon komission 15. heinäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan sekä 148 artiklan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 5. huhtikuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon komission tiedonannon ”Kolmas taloudellista ja sosiaalista koheesiota käsittelevä kertomus” (COM(2004) 107 final),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Kolmas taloudellista ja sosiaalista koheesiota käsittelevä kertomus” (CdR 120/2004 fin),

ottaa huomioon asiakirjan ”Eurooppalainen hallintotapa — Valkoinen kirja” (KOM(2001) 428 lopullinen),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Eurooppalainen hallintotapa — Valkoinen kirja” (CdR 103/2001 fin),

ottaa huomioon asiakirjan ”Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahastosta” (KOM(1998) 131 lopullinen),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahastosta” (CdR 155/1998 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Uudet hallintomallit: Eurooppa kansalaisten aloitteellisuuden puitteina” (CdR 182/2000 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon komission tiedonannon ”Vuoropuhelu alue- ja paikallishallinnon järjestöjen kanssa Euroopan unionin politiikkojen valmistelusta” (KOM(2003) 811 lopullinen),

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan 8. joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 240/2004 rev. 2), jonka esittelijä oli Gijónin kaupunginjohtaja Paz **Fernández Felgueroso** (ES, PSE),

hyväksyi yksimielisesti 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean huomioita

ALUEIDEN KOMITEA

1.1 **korostaa**, että tarkasteltavana oleva asetus kuuluu osana rakennerahastoja koskeviin asetuksiin, jotka Euroopan komissio esitti muiden lainsäädäntöehdotusten ohella 14. heinäkuuta 2004. Asetuksessa säädetään Euroopan sosiaalirahastoon (tästä eteenpäin rahasto tai ESR) kokonaisuudessaan sovellettavista yleisistä säännöksistä sekä määrittämään sellaisten toimien ominaispiirteet, joita rahastosta voidaan lähentymisen sekä alueellisen kilpailukyvyyn ja työllisyyden tavoitteiden puitteissa rahoittaa. Lisäksi asetukseen sisältyy moniin muihin eri seik-

koihin liittyviä säännöksiä, joilla on vaikutuksia rahaston avulla käynnistettyihin toimiin.

1.2 **tähdentää**, että tähän mennessä rahastolla on ollut merkittävä rahoituksellinen rooli työllisyyspolitiikassa: rahastolla on saatu aikaan kehityskulku, jossa työpaikkojen määrä kasvaa jatkuvasti. Lisäksi rahastolla on edistetty aktiivisten työllisyyspolitiikkojen toteuttamista kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla hyvin merkittäväällä tavalla. Rahaston yhtymäkohdat Euroopan työllisyysstrategiaan nykyisellä ohjelmakaudella ovat johtaneet kyseisellä alalla erittäin hyviin tuloksiin. Alueiden komitea **uskoo**, että rahaston ja Lissabonin strategian välillä on niin ikään positiivinen yhteys.

⁽¹⁾ EYVL C 51, 22.2.1999, s. 48.

⁽²⁾ EYVL C 144, 16.5.2001, s. 1

1.3 **painottaa**, että Euroopan sosiaalirahaston keskeisenä tehtävänä on vahvistaa taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tukemalla jäsenvaltioiden politiikkoja täystyöllisyyttä, laadukkaampia työpaikkoja ja tuottavuuden paranemista sekä sosiaalisen osallisuuden edistämistä ja työllisyyden alueellisten erojen vähentämistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan työllisyysstrategiassa esitettyjen suuntaviivojen ja suositusten mukaisesti. Kyseistä strategiaa on tarkistettu vuonna 2003 sen yhteensovittamiseksi Lissabonin strategiaan ja saattamiseksi entistä lähemmäksi taloudellista ja sosiaalista koheesiota koskevaa politiikkaa.

1.4 **toteaa**, että tarkasteltavana olevan asetusehdotuksen nykyisen sanamuodon täsmällisyydessä ja selkeydessä on tiettyjä puutteita. Asetuksen tosiasiallisen merkityksen selville saamiseksi sitä on toisinaan verrattava muihin, käsillä olevassa lausunnossa tarkastelun ulkopuolelle jääviin säädöksiin, kun kyse on esimerkiksi asetuksen kattamia tai kumppanuuden suunnittelua koskevia toimia varten varatuista määrärahoista; näillä toimilla lisättäisiin asetuksen vaikutusala.

1.5 **tuo** erityisesti **ilmi** huolestuneisuutensa rahaston tavoitteiden saavuttamisen valvonnassa jäsenvaltioille ja hallintoviranomaisille annetusta roolista, sillä minkäänlaista viittausta ei ole tehty alue- ja paikallisviranomaisiin kyseisten kumppanuuksien kokoonpanossa. AK **muistuttaa** siitä, että alueiden ja paikallisviranomaisten osallistumista on laajennettava ja tehostettava rahaston toimia määriteltäessä, suunniteltaessa ja pantaessa täytäntöön toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja kunkin jäsenvaltion institutionaalisia järjestelmiä kunnioittaen.

1.6 **ottaa huomioon** toteamukset, jotka on esitetty taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta käsittelevässä kolmannessa kertomuksessa, jossa käsitellään Euroopan väestön ikääntymisen ongelmaa sekä kyseisen tilanteen aiheuttamia vaikutuksia työmarkkinoihin. Asiakirjassa todetaan ja arvioidaan viimeisimpien ennusteiden pohjalta, että vuonna 2025 15–64-vuotiaiden henkilöiden lukumäärä EU:ssa on vähentynyt kymmenellä prosentilla. Seurauksena tästä on, että yli 65-vuotiaiden henkilöiden lukumäärä kasvaa. Väestön vanheneminen johtaa aktiivisen väestön asteittaiseen vähenemiseen EU:ssa. Tämänkaltaiset tulevaisuudennäkymät tuovat esiin tarpeen ylläpitää EU:n talouskasvua sekä nostaa työllisyysastetta samalla kun varhaiseläkkeelle siirtyvien määrää supistetaan. Komitea muistuttaa tässä yhteydessä aiheesta ”Komission tiedonanto — Iäkkäiden työntekijöiden työllisyyden lisääminen ja työmarkkinoilta poistumisen lykkääminen” antamastaan lausunnosta, joka hyväksyttiin 29. syyskuuta 2004 pidetyssä 56. täysistunnossa.

1.7 **katsoo**, että rahastoa koskevassa tulevassa asetuksessa on sovittava yhteen koko työelämän ajan kestävää työllistävyyttä ylläpitävän politiikan täytäntöönpano ja yli 40-vuotiaiden työntekijöiden — niin miesten kuin naistenkin — uudelleen kouluttaminen sekä edistettävä nuorten työllistymistä. Tämä ei asetusehdotuksesta käy ilmi. Aktiivista ikääntymistä sekä asteittaista eläkkeelle siirtymistä on edistettävä kestävyyskriteerien pohjalta.

1.8 **pitää** tarkoituksenmukaisena, että asetuksessa otetaan huomioon taloudelliset ja sosiaaliset erityisongelmat, joista syrjäiset kaupunkialueet nykyisin kärsivät, toisin kuin muut niitä kehittyneemmät Manner-Euroopan alueet. Tämänkaltaisen tilanne voi tehdä kansalaisten työnvälityspalveluiden saantia koskevista ongelmista pysyviä; AK **katsoo**, että on tarkasteltava sosiaalisten ongelmien koko kirjoa ottamalla huomioon EU:n kaupunkeja koskevien tarpeiden heterogeenisuus.

1.9 **suhtautuu** myönteisesti Progress-ohjelman, yhteisön työllisyyden ja sosiaalisen yhteisvastuun ohjelman julkaisemiseen etenkin, kun asetusehdotukseen ei sisälly minkäänlaisia mainintoja yhteisön aloitteesta. Alueiden komitea **suosittelee**, että arvioitaisiin mahdollisuutta sisällyttää Euroopan sosiaalirahastoa koskevan asetusehdotuksen tekstiin maininta kyseisestä ohjelmasta.

1.10 **panee** tyytyväisenä **merkille** johdonmukaisuuteen ja täydentävyyteen tähtäävän säännöksen Progress-ohjelmaa koskevassa päätösehdotuksessa. Kaikkia rakennerahastoista ja etenkin Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavia toimia on hallinnoitava johdonmukaisuuden, täydentävyyden ja keskittämisen periaatteiden pohjalta.

1.11 **muistuttaa**, että heinäkuussa 2001 komissio hyväksyi eurooppalaista hallintotapaa koskevan valkoisen kirjan, jonka avulla oli tarkoitus käynnistää Euroopan unionin politiikkojen kehittämisprosessi. Komitea **muistuttaa** niin ikään, että kyseeseen, politiikkojen laadintaa ja soveltamista koskevaan prosessiin oli tarkoitus osallistua aiempaa suurempi määrä ihmisiä ja organisaatioita, minkä oli määrä johtaa avoimuuden sekä kaikkien osallistujien vastuuntoton lisääntymiseen. Eräissä jäsenvaltioissa alue- ja paikallisviranomaisten yhä aktiivisempi osallistuminen unionin päätöksentekoon on myös osoitus kyseisten toimijoiden merkittävästä roolista politiikkojen laadinnassa, mikä kuvastaa niiden tehtäväkentän kasvua sekä kansalaisten ja ruohonjuuritason organisaatioiden entistä tiiviimpää sitoutumista paikallisdemokratiaan. AK **katsoo**, että edellä mainittu seikka tulisi ottaa huomioon päätettäessä rakennerahastoja ja etenkin Euroopan sosiaalirahastoa koskevista säädöksistä.

1.12 **on tyytyväinen** siihen, että asetusehdotuksen säädösosaan on sisällytetty erityinen viittaus innovointiin, sillä se niveltyy erinomaisesti Lissabonin strategian periaatteisiin, joissa tähdätään eurooppalaisen tutkimuksen ja innovoinnin alueen luomiseen.

1.13 **antaa** tunnustusta asetusehdotuksen, Euroopan työllisyysstrategian ja Lissabonin strategian välisille yhdyssiteille, joista on hyötyä Euroopan unionin säädösten ja rahoitusvälineiden tehokkuutta ajatellen. AK **ilmaisee** huolestuneisuutensa siitä, että ehdotuksen eräissä artikloissa on havaittavissa epämääräisyyttä sekä sisältö- että rahoituskysymyksissä, mikä ilmenee useissa kohdin käsillä olevaa lausuntoa. AK **katsoo** lisäksi, että säännösten täsmäntäminen nykyisestä olisi tulevan asetuksen edun mukaista.

2. Alueiden komitean suositukset

ALUEIDEN KOMITEA

2.1 **katsoo**, että ESR:n tehtäviä määriteltäessä 2 artiklan 1 kohtaan tulisi lisätä tasa-arvoperiaatteelle EU:n perustamissopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen I-2 ja I-3 artiklassa annetun painoarvon mukaisesti nimenomainen maininta jäsenvaltioiden tasa-arvon periaatteen toteuttamiseen tähtääville sekä syrjinnänvastaisille politiikoille annettavasta tuesta, kuten Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa esitetään, sillä kyseinen seikka ei käy ilmi asetuksen ehdotuksen tekstistä. Alueiden komitea muistuttaa, että tulevaan Progress-ohjelmaan kuuluu nimenomaan syrjäntäkiellon periaatteen täytäntöönpanoon liittyvä toiminta-ala, minkä johdosta se **suosittelee** näkökohdan sisällyttämistä asetukseen.

2.2 **suosittelee**, että asetusehdotuksen varsinaiseen säädösosaan sisällytetään Euroopan työllisyysstrategiaa koskevan maininnan lisäksi maininta Lissabonin strategiasta, kun otetaan huomioon, että kyseisen strategian pohjalta Euroopan unioni on asettanut strategiseksi tavoitteekseen tulla maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi tietoon perustuvaksi taloudeksi, joka kykenee ylläpitämään kestävää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Alueiden komitea **katsoo**, että rahaston tukemilla toimilla on edistettävä kyseisen tavoitteen saavuttamista.

2.3 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaisten on osallistuttava vuosittaisten työllisyyden suuntaviivojen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon. Koska kyseisissä suuntaviivoissa laaditaan asianmukaiset puitteet rahaston toiminnalle ja vahvistetaan toimintaa koskevat painopisteet, alue- ja paikallisviranomaisia on kuultava ja niiden on osallistuttava täysipainoisesti kyseisten painopisteiden määrittelyyn. Edellä mainittu näkökohta, joka esitetään alueiden komitean 26. täysistunnossa 18.–19. marraskuuta 1998 hyväksytyssä lausunnossaan aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahastosta”, merkitsee tavoitetta, josta alueiden komitea ei voi luopua uudella ohjelmakaudella 2007–2013.

2.4 **suosittelee**, että koulutukseen kohdistuvia toimia, jotka lukeutuvat etupäässä lähentymistavoitteen piiriin, laajennettaisiin niin, että ne sisältyisivät alueellisen kilpailukyvyn ja työllisyyden tavoitteisiin aiempaa selkeämmin. Lisäksi se **suosittelee**, että elinikäinen oppiminen sisällytettäisiin yhtenä konkreettisenä toimenä koulutuksen alaan.

2.5 **suosittelee**, että ehdotuksessa mainittujen ryhmien — vähän koulutetut ja vanhemmat työntekijät, työnhakijat, työelämän ulkopuolella olevat, maahanmuuttajat ja vammaiset — lisäksi 3 artiklaan sisällytettäisiin nimenomainen maininta siitä, että kaikkien artiklan puitteissa toteutettavien toimien tavoit-

teenä tulee olla naisten, miesten ja nuorten tilanteiden välisten erojen tasoittaminen, kun otetaan huomioon, että nuorten työttömyysaste euroalueella on lähes kaksinkertainen yleiseen työttömyysasteeseen verrattuna, sekä maininta yli 40-vuotiaiden työttömien miesten ja naisten ryhmästä, joka erityispiirteidensä takia on vaarassa syrjäytyä pysyvästi työmarkkinoilta. Komitea **pitää** erityisen myönteisenä työllistymiseen liittyvää ennaltaehkäisevää lähestymistapaa, jolla torjutaan työttömyyttä.

2.6 **painottaa** 3 artiklassa mainittujen tuettavien toimintalinjojen osalta jatkuvaan kouluttautumiseen, elinikäiseen oppimiseen sekä uuteen tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvään koulutukseen kohdistettavia toimenpiteitä. AK **suhtautuu** myönteisesti siihen, että henkiseen pääomaan tehtävien investointien lisääminen ja edistäminen sisällytetään painopisteisiin, kun otetaan huomioon kyseisten toimien vaikutukset työelämään. Kukin painopiste niveltyy tarkoituksenmukaisella tavalla Lissabonin strategiaan. Komitea **painottaa** lisäksi työnvälityspalveluiden nykyaikaistamiseen tähtääviä toimenpiteitä, kieltenopetusta sekä mainintaa osuus- ja yhteisötaloudesta. Työnvälityspalveluiden osalta se **suosittelee** paikallisviranomaisten kanssa tehtävän koordinoinnin sisällyttämistä artiklaan. Alueiden komitea **ehdottaa** lisäksi, että toteutetaan erityistoimia, joilla naisia kannustetaan siirtymään vastuullisiin tehtäviin työelämässä.

2.7 **suosittaa**, että ehdotetun ESR-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa säädettyä ”sosiaalisen osallistamisen” toimintalinjan c rahoitusosuuden kasvattamista 10 prosenttiin sovelletaan samalla tavoin ”työelämään pääsyn helpottamista” koskevaan toimintalinjaan b.

2.8 **ehdottaa**, että asetusehdotuksen 3 artiklan käsitteitä ja sanamuotoa parannetaan yleisesti, sillä artikla voi aiheuttaa kielellisiä tulkintaongelmia etenkin nykyisessä tilanteessa kymmenen uuden jäsenvaltion liittyttyä unioniin ja uusien kielten tultua osaksi yhteisön säännöstöä. Edellä mainittu toteamus voidaan ulottaa koskemaan asetusehdotuksen säädösosaa kokonaisuudessaan.

2.9 **toteaa**, että rahastoa koskevassa asetusehdotuksessa painotetaan jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten roolia toimijoina, joiden on varmistettava rahastosta tuettavien toimien johdonmukaisuus verrattuna Euroopan työllisyysstrategian täytäntöönpanoon. Komitea **katsoo**, että olisi asianmukaista selkeyttää edelleen alue- ja paikallisviranomaisten roolia toimijoina, joiden vastaavasti on edistettävä rahastosta tuettavien toimien johdonmukaisuutta, etenkin kun kyseiset toimet pannaan täytäntöön juuri alue- ja paikallistason hallinnon piirissä. AK **katsoo**, että kyseisen, tarkasteltavana olevan asetusehdotuksen 4 artiklassa mainitun johdonmukaisuuden ja keskittämisen tarpeen osalta on otettava huomioon sen vaikutukset sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen.

2.10 **suhtautuu** myönteisesti siihen, että ehdotuksessa luetellaan alueet, joihin toimet on keskitettävä rahaston toiminnassa, ja viittaa alueiden ja kuntien — mukaan lukien köyhät kaupunkialueet ja kalastuksesta riippuvaiset taantuvat maaseutualueet — kaikkein vakaviimpiin ongelmiin; **ehdottaa**, että 4 artiklassa mainitaan selkeästi myös ”vaikeuksissa olevat teollisuusalueet”, sillä niiden tapauksessa rahastosta rahoitettavien toimien avulla voidaan vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta niiden asukkaille ja etenkin naisille erityisen vaikeina aikoina.

2.11 **suhtautuu** myönteisesti siihen, että alue- ja paikallisviranomaiset on mainittu hyvään hallintotapaan ja yhteistyöhön liittyvien näkökohtien yhteydessä. AK **katsoo** kuitenkin, että suunniteltaessa rahastosta rahoitettavia toimia alue- ja paikallisviranomaiset tulisi ottaa huomioon kunkin jäsenvaltion institutionaalisten erityispiirteiden pohjalta, sillä kuten alueiden komitea on todennut 36. täysistunnossaan 14. joulukuuta 2000 hyväksytyssä lausunnossaan aiheesta ”Uudet hallintomallit: Eurooppa kansalaisten aloitteellisuuden puitteina”, tiettyjä aiheita, kuten työpaikkojen luomista tai sosiaalista osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta, ei voida ratkaista menestyksellisesti yhdellä ainoalla tasolla, vaan ne edellyttävät kaikkien tasojen myötävaikutusta läheisyyden ja suhteellisuuden periaatteiden mukaisesti. Komitea **pitää** tarkoituksenmukaisena, että alueelliset ja paikalliset toimijat voisivat hallinnoida osaa rahaston puitteissa toteutettavista toimista. Tällä tavoin edistetään artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamista.

2.12 **pitää** tervetulleena mainintaa siitä, että on välttämätöntä kutsua yhteiskuntaelämän eri toimijat sekä valtiosta riippumattomat järjestöt mukaan rahastosta rahoitettavia toimia koskevaan ohjelmatyöhön, täytäntöönpanoon ja valvontaan sekä kuulla niitä näistä aiheista tarkoituksenmukaisella alueellisella tasolla. Komitea **toteaa** kuitenkin, että asetusehdotus kärsii täsmällisyyden puutteesta, ja kehottaa siitä syystä korjaamaan 5 artiklan kyseistä kohtaa; **suositaa** tämentämään ehdotusta sekä siitä, minkälaiset järjestöt — esimerkiksi työntekijä- ja työnantajajärjestöt — on otettava huomioon tässä yhteydessä, että siitä, minkä tasoista ja kuinka laajaa kuulemisen tulisi olla. Täsmällisyyden puutteen vuoksi kyseinen artikla voi olla käytännössä tehoton, ja alueiden komitea **ilmaisee** tästä huolestuneisuutensa. Alueiden komitea **muistuttaa** komission 19. joulukuuta 2003 antamasta tiedonannosta ”Vuoropuhelu alue- ja paikallishallinnon järjestöjen kanssa Euroopan unionin politiikkojen valmistelusta”, jonka yleistavoitteena on aktivoida alueelliset toimijat osallistumaan järjestöjensä kautta sekä tarjota niille mahdollisuus esittää näkökantansa sekä myötävaikuttaa unionin politiikkojen täytäntöönpanoon.

2.13 **pitää** erityisen myönteisenä sukupuolten tasa-arvoa koskevien laaja-alaisen näkökohtien sisällyttämistä tarkasteltavana olevan asetusehdotuksen säädösosaan. Jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten on varmistettava, että toimenpideohjelmissa kuvataan, kuinka sukupuolten tasa-arvoa edistetään ohjelmatyössä, täytäntöönpanossa, valvonnassa sekä arvioinnissa. Alueiden komitea **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaiset

voisivat antaa oman panoksensa aiheeseen ohjelmakaudella 2000–2006 hankkiman kokemuksensa pohjalta, minkä johdosta se **suosittelee** niitä koskevan maininnan sisällyttämistä 6 artiklaan.

2.14 **katsoo**, että ESR:n rahoittamilla toimilla tulisi olla aktiivinen rooli pantaessa täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston 23. syyskuuta 2002 antama direktiivi 2002/73 miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta työehdoissa sekä mahdollisuuksissa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen. Komitea **on tyytyväinen** siihen, että sukupuolten tasa-arvo sisältyy tulevan Progress-ohjelman toiminta-aloihin.

2.15 **suosittelee** tämentämään asetusehdotuksen 6 artiklassa mainittua ilmausta ’kuvataan’, sillä komitea pitää asianmukaisena, että asetuksessa ei viitata ainoastaan sukupuolten tasa-arvon edistämisen kuvaamiseen, vaan että se sisältää myös kyseisen periaatteen asianmukaisen täytäntöönpanon suuntaaviivat. Tästä syystä alueiden komitea **suosittelee**, että kyseisen säännöksen sisältöä syvennetään.

2.16 **ilmaisee** huolestuneisuutensa siitä, että alueellista ja paikallista ulottuvuutta ei mainita lainkaan, kun otetaan huomioon, että kyseisillä tasoilla voidaan helpommin tunnistaa innovointiin — jota tarkastellaan 7 artiklassa — liittyvät tarpeet. Lähtötilanteen erityinen tuntemus helpottaa tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Paikallisviranomaiset tunnistavat kansalaisläheisyytensä vuoksi innovatiiviset toiminnot ja voivat edistää niitä kaikin käytössään olevin keinoin mahdollistamalla näin tehokkaan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämisen alueellisella ja kansallisella tasolla.

2.17 **toteaa** huolestuneena, että ’innovatiivisia toimia’ ei ole otettu huomioon, vaikka niiden avulla on toteutettu erityisen merkittäviä kokeiluhankkeita ja vaikka niillä on huomattavia vaikutuksia työmarkkinoihin, työllisyyteen sekä ammatilliseen koulutukseen. Komitea **pitää tarkoituksenmukaisena** säilyttää innovaatiöväline niin, että se ei vain liukenisi rahaston yleisen toiminnan piiriin vaan että sillä jatkettaisiin tietynlaista yhteistä toimintaa yhteisön antaman tuen avulla, mikä mahdollistaa uusien toimintamuotojen kokeilemisen jatkamisen työntekijöiden — niin miesten kuin naistenkin — työllistymiseen, sosiaaliseen osallisuuteen sekä alueellisiin eroihin liittyvillä aihealueilla.

2.18 **suhtautuu** myönteisesti siihen, että rahastoa koskevan asetusehdotuksen 8 artiklaan sisältyy erityinen kohta valtioiden väliselle yhteistyölle, mikä on osoitus alueiden roolin entistä laajemmasta tunnustamisesta. AK **suosittelee**, että alueellisen yhteistyön välineillä edistettäisiin kaupunkiverkkojen luomista ja vahvistamista sekä kuntienvälisen ja alueellisen yhteistyön lisäämistä, kuten on todettu taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta käsittelevää kolmatta kertomusta tarkastelevassa alueiden komitean lausunnossa, joka hyväksyttiin komitean 55. täysistunnossa 16. heinäkuuta 2004.

2.19 **tuo esille huolestuneisuutensa** siitä, että valtioiden välistä yhteistyötä käsittelevässä 8 artiklassa ei millään tavoin viitata alueelliseen ja paikalliseen tasoon, etenkin kun otetaan huomioon meneillään olevalla ohjelmakaudella Interreg-yhteisöaloitteesta kertyneet kokemukset. Interreg on aloite, jota itseensä ja kansallisista viranomaisista riippumattomat erilliset hallintoviranomaiset ovat hallinnoineet alueista käsin. Alueiden komitea **suosittelee**, että kyseistä artiklaa täsmennetään tarkentamalla toimintatapoja, toimien rahoittamista sekä alue- ja paikallisviranomaisten erityisroolia.

2.20 **toteaa** tyytyväisenä, että asetusehdotukseen on sisällytetty säännös, jonka mukaan komissio edistää kokemusten vaihtoa, tiedostamistoimia, seminaareja, verkottumista hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi ja levittämiseksi sekä vastavuoroisen oppimisen tehostamista ESR:n osuuden kasvattamiseksi työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevissa yhteisön tavoitteissa. Komitea **pahoittelee** sitä, että asetusehdotus ei ole täsmällisempi tekniseen apuun sekä sen ja seuraavalla ohjelmakaudella toteutettavien eri ohjelmien väliseen koordinointiin suunnattavan rahoituksen osalta, ja **kehottaa** tästä syystä täsmentämään artiklaa.

2.21 **pitää myönteisenä**, että asetusehdotukseen on sisällytetty vuosi- ja loppukertomuksia koskeva artikla, jossa yksilöidään niiden sisältö. AK **katsoo**, että kyseisissä kertomuksissa on esitettävä myös työmarkkinaosapuolien, valtiovallasta riippumattomien, yleistä etua ajavien tahojen ja kansalaisjärjestöjen osallistumis- ja kuulemismuodot.

2.22 **ilmaisee huolestuneisuutensa** menojen tukikelpoisuutta koskevan artiklan eräiden kohtien epämääräisyyden johdosta; artiklassa käytetään käsitettä tukitoimen 'välilliset menot', jotka voidaan ilmoittaa 20 prosenttiin asti toimen välittömistä menoista riippuen tietyistä seikoista, joita ei ole yksilöity. Alueiden komitea **suosittelee** täsmentämään säännöksen lopullista sanamuotoa kokonaisuudessaan, sillä kyseisten seikojen täsmällisyyden puute mutkistaa hallintoa ja aiheuttaa kustannustehottomuutta, mikä on ristiriidassa Euroopan komission useissa yhteyksissä muistuttaman moitteettoman varainhoidon periaatteen kanssa.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Valkoinen kirja yleishyödyllisistä palveluista”

(2005/C 164/06)

Alueiden komitea, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Valkoinen kirja yleishyödyllisistä palveluista KOM(2004) 374 lopullinen,

ottaa huomioon Euroopan komission 13. toukokuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 5. huhtikuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 16 artiklan yleistä taloudellista etua koskevista palveluista sekä 2, 5, 73, 81, 86, 87, 88 ja 295 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 36 artiklan, joka koskee mahdollisuutta käyttää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja,

ottaa huomioon valtion- ja hallitusten päämiesten Roomassa 29. lokakuuta 2004 allekirjoittaman Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen III-122 artiklan,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Vihreä kirja yleishyödyllisistä palveluista”, CdR 149/2003 fin ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Komission tiedonanto — Yleishyödylliset palvelut Euroopassa”, CdR 470/2000 fin ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheista ”Ehdotus komission päätökseksi EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan määräysten soveltamisesta julkisen palvelun velvoitteesta maksettavina korvauksina myönnettävään valtiontukeen, ehdotus direktiiviksi jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta annetun komission direktiivin 80/723/ETY muuttamisesta ja ehdotus julkisen palvelun velvoitteesta maksettavina korvauksina myönnettävää valtiontukea koskevaksi yhteisön kehykseksi”, CdR 155/2004 fin ⁽³⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi palveluista sisämarkkinoilla”, CdR 154/2004 fin ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Vihreä kirja julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyösopimuksista sekä julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevasta yhteisön oikeudesta”, CdR 239/2004,

ottaa huomioon ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokuntansa (8. joulukuuta 2004) hyväksymän lausuntuonnoksen CdR 327/2004 rev. 1, jonka esittelijä oli Claudio **Martini**, Toscanan aluevaltuuston puheenjohtaja (IT/PSE),

hyväksyi 23. ja 24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

Johdanto

1.1 Valkoinen kirja, jota edelsi laaja julkinen keskustelu, johon alueiden komitea antoi merkittävän panoksen tiiviissä yhteistyössä paikallisyhteisöjen kanssa, sisältää tarkan esityksen komission toimien suuntaviivoista vuoteen 2006 asti.

1.2 **katsoo**, että valkoinen kirja tarjoaa tilaisuuden jatkaa siinä esitettyjä strategioita, ehdotuksia ja sitoumuksia koskevaa keskustelua. Viranomaisten, ennen kaikkea alue- ja paikallisviranomaisten, ja työmarkkinaosapuolten on annettava panoksensa etenkin, kun pyritään

⁽¹⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 7.

⁽²⁾ EYVL C 19, 22.1.2002, s. 8.

⁽³⁾ EUVL C 43, 18.2.2005, s. 13.

⁽⁴⁾ EUVL C 43, 18.2.2005, s. 18.

— löytämään yleishyödyllisten palvelujen ja kilpailusääntöjen noudattamisen välinen tasapaino myös yleishyödyllisille palvelulle perustuslakisopimuksessa annetun roolin valossa

- määrittelemään yleishyödyllisille palveluille oikeudelliset puitteet (etenkin ajatellen viranomaisten roolia, hallintomenetelmien valintaa, pitkäaikaisen rahoituksen varmistamista, sääntelyä, arviointia)
 - suorittamaan arviointi alakohtaisten liberalisointidirektiivien toimeenpanosta ja vaikutuksista sähköisen viestinnän, posti-palveluiden, sähkön ja kaasun alalla vihreän ja valkoisen kirjan yhteydessä toteutettavia kuulemisia hyödyntäen ja tarvittaessa valmistelemaan kyseisten direktiivien tarkistus
 - kehittämään yleishyödyllisten palvelujen tavoitteita kansalaisten tarpeiden mukaisesti, jotta edistetään sosiaalista ja alueellista koheesiota sekä Euroopan talouden kilpailukykyä (Lissabonin prosessi). Tässä yhteydessä alueiden komitea pahoittelee, että tiedonannossaan "Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi — Uusi alkua Lissabonin strategialle" ⁽¹⁾ komissio ei painota yleishyödyllisiä palveluja koskevan valkoisen kirjan seurantaan Lissabonin strategian toimeenpanon välittömissä tavoitteissa.
 - takaamaan demokraattiset ja moniarvoiset arvoinnit, joissa otetaan huomioon myös asianosaisten vastakkaiset näkökannat
 - varmistamaan, että maailmanlaajuisia palvelujen tarjontaa koskevat säännöt suojaavat tavoitetta, jonka mukaan julkiset perushyödykkeet ovat kaikkien ulottuvilla
 - suuntaamaan kehitysmaiden kanssa toteutettavat kansainväliset yhteistyöohjelmat siten, että niissä edistetään investointeja yleishyödyllisiin peruspalveluihin ja että kyseiset palvelut ovat entistä laajemmin kansalaisten ulottuvilla.
- dylliset palvelut ja yleistä taloudellista etua koskevat palvelut)
- todetaan, että konfliktitapauksessa yleishyödyllisten palvelujen tavoitteet ja tehtävät ovat etusijalla kilpailusääntöihin nähden (valkoisen kirjan mukaan alakohtaiset direktiivit on määrä tarkistaa vuonna 2006)
 - esitetään laadittavaksi tiedonanto yleishyödyllisistä sosiaali- ja terveyspalveluista vuoden 2005 loppuun mennessä
 - esitetään palvelujen vapauttamisen arviointiprosessin tarkistamista.
 - Komitea **on** kuitenkin **sitä mieltä**, että näiden suurelta osin myönteisten näkökohtien ohella valkoisessa kirjassa on huomattavia epävarmuustekijöitä yritysten ja palveluista vastuussa olevien kannalta. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa
 - oikeudelliset epävarmuustekijät säädöshierarkian sekä säädösten tulkinnan ja soveltamisen suhteen
 - taloudelliset epävarmuustekijät, sillä investointien ja yleishyödyllisen palvelun velvoitteesta suoritettavien korvausten pitkäaikaisen rahoituksen varmistamiseksi ei ole luotettavaa kehystä
 - epävarmuustekijät, jotka koskevat läheisyysperiaatteen noudattamista ja siten viranomaisten toimivaltaa ja vastuuta kaikilla tasoilla (paikallis-, alue- ja jäsenvaltiotaso)
 - poliittiset epävarmuustekijät, jotka koskevat yleishyödyllisten palvelujen asemaa Euroopan integraatioprosessissa.

Erityishuomioita valkoisesta kirjasta

Alueiden komitea

1.3 **on tyytyväinen** siihen, että valkoisessa kirjassa

- tunnustetaan komission, alueviranomaisten ja jäsenvaltioiden yhteinen vastuu
- komissio ilmaisee kannattavansa perustuslakisopimuksen III-122 artiklaa, joka antaa oikeusperustan yleishyödyllisille palveluille
- halutaan vahvistaa yleishyödyllisten palvelujen rahoitusmuotojen oikeusvarmuutta ja tunnustetaan alue- ja paikallisviranomaisten oikeus valita hallinnointi- ja rahoitusmuoto (toimet on määrä toteuttaa heinäkuuhun 2005 mennessä; samoin on tarkoitus erotella nykyistä selkeämmin yleishyö-

Yleishyödylliset palvelut unionin institutionaalisessa kehityksessä

Alueiden komitea

1.4 korostaa, että yleishyödylliset palvelut ovat osa arvojärjestelmää, johon elämä EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa perustuu ja jolle on ominaista voimakas taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen välinen vuorovaikutus, joka tekee järjestelmästä sosiaalisen markkinatalouden ja auttaa maksimoimaan kansalaisten osallistumisen Euroopan talouselämään ja yhteiskuntaan.

1.5 korostaa, että yleishyödyllisten palvelujen järjestäminen edistää taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota, solidaarisuutta ja yhteenkuuluvuudentunnetta yhteisössä, kansalaisten yleistä etua sekä kestävästä kehityksestä myös tulevien sukupolvien edun mukaisesti.

⁽¹⁾ KOM(2005) 24 lopullinen, s. 18.

1.6 **suhtautuu myönteisesti** siihen, että komissio ottaa kantaa yleishyödyllisten palvelujen asemaan unionitasolla. Näin luodaan silta nykytilanteesta, jossa kilpailupolitiikka perussopimusten ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti asetetaan etusijalle, perustuslakisopimuksen avaamiin uusiin näkyymiin.

1.7 **ilmaisee** tyytyväisyytensä läheisyysperiaatteen tunnustamiseen, sillä sen mukaisesti yleishyödyllisten palvelujen "määrittelemineen, järjestäminen, rahoittaminen ja valvonta kuuluu ennen muuta jäsenvaltioiden keskus-, alue- ja paikallisviranomaisille". Alueiden komitea muistuttaa myös valtiollisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten mahdollisuudesta kehittää ja toteuttaa järjestelmiä, joiden tehtävänä on edistää kansalaisten mahdollisuuksia päättää itse, kuka tietyn palvelun toimittaa.

1.8 **on tyytyväinen** siihen, että komissio suhtautuu myönteisesti EY:n perustamissopimuksen 16 artiklan muutokseen (nykyisin uuden perustuslakisopimuksen III-122 artikla). Uuden artiklan tarkoituksena on antaa yleishyödyllisille palveluille selkeä oikeusperusta, ja siinä määrätään yhteispäätösmenettelyssä unionin toimivallan rajoissa annettavasta eurooppalaista. Jatkuvat yleistä puitesäädöstä vastustavat kannanotot eivät oikeuta pitkittämään nykytilannetta, sillä lainsäädännön puuttuessa tuomioistuin luo oikeutta lainsäädännön soveltamisen sijaan. Valkoisen kirjan mukaan voidaan perustuslakisopimuksen ratifiointien jälkeen tarkistaa mahdollisuus laatia puitelaki. Komissio sitoutuu esittämään tässä yhteydessä arviointiraportin mahdollisista ehdotuksista.

1.9 **korostaa** laajaa yhteisymmärrystä siitä, että EU:n roolin on oltava nykyistä selkeämpi ja avoimempi ilman, että sille annetaan uusia toimivaltuuksia. Tämä on lähtökohtana valkoisessa kirjassa, sillä siinä tunnustetaan jäsenvaltioiden ja paikallisyhteisöjen toimivaltuudet yleishyödyllisten palvelujen suhteen alkaen oikeudesta päättää yleishyödyllisiä palveluja tarjoavien yritysten yritysmuodosta sekä julkisoikeudellisesta tai yksityisoikeudellisesta asemasta.

Yleishyödylliset palvelut koheesiopolitiikassa

Alueiden komitea

1.10 **ilmaisee** olevansa vakuuttunut siitä, että kohtuuhintaisten ja korkealaatuisten yleishyödyllisten palvelujen yleinen saatavuus ja niiden hinnoittelu niiden tuottamisesta ja tarjoamisesta aiheutuvien kustannusten perusteella on taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen koheesion perustekijä koko EU:ssa ja että alueet ja paikallisyhteisöt ovat soveltuvien hallintotaso

arvioimaan kansalaisten tarpeita ja määrittelemään alueellaan tarjottavien yleishyödyllisten palvelujen asianmukaisimmat muodot ja rakenteet.

1.11 **korostaa** kuitenkin, että alueellisen koheesion tavoite voidaan saavuttaa myös kehittämällä paikallisia julkisia palveluja sekä Euroopan laajuisia suuria palveluverkkoja. Rakennerahoitot, jotka ovat unionin koheesiopolitiikan välttämätön väline, tulisi suunnata uudelleen siten, että niillä voidaan edistää yleishyödyllisiä palveluja koheesiotavoitteiden mukaisesti. Samalla tulisi kiinnittää erityistä huomiota rajatylittävään yhteistyöhön ja yleishyödyllisten palvelujen edistämiseen KIE-maissa.

Yleishyödylliset palvelut ja kilpailu

Alueiden komitea

1.12 **korostaa** yhtenäismarkkinaperiaatteiden ja yleishyödyllisten palvelujen välisen suhteen arkaluonteisuutta.

1.13 **katsoo** kuitenkin, että investointien ja julkisen palvelun velvoitteesta suoritettavien korvausten pitkäaikainen rahoitusvarmuus on keskeinen kysymys, kun EU:ssa pyritään varmistamaan kaikkien ulottuvilla olevat korkealaatuiset yleishyödylliset palvelut.

1.14 **katsoo**, että vihreässä kirjassa korostettiin etenkin alakohtaisen liberalisoinnin myönteisiä näkökohtia muttei kiinnitetty riittävästi huomiota oikean tasapainon löytämiseen terveen kilpailun ja yleishyödyllisten palveluiden välillä.

1.15 **on tyytyväinen** siihen, että komissio myöntää valkoisessa kirjassaan selkeästi, että niin sisämarkkina- ja kilpailusääntöjen yhteensovittamiseen kuin yleishyödyllisten palvelujen toimintatapaan liittyy ongelmia, vaikka yleishyödyllisiä palveluja koskevien huomioiden ja kilpailusääntöjen epäsuhtaa ei vielä käsitelläkään tyhjentyvästi.

1.16 **toistaa**, että tarjouskilpailumenettely julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä vastaavan yrityksen valintaa varten on vain yksi mahdollisuus, ei velvoite julkisen palvelun velvoitteesta maksettavina korvauksina myönnettävän valtiontuen ehtojen täyttämiseksi. AK **katsoo** julkisten palvelujen suoraa alue- ja paikallistasolla tapahtuvaa hallinnointia merkittävästi rajoittavan viimeaikaisen oikeuskäytännön valossa, että komission tulisi ehdottaa muutosta julkisia hankintoja koskevaan lainsäädäntöön paikallisen itsehallinnon todellisuuteen mukautetun suoran hallinnoinnin määritelmän luomiseksi.

1.17 **on samaa mieltä** komission arviosta, jonka mukaan avointen sisämarkkinoiden luomisen tavoitteet voidaan sovittaa yhteen yleishyödyllisten palvelujen kehittämisen kanssa. Komitea katsoo kuitenkin tarpeelliseksi tarkentaa ”jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvien vaikutusten” määritelmää, koska perustamissopimuksen 12 ja 81–89 artiklan mukaan kilpailusääntöjä sovelletaan myös yleishyödyllisiin palveluihin. Nykytilanteessa Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on hyväksynyt mahdollisesta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvasta vaikutuksesta niin laajan tulkinnan, että perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan määräyksiä voidaan soveltaa jopa yrityksiin, joiden tehtävänä on tuottaa julkisia palveluja paikallistasolla tarkasti rajatuin ehdoin.

Yleishyödyllisten palvelujen ja yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen erottaminen

1.18 **kehottaa** komissiota laatimaan viipymättä perustuslakisopimuksen tekstin pohjalta puitelainsäädäntöehdotuksen, jonka avulla on mahdollista määritellä tietyt myönteiset ja yhteiset periaatteet, kuten

- kriteerit yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen ja muiden yleishyödyllisten palvelujen erottamiseksi,
- yleishyödyllisiä palveluja koskevat yleisperiaatteet ja yleiset velvoitteet, kuten kokonaisvaltaisuus, jatkuvuus, laatu, tehokkuus, saatavuus sekä käyttäjien ja kuluttajien suoja,
- kriteerit kaupan vääristymien estämiseksi,
- paikallis- ja alueyhteisöjen oikeus yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen omaan tuotantoon sekä rahoituksen suuntaviivat,
- arviointimekanismit.

Yhteistä terminologiaa tulisi soveltaa horisontaalisesti yhteisön sääntelyyn kuuluvilla aloilla, mutta se on hyödyllinen viitekohta myös muilla aloilla.

1.19 **painottaa**, että kyseinen puitelainsäädäntö on erityisen tärkeä, kun otetaan huomioon, että julkisen palvelun velvoitteesta maksettavien korvausten ollessa kyseessä kahden ensimmäisen Altmärk Trans -tuomiossa esitetyn edellytyksen johdosta alue- ja paikallisyhteisöt joutuvat jo nykyään paneutumaan julkista palvelua koskevien sopimusten määrittelyyn. Kyseisiin edellytyksiin sisältyvät vaatimukset edunsaajalle annetun julkisen palvelun tehtävän selkeästä määrittelystä sekä korvausten laskennassa käytettävien muuttujien vahvistamisesta etukäteen objektiivisesti ja läpinäkyvästi. Nämä toimet edistävät osaltaan avoimuutta ja demokraattista vastuullistamista yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen hallinnassa.

(¹) KOM(2005) 24 lopullinen, s. 18.

Alueiden komitea

1.20 **katsoo**, että jollei yleishyödyllisiä palveluja ja yleistä taloudellista etua koskevia palveluja eroteta selkeästi toisistaan ja jollei perussopimuksissa olevia yleishyödyllisten palvelujen määritelmiä täydennetä, kilpailusääntöjen automaattisesta soveltamisesta johtuva epäsuhta säilyy edelleen.

1.21 **toistaa** tässä yhteydessä palveluita koskevaa direktiiviehdotusta käsittelevässä lausunnossaan esittämänsä vaatimuksen rajata ”yleishyödylliset palvelut periaatteellisesti direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle (eikä pelkästään osittain alkuperämaaperiaatteen soveltamisalan ulkopuolelle), jotta tulevassa toimeenpanossa välttäisiin kaikilta kiistoilta ja jottei alaa olisi lyhyellä aikavälillä pakon edessä yhdenmukaistettava EU:n laajuisilla säännöksillä”; on tyytyväinen siihen, että tiedonannossaan ”Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi — Uusi alku Lissabonin strategialle” (¹) komissio ottaa huomioon huolen alkuperämaaperiaatteen soveltamisesta ehdotuksessaan palveludirektiiviksi.

1.22 **on tyytyväinen** siihen, että yleistä taloudellista etua koskevia palveluja sekä julkisen palvelun velvoitteita koskevien ongelmien ratkaisuun pyritään vakavasti, mutta **ihmettelee**, että komission neljännesvuosiohjelman mukaan joulukuussa 2004 julkaistaan tarkistettu ehdotus neuvoston ja Euroopan parlamentin asetukseksi julkisen palvelun velvoitteista maitse tapahtuvassa henkilöliikenteessä, vaikka kuulemista yleishyödyllisiä palveluita koskevasta valkoisesta kirjasta ei ole saatu vielä läheskään päätökseen.

1.23 **muistuttaa** kuitenkin siitä, ettei valkoisessa kirjassa anneta tarkkaa yleishyödyllisten palvelujen määritelmää vaan rajoitetaan toteamaan, että yleishyödyllisten tavaroiden ja palvelujen toimittaminen luo julkisen palvelun velvoitteita. Yleishyödyllisten palvelujen tunnistamiseksi valkoisessa kirjassa nimetään yhdeksän perusperiaatetta, jotka tarjoavat kehyksen jälkiarviointia varten. Valkoisessa kirjassa ei kuitenkaan kyseenalaisteta kilpailuperiaatetta. Näin ollen valkoisessa kirjassa vahvistetaan yleishyödyllisten palvelujen perusarvojen ja kilpailusääntöjen vaikeasti saavutettava tasapaino.

1.24 **ilmaisee** huolensa siitä, että suuntaus noudattaa sisämarkkinasääntöjä on etusijalla yleishyödyllisten palvelujen asianmukaiseen suojeluun nähden. Lukuun ottamatta viranomaisten tehtäviensä yhteydessä tarjoamia ilmaispalveluja jokaisessa yleishyödyllisessä palvelussa voi olla taloudellinen näkökohta.

1.25 **huomauttaa**, että kaikki tämä vaikuttaa voimakkaasti paikallis- ja alueviranomaisten vastuuseen hallinnoida itsenäisesti yleishyödyllisiä palveluja.

1.26 **katsoo**, että yleishyödyllisten palvelujen ja yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tehokkaaksi erottamiseksi on otettava huomioon etenkin kriteerit, joilla taataan perusoikeudet, yleinen saatavuus, solidaarisuus ja kestävä kehitys.

Yleishyödylliset palvelut sosiaali- ja terveysalalla

Alueiden komitea

1.27 **suhtautuu myönteisesti** sitoumukseen laatia erillinen tiedonanto yleishyödyllisistä sosiaali- ja terveyspalveluista vuoden 2005 loppuun mennessä, jotta voidaan yksilöidä asiaan liittyvät erityispiirteet sekä tarvittavat ajanmukaistamistoimenpiteet ja poistaa nykyinen oikeudellinen epävarmuus. Selkeän lainsäädännön puuttuessa sosiaali- ja terveyspalveluihin sovelletaan liiallisesti kilpailusääntöjä, mikä haittaa niiden erityistehävää. Lisäksi henkilöiden liikkuvuus unionissa edellyttää sellaisen lainsäädännön edistämistä, joka koskee oikeutta sosiaali- ja terveyspalveluihin koko EU:n alueella. On siis arvioitava alan erityispiirteitä, päätettävä määritelmistä sekä otettava huomioon monitahoiset tilanteet ja etenkin toimijoiden erityisluonne.

1.28 **korostaa**, että komission on ehdotuksia laatiessaan pyrittävä tehokkaaseen yhteistyöhön jäsenvaltio-, alue- ja paikallistason viranomaisten ja kaikkien asianomaisten toimijoiden kanssa sekä otettava huomioon, että sosiaali- ja terveyspalvelut perustuvat useimmissa EU:n jäsenvaltioissa solidaarisuuteen ja yhteiseen rahoitukseen.

Alakohtaiset direktiivit

Alueiden komitea

1.29 **panee merkille**, että valkoisen kirjan mukaan alakoh- taisten direktiivien vaikutukset arvioidaan vuonna 2005 laadit- tavassa kertomuksessa ja että siinä yhteydessä pyritään nykyistä laajempaan horisontaaliseen yhdenmukaisuuteen ajatellen kyseisten direktiivien tarkistusta vuonna 2006. Euroopan laajuiset yleistä taloudellista etua koskevat palvelut kuuluvat sisämarkkinoiden alakohtaisten direktiivien piiriin. Kyseiset direktiivit koskevat televiestintää, postipalveluja, sähkö- ja kaasuhuoltoa sekä lento-, rautatie- ja maantieliikennettä. Direk- tiiveissä säädetään sekä kilpailuvetoista että julkisen palvelun velvoitteista. Direktiivien vaikutuksia on arvioitava säännöllisesti, jotta niitä voidaan tarkistaa. Tarkistuksissa on täydennettävä julkisen palvelun velvoitteita, parannettava alakoh- taisten julkisten palvelujen velvoitteiden horisontaalista yhtenäisyyttä sekä tehostettava sääntelyä. Yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen, kuten vesi- ja jätehuollon, taajamien

julkisen henkilöliikenteen ja julkisen television suhteen keskus- tellaan vielä siitä, sovelletaanko niihin yhteisön kehystä, ja jos sovelletaan, mihin oikeusperustaan soveltamisen tulisi pohjautua (ympäristö, kulttuurinen monimuotoisuus, tiedotus- vapaus jne.).

Yleishyödylliset palvelut kaupassa ja kansainvälisessä yhteistyössä

Alueiden komitea

1.30 **on tyytyväinen** siihen, että valkoisessa kirjassa käsitel- lään myös yhteistyötä kehitysmaiden kanssa, jotta niitä autetaan luomaan korkealaatuiset yleishyödylliset palvelut. Peruspalve- lujen saatavuus on kehitysavun keskeinen väline. On kuitenkin valitettavasti todettava, ettei yleishyödyllisiä palveluja eikä oikeudenmukaisia rahoitustapoja varten ole kansainvälisesti tunnustettuja yhteisiä periaatteita. Jos EU haluaa osallistua yleishyödyllisten palvelujen kehittämiseen kehitysmaissa, sen on määriteltävä alueellinen yhteistyöpolitiikka, jonka avulla voidaan luoda julkisia hyödykkeitä maailmanlaajuisesti perusta- malla vakaa institutionaalinen ja sääntelykehys yleishyödyllisiin peruspalveluihin tehtävien investointien edistämiseksi.

1.31 **on kuitenkin sitä mieltä**, että tarvitaan perinpohjaista julkista keskustelua, jotta palvelukaupasta käytävissä kansainvä- lisissä neuvotteluissa voidaan selvittää yleishyödyllisiä palveluja koskevia päätöksiä. EU:n toimintatavassa sovelletaan periaatetta unionin sisäisen sääntelykehysten ja kansainvälisten kauppaso- pimusten yhdenmukaisuudesta, mikä on tähän mennessä johtanut siihen, että keskeiset yleishyödylliset palvelut (tervey- denhuolto, koulutus, kulttuuri) on suljettu julkisen rahoituksen ulkopuolelle ja että aloilla, jotka EU on päättänyt liberalisoida, on otettu käyttöön useita rajoituksia saavuttamatta tarvittavaa varmuutta.

2 Suositukset tulevaa kehittämistä varten

Alueiden komitea

2.1 **katsoo**, että vaikka valkoisessa kirjassa esitetään tiivis työsuunnitelma seuraaviksi kahdeksi vuodeksi ja vaikka siinä on otettu huomioon monia paikallisyhteisöjen huolenaiheita ja toiveita, komissio ei ole esittänyt riittävän selkeästi, minkälaisia uusia säädöksiä ja nykyisen sisämarkkina- ja kilpailulainsäädännön muutoksia se suunnittelee.

2.2 **panee merkille** komission sitoumuksen esittää heinä- kuuhun 2005 mennessä ehdotukset, joilla on määrä varmistaa yleishyödyllisten palvelujen rahoitusehdot Altmark Trans- tuomion mukaisesti.

2.3 **kehottaa** komissiota jatkamaan kaikkien asianomaisten toimijoiden kutsumista mukaan toimiin esimerkiksi kilpailualalla, jolla on ensimmäistä kertaa käynnistetty ”epävirallisia” kuulemistilaisuuksia. Alueiden komitea on näin voinut tuoda esiin paikallis- ja alueyhteisöjen näkökannan niitä erityisen lähellä olevilla aloilla (vrt. lausunto CdR 155/2004 fin, joka hyväksyttiin yksimielisesti täysistunnossa 29. syyskuuta 2004).

2.4 **vahvistaa**, että yhteisön lainsäädäntöä laadittaessa on noudattava tiukasti läheisyysperiaatetta ja varmistettava paikallisyhteisöjen oikeus päättää toimivaltaansa kuuluvilla aloilla organisaatio- ja toimintatavoista kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2.5 **korostaa**, että koska kyseisiä periaatteita on noudatettava, ei voida asettaa kyseenalaisiksi paikallisyhteisöjen päätöksiä siitä, millä tavoin ne toteuttavat velvoitteensa varmistaa kaikkien kansalaisten ulottuvilla olevat palvelut niin taajamissa kuin maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla.

2.6 **katsoo**, että koska yleishyödyllisten palvelujen rahoitusehdot on pikaisesti varmistettava, on kaksivuotinen vaativa työsuunnitelma ehdottomasti toteutettava täysimittaisesti määräajassa (kertomukset, päätökset, lainsäädäntöehdotukset, tutki-

mukset, tiedonannot jne.) konkreettisten toimien toteuttamiseksi.

2.7 **on tyytyväinen** komission sitoumukseen tarkistaa liberalisointitoimien arviointiprosessia vuonna 2005 kaikkien asianomaisten toimijoiden lausuntojen sekä sosiaalisten ja ympäristövaikutusten perusteella.

2.8 **on samaa mieltä** siitä, että komission toiminta on suunnattava siten, että varmistetaan alue- ja paikallisviranomaisten oikeus päättää asianmukaisimmiksi katsomistaan palvelujen hallinnointitavoista. Näin ollen EU ei voi tehdä tätä oikeutta rajoittavia aloitteita sitovaksi lainsäädännöksi. On luotava järjestelmä, jolla varmistetaan jäsenvaltioiden tietojen laadukkuus ja vertailtavuus. Yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen laadun ja tehokkuuden nykyistä arviointia, jota käsitellään alakohtaisissa direktiiveissä, on parannettava. Sellaisille yleistä taloudellista etua koskeville palveluille, joita ei käsitellä alakohtaisissa direktiiveissä, on asetettava arviointivelvoite. Arviointimenetelmän on perustuttava riippumattomuuden, moniarvoisuuden ja laadun periaatteisiin. Liberalisointia ei missään tapauksessa tule jatkaa ilman huolellista ja säännöllistä arviointia sen taloudellisista, sosiaalisista, alueellisista ja ympäristöä koskevista vaikutuksista.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla”

(2005/C 164/07)

Alueiden komitea, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla KOM(2004) 474 lopullinen — 2004/0153 COD,

ottaa huomioon Euroopan komission 15. heinäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan sekä 149 artiklan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 5. huhtikuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan joulukuun 7. päivänä 2004 hyväksymän lausunto-luonnoksen (CdR 258/2004 rev. 2), jonka esittelijä oli Christina Tallberg, Tukholman läänin maakäräjien jäsen (SE, PSE).

sekä ottaa huomioon seuraavaa:

Komission tiedonanto — Yhteisön yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ohjelmien uusi sukupolvi vuoden 2006 jälkeen (KOM(2004) 156 lopullinen)

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliittikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013 (KOM(2004) 101 lopullinen).

hyväksyi yksimielisesti 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

TAUSTAA

Komissio on laatinut Euroopan parlamentille ja Eurooppa-neuvostolle ehdotuksen integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla. Ohjelma sisältää joukon alakohtaisia ohjelmia/osioita. Integroidun ohjelman perustana ovat nykyiset Sokrates-, Leonardo da Vinci- ja eLearning-ohjelmat sekä Europass-aloite ja lukuisat yhteisön toimintaohjelmista rahoitettavat toimet.

Ehdotuksessa keskitytään kysymyksiin, jotka ovat merkityksellisiä alue- ja paikallispoliittiselle tasolle eli ruohonjuuritason tasolle, ja tästä syystä se on alueiden komitealle erittäin tärkeä. Komission ehdotuksessa aihetta käsitellään kuitenkin lähes yksinomaan unioni- ja jäsenvaltiotason näkökulmasta. Asiakirjassa on erittäin vähän viittauksia alue- ja paikallistasoon ja siihen, mikä merkitys on sen osallistumisella ohjelman kehittämiseen ja toteuttamiseen unionissa.

Eurostatin mukaan keskimäärin 19,6 prosenttia EU:n 18–24-vuotiaista nuorista ei näy jatkokoulutusta koskevilla luvuilla (vuonna 2001), ja kunkin vuoden koulunsa päättävistä 20–30 prosenttia ei suorita joko ammatillista tai yleissivistävää jatkokoulutusta loppuun.

Jäsenvaltioiden opetusministerit sekä heidän kollegansa neljästoista muusta Euroopan valtiosta totesivat Bolognan julistuksessa (19. kesäkuuta 1999), että on pidettävä huoli siitä, että Euroopan korkea-asteen koulutuksen vetovoima maailmassa vastaa Euroopan merkittäviä kulttuurisia ja tieteellisiä saavutuksia.

Lissabonin Eurooppa-neuvoston (maaliskuussa 2000) päätelmien mukaisesti Feirassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota määrittelemään yhtenäiset strategiat ja käytännön toimenpiteet, joilla edistetään kaikkien ihmisten elinikäistä oppimista.

Tätä taustaa vasten komissio hyväksyi muistionsa aiheesta ”Elinikäinen oppiminen” käynnistääkseen kaikkialla unionissa keskustelun yleisestä strategiasta elinikäisen oppimisen toteuttamiseksi sekä yksilötasolla että institutionaalisella tasolla ja kaikilla julkisen ja yksityiselämän alueilla. Siinä eurooppalaista koulutusta tarkastellaan näkökulmasta, jossa painopiste on yksilöllisellä oppimisella.

Korkea-asteen koulutuksesta vastaavien unionin jäsenvaltioiden ministerien kokoontuessa Prahassa (19. toukokuuta 2001) painotettiin muun muassa sitä, että on tärkeää lisätä eurooppalaisen korkea-asteen koulutuksen vetovoimaa eurooppalaisten sekä maailman muista osista kotoisin olevien opiskelijoiden keskuudessa.

Eurooppa-neuvoston Tukholman-kokouksessa (maaliskuussa 2001) määriteltiin tavoitteet, jotka unionin koulutusjärjestelmissä on saavutettava. Neuvosto vahvisti, että mahdollisuus saada ohjausta, palvelujen laadunvarmistus, ohjauksen merkitys henkilöresurssien kehittämisessä sekä Euroopassa opiskeluun ja työskentelyyn liittyvää liikkuvuutta helpottava ohjaus ovat ensisijaisia kehitysaloja ”Koulutus 2010” -työohjelman täytäntöönpanossa. Barcelonassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto (vuonna 2002) hyväksyi työohjelman kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Nyt käsillä oleva ehdotus on jatkoa komission tiedonannolle Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhteistyön lujittamisesta EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa korkea-asteen koulutuksen alalla, KOM(2001) 385 lopullinen.

Valkoisessa kirjassa "EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet" tuodaan esille, että nuoria varten tarvitaan joustava ohjaus- ja neuvontajärjestelmä, jolla voidaan tukea mahdollisuuksia jatkuvaan elinikäiseen ja elämänlaajuiseen oppimiseen.

Vuonna 2002 komissio päätti eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttamisesta. Yksi käytännön tuloksista on elinikäistä oppimista edistävä oppimisalueiden verkosto R3L, jonka komissio kehitti yhteistyössä alueiden komitean kanssa. Hankkeessa on mukana 120 aluetta, jotka toimivat 17 verkostossa. Verkostojen tavoitteena on kehittää kattavia elinikäisen oppimisen strategioita.

Tiedonannossaan "Yhteisön yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ohjelmien uusi sukupolvi vuoden 2006 jälkeen" komissio selostaa unionin uusia ohjelmia koskevia suunnitelmiaan, jotka koskevat EU:n jäsenvaltioille sekä ETA-/EFTA-maille ja ehdokasmaille suunnattavaa uutta, sekä yleissivistävän että ammatillisen koulutuksen kattavaa integroitua ohjelmaa kansainvälisen liikkuvuuden ja elinikäistä oppimista koskevan yhteistyön alalla.

Neuvoston ja komission yhteisessä väli raportissa "Koulutus 2010" esitetään kiireellisiä uudistuksia Lissabonin strategian toteuttamiseksi ja painotetaan kolmea ensisijaista aihealuetta: uudistusten ja investointien keskittämistä osaamisyhteiskunnan avainaloihin, elinikäisen oppimisen toteuttamista käytännössä sekä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen Euroopan luomista. Uusi väli raportti on määrä julkaista vuonna 2006.

Lissabonin strategian väliarviointia varten perustetun korkean tason työryhmän puheenjohtaja Wim Kok julkisti marraskuussa 2004 Lissabonin strategian tähänastisia tuloksia käsittelevän raporttinsa. Yksi raportin päätelmistä on, että strategian tavoitteiden saavuttamisessa edetään aivan liian hitaasti. Myös käsillä olevaa ehdotusta integroidun toimintaohjelman perustamiseksi elinikäisen oppimisen alalla tulee tarkastella samasta näkökulmasta. Alue- ja paikallisviranomaisilla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa aktiivisesti siihen, että koulutusalan tavoitteet saavutetaan.

Alueiden komitea on korostanut eri yhteyksissä, että elinikäiseen oppimiseen liittyvä toiminta on kytkettävä kiinteästi alue- ja paikallistasoon. Koska aihe on tärkeä alue- ja paikallistason organisaatioille, alueiden komitea pyrkii osallistumaan aktiivisesti elinikäisen oppimisen alalla kehitettäviin ja toteutettaviin toimiin.

Ehdotuksen sisältö

Integroitu ohjelma

Uudet säännöt koskevat uutta yhtenäistä koulutusohjelmaa, joka käsittää liikkuvuuden, yhteistyöhankkeet sekä elinikäistä oppimista koskevan verkostoitumisen. Ohjelman sisältö on seuraava:

1 Alakohtaiset ohjelmat:

- **Comenius** — yleissivistävä koulutus perusasteen kouluista ylemmän keskiasteen kouluihin saakka
- **Erasmus** — korkea-asteen koulutus ja korkea-asteen ammatillinen jatkokoulutus
- **Leonardo da Vinci** — kaikki muu ammatillinen koulutus
- **Grundtvig** — aikuiskoulutus.

2 Yleinen/monialainen ohjelma, joka käsittää seuraavat neljä pääasiallista toimintaa:

- Yhteisössä tehdään elinikäiseen oppimiseen liittyvää toimintaa koskevaa yhteistyötä.
- Kieltenopetukseen kiinnitetään erityistä huomiota.
- Tieto- ja viestintätekniikkaan liittyviä toimia käynnistetään silloin, kun kyseinen toiminta ei sisälly erityisohjelmiin.
- Levitystoimia tehostetaan.

3 Jean Monnet -ohjelma, jonka tarkoituksena on tukea Euroopan yhdentymiseen liittyviä toimia sekä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen aloilla toimivia eurooppalaisia laitoksia ja organisaatioita.

Tavoitetaso

Elinikäistä oppimista ja ammatillista koulutusta koskevan ohjelmapaketin kustannuksiksi arvioidaan kokonaisuudessaan noin 13,62 miljardia euroa seitsemän vuoden aikajaksona. Talousarvio jaetaan **neljään päätavoitteeseen**, jotka on merkitty vuodet 2007–2013 kattavin rahoitusnäkymin.

Yleistavoitteena on, että elinikäisen oppimisen avulla yhteisöstä kehitty merkittävä osaamisyhteiskunta. Neljä osatavoitetta ovat seuraavat:

- Yksi koululainen 20:stä osallistuu Comenius-toimiin vuosina 2007–2013.
- Saavutetaan kolmen miljoonan Erasmus-opiskelijan rajapyykki vuoteen 2011 mennessä.
- Leonardo da Vinci -ohjelmassa luodaan vuosittain 150 000 harjoittelupaikkaa vuoteen 2013 mennessä.
- 25 000 henkilöä osallistuu vuosittain kansainväliseen toimintaan Grundtvig-ohjelman puitteissa vuoteen 2013 mennessä.

Alueiden komitean näkemykset

- 1 Alueiden komitea on tyytyväinen Euroopan komission ehdotukseen EU:n koulutusohjelmien yhdistämisestä yhdeksi elinikäisen oppimisen integroiduksi ohjelmaksi. Komitea pitää tätä erittäin merkityksellisenä panoksensa pyrkimyksissä saada liikkeelle kaikki asianomaiset toimijat perus- sekä jatko- ja täydennyskoulutusjärjestelmissä tehtävien muutosten jouduttamiseksi sekä pyrkimyksissä vastata tarpeisiin, joita osaamiseen perustuvan uuden talouden ja yhteisön tavoitteet synnyttävät kansalaisten yhteiskunnallista osallistumista ja vastuuta ajatellen.

- 2 Komitea on aiemmin tuonut esille elinikäisen oppimisen strategian tärkeyden ja haluaa aktiivisesti myötävaikuttaa siihen, että integroituun ohjelmaan liittyvä toiminta käynnistyy tehokkaasti ja edistää merkittävällä tavalla demokratiaa ja hyvinvointia.
- 2.1 Alueiden komitean 17.–18. marraskuuta 2004 pidetyn kymmenvuotisjuhlan yhteydessä järjestettiin myös nuorten keskustelutilaisuus. Keskusteluun osallistuneet nuorison edustajat asettivat keskeiseksi tavoitteeksi, että kaikille oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua vaihto-ohjelmiin, jotta he oppisivat tuntemaan muita kulttuureja ja kieliä ja tutustuisivat Euroopan yhteisöön. Alueiden komitea katsoo, että nyt ehdotetut määrälliset tavoitteet ovat askel oikeaan suuntaan. Lisäksi komitea kannattaa nuorison edustajien painottamia pitkän aikavälin tavoitteita.
- 3 Lissabonin Eurooppa-neuvosto totesi, että perus- ja ammatikoulutus ovat keskeisiä välineitä, jotta EU kykenee selviämään kyseisestä haasteesta ja huolehtimaan siitä, että osaamisyhteiskunta kattaa kaikki kansalaiset. Tällä tavoin EU voi hyödyntää mahdollisuuksiaan maksimaalisesti. Koulutustoimien puitteissa on kannustettava erilaisia tiedonhankinnan ja osaamisen kehittämisen muotoja entistä useampien tukemiseksi yhä menestyksekkäämmin.
- Alue- ja paikallistason keskeinen rooli*
- 4 Alue- ja paikallistasolla on koko Euroopan unionin alueella keskeisiä vastuutehtäviä niillä aloilla, joita käsitellään tarkasteltavana olevassa asiakirjassa.
- 5 Monissa Euroopan maissa päävastuu yleissivistävästä ammatti- ja aikuiskoulutuksesta on alue- ja paikallistasolla. Päätökset koulutustoimista tehdään ja toteutetaan juuri kyseisillä tasoilla. Alue- ja paikallistaso vaikuttaa lisäksi työmarkkinaosapuolien kumppanuuksissa ja toimii paikallisen ja alueellisen kehityksen ja kasvun koordinoijana, joten työvoiman valmiuksien kehittäminen palvelee myös paikallis- ja aluetason etuja.
- 6 Alue- ja paikallistaso toimii niin ikään sosiaaliviranomaisena, jolla on vastuu kansalaisten — niin lasten, aikuisten kuin vanhusten — hyvinvoinnista. Toinen tehtävä on toimia heikoimmassa asemassa olevien, erityisesti fyysisesti ja/tai psyykkisesti vammautuneiden osallistamisen ja integraation edistämiseksi. Alue- ja paikallistaso toimii myös työnantajana, ja siinä ominaisuudessa sen etuja palvelee suoraan sen omien työntekijöiden valmiuksien kehittäminen.
- 7 Euroopan unionin koulutuskysymyksiin liittyvään alue- ja paikallistason toimintaan sisältyy merkittävä demokratiaa koskeva näkökohta, nimittäin mahdollisuus osallistua, kasvaa ja toimia demokraattista yhteiskuntaa tukevana voimana.
- 8 Voidaan myös todeta, että alue- ja paikallisviranomaisilla on ainutlaatuinen asema, kun ajatellaan osallistumista rakentaviin kumppanuuksiin työmarkkinaosapuolien sekä jatko- ja täydennys- sekä peruskoulutuslaitosten kanssa, jotta perus- ja ammattikoulutuksen tarjonta voidaan räätälöidä paikallisiin erityistarpeisiin ja -vaatimuksiin.
- 9 Erilaisilla alueellisilla ja paikallisilla yhteistyöhankkeilla on voimakas piristävä vaikutus kasvuun ja kehitykseen.
- 10 Koulutusohjelmien avulla unioni tavoittaa kansalaiset suoraan. Mikään muu unionin toiminta ei kosketa niin monia ihmisiä vuosittain. Ohjelmilla tuetaan lisäksi koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista sekä kannustetaan ihmisiä kehittämään osaamistaan. Alue- ja paikallistason tehtävien kannalta on alueellisten toimijoiden oltava merkittävä kohderyhmä koulutusalan ohjelmatoimintaan suunnattavia panoksia ajatellen.
- 11 Erinomainen esimerkki alueellisten toimijoiden kanssa toteutettavasta elinikäisen oppimisen levittämisestä ja kehittämisestä unionissa on elinikäistä oppimista edistävä oppimisaluiden verkosto R3L, jonka komissio ja alueiden komitea perustivat. Komitea pitää tervetulleina monia vastaavia toimia, jotka suuntautuvat alueellista kehittämistä koskevaan yhteistyöhön. Ne voivat nopeasti vakiintua ja edistää tehokkaasti Euroopan yhdentymistä ruohonjuuritasolla.
- 12 Euroopan unionin alue- ja paikallistaso on kutsuttava mukaan varhaisessa vaiheessa koulutusalan ohjelmatoimintaa kehitettäessä. Sitä ei tule koskaan rajata olemaan pelkkä passiivinen vastaanottaja, jolle ohjelmakauden lopulla välitetään tieto aikaansaaduista tuloksista.
- Elinikäisen oppimisen strategian vaikutukset integroituun ohjelmaan*
- 13 Elinikäinen oppiminen perustuu ajatukseen, jonka mukaan painopiste on ennemminkin oppimisella kuin koulutuksella ja ennemmin yksilön tietojen ja valmiuksien kehittämisellä kuin virallisilla koulutusjärjestelmillä.
- 14 Strategia ulottuu esikoulusta aikuiskoulutukseen, ja siinä otetaan huomioon oppimisen ja koulutuksen eri muodot. On tärkeää, että tämä yleisperiaate todellakin sisällytetään elimellisenä osana ehdotettuun integroituun ohjelmaan ja alakohtaisiin ohjelmiin.
- 15 Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja monimuotoisuuden arvoa koskevan tietämyksen lisäämisen tulee olla kaikkien osioiden eikä ainoastaan Comenius-ohjelman tehtävänä.
- 16 Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä kehitys on tärkeä aihe, joka liittyy elinikäistä oppimista koskevaan näkökulmaan, ja se tulee ottaa huomioon yhteisissä tavoitteissa.

- 17 Komission muistiossa esitetään näin ollen myös, että koulutusta ja käytännön oppimista koskevat järjestelmät sisällytetään elinikäisen oppimisen yhteyteen. Komissio on aiemmin korostanut, että perustettavan integroidun ohjelman on katettava sekä teoreettinen että ammatillinen koulutus. Alueiden komitea suhtautuu tähän myönteisesti. Tähän asti haittana on ollut, että esimerkiksi nykyiset Sokrates- ja Leonardo-ohjelmat on sijoitettu eri säästöjen ja niin ollen eri menettelyjen piiriin.
- 18 Siitä, että ammatillinen peruskoulutus sisältyy Leonardo da Vinci -ohjelmaan ja korkea-asteen ammatillinen jatkokoulutus on sijoitettu Erasmus-ohjelman piiriin, käy entistä selkeämmin ilmi, että on luotava hyvät mahdollisuudet rajatylittäviin hankkeisiin.
- 19 Alueiden komitea korostaa, että alakohtaisten ohjelmien välillä on mahdollistettava täysimittainen yhteistyö. Elinikäistä oppimista koskevassa ohjelmassa on näin ollen mahdollistettava sekä eri alojen (horisontaaliset) että eri tasojen (vertikaaliset) väliset hankkeet ja niitä on helpotettava. Komitea katsoo, että ehdotettu rakenne avaa mahdollisuudet tämänkaltaiselle entistä tiiviimmälle yhteistyölle alakohtaisten ohjelmien välillä.
- 20 Alueiden komitea katsoo kuitenkin, että on oltava selkeä pyrkimys eri osioiden välisen yhteistyön lisäämiseen sen sijaan, että tehdään ainoastaan asiaa koskeva avaus. Lähtökohtana on oltava unionin elinikäisen oppimisen strategian tarjoama näkökulma.
- Nykyisten osaamisvaatimusten täyttäminen*
- 21 Ammattikoulutus muuttuu ajan myötä nopeasti. Ammattikoulutuksessa, jossa toteutetaan elinikäistä oppimista, keskeisiksi muodostuvat tietojen ja sivistyksen kaltaiset käsitteet, ja nykyään työelämässä asetetaan esimerkiksi aikaisempaa suurempia kielitaitovaatimuksia.
- 22 Sosiaaliset valmiudet, kuten vastuunotto, yhteistyökyky, hyvät vuorovaikutustaidot, luovuus, kyky kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan sekä laatutietoisuus ovat myös tekijöitä, joiden merkitys kasvaa ammattikoulutuksessa. Yrittäjäyys, aktiivinen kansalaisuus, tasa-arvo sekä rasismien ja muukalaisvihan torjuminen ovat lisäksi esimerkkejä ”yleisistä” aloista, jotka ovat erittäin tärkeä osa ammattikoulutusta. Monet näistä osatekijöistä sisältyvät integroidun ohjelman erityistavoitteisiin, mihin AK suhtautuu myönteisesti.
- 23 Yleissivistävän koulutuksen on puolestaan avauduttava entistä enemmän työelämän ja tulevan ammatinharjoittamisen suuntaan esimerkiksi yritysten kanssa tehtävän yhteistyön ja hanketoiminnan avulla sekä hyödyntämällä mahdollisuutta käyttää työelämän edustajia opetuksessa.
- 24 Alueiden komitea katsoo, että ohjelmalla voidaan edistää korkea-asteen koulutusta arvokkaalla tavalla. Se on erittäin tärkeä edellytys alueelliselle kehitykselle.
- 25 Kehitys on myös suuressa määrin riippuvainen *pienistä ja keskisuurista yrityksistä*. Niiden työntekijöillä ei useinkaan ole korkea-asteen koulutusta. Koulutustaustat ovat pk-yrityksissä vaihtelevia. Siksi on tärkeää tukea myös sellaisten työntekijöille tarkoitettujen ohjelmien kehittämistä, joiden koulutustarpeet ovat peruskoulu- tai lukiotasoisia. On tärkeää kehittää koulutusta ja mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen siten, että sillä on vaikutuksia pieniin ja keskisuuriin yrityksiin.
- 26 On myös tärkeää selvittää, miten ohjelmilla pystytään vastaamaan joustavasti poliittisiin tavoitteisiin ja tarpeisiin, jotka saattavat muuttua ohjelmakauden aikana.
- 27 Alueiden komitea korostaa lisäksi, että varojen jakaminen talousarvioon sisältyviin eri ohjelmiin sekä integroidun ohjelman tavoitteisiin edellyttää jatkuvia toimia. Tämä koskee myös osioiden *keskinäistä* kehittämistä sekä mahdollisuutta kohdentaa varoja uudelleen siinä tarkoituksessa, että lyhyemmän koulutustaustan omaavia opiskelijoita koskevia kehittämistoimia ja vaihtoa voitaisiin entisestään edistää.
- Osallistujien edellytykset*
- 28 Euroopan parlamentti totesi hiljattain, että vaihto-opiskelijoille tähän asti annetun riittämättömän taloudellisen tuen johdosta vaihto-ohjelmiin ovat voineet osallistua lähinnä vain hyvin toimeentulevista perheistä lähtöisin olevat opiskelijat. On tärkeää, että jäsenvaltiot takaavat opiskelijoille todellisen mahdollisuuden osallistua vaihto-ohjelmiin ja että varmistetaan mahdollisuus saada tukea sekä otetaan huomioon hakijoiden taloudelliset tarpeet.
- 29 Alueiden komitea pitää sosiaalista osallisuutta yhtenä hyvin keskeisenä tarkastelua edellyttävänä kysymyksenä, jonka osalta elinikäistä oppimista koskevalla integroidulla toimintaohjelmalla voi olla kauaskantoinen merkitys. Kyse on suuresta ja epäyhtenäisestä joukosta oppilaita, joilla on erilaisia oppimisvaikeuksista, sosiaalisesta heikkomuudesta ja syrjäytymisestä johtuvia avun tarpeita, ja oppilaita, jotka saapuvat heille vieraaseen maahan ja kulttuuriin. Nykyään voidaan havaita, että suuri joukko nuoria, joiden perustiedot ovat riittämättömät, keskeyttävät tai lopettavat koulunkäynnin. On luotava mahdollisuuksia tukea menetelmien kehittämistä, tietämyksen siirtämistä ja toimia, joilla tuetaan kyseisten nuorten kehittämistä.
- 30 Kyse on siinä määrin tärkeästä aiheesta, että se on tuotava selkeästi esille ohjelmia koskevissa tavoitteissa sekä huomioitava yhteisön ja jäsenvaltioiden sekä alueellisissa ja paikallisissa ohjelmissa. ”Toisen mahdollisuuden koulut” ovat erinomainen esimerkki tämän lähestymistavan mukaisista eurooppalaisista verkostoista, joilla edistetään menetelmien kehittämistä, tietojen siirtämistä sekä toiminnan kehittämistä.

- 31 Vammaisille oppilaille on annettava todellinen mahdollisuus osallistua integroituun ohjelmaan.
- 32 Kun kyse on aikuisten osallistumisesta vaihto-ohjelmiin, on myös tasa-arvonäkökohta otettava huomioon, jotta sekä miehet että naiset voivat osallistua niihin. Erityistä huomiota on kiinnitettävä niihin, jotka ovat työelämässä ja tarvitsevat uudenlaista osaamista.

Naapuruustoiminta

- 33 Alueiden komitea suhtautuu niin ikään myönteisesti naapuruustoimintaan, johon osallistuvat yhteisön ulkopuoliset maat. Tässä yhteydessä on asianmukaista viitata aihetta "Laajempi Eurooppa ja naapuruus" koskeviin Euroopan parlamentin näkemyksiin. Alue- ja paikallistason yhteistyö on kyseisellä alalla alkanut jo varhain, ja sen ansiosta on voitu raivata tietä uusille yhteyksille äskettäin unionin jäseniksi liittyneisiin maihin. Alueiden komitea pitää luonnollisena, että tällaista alue- ja paikallistason toimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen myös muiden maiden kanssa.

Vastuunjako

- 34 Alueiden komitea painottaa, että on tärkeää jakaa ohjelmatyöhön liittyvä vastuu selkeästi yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä. Käytännön toimet on niin pitkälle kuin mahdollista jätettävä jäsenvaltioille. Tulevan toiminnan tuloksellisuus edellyttää hajautettua rakennetta. Tämänkaltaisen rakenteen ollessa kyseessä on lisäksi välttämätöntä, että alue- ja paikallistasolla on aktiivinen rooli.
- 35 Yhteisön tasolla on komission ehdotuksen mukaisesti työskenneltävä niiden kysymysten parissa, jotka koskevat tavoitteita, kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja yleiskuvaa, muita strategisia kysymyksiä, valvontaa ja analysointia sekä seuranta- ja arviointia. Täytäntöönpanokysymykset sekä täytäntöönpanoa koskevien parhaiden käytänteiden määrittely ja levittäminen ovat niin ikään yhteisön tasolla toteutettavia tehtäviä. Alueiden komitea katsoo, että alue- ja paikallistasolla tulee olla merkittävä rooli uuden ohjelman täytäntöönpanossa, käynnistämisessä ja levittämisessä.
- 36 Asian käsittelyä kahdella tasolla edellyttäviä päätöksentekomuotoja on säännönmukaisesti vältettävä.

Integroidun ohjelman osiin liittyviä näkökohtia

- 37 Alueiden komitea katsoo, että ehdotetusta integroidusta ohjelmasta ja sen nykyisistä päämääristä tulee erittäin merkittäviä edistettäessä liikkuvuutta, kumppanuutta sekä hankkeita ja verkostoja unionissa.
- 38 Liikkuvuushankkeet ovat äärimmäisen tärkeitä alue- ja paikallistasolle. Kyseisellä tasolla saadaan usein aikaan merkittäviä tuloksia pienillä liikkuvuushankkeilla, joista on päätetty valtakunnallisella tasolla. Ne vahvistavat Eurooppa-ajatusta, aktiivista kansalaisuutta ja demokratiaan liittyviä

kysymyksiä. Hankkeissa on tärkeää antaa tilaa avoimuudelle ja kokemustenvaihdolle. Siten helpotetaan tietojen levittämistä ja soveltamista käytäntöön. Molemmipuolinen oppiminen on tällaisen toiminnan perusta.

- 39 Liikkuvuushankkeiden yhteydessä on entistä enemmän kehitettävä valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia valmiuksia, joilla tuetaan jatkuvaa liikkuvuutta myös hankkeiden päättymisen jälkeen, jotta luotuja rakenteita ja yhteyksiä voidaan hyödyntää. Hankkeiden tulee osaltaan auttaa esteiden poistamisessa sekä edistää jatkuvaa vaihtoa, jotta hankkeet muodostuvat osaksi säännöllistä toimintaa. On tärkeää, että jäsenvaltioiden tarjoamat opintotukimuodot kattavat myös mahdollisuuden suorittaa osa opinnoista toisissa jäsenvaltioissa.
- 40 Kehitysohjelmissa on tärkeää hyödyntää niissä syntyvää osaamista esimerkiksi asiantuntijaryhmien tai muiden vastaavien ratkaisujen muodossa. Elinikäisen oppimisen strategiassa erityisen tärkeiksi muodostuvat hankkeet, joissa annetaan arvoa erilaisille oppimismuodoille. Koska kehityshankkeet ovat uutta luovia, on niiden yhteydessä oltava tietyin ehdoin mahdollista muuttaa tai vaihtaa suuntaa hankkeen kuluessa.

- 41 Alueiden komitea uskoo, että ehdotetulla yleisellä/monialaisella ohjelmalla on vastedes huomattava merkitys yhdistävänä voimana, minkä lisäksi ohjelmalla voidaan tukea analyysien tekemistä ja toimintalinjojen kehittämistä. Ohjelman muita tärkeitä tehtäviä ovat uusien hankkeiden ja verkostojen käynnistäminen sekä uusien menettelyjen edistäminen unionin koulutustarpeisiin vastaamiseksi. Kyseisten toimien ja alueiden komitean välille on siksi luotava yhteys, kun otetaan huomioon alue- ja paikallistason merkitys koulutuskysymyksissä.

- 42 Jean Monnet -ohjelmalla on tulevaisuudessa strateginen merkitys Euroopan integraatiolle korkeakouluopetuksen ja tutkimuksen alalla.

Komitea

- 43 Alueiden komitea korostaa, että komissiota avustavalle komitealle (ehdotuksen 10 artikla) kuuluvat seuraavat tehtävät:

- kehittää tavoitteita ja toimintaa
- seurata ja edistää jatkuvasti integroidun ohjelman yhteisten tavoitteiden saavuttamista
- seurata, että unionin elinikäisen oppimisen strategia otetaan käytännössä huomioon eri osioissa.

Kyseisellä komitealla tulee olla valvontavastuu siitä, että alakohtaisten ohjelmien välille ei muodostu esteitä. On myös tärkeää, että yhteistyötä kyseisen komitean ja alueiden komitean välillä kehitetään.

Määrälliset tavoitteet

44 Alueiden komitea suhtautuu myönteisesti ehdotettuihin määrällisiin tavoitteisiin kolminkertaistaa liikkuvuusohjelmat. Tavoitteet ovat kunnianhimoisia ja tarkoituksenmukaisia Euroopan yhteisön ja yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi. Määrällisten tavoitteiden ei pidä kuitenkaan peittää alleen laadullisia näkökohtia.

Hallintokäytäntöjen yksinkertaistaminen

45 Alueiden komitea suhtautuu niin ikään myönteisesti kustannusten hallinnoinnin yksinkertaistamiseen/standardointiin. AK on aiemmin kiinnittänyt huomiota siihen, että monissa tapauksissa hallinnolliset rasitteet vaikuttavat rajoittavasti hakemusten määrään. Monet toimijat päättävät olla osallistumatta monimutkaisten menettelyjen sisältämien vaatimusten vuoksi. Alueiden komitea katsoo, että hallintoa ja tilinpitoa koskevat vaatimukset olisi suhteutettava apurahan suuruusluokkaan. Pienien hankkeiden valvonnan ei tarvitse olla yhtä laajaa ja perusteellista kuin suurien.

46 Komitea huomauttaa samalla, että mahdollisuudet ja kyvyt osallistua ohjelmiin vaihtelevat, millä voi olla vaikutuksia kustannusten muodostumiseen. Syynä voi olla esimerkiksi tottumattomuus opiskeluun, vammaisuus, mahdollisuudet selviytyä matka- ja oleskelukuluista tai erilaiset alueelliset olosuhteet.

Nimeäminen

47 Alueiden komitea huomauttaa niin ikään, että uudelle ohjelmalle ja sen eri osioille tulee antaa yksiselitteiset käytännölliset nimitykset, jotka ovat selviä ja ymmärrettäviä millä tahansa Euroopan kielellä. Integroidun ohjelman ja vastaavasti yleisen/monialaisen ohjelman käsitteet aiheuttavat epäselvyyttä ja väärinymmärryksiä.

48 On tuotava asiaankuuluvalla tavalla esille, että "integroidulla ohjelmalla" tarkoitetaan kokonaishanketta ja että Comenius, Leonardo, Erasmus ja Grundtvig sekä Jean Monnet -ohjelma ovat tämän kokonaisuuden osia. On käytävä selvästi ilmi, että yleisellä/monialaisella ohjelmalla on strateginen, kokonaisvaltainen tehtävä. Alueiden komitean mielestä kysymys ansaitsee erityistä huomiota.

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet

49 Ohjelmalla täydennetään kansallisia tai alueellisia ja paikallisia toimia. Ehdotettu oikeusperusta tarjoaa tähän mahdollisuudet. Ohjelma on ennen kaikkea tehokas niillä aloilla, joilla jäsenvaltiot eivät voi toimia tehokkaalla tavalla. Siinä ei pyritä puuttumaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien rakenteeseen eikä sisältöön, vaan keskittämään aihealueisiin, joilla on mahdollista tuottaa eurooppalaista lisäarvoa. Suhteellisuusperiaatteen osalta ehdotus on

laadittu siten, että sen avulla päästään mahdollisimman tehokkaaseen yksinkertaistamiseen.

Alueiden komitean ehdotus

- 1 Alue- ja paikallistaso on kutsuttava varhaisessa vaiheessa mukaan integroitua ohjelmaa koskevaan toimintaan.
- 2 Paikallisten/alueellisten toimijoiden on oltava keskeinen kohderyhmä unionin kehittämisessä ja yhdentymisessä ylipäätään sekä erityisesti koulutusalan ohjelmatoiminnassa.
- 3 Asiakirjassa on painotettava selkeämmin epävirallista ja arkioppimista.
- 4 Eräs keino välttää rajanveto-ongelmia ja esteitä olisi pyrkiä esittämään integroidun ohjelman eri osiin osallistumista koskevat säännöt mahdollisimman suurelta osin yhteisessä artiklassa (joka vastaisi ehdotuksen 4 artiklaa) sekä rajoittamalla vastaavassa määrin Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- ja Grundtvig-osaohjelmiin osallistumista koskevia erityissääntöjä.
- 5 On tärkeää, että vastaavanlaista avoimuutta noudatetaan nyt myös osahankkeita varten ehdotettujen rahoituspuiteiden laadinnassa.
- 6 Perus- ja korkea-asteen koulutuksen, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen yhdistämistä toisiinsa on tietoisesti lisättävä ohjelmakauden aikana.
- 7 Elinikäistä oppimista koskeva unionin strategia on tuotava selkeämmin esille integroidussa ohjelmassa ja sen eri osissa.
- 8 Alueiden komitea katsoo, että alue- ja paikallistasolla tulee olla merkittävä rooli integroidun ohjelman ja sen eri osien täytäntöönpanossa, käynnistämisessä ja levittämisessä.
- 9 AK haluaa osallistua prosessiin aktiivisesti tuomalla esiin, levittämällä ja pohtimalla näihin kysymyksiin liittyvän toiminnan tuloksia yhteisön tasolla.
- 10 Yleisellä/monialaisella ohjelmalla on strateginen tehtävä toimia yhdistävänä voimana kehitettäessä toimintalinjoja, uusia hankkeita ja verkostoja, joiden avulla analysoidaan ja edistetään uusia keinoja yhteisön koulutustarpeisiin vastaamiseksi. Tästä syystä alueiden komitea on kytkettävä kyseiseen toimintaan, kun otetaan huomioon alue- ja paikallistason merkitys koulutuskysymyksissä.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta”

(2005/C 164/08)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Kulttuuri 2007 -ohjelman perustamisesta (2007–2013), KOM(2004) 469 lopullinen — 2004/0150 COD,

ottaa huomioon komission 15. heinäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan 1 kohdan mukaisesti tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 27. tammikuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon perustuslakisopimusluonnoksen III-280 artiklan,

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta ”Kansalaisuus toimivaksi: eurooppalaisen kulttuurin ja monimuotoisuuden edistäminen nuoriso- ja kulttuuriohjelmien sekä audiovisuaalialaa ja kansalaisten osallistumista koskevien ohjelmien avulla”, KOM (2004) 154 lopullinen,

ottaa huomioon komission tiedonannon aiheesta ”Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliitiikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013”, KOM(2004) 101 lopullinen,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumaa koskevasta yhteisön toiminnasta vuosina 2005–2019 tehdyn päätöksen 1419/1999/EY muuttamisesta”, CdR 393/2003 fin, (1)

ottaa huomioon ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan 7. joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 259/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Rosemary Butler (UK/PES), Walesin edustajakokouksen jäsen,

hyväksyi yksimielisesti 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon

1 Alueiden komitean kanta

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1.1 **toteaa**, että kulttuurialan eurooppalainen yhteistyöohjelma on tärkeä ja katsoo sen poliittisen merkityksen olevan suurempi kuin koskaan aiemmin, koska ymmärryksen ja suvaitsevaisuuden edistäminen sekä Euroopan unionissa että sen naapurien kanssa on tullut yhä tärkeämmäksi.

1.2 **kannattaa** komission ehdotuksen yleislinjaa eli ohjelman jakamista kolmeen laaja-alaiseen tavoitteeseen ja kolmeen toimintalohkoon. AK antaa arvoa uudelle rakenteelle, joka mahdollistaa ohjelman johdonmukaisuuden ja kohdennettavuuden, ja pitää alakohtaisesta lähestymistavasta luopumista tervetulleena.

1.3 **uskoo**, että Euroopan komission tulisi tehdä parhaansa monialaisten hankkeiden tukemiseksi ja **katsoo**, että valintakriteerien tulisi suosia innovatiivisia, riskialttiita tai kokeiluluentoisia hankkeita. Tässä yhteydessä on muistettava, että innovaatio on suhteellinen käsite ja sidoksissa paikallisiin ja alueellisiin olosuhteisiin.

1.4 **toivoo**, että kolmen toimintalinjan sisällyttäminen yhteen ohjelmaan tuottaa myönteisiä yhteisvaikutuksia niiden välillä ja lisää ohjelman yhtenäisyyttä. AK pyytää hallintokomiteaa seuraamaan, syntyykö tällaista vaikutusta todella.

1.5 **tukee** ohjelman kolmea laaja-alaista tavoitetta eli taiteilijoiden liikkuvuutta, taide- ja kulttuurituotteiden liikkuvuutta sekä kulttuurien välisen vuoropuhelun edistämistä.

1.6 **pitää tervetulleena** hallinnon, rahoituksen ja lainsäädännön yksinkertaistamista, jolla otetaan huomioon kulttuurialan erityistarpeet. Esimerkkejä yksinkertaistamisesta ovat entistä helppokäyttöisemmät hakulomakkeet, kiinteämääräiset tuet selkeästi määriteltävissä oleville kustannuksille, hakijoille suunnatun tiedotuksen kehittäminen ja pieniä avustuksia saavien organisaatioiden vakavaraisuutta koskevien tarkastusten rajaaminen. AK pahoittelee kuitenkin sitä, että näitä parannuksia ei ole sisällytetty itse säädöstekstiin vaan perusteluihin. Se katsoo myös, että yksinkertaistamista tulisi edelleen kehittää aiempaa joustavammalla suhtautumisella luontoissuorituksiin perustuvaan tukeen ja suhteellisuusperiaatteen soveltamiseen suhteuttamalla hankkeiden toteuttajia koskevat hallinnolliset vaatimukset hankebudjetin suuruuteen.

(1) EUVL C 121, 30.4.2004, s. 15.

1.7 **muistuttaa**, että pienten kulttuurialan toimijoiden sekä henkilöstö- että taloudelliset resurssit ovat yleensä rajalliset, ja niiden on paljon vaikeampaa laatia tukihakemuksia kuin suurempien toimijoiden. Tällä perusteella komitea esittää mahdollisuutta tehdä hankkeen valmistelukustannukset tukikelpoisiksi. Jäsenvaltioiden viranomaisten tulisi yleisesti harkita pienen alkupääomarahaston luomista pienten toimijoiden tukemiseksi hankkeiden valmisteluvaiheessa ja niiden toteutettavuutta tutkittaessa.

1.8 **katsoo**, että komission ehdotus saattaa vaikeuttaa pienten toimijoiden osallistumista sekä "pienien mutta laadukkaiden" hankkeiden toteuttamista. Pienille toimijoille on taattava, että ohjelma on avoin myös heille, ja niitä tulisi kannustaa aktiivisesti osallistumaan.

1.9 **tähdentää**, että suuruus ei ole yhtä kuin laadukkuus, luovuus ja innovaatio, ja että riittävän laajuuden käsite ("kriittinen massa") on sidoksissa maantieteellisiin olosuhteisiin. Harvaan asutuilla maaseutualueilla pienimuotoisen hankkeen laajuus voi olla riittävä ja vaikutus kiistaton.

1.10 **panee merkille** komission aikomuksen taata, että uusi ohjelma täydentäisi yhteisön ohjelmia esimerkiksi nuoriso-, koulutus-, urheilu- ja informaatioteknologian aloilla, mutta **pohtii sitä**, kuinka tämä aiotaan toteuttaa ja kuinka tavoitteen saavuttamista valvotaan. AK **katsoo**, että kulttuuritoimintaa tulee korostaa uusissa, kaudeksi 2007–2013 tehtävissä nuorisoa ja elinikäistä oppimista koskevissa ohjelmissa.

1.11 **pitää tervetulleena**, että perustuslakisopimusluonnoksen III-280 artiklassa määrätään, että kulttuurin alalla määränemistään perustuvaa yhteispäätösmenettelyä sovelletaan neuvostossa, kun eurooppalailla tai -puitelaila säädetään kannustustoimista, jotka eivät käsitä jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista.

1.12 **korostaa**, että kulttuurinen monimuotoisuus on yksi Euroopan unionin ominaispiirteistä ja että se on huomattavasti lisääntynyt kymmenen uuden jäsenvaltion liittyttyä unioniin. Sen mukaisesti AK kehottaa tuomaan tämän perusperiaatteen painokkaammin esiin tekstissä ja katsoo, että Kulttuuri 2007 -ohjelman tulisi kattaa kaikki kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden ilmenemismuodot paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla. Lisäksi komitea katsoo, että ohjelman tulisi heijastaa jäsenvaltioiden sisäistä monimuotoisuutta ja maahanmuuton suuntauksia kiinnittämällä erityistä huomiota vähemmistöille suunnattujen tai vähemmistö- ja enemmistökulttuurin

välisen kuilun ylittämiseen tähtäävien hankkeiden tukemiseen keskinäisen ymmärryksen kasvattamiseksi.

1.13 **uskoo**, että Kulttuuri 2007 -ohjelman on toimittava kielellisen monimuotoisuuden suojelemiseksi ja edistämiseksi ja **kehottaa**, että Euroopan perustuslakisopimuksen 3 artiklan sekä kieltenopetusta ja kielellistä monimuotoisuutta koskevan Euroopan komission toimintasuunnitelman mukaisesti tekstiin tulisi sisällyttää viittaus tähän tavoitteeseen.

1.14 **ehdottaa**, että paikallis- ja alueviranomaisten keskeinen tehtävä yhteisöjensä kulttuurin edistämässä ja huomioimisessa tuotaisiin painokkaammin esiin, ja kehottaa Kulttuuri 2007 -ohjelmaa edistämään alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisuutta osallistua ohjelmaan. Toimintaa olisi kohdennettava mieluummin paikallis- ja aluetasolle kuin suuriin hankkeisiin.

1.15 **pitää tervetulleena** Kulttuuri 2007 -ohjelmalle ehdotettua talousarviota, joka on suurempi kuin Kulttuuri 2000:n budjetti. AK **uskoo**, että EU:n rahoituksesta vuosiksi 2007–2013 käytävässä laajemmassa keskustelussa löydetään hyväksyttävissä oleva kompromissiratkaisu. Se **toivoo** erityisesti, että rahoitusnäkymistä lopullisesti päätettäessä säilytetään riittävä rahoitustaso eurooppalaisen kulttuuriyhteistyön tukemiseksi. Se on tärkeää itse ohjelman päämäärien saavuttamiseksi ja koska kymmenen uuden jäsenvaltion liittyminen lisäsi EU:n väestömäärää 20 prosentilla.

1.16 **toivoisi** uuden ohjelman korostavan yhteiskunnallisia ja taloudellisia etuja, joita kulttuuri voi tarjota erityisesti EU:n Lissabonissa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Komitean mukaan ohjelmassa tulisi korostaa yhtäläisiä mahdollisuuksia kulttuurin saavutettavuudessa, jotta ohjelmasta ei tulisi elitistinen, sekä uudistumiskehitykseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen liittyviä etuja, joita kulttuuri voi tarjota.

1.17 **pohtii**, onko Euroopan yhteisön ja jäsenvaltioiden kulttuuripolitiikkojen koordinoitua mahdollista lisätä toissijaisuusperiaatetta loukkaamatta kunkin Euroopan yhteisön kulttuuriohjelman avustuksen vaikutuksen maksimoimiseksi.

1.18 **ilmaisee huolensa** komission tekemistä ehdotuksista, jotka koskevat hankkeiden kestoja, järjestelyistä vastaavien tahojen määrän kasvattamista ja vähimmäistasoa koskevia sääntöjä. Komitea katsoo, että kulttuuriohjelmassa laadun ja joustavuuden tulisi olla keskeisiä tekijöitä mekaanisten valintakriteerien ja joustamattomien sääntöjen sijaan.

Yksityiskohtaiset kommentit

Yhteistyökeskukset

1.19 **pyytää** selventämään, kuinka sääntö yhteisön tuen vähentämisestä toimii yhteistyökeskusten tukea ajatellen.

1.20 **epäilee**, onko realistista odottaa, että kaikista yhteistyökeskuksista tulee pysyviä ja taloudellisesti itsenäisiä sen jälkeen kun yhteisön avustus loppuu.

Tutkimukset ja analyysit

1.21 **pitää tervetulleena** ehdotusta käyttää 8.56 miljoonaa euroa tutkimuksiin ja analyysihin, koska yleensä Euroopan kulttuurialasta ja erityisesti alalla tehtävästä yhteistyöstä todella tarvitaan luotettavaa tietoa. Avainindikaattorien kehittäminen auttaisi alue- ja paikallisviranomaisia niin ikään vertailemaan toimintojaan, jotta kulttuurialan onnistuneista toimintaperiaatteista saataisiin entistä tarkempaa tietoa ja että niitä voitaisiin myös välittää muille.

Tiedon keruu ja levitys

1.22 **pyytää** perustelemaan aikomuksen varata 3.43 miljoonaa euroa alan Internet-portaaliin, kun Internet-portaalin perustamiseen tähtäävän *European Cultural Laboratoryn* nelivuotisen kokeiluhankkeen kustannukset on arvioitu 1.5 miljoonaksi euroksi. Lisäksi AK **huomauttaa**, että kulttuurialan portaali on jo olemassa.

1.23 **ehdottaa** Euroopan laajuisille toimille osoitettuun tukeen — toimilla pyritään säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot ja vaalimaan niiden muistoa (toinen toimintalohko) — liittyen, että lohkoon sisällytetään myös sellaisten paikkojen suojelu, joilla muistetaan entisen Neuvostoliiton totalitaarisen hallinnon hirmutekojen uhreja.

8 artikla — Toteutus

1.24 **muistuttaa** komission tehneen hyvää työtä Kulttuuri 2000 -ohjelman toimivuuden kehittämiseksi esimerkiksi puutumalla ehdotuspyyntöjen viivästymiseen, mikä oli alussa nykyisen ohjelman ongelmana. Ohjelman toimivuuden kehittämiseksi nykyisestään se kehottaa myös, että komissio jatkaa työtään taatakseen avustusten maksamisen nopeasti kulttuurialan toimijoiden kassavirtaongelmien vähentämiseksi, ja tiedottaa hankkeiden toteuttajille asianmukaisesti syistä, joiden vuoksi hankkeelle ei myönnetty avustusta.

1.25 **kehottaa** pohtimaan, miten valintalautakunnan jäsenten asiantuntemusta voitaisiin parhaiten hyödyntää hankkeiden arvioinnissa. Tehokas ja luotettava arviointi on erityisen tärkeää siirryttäessä pois alakohtaisesta lähestymistavasta. Monialaisten hankkeiden tapauksessa yksittäisen hankkeen arviointiin voidaan tarvita enemmän kuin yksi henkilö.

10 artikla — Kulttuurin yhteyspisteet

1.26 **kannattaa** kulttuurin yhteyspisteiden kehittämistä parhaiden käytäntöjen vaihdon ja yhteistyön edistämiseksi.

11 artikla — Varainhoitosäännökset

1.27 **katsoo**, että uuden ohjelman ensimmäisinä vuosina hallintokomitean tulisi tehdä kaikkensa edistääkseen uusien jäsenvaltioiden kulttuurialan toimijoiden (alue- ja paikallisviranomaiset mukaan lukien) osallistumista. AK katsoo muun muassa, että viiden prosentin vähimmäisavustus voitaisiin puolittaa 2,5 prosenttiin ohjelman kahdeksi ensimmäiseksi vuodeksi, koska viiden prosentin avustus on todellisuudessa merkittävämpi uusissa jäsenvaltioissa kuin "vanhoissa" ottaen huomioon, että edellisten keskimääräinen tulotaso on alempi. Tätä 2,5 prosentin sääntöä tulisi soveltaa kaikkiin uusiin jäsenmaihiin, jotka liittyvät unioniin ohjelman käynnistyttyä, ja sitä tulisi laajentaa, jos uusien jäsenvaltioiden osallistumisaste on matala.

13 artikla — Seuranta ja arviointi

1.28 **katsoo**, että tukijoilta ja edunsaajilta tuleva palaute on sisällytettävä arviointiprosessiin esimerkiksi kulttuurin yhteysspisteiden välityksellä.

1.29 **ehdottaa**, että Kulttuuri 2007 -ohjelmaa arvioitaisiin päätöksessä asetettuihin tavoitteisiin nähden siten, että pyrki- myksenä olisi taata näiden tavoitteiden saavuttaminen ja luoda tietopohjaa tulevien kulttuurialan ohjelmien kehittämistä varten.

Liite II — Ohjelman hallinnointi

1.30 **on huolissaan** siitä, että resurssien yhdistäminen myös muita, esimerkiksi nuorisotalaan ja elinikäiseen oppimiseen liittyviä Euroopan yhteisön rahoitusohjelmia hoitavaan yhteen valtavaan toimeenpanovirastoon, voi johtaa kulttuurialan asiantuntemuksen ja erityistiedon sekä alan kysymyksiä koskevan herkkyyden häviämiseen, mitä on ehdottomasti vältettävä.

2 Alueiden komitean suositukset

Suositus 1

(”sekä katsovat seuraavaa:”)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kulttuurin olisi osaltaan parannettava Euroopan unionin näkyvyyttä unionin ulkopuolella tuomalla esiin sen kulttuurien monimuotoisuutta ja niiden yhteisiä piirteitä.	Kulttuurin olisi osaltaan parannettava Euroopan unionin näkyvyyttä unionin ulkopuolella tuomalla esiin sen kulttuurien monimuotoisuutta ja niiden yhteisiä piirteitä. <u>Euroopan pienten kulttuurien ja harvinaisten kielten aseman turvaamiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota.</u>

Perustelu

Kulttuuri 2007 -ohjelman tekstiin tulee sisällyttää jo Kulttuuri 2000 -ohjelman perustamisesta tehtyyn päätökseen sisältynyt viittaus Euroopan pienten kulttuurien ja harvinaisten kielten aseman turvaamiseen. Sen poisjättäminen antaa kielteisen kuvan kyseisten yhteisöjen hankkeiden toteuttajille, jotka pitäisi päinvastoin saada vakuuttuneeksi ohjelman avoimuudesta myös heille.

Suositus 2

Johdanto-osan 13 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Olisi myös jatkettava edellä mainitun päätöksen N:o 792/2004/EY mukaisesti aloitettua Euroopan unionin toimintaa natsien keskitysleirien suojelemiseksi historiallisina muistomerkkeinä Euroopassa ja kansainvälisellä tasolla.	Olisi myös jatkettava edellä mainitun päätöksen N:o 792/2004/EY mukaisesti aloitettua Euroopan unionin toimintaa natsien keskitysleirien suojelemiseksi historiallisina muistomerkkeinä Euroopassa ja kansainvälisellä tasolla. <u>Ohjelman tulisi kattaa myös hankkeet, jotka liittyvät Neuvostoliiton totalitaarisen hallinnon toteuttamiin pakkosiirtoihin ja keskitysleireihin sekä niiden uhrien muiston vaalimiseen.</u>

Perustelu

Johdanto-osan 13 artiklan ehdotettu uusi muotoilu perustuu näkemykseen, jonka mukaan tukea tulisi antaa myös toimille, joilla pyritään säilyttämään Neuvostoliiton totalitaarisen hallinnon toteuttamiin pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot sekä entiset keskitysleirit ja vaalimaan kyseisen hallinnon uhrien muistoa. Kun otetaan huomioon Euroopan historia toisen maailmansodan ja sen jälkimaaininkien aikana, ohjelmassa ei tulisi painottaa pelkästään natsien toimeenpanemiin pakkosiirtoihin ja uhrien muiston vaalimiseen liittyvien keskeisten paikkojen ja arkistojen säilyttämistä ja suojelua, vaan siinä tulisi tukea myös toimia, jotka liittyvät Itä-Euroopan valtioihin ja kansoihin laajasti vaikuttaneeseen Neuvostoliiton totalitaariseen hallintoon. Kuten latvialaiset historioitsijat ovat todenneet, neuvostohallinto oli totalitaarinen ja sillä oli aikoinaan ns. itäblokin maihin valtava vaikutus, joka oli yhtä vahingollinen kuin natsien totalitaarisen hallinnon toimet.

On myös muistettava, että entisen neuvostovalan keskitysleirejä voidaan pitää pakkotyöleireinä ja samankaltaisina natsien keskitysleirien kanssa; ne tulisi siis yhtälailla säilyttää historiallisina muistomerkkeinä.

Suositus 3

3 artikla (1 kohta)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ohjelman yleisenä tavoitteena on edistää eurooppalaisille yhteistä kulttuurialuetta kehittämällä luovien taiteilijoiden, kulttuurialan toimijoiden ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden kulttuurilaitosten välistä kulttuuriyhteistyötä, jotta edistettäisiin Euroopan kansalaisuuden näkyvyyttä.	Ohjelman yleisenä tavoitteena on edistää eurooppalaisille yhteistä kulttuurialuetta kehittämällä luovien taiteilijoiden, kulttuurialan toimijoiden, ja ohjelmaan osallistuvien valtioiden kulttuurilaitosten sekä alue- ja paikallisviranomaisten välistä kulttuuriyhteistyötä, jotta edistettäisiin Euroopan kansalaisuuden näkyvyyttä <u>sekä kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta.</u>

Perustelu

Viittaukset alue- ja paikallisviranomaisiin tulisi lisätä kuten edellä on esitetty, koska alue- ja paikallisviranomaisten tehtävänä on myös yhteisöjen kulttuurin edistäminen esimerkiksi järjestämällä festivaaleja, suojele-malla kulttuuriperintöä ja taideteoksia, toteuttamalla ruohonjuuritason hankkeita sekä tekemällä yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden kanssa.

Lisäksi Euroopan unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta koskeva tavoite tulisi tuoda nykyistä painokkaammin esiin Kulttuuri 2007 -ohjelmaa koskevassa päätöksessä. Se helpottaisi vakuuttamaan tuleville harvinaisten, alueellisten tai vähemmistökielten yhteisöjen hankkeiden toteuttajille, että Kulttuuri 2007 -ohjelma kykenee sisällyttämään tällaisten yhteisöjen hankkeita yleisiin rahoitusohjelmiin.

Suositus 4

4 artiklan 1 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
kulttuurialalla Euroopan laajuisesti toimivien organisaatioiden tukeminen ja toimet, joilla pyritään säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot ja vaalimaan niiden muistoa — näitä symboloivat keskitysleireihin ja muille joukkomurha- ja tuhoamispaikoille perustetut muistomerkit — sekä toimet, joilla pyritään kunnioittamaan uhrien muistoa näillä paikoilla.	kulttuurialalla Euroopan laajuisesti toimivien organisaatioiden tukeminen ja toimet, joilla pyritään vaalimaan joukkomurhien ja joukkosiirtojen uhrien muistoa <u>sekä säilyttämään tähän liittyvät keskeiset paikat, muistomerkit ja entiset keskitysleirit ja näin dokumentoimaan tapahtumat niiden uhrien muiston kunnioittamiseksi.</u> <u>säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot ja vaalimaan niiden muistoa — näitä symboloivat keskitysleireihin ja muille joukkomurha- ja tuhoamispaikoille perustetut muistomerkit — sekä toimet, joilla pyritään kunnioittamaan uhrien muistoa näillä paikoilla.</u>

Perustelu

Neuvostoliiton totalitaarisen hallinnon uhrien muiston vaalimisen sisällyttäminen Euroopan yhteiseen historiaan laajentaa maanosamme jäseneltyä ja konsensukseen perustuvaa historianäkemyksiä. Poliittisesti ”arkaluonteisten” aiheiden vältteleminen vähentäisi huomattavasti luottamusta Euroopan unioniin, erityisesti niiden kansalaisten parissa, joille nämä asiat ja niiden muisto ovat osa läheistä menneisyyttä ja tuskallista todellisuutta.

On myös vaikea sivuuttaa sitä tosiasiaa, että toisen maailmansodan ja sen jälkimaininkien historialliseen totuuteen kuuluu selkeästi ja kiistämättä lukemattomien neuvostoterrorin tuhoamien ihmiskohtaloiden tarina nyttemmin Euroopan unioniin liittyneissä maissa.

Suositus 5

4 artikla (3 kohta) — uusi

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>Toimijat voivat ehdottaa kiinnostuksen kohteitaan ja pyrkiä myksiään vastaavia sekä alakohtaisia että monialaisia hankkeita, kunhan niillä pyritään ainakin kahteen edellämainittuun tavoitteeseen. Mitään kulttuurisen ja taiteellisen toiminnan ilmenemismuotoa ei jätetä ohjelman ulkopuolelle oletusluontoisesti.</u>

Perustelu

Säädöstekstissä tulisi tuoda esiin, että *kaikki* alat ovat tukikelpoisia. Päätöksen kielen on oltava niin selkeää, yksinkertaista ja yksiselitteistä kuin mahdollista, jotta kaikki potentiaaliset hankkeiden toteuttajat ymmärtävät tekstin ja tiedostavat, että esimerkiksi kirjallisuuden kääntäminen kuuluu Kulttuuri 2007 -ohjelman avustusten piiriin.

Suositus 6

Liite (kohta 1.1) — otsikon muuttaminen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1.1 Yhteistyökeskukset	1.1 Yhteistyökeskukset <u>Luovuuskeskukset</u>

Perustelu

Sana ”yhteistyökeskus” tulisi muuttaa, koska se on liian samankaltainen kuin ”kulttuurin yhteyspiste” ja aiheuttaa sekaannusta. Muutosehdotus ”luovuuskeskus” kuvaa ytimekkäästi tämän osa-alueen tavoitetta. Sana ”yhteistyö” on tässä tarpeeton, koska kaikkien unionin kulttuurialan yhteistyöohjelman rahoittamien hankkeiden tulee olla yhteistyöhön perustuvia.

Suositus 7

Liite (kohta 1.1) 2. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kuhunkin keskuksen on kuuluttava vähintään kuusi toimijaa kuudesta eri maasta, jotka osallistuvat ohjelmaan, ja keskus voi koota yhteen yhden tai useamman sektorin toimijoita erilaisiin monivuotisiin toimiin tai hankkeisiin, jotka voivat olla alakohtaisia tai monialaisia mutta joilla pyritään yhteiseen tavoitteeseen.	Kuhunkin keskuksen on kuuluttava vähintään kuusi <u>viisi</u> toimijaa kuudesta <u>viidestä</u> eri maasta, jotka osallistuvat ohjelmaan, ja keskus voi koota yhteen yhden tai useamman sektorin toimijoita erilaisiin monivuotisiin toimiin tai hankkeisiin, jotka voivat olla alakohtaisia tai monialaisia mutta joilla pyritään yhteiseen tavoitteeseen.

Viisi toimijaa riittää ilmentämään eurooppalaista lisäarvoa, eikä projektien toteuttajia tule vuodesta 2007 alkaen vaatia etsimään kuutta järjestäjää. Tärkeintä on hankkeeseen kuuluvien sitoutuminen yhteistyöhön ja itse hankkeen laatu.

Suositus 8

Liite (kohta 1.1) 3. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kunkin keskuksen pyrkimyksenä on toteuttaa useita organisoituja ja monivuotisia kulttuuritoimia.	Kunkin keskuksen pyrkimyksenä on toteuttaa useita organisoituja ja monivuotisia kulttuuritoimia <u>ja toimia varoja myöntävänä väliportaan yksikkönä.</u>

Perustelu

"Yhteistyökeskusten" tulisi voida toimia varoja myöntävinä väliportaan yksiköinä. Siten yhteistyökeskukset voisivat tarjota nopeaa ja byrokratialtaan kohtuullista rahoitusta pienille tai innovatiivisille kulttuurialan yhteistyöhankkeille. Tämä järjestelmä on toiminut hyvin rakennerahastojen yhteydessä, ja sitä tulisi soveltaa myös Kulttuuri 2007 -ohjelmassa.

Suositus 9

Liite (kohta 1.1) 6. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Yhteisön tuki saa olla enintään 50 prosenttia hankkeen talousarviosta, ja se on luonteeltaan aleneva. Se saa olla enintään 500 000 euroa vuodessa. Tämä tuki annetaan viiden vuoden aikana.	Yhteisön tuki saa olla enintään 50 prosenttia hankkeen talousarviosta, ja se on luonteeltaan aleneva. Se saa olla enintään 500 000 euroa vuodessa. Tämä tuki annetaan <u>vähintään kolmen ja enintään</u> viiden vuoden aikana.

Perustelu

Suhtautumisen hankkeiden kestoon tulisi olla nykyistä joustavampaa, koska kaikki projektien toteuttajat eivät halua tai heillä ei ole tarvetta toteuttaa viisivuotista hanketta. Lisäksi monien toimijoiden on todennäköisesti vaikea löytää rahoitusta viideksi vuodeksi.

Suositus 10

Liite (kohta 1.2) — otsikon muutos

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1.2 Yhteistyötoimet	1.2 Yhteistyötoimet <u>Luova toiminta</u>

Perustelu

Sana "yhteistyötoimet" on liian teknokraattinen, kun taas "luova toiminta" korostaa, että hankkeiden valinnassa painotetaan luovuuden merkitystä.

Suositus 11

Liite (kohta 1.2) 2. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kukin toimi on suunniteltava ja toteutettava yhteistyössä vähintään neljän kulttuuritoimijan kanssa, jotka ovat kolmesta eri osallistujamaasta, olivatpa nämä toimijat yhden tai usean alan toimijoita.	Kukin toimi on suunniteltava ja toteutettava yhteistyössä vähintään neljän <u>kolmen</u> kulttuuritoimijan kanssa, jotka ovat kolmesta eri osallistujamaasta, olivatpa nämä toimijat yhden tai usean alan toimijoita.

Kolme muuta toimijaa riittää ilmentämään eurooppalaista lisäarvoa. Kuten edellä eurooppalaisten yhteistyökeskusten yhteydessä mainittiin, hankkeita tulisi arvioida niiden todellisen laadun eikä mekaanisten valintakriteerien mukaan.

Suositus 12

Liite (kohta 1.2) 4. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Yhteisön tuki saa olla enintään 50 prosenttia hankkeen talousarviosta. Sen on oltava vähintään 60 000 euroa tai enintään 200 000 euroa vuodessa. Tämä tuki annetaan enintään kahdentoista kuukauden ajaksi.	Yhteisön tuki saa olla enintään 50 prosenttia hankkeen talousarviosta. Sen on oltava vähintään 60 000 euroa tai voi olla enintään 200 000 euroa vuodessa. Tämä tuki annetaan enintään vähintään kahdentoista kuukauden ja enintään 24 kuukauden ajaksi.

Perustelu

Euroopan yhteisön tuen vähimmäistason tulisi olla joustavampi (60 000 euroa vuodessa tarkoittaa, että hankkeen vähimmäiskoko olisi 120 000 euroa vuodessa), koska jotkut hankkeet eivät tarvitse tai pysty hyödyntämään tällaista summaa, vaikka niiden vaikutus ja laajuus olisi kuitenkin riittävä ("kriittinen massa").

Lisäksi hankkeiden tulisi voida kestää enintään kaksi vuotta, mikä tekisi ohjelmasta nykyistä joustavamman ja tarkoituksenmukaisemman hankkeiden toteuttajille.

Suositus 13

Liite (kohta 1.3) 4. kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Lisäksi tässä yhteydessä annetaan merkittävää tukea myös "Euroopan kulttuuripääkaupungeille", jotta autettaisiin sellaisten toimien toteutusta, jotka lisäävät näkyvyyttä Euroopan tasolla ja kansalliset rajat ylittävää kulttuuriyhteistyötä Euroopassa.	Lisäksi tässä yhteydessä annetaan merkittävää tukea myös 90 % erityistoimiin varatuista määrärahoista annetaan "Euroopan kulttuuripääkaupungeille", jotta autettaisiin sellaisten toimien toteutusta, jotka lisäävät näkyvyyttä Euroopan tasolla ja kansalliset rajat ylittävää kulttuuriyhteistyötä Euroopassa.

Perustelu

"Euroopan kulttuuripääkaupunki" -hankkeen tulisi olla erityistoimien painopisteenä. Euroopan yhteisön rahoitusta Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeelle olisi lisättävä, koska vuodesta 2009 lähtien tullaan todennäköisesti nimeämään kaksi kulttuuripääkaupunkia, mikä heijastaa EU:n äskettäistä laajentumista. Lisätukea tulisi käyttää esimerkiksi helpottamalla kunnallisten viranomaisten ja kulttuuritoimijoiden työs-kentelyä muista jäsenvaltioista peräisin olevien kumppanien kanssa, millä edistettäisiin liikkuvuutta yli rajojen ja kulttuurien välistä vuoropuhelua. Lisäksi osoittamalla 90 % erityistoimiin varatuista määrärahoista Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeelle lisättäisiin avoimuutta tällä toimintalohekkolla, jota on aiemmin pidetty joksikin sekavana. Jäljelle jäävät 10 % tulisi käyttää palkintoihin, joita ovat esimerkiksi Europa Nostra -palkinto ja Euroopan unionin nykyarkkitehtuuripalkinto (Mies van der Rohe -palkinto).

Suositus 14

5 artikla 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ohjelma mahdollistaa myös yhteistyön muiden kolmansien maiden kanssa, jotka ovat tehneet Euroopan yhteisön kanssa kulttuuria koskevia lausekkeitä sisältäviä assosiaatio- tai yhteistyösopimuksia, lisämäärärahojen pohjalta ja sovittavien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.	Ohjelma mahdollistaa myös yhteistyön muiden kolmansien maiden kanssa, jotka ovat tehneet Euroopan yhteisön kanssa kulttuuria koskevia lausekkeitä sisältäviä assosiaatio- tai yhteistyösopimuksia, lisämäärärahojen pohjalta ja sovittavien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Etusija annetaan Euroopan naapuruuspolitiikan mukaisesti lähinaapureille.

Perustelu

Ohjelmassa tulisi antaa etusija Euroopan naapuruuspolitiikassa mainituille maille. Kansojen välinen vuoropuhelu sekä vapaa ajatustenvaihto erilaisten kulttuurien, uskontojen ja perinteiden piiristä tulevien välillä on ensiarvoisen tärkeää. Kulttuurialan yhteishankkeet voivat auttaa saavuttamaan Euroopan naapuruuspolitiikan päätavoitteet, joita ovat yhteyksien luominen kansojen välille sekä erilaisia kulttuureita, historiaa, asenteita ja arvoja koskevan keskinäisen ymmärryksen vahvistaminen, ja siten korjaamaan vääristyneitä käsityksiä.

Suositus 15

9 artikla 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissiota avustaa komitea, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.	Komissiota avustaa komitea, joka koostuu jäsenvaltioiden edustajista ja alueiden komitean edustajasta ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Perustelu

Koska kulttuuripolitiikkaa koskeva toimivalta on monissa jäsenvaltioissa usein valtakunnan tasoa alempana, AK:lla tulisi olla oikeus nimetä yksi edustaja komiteaan. Lisäksi jäsenvaltioiden valtuuskuntiin tulisi kuulua paikallis- ja aluetason edustajia aina kun se on tarkoituksenmukaista.

Suositus 16

10 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Liitteessä olevassa I.3.3 kohdassa määritelty kulttuurin yhteyspisteet toimivat täytäntöönpano-eliminä, jotka tiedottavat ohjelmasta kansallisella tasolla asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohtaa ja 3 kohtaa noudattaen.	Liitteessä olevassa I.3.3 kohdassa määritelty kulttuurin yhteyspisteet toimivat täytäntöönpanoelimiä, jotka tiedottavat ohjelmasta sekä kansallisella että valtakunnallista tasoa alemmalla tasolla asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 54 artiklan 2 kohdan c alakohtaa ja 3 kohtaa noudattaen.

Perustelu

Tämä muutosehdotus on johdonmukainen lausuntoluonnoksen suosituksen 17 kanssa. Kulttuurin yhteyspisteiden tulee voida toimia myös aluetasolla saavuttaakseen paremmin kulttuurialan toimijat ja mukautuakseen niiden erityispiirteisiin. Tätä varten tulee edistää, aina vapaaehtoisuuden pohjalta, kulttuurin yhteyspisteiden tai niiden valtuuskuntien luomista alueyhteisöissä.

Suositus 17

10 artikla 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
2. Kulttuurin yhteyspisteiden on noudatettava seuraavia periaatteita: — Yhteyspisteellä on oltava riittävän suuri henkilöstö, jolla on alan kansainvälisessä yhteistyöympäristössä tehtävään työhön soveltuva ammatti- ja kielitaito. — Sillä on oltava soveltuva infrastruktuuri, muun muassa tarvittavat atk-laitteistot ja viestintävälineet. — Sen on toimittava sellaisessa hallinnollisessa ympäristössä, jossa se kykenee hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti ja välttämään eturistiriidat.	2. Kulttuurin yhteyspisteiden on noudatettava seuraavia periaatteita: — Yhteyspisteellä on oltava riittävän suuri henkilöstö, jolla on alan kansainvälisessä yhteistyöympäristössä tehtävään työhön soveltuva ammatti- ja kielitaito. — Sillä on oltava soveltuva infrastruktuuri, muun muassa tarvittavat atk-laitteistot ja viestintävälineet. — Sen on toimittava sellaisessa hallinnollisessa ympäristössä, jossa se kykenee hoitamaan tehtävänsä asianmukaisesti, esimerkiksi toimimaan tarvittaessa <u>valtakunnan tasoa alemmalla tasolla</u>, ja välttämään eturistiriidat.

Perustelu

Kulttuurin yhteyspisteitä tulisi kannustaa toimimaan valtakunnan tasoa alempana silloin kun se on tarkoituksenmukaista, jotta ne olisivat lähempänä kansalaisia ja kentällä työskenteleviä kulttuurialan toimijoita. Ranskalaisen kulttuurin yhteyspisteen ylläpitämä "alueellisten keskusten" järjestelmä on esimerkki hyvästä käytännöstä, jota tulisi soveltaa muissakin jäsenvaltioissa.

Suositus 18

12 artikla — uusi kohta (d)

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	(d) <u>edistämällä EU:n kielellistä monimuotoisuutta</u>

Perustelu

Edellä esitetyistä syistä (suositukset 1 ja 2) kielellisen monimuotoisuuden tavoite tulisi tuoda tekstissä painokkaammin esiin.

Suositus 19

Liite (kohta V) Budjettivarojen jakautuminen

Toimintalohko 1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ohjelman vuotuisten budjettivarojen ohjeellinen jakautuminen	Ohjelman vuotuisten budjettivarojen ohjeellinen jakautuminen
Prosenttia budjetista	Prosenttia budjetista
Toimintalohko 1 (tuki hankkeille) noin 77 %	Toimintalohko 1 (tuki hankkeille) noin 77 %
— yhteistyökeskukset noin 36 %	— yhteistyökeskukset noin 36 % <u>30</u> %
— yhteistyötoimet noin 24 %	— yhteistyötoimet noin 24 % <u>30</u> %
— erityistoimet noin 17 %	— erityistoimet noin 17 %

Sekä yhteistyökeskuksille että yhteistyötoimiin tulisi varata 30 % kokonaisbudjetista kullekin esitetyn (36 % edelliselle ja 24 % jälkimmäiselle) sijaan. Komitea uskoo, että aiemmin esitetty jako voisi syrjiä pieniä toimijoita, jotka ovat usein muita kokeilunhaluisimpia ja innovatiivisimpia, koska ne tuskin pyrkivät varmistelemaan rahoitusta viideksi vuodeksi isojen toimijoiden tapaan ja niillä on vähemmän kapasiteettia tehdä vaadittua laaja-alaista kehitystyötä.

Suositus 20

Liitteen kohta 2.2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tukea voidaan antaa toimille, joilla pyritään säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot ja vaalimaan niiden muistoa — näitä symboloivat keskitysleireihin ja muille joukkomurha- ja tuhoamispaikoille perustetut muistomerkit — sekä toimet, joilla pyritään kunnioittamaan uhrien muistoa näillä paikoilla.	Tukea voidaan antaa toimille, joilla pyritään <u>vaalimaan joukkomurhien ja joukkosiirtojen uhrien muistoa sekä säilyttämään tähän liittyvät keskeiset paikat, muistomerkit ja entiset keskitysleirit ja näin dokumentoimaan tapahtumat niiden uhrien muiston vaalimiseksi</u> —säilyttämään pakkosiirtoihin liittyvät keskeiset paikat ja arkistot ja vaalimaan niiden muistoa — näitä symboloivat keskitysleireihin ja muille joukkomurha- ja tuhoamispaikoille perustetut muistomerkit — sekä toimet, joilla pyritään kunnioittamaan uhrien muistoa näillä paikoilla.

Perustelu

Neuvostoliiton totalitaarisen hallinnon uhrien muiston vaalimisen sisällyttäminen Euroopan yhteiseen historiaan laajentaa maanosamme jäsenneiltyä ja konsensukseen perustuvaa historianäkemyksiä. Poliittisesti ”arkaluonteisten” aiheiden vältteleminen vähentäisi huomattavasti luottamusta Euroopan unioniin, erityisesti niiden kansalaisten parissa, joille nämä asiat ja niiden muisto ovat osa läheistä menneisyyttä ja tuskallista todellisuutta.

On myös vaikea sivuuttaa sitä tosiasiaa, että toisen maailmansodan ja sen jälkimaininkien historialliseen totuuteen kuuluu selkeästi ja kiistämättä lukemattomien neuvostoterrorin tuhoamien ihmiskohtaloiden tarina nyttemmin Euroopan unioniin liittyneissä maissa.

Suositus 21

Liite I, kohta 3.3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jotta ohjelmaa koskevia tietoja levitettäisiin kohdennetusti, tehokkaasti ja käytännönläheisesti, ohjelmasta tuetaan ”kulttuurin yhteyspisteitä”. Komissio perustaa nämä kansallisella tasolla toimivat elimet yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vapaaehtoisuuden pohjalta.	Jotta ohjelmaa koskevia tietoja levitettäisiin kohdennetusti, tehokkaasti ja käytännönläheisesti, ohjelmasta tuetaan ”kulttuurin yhteyspisteitä”. Komissio perustaa nämä <u>kansallisella tasolla toimivat</u> elimet, jotka voivat toimia niin kansallisella kuin valtakunnallista tasoa alemmilla tasoilla, yhteistyössä jäsenvaltioiden tai niiden alueviranomaisten kanssa vapaaehtoisuuden pohjalta.

Perustelu

Tämä muutosehdotus on johdonmukainen lausuntoluonnoksen suosituksen 17 kanssa. Kulttuurin yhteyspisteiden tulee voida toimia myös aluetasolla saavuttaakseen paremmin kulttuurialan toimijat ja mukautuakseen niiden erityispiirteisiin. Tätä varten tulee edistää, aina vapaaehtoisuuden pohjalta, kulttuurin yhteyspisteiden tai niiden valtuuskuntien luomista alueyhteisöissä.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan audiovisuaalialan tukiohjelman täytäntöönpanosta (Media 2007)”

(2005/C 164/09)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen Euroopan audiovisuaalialan tukiohjelman täytäntöönpanosta (Media 2007) (KOM(2004) 470 lopullinen — 2004/0151 COD),

ottaa huomioon neuvoston 9. syyskuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää asiasta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 27. tammikuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon ”kulttuuri ja koulutus” -valiokunnan 7. joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 303/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Ilioupólin kunnanjohtaja Theodóros **Georgákis** (EL/PSE),

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

ALUEIDEN KOMITEA

1.1 **suhtautuu myönteisesti** siihen, että audiovisuaalialan koulutus-, kehittämis-, levitys-, jakelu- ja myyninedistämistoimet kootaan yhteen uuden Media 2007 -ohjelman muodostamiin puitteisiin, sillä siten varmistetaan järjestelmällisen toiminnan jatkuminen Euroopan audiovisuaalialueen kehittämiseksi ja vahvistamiseksi ja lujitetaan tällaista toimintaa.

1.2 **on tyytyväinen** ohjelman rahoituspuutteisiin, jotka ovat 1,055 miljardia euroa. Komitea tähdentää, että määrärahat on säilyttävä riittävän suurina, jotta voidaan tyydyttää ohjelmaan osallistuvien 27:n maan tarpeet (25 jäsenvaltiota sekä Bulgaria ja Romania). Itse asiassa kyseessä ovat ”kolmen nopeuden” markkinat, sillä audiovisuaalialan kehitystasossa on suuria eroja, ja se voi vaihdella erittäin kehittyneestä lähes olemattomaan. Kasvattamalla tarkoitukseen osoitettavia määrärahoja tunnustetaan samalla audiovisuaalialan merkittävä rooli välineenä, jonka avulla voidaan välittää kulttuuriarvoja sekä rakentaa yhteistä eurooppalaista identiteettiä ja tietoisuutta unionin kansalaisten keskuudessa.

1.3 **kannattaa** positiivisen erityiskohtelun periaatteen soveltamista audiovisuaaliselta tuotantokapasiteetiltaan heikkojen ja/tai kielellisesti tai maantieteellisesti suppea-alaisten maiden tukemiseksi, jotta voidaan vähentää epätasa-arvoa ja epätasapainoa kyseisten maiden ja vahvan audiovisuaalisen tuotantokapasiteetin maiden välillä. Heikon audiovisuaalisen tuotantokapasiteetin maiden tukemisen tuleekin olla keskeinen periaate, joka läpäisee koko Media 2007 -ohjelman. Tällaisia maita ovat muun muassa uudet jäsenvaltiot sekä muut maat, joissa audiovisuaalialan markkinat eivät ole kovin kehittyneet, kuten Kreikka ja Portugali. Tällaisella politiikalla edistetään kulttuurisen monimuotoisuuden säilymistä sekä lujitetaan kulttuurien välistä vuoropuhelua Euroopan tasolla.

1.4 **kiinnittää huomiota** tarpeeseen parantaa Euroopan pirstaloituneen audiovisuaalialan kilpailukykyä sekä samalla

lujittaa pk-yritysten tuotantorakenteita, sillä kyseiset yritykset toimivat tosiasiallisesti Euroopan audiovisuaalialan kantavana voimana.

1.5 **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että byrokraattisia menettelyjä ja mekanismeja, jotka koskevat ehdotusten tekemistä ja yhteistyön luomista Euroopan audiovisuaalialalla, on yksinkertaistettava välittömästi. Hankkeiden valintamenettelyn avoimuus on myös erittäin tärkeä asia. Avoimuuden takaamiseksi hanke-ehdotusten valinta on aina perusteltava asianmukaisesti.

1.6 **suhtautuu myönteisesti** siihen, että audiovisuaalialan opiskelijoiden ja ammattilaisten liikkuvuutta edistetään Euroopassa, jotta he voivat vaihtaa arvokkaita kokemuksia ja hyötyä viestinnän alalla edistyneiden maiden tarjoamasta koulutuksesta ja tietämyksestä. Liikkuvuus on erityisen tärkeää uusille jäsenvaltioille sekä audiovisuaalialan kehityksessä jälkeen jääneille, maantieteellisesti tai kielellisesti suppea-alaisten maille.

1.7 **hyväksyy** tuen myöntämisen jälkijäänytykseen, tekstitykseen ja monikielisten kopioiden tekemiseen eurooppalaisista audiovisuaalitekseistä kulttuurisen monimuotoisuuden turvaamiseksi. Myös edellä mainittujen teosten digitaalinen on erittäin tärkeä asia.

2. Alueiden komitean suositukset

ALUEIDEN KOMITEA

2.1 **korostaa** tarvetta kiinnittää entistä enemmän huomiota paikallis- ja alueyhteisöjen rooliin eurooppalaisen identiteetin rakentamisessa. Kun tarkastellaan erityisesti audiovisuaalialaa, voidaan todeta, että kaikki Euroopan alueet sijainnista riippumatta voivat asianmukaisen tuen turvin toimia omaperäistä tuotantoa ja kulttuurin monimuotoisuutta edistävinä keskeisinä toimijoina sekä tukea omalla pienellä panoksellaan pyrkimyksiä vahvistaa Euroopan markkinoiden kilpailukykyä.

2.2 **pyytää**, että audiovisuaaliteosten myynninedistämistä käsittelevään ohjelman 6 artiklaan sisällytetään erillinen maininta siitä erityisroolista, joka paikallis- ja alueyhteisöillä ja niiden toteuttamilla erityisohjelmilla ja -toimenpiteillä tulisi olla pyrittäessä parantamaan Euroopan markkinoiden kilpailukykyä. Lisäksi olisi hyödyllistä vahvistaa ja ajantasaistaa aluetasolla toimivien *Media-Desk* -yhteyspisteiden toimintaa, sillä ne ovat erityisen käyttökelpoinen tapa tiedottaa unionin kansalaisille audiovisuaalialan uusimmista tapahtumista.

2.3 **Suosittaa**, että audiovisuaalialan alueellisia ja paikallisia festivaaleja tuetaan taloudellisesti ja niistä tiedotetaan järjestelmällisesti. Kyseisillä festivaaleilla on oma tärkeä roolinsa eurooppalaisen identiteetin luomisessa ja kehittämisessä, sillä ne rikastuttavat eurooppalaisen identiteetin sisältöä ja luonnetta tuomalla esiin paikallisyhteisöjen ainutlaatuisia kulttuurisia, historiallisia ja kielellisiä piirteitä. Saman tavoitteen saavuttamiseksi voitaisiin myös kannustaa lisäämään elokuvatuotantoa Euroopan pienissä kaupungeissa ja alueilla.

2.4 **korostaa** tarvetta täsmentää erityisesti nuorille suunnattuja toimia, sillä Euroopan audiovisuaalialan tulevaisuus riippuu juuri heistä. Ehdotuksen tavoitteena on tehdä tunnetuiksi nuorten eurooppalaisten taiteilijoiden teoksia sekä tukea nuorille yleisölle järjestettäviä festivaaleja. Kyseiset tavoitteet ovat kyllä oikean suuntaisia mutta riittämättömiä. Ehdotettavia toimenpiteitä ovat muun muassa nuorten liikkuvuuden edistäminen jäsenvaltioissa, jotta he tutustuisivat alan eurooppalaisiin markkinoihin, sekä nykyiseen markkinatilanteeseen ja markkinoiden objektiivisiin tarpeisiin pohjautuvan tiedon ja koulutuksen antaminen nuorille.

2.5 **korostaa** tarvetta täsmentää toimia, joiden tavoitteena on audiovisuaalialan ammattilaisten koulutuksen parantaminen erityisesti tuotantokapasiteetiltaan heikoissa ja/tai kielellisesti tai maantieteellisesti suppea-alaisissa maissa. Kyseisissä maissa audiovisuaaliala on heikosti kehittynyt, ja ajanmukaisen koulutuksen tarve on jatkuvasti suuri. Etäkoulutuksen ja vaihdon edistämisen lisäksi olisi tarkoituksenmukaista korvata opiskelijoiden matka- ja osallistumiskustannukset silloin kun he osallis-

tuvat koulutusohjelmiin ja kokouksiin maissa, joissa on audiovisuaalialan perinteitä.

2.6 **suosittaa**, että luodaan kannustimia eurooppalaisilla sekä kansainvälisillä audiovisuaalialan markkinoilla toimivien yritysten yhteistyön edistämiseksi. Yhteistyön tulisi koskea audiovisuaaliteosten tuotannon lisäksi myös erityisesti niiden levittämistä. Kuten asiaa koskevat tutkimukset sekä alan todellinen tilanne ovat osoittaneet, tärkein eurooppalaisten elokuvien leviämistä kansainvälisille markkinoille rajoittava tekijä on puutteellinen jakelujärjestelmä. Media Salles teki äskettäin tutkimuksen kaikista Yhdysvalloissa ja Kanadassa vuosina 2001–2003 levityksessä olleista elokuvista. Tutkimuksen mukaan Länsi-Euroopasta peräisin olevien elokuvien lipunmyynti on vähentynyt jatkuvasti. Sen sijaan eurooppalaiset yhteistuotantelokuvat ovat lisänneet suosiotaan vuosi vuodelta. Samalla tavalla myös niiden elokuvien, jotka amerikkalaiset ovat tuottaneet yhdessä eurooppalaisten kanssa ja joissa amerikkalaiset ovat olleet päätuottajia, lipunmyynti on lisääntynyt.

2.7 **katsoo**, että sen lisäksi että yhteisö tarjoaa kannustimia audiovisuaalialan kehittämiseksi tuotantoa edeltävissä ja sitä seuraavissa vaiheissa, tuen tarkoituksena on oltava prosessin avoimuuden varmistaminen kaikissa vaiheissa sekä sääntöjen määrittäminen tuotettavien teosten laadun takaamiseksi.

2.8 **katsoo**, että Lissabonissa asetetun uuden strategisen tavoitteen puitteissa sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Audiovisuaalialan tiedotusvälineitä on siten kannustettava osallistumaan sosiaalisen syrjäytymisen ja syrjinnän torjuntaan, taloudellisista syistä maahan muuttavien henkilöiden ja muiden erityisryhmien integroimiseen yhteiskuntaan sekä tasa-arvokysymysten edistämiseen.

2.9 **katsoo**, että lisäksi on edistettävä muita heikommassa asemassa olevia ihmisryhmiä, kuten vammaisia ja vanhuksia, koskevia erityistoimenpiteitä ja teosten tuottamista heitä varten sekä kiinnitettävä huomiota yhteiskunnasta jostakin syystä syrjäytyneiden henkilöiden uudelleenintegrointiin.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta "EU:n kemikaalipolitiikan vaikutukset Euroopan alueisiin ja kaupunkeihin"

(2005/C 164/10)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon työvaliokuntansa 15. kesäkuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan viidennen kohdan nojalla tekemän päätöksen antaa aihetta koskevan oma-aloitteisen lausunnon valmistelu talous- ja sosiaalipolitiikka -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoittamisesta (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta ja direktiivin 1999/45/EY ja {pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan} asetuksen (EY) muuttamisesta ja ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivin 67/548/ETY muuttamisesta sen mukauttamiseksi kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoittamista koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) (KOM(2003) 644 lopullinen),

ottaa huomioon Lissabonissa 23. ja 24. maaliskuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamista koskevan pöytäkirjan 9 kohdan mukaisesti annettavat, lainsäädännön parantamista koskevat Euroopan komission vuosikertomukset, joista viimeisin on 12. joulukuuta 2003 annettu "Parempi säädöskäytäntö 2003" (KOM(2003) 770 lopullinen),

ottaa huomioon vuoden 1996 toukokuussa käynnistetyn Euroopan komission aloitteen sisämarkkinoiden lainsäädännön yksinkertaistamiseksi (*SLIM — Simpler Legislation für the Single Market*),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto — Tuottavuus Euroopan talouksien ja yritysten kilpailukyyn avaimena" (CdR 224/2002 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle — Teollisuuspolitiikka laajentuneessa unionissa" (CdR 150/2003 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Komission tiedonanto — Yhteisön säännösten päivittäminen ja yksinkertaistaminen" (CdR 62/2003 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta "Sisämarkkinoiden strategia vuosiksi 2003–2006" (CdR 341/2002 fin) ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalipolitiikka -valiokunnan 8. päivänä joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 238/2004 rev. 1, jonka esittelijä oli Hessenin Eurooppa- ja liittovaltioasiain ministeri ja Hessenin liittovaltioasiain valtuutettu Jochen **Riebel** (DE, PPE),

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) Vuoden 2000 maaliskuussa Lissabonissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto asetti strategiseksi päämääräkseen tehdä unionista maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietoon perustuva talous.
- 2) Ensimmäisten neljän vuoden jälkeen vaikuttaa siltä, että tarvitaan huomattavia lisäponnistuksia tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Sen vuoksi kaikkia EU:n toimintalinjoja koskevia ehdotuksia tehtäessä on tarkasteltava niiden vaikutuksia kansainväliseen kilpailukykyyn.
- 3) Amsterdamin sopimukseen liitetyn pöytäkirjan 6 kohdan mukaan yhteisö antaa säädöksiä vain siltä osin kuin on se on tarpeen. Pöytäkirjan 9 kohdan mukaan paikallisille viranomaisille, taloudellisille toimijoille ym. aiheutuvan taloudellisen tai hallinnollisen rasituksen "olisi pysyttävä mahdollisimman pienenä, ja sen olisi oltava suhteessa tavoitteeseen".

⁽¹⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 23, 27.1.2004, s. 16.

⁽³⁾ EUVL C 73, 23.3.2004, s. 38.

⁽⁴⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 48.

- 4) EY:n perustamissopimuksen 2 artiklan mukaan yhteisön tehtävänä on muun muassa edistää taloudellisen toiminnan kestävä kehitystä, työllisyyden korkeaa tasoa, hyvää kilpailukykyä sekä ympäristönsuojelun korkeaa tasoa ja ympäristön laadun parantamista.
- 5) EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan mukaan 2 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi yhteisön toimintaan sisältyy erityisesti myös yhteisön teollisuuden kilpailukyyn lujittaminen.

hyväksyi 23. ja 24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (24. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 Alueiden komitean kanta

ALUEIDEN KOMITEA, joka

1.1 **kannattaa** periaatteessa Euroopan komission pyrkimystä luoda REACH-järjestelmän avulla kemikaalien käyttöä koskeva yhtenäinen säännöstö.

1.2 **katsoo**, että tässä yhteydessä on otettava huomioon sekä ympäristön- että kuluttajansuojan tarpeet että eurooppalaisten yritysten kilpailukyyn ylläpito ja parantaminen.

1.3 **toteaa**, että komission ehdotus aiheuttaisi toteutuessaan huomattavan rasituksen paitsi kemianteollisuudelle myös koko tuotantoketjulle, mutta huomauttaa kuitenkin samalla, että yhtäältä ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun sekä työturvallisuuden ja toisaalta asianomaisten teollisuudenalan innovaatio- ja kilpailukyyn parantamisen täytyy olla tasapainossa.

1.4 **katsoo**, että alan lainsäädäntö on liian monimutkaista eikä sitä voida panna täytäntöön ilman ulkoista asiantunteumusta.

1.5 **kannattaa** kaikkia sellaisia muutoksia asetusehdotukseen, joilla voidaan yksinkertaistaa menettelyä ja vähentää sen kustannuksia. Tämän vuoksi tarvitaan käytännön toimia erityisesti pk-yrityksiä varten, sillä niissä REACH-järjestelmän toteuttaminen voi aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia.

1.6 **katsoo**, että annettavat tiedot eivät saa perustua yksinomaan vuosittaisiin tuotantomääriin, vaan on otettava huomioon myös muut rekisteröinnin yksinkertaistamisesta käytävissä keskustelussa esiintyvät kriteerit, kuten "altistumisluokat", "yksi aine, yksi rekisteröinti -periaate" ja "prioriteettiluettelot". Näin voitaisiin parantaa REACH-järjestelmän toimivuutta yleisesti.

1.7 **pitää tarpeellisena** kerätä vain turvallisen käytön kannalta merkityksellisiä tietoja, jotta järjestelmästä tulee toteuttamiskelpoinen ja erityisesti pk-yritysten kannalta kustannustehokas. Tietojenkeruu ei saisi aiheuttaa viivästyksiä tuotannolle, markkinoinnille tai käytölle, jotta markkinoiden asettamiin uusiin vaatimuksiin voidaan vastata edelleen innovatiivisesti ja nopeasti (*time to market*).

1.8 **katsoo**, että kaikkien niiden käytettävissä olevien tietojen hyödyntäminen, jotka ovat jo valmistajan, käyttäjän ja viranomaisten saatavilla, antaa uuden mahdollisuuden soveltaa asetusta entistä joustavammin; tällöin erityisesti jatkokäyttäjien ja pk-yritysten keskinäisten yhteenliittymien perustamisen

yhteydessä tulee taata teollis- ja tekijänoikeuksien suoja tai maksaa vahingonkorvaus. Kustannusten jakotapa tulee pääpiirteissään määritellä asetuksessa.

1.9 **toteaa**, että jäsenvaltioiden vastaaville viranomaisille tulee lisätyötä rekisteröintimenettelyn toteuttamisesta. Työmäärä on huomattava ennen kaikkea siellä, missä tiettyjen velvoitteiden voimassaolo on epäselvää hyvin tulkinnanvaraisesti muotoiltujen kriteerien vuoksi. Rekisteröinti ei saa näin ollen perustua valvontatoimiin enempää kuin on välttämätöntä. Rajoittamis- ja poikkeusmääräyksiä on yksinkertaistettava, ja ne on muotoiltava nykyistä täsmällisemmin. Tarvittaessa täytyy antaa selviä tulkintaohjeita alemmanasteisilla säädöksillä. Valvontaviranomaisten täytyy saada yksinkertaisesti ja ilman byrokratiaa tietoa viraston noudattamista menettelyistä.

1.10 **kannattaa** periaatteessa viraston perustamista yhdenmukaisen lähestymistavan luomiseksi EU:ssa. Komitea korostaa kuitenkin, että viraston vastuualueet ja toimivaltuudet tulisi rajata selvemmin erityisesti suhteessa muihin yhteiskunnallisiin, valtiollisiin, alueellisiin tai paikallisiin elimiin, joilla on toimivaltaa kemiallisten aineiden rekisteröinnissä.

1.11 **pitää toivottavana**, että jäsenvaltioiden viranomaisille annetaan mahdollisuudet tukea tiiviissä yhteistyössä viraston kanssa rekisteröitymisvelvollisia yrityksiä paikan päällä hake-musta tehtäessä sekä varmistaa REACH-järjestelmän hallinnollinen täytäntöönpano jäsenvaltioissa.

1.12 **pitää** virastoa riippumattomana elimenä, joka järjestää palveluja tarjoavana elimenä aineiden rekisteröimisen ja arvioinnin puolueettomasti ja luottamuksellisesti yrityksiin nähden, mutta tiedemaailmaan ja talouden asiantuntijoihin nähden sen toiminnan tulee olla hyvin avointa.

1.13 **katsoo**, että viraston tulee huolehtia siitä, että arviointimenettelyä koskevilla säännöillä ja suuntaviivoilla on nopea ja yhtenäinen menettely valtion viranomaisia varten. Näin ollen viraston ja jäsenvaltioiden tehtävät on jaettava selvästi, eikä "sekahallintoa" saa syntyä. Äärimmäisen monimutkaisesta säännellystä yhteistoimintaa tulisi yksinkertaistaa ja selkeyttää, koska käsiteltäviä tapauksia on odotettavissa paljon. Lisäksi jäsenvaltioiden ja viraston välistä viestintää koskevat pikkutarkat ja byrokraattiset säännökset tulisi jättää pois, ja aineiden arviointi tulisi jakaa yksinkertaistetuin säännöin jäsenvaltioille ilman että niistä tehdään käytännössä viraston "alarakenteita".

1.14 **näkee** vakavia puutteita eläintensuojelun sääntelyssä. Asetusehdotuksen mukaan tuottajat ovat kyllä velvollisia esimerkiksi tietyn aineen samanaikaisessa rekisteröinnissä käyttämään jo eläinkokeista saatavilla olevia tietoja tarpeettomien päällekkäisten kokeiden välttämiseksi, mutta asetusehdotuksen 23 artiklassa mainitaan tarpeettomien eläinkokeiden välttäminen vain abstraktina tavoitteena, joten se ei voi korvata konkreettista säännöstä.

1.15 **esittää** sitä, että rajoitettaisiin ehdottoman välttämättömään eläinkokeet, jotka ovat tarpeen asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, ihmisten terveys ja ympäristön suojelelun mukaan luettuina, ja annettaisiin käyttöön kaikki saatavilla olevat tiedot. Eläinkokeet tulisi kieltää, mikäli vaihtoehtoisia, viranomaisien hyväksymiä testausmahdollisuuksia on käytettävissä.

1.16 **on tyytyväinen** määräykseen velvoittaa jatkokäyttäjät rekisteröimään aineiden käyttönsä, jotta myös käyttötavat, joita tuottaja tai maahantuojat ei rekisteröi, tulevat tietoon; näin voidaan torjua tällaisista käyttötavoista aiheutuvat mahdolliset riskit.

1.17 **näkee** kuitenkin myös ennen kaikkea pk-yrityksille koituvan haittoja, jos näiden täytyy kertoa aineiden toimittajille aineiden käytöstä ja siinä samalla paljastaa taitotietonsa tai tehdä omia, kalliita tutkimuksia.

1.18 **pitää tarpeellisenä**, että tietojen monikäyttö määritellään tarkasti, jotta kustannusten jako — muidenkin kuin eläinkokeista aiheutuvien — ja taitotiedon suoja säännellään pk-yrityksiä haittaamatta.

2 Vaikutusten arviointi

2.1 Ehdotetun asetuksen toimeenpano koskee ensi sijassa kaikkia niitä aineiden ja valmisteiden tuottajia ja maahantuojia, joiden täytyy täyttää rekisteröintivelvollisuus ja siihen liittyvä tietojenantovelvollisuus. Suurin rasite kohdistuu kemianteollisuuteen. Kuitenkin myös kaikki kemikaaleja käyttävät alat eli käytännöllisesti katsoen kaikki teollisuus- ja palvelualat kuuluvat jatkokäyttäjinä asetuksen soveltamisalaan. Uudessa säännöstössä piilee se vaara, että kemikaaleja katoaa Euroopan markkinoilta ja kemikaalien hinnat kohoavat. Näin jatkojalostajien kilpailuasema Euroopassa heikkenee suhteessa niiden Euroopan ulkopuolisiin kilpailijoihin. Lisäksi on otettava huomioon sopeuttamiskustannukset. Tällöin on vaarana, että REACH-järjestelmän vuoksi tuotanto ja työllisyys vähenevät paitsi kemianteollisuudessa myös useilla muilla aloilla.

2.2 Tämä pätee erityisesti pk-yrityksiin. Jo tuotteiden sisältämien aineiden rekisterivelvollisuus rasittanee liikaa useiden yritysten henkilöstöä ja varoja, jotta ne voisivat toimittaa REACH-järjestelmän vaatimat yksityiskohtaiset tiedot. Kustannusten siirtäminen tuotteiden hintoihin ei ole useimmissa tapauksissa mahdollista, mikä tarkoittaa sitä, että aineiden tuottaminen lopetetaan ja tuotantoketjun eri vaiheissa toimivien

yritysten olemassaolo saattaa olla uhattuna. Nämä yritykset ovat kuitenkin useiden Euroopan teollisuusalueiden kantava voima.

2.3 Useat tahot ovat kritisoineet sitä, että komissio on aliarvioinut järjestelmän käytön tulevana vuosina aiheuttamat välittömät ja välilliset kustannukset. Komitea on näin ollen tyytyväinen komission uuteen välillisiä kustannuksia, jatkokäyttäjää ja uusille jäsenvaltioille aiheutuvia vaikutuksia koskevaan arviointiin. Tulisi odottaa tämän vaikutusten arvioinnin tuloksia, ennen kuin parlamentti ja neuvosto tekevät uusia päätöksiä.

2.4 Uuden järjestelmän uskotaan edistävän innovaatiota, ja epäilemättä osa toimista helpottaa aiempaa useampien uusien aineiden löytämistä ja markkinointia. Se vaikuttaa yritysten innovaatiokykyyn kuitenkin myös haitallisesti, ennen kaikkea täytäntöpanon ensimmäisessä vaiheessa. REACH-järjestelmä viivästyttää uusien tuotteiden pääsyä markkinoille. Yritysten riski kasvaa, koska lisäkustannukset syövät tutkimusvaroja. Tutkijat käyttävät paljon aikaa vanhojen kemikaalien testaamiseen uusien tuotteiden kehittämisen sijasta. Innovaatiot ovat kuitenkin Euroopan tulevan taloudellisen menestyksen avain. Selvästi eniten innovatiivisia aineita ja tarvikkeita syntyy kemianteollisuudessa. Innovaatioiden puuttuminen kemianteollisuudessa vaikuttaa näin ollen hyvin kielteisesti myös muiden alojen innovointipotentiaaliin. Komitean mielestä — suurimmaksi osaksi automaattiset — mekanismit, joilla on määrä kannustaa innovaatioihin, ovat yleisesti ottaen vielä liian yleisluonteisia ja odotettavissa olevien vaikutusten kannalta liian vähäisiä.

2.5 Talouden toimijoille, työpaikkojen menettämisen uhkaamille alueille sekä aiempaa kalliimpia lopputuotteita ostaville loppukäyttäjille aiheutuneet kustannukset, kun taas hyötyjä on odotettavissa terveyden, ympäristön, kuluttajansuojan, työturvallisuuden ja lainsäädännön yksinkertaistamisen alalla sekä yrityksiin kohdistuvina kilpailu- ja innovaatiokyvyn parantamispaineina. Tässä ei kuitenkaan oteta huomioon, että hyöty ilmenee vasta myöhemmin ja pidemmällä aikavälillä kuin kustannukset ja näin ollen hyödyttää muita aloja tai koko yhteiskuntaa.

3 Alueiden komitean suositukset

ALUEIDEN KOMITEA

3.1 **kehottaa** Euroopan komissiota tarkastelemaan, ovatko REACH-järjestelmää koskevat ehdotukset yhteensopivia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa.

3.2 **kehottaa** komissiota ottamaan huomioon kansalaiset ja kuluttajat ja varmistamaan, että kemialliset aineet, joiden merkinnät nykyään tyypillisesti vaihtelevat huomattavasti, varustetaan vastaisuudessa yhtenäisellä merkinnällä. Komitea kannattaa komission ehdotusta, jolla varmistetaan vuotta 1981 ennen tai sen jälkeen rekisteröityjen kemiallisten aineiden yhdenmukainen sääntely.

3.3 **kehottaa** erityisesti tarkastelemaan ehdotuksia siitä näkökulmasta, ovatko yrityksille aiheutuva byrokratia ja siihen liittyvät kustannukset varmasti tarpeen säännöstössä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3.4 **katsoo**, että ehdotuksiin sisältyvät tavoitteet voidaan saavuttaa myös yksinkertaisemmilla säännöksillä.

3.5 **kehottaa** Euroopan komissiota pohtimaan keskustelussa mainittuja vaihtoehtoja REACH-järjestelmän yksinkertaistamiseksi.

3.6 **esittää**, että pk-yritykset saisivat rekisteröinnissä helpotuksia ja tukea teollisuudesta riippuvaisten Euroopan alueiden taloudellisen suorituskyvyn ja työllisyyden tason säilyttämiseksi tai parantamiseksi.

3.7 **suositaa**, että tuotettaviin ja maahantuotaviin määrään perustuvan lähestymistavan sijasta noudatettaisiin pikemminkin riski-, altistumis- ja prioriteettipainotteista lähestymistapaa.

3.8 **suositaa**, että etsittäisiin samanaikaisesti muita ratkaisumalleja, joilla pyrittäisiin yksinkertaistamaan olennaisesti rekisteröinti-, arviointi- ja hyväksymismenettelyjä käyttäjien kannalta ja selkeyttämään niitä.

3.9 **kehottaa** Euroopan komissiota selvittämään, missä määrin aineen arviointi voidaan toteuttaa jäsenvaltioissa jo käytössä olevien tietojärjestelmien ja -aineiston avulla.

3.10 **kehottaa** Euroopan komissiota sovittamaan kemikaalipoliittisen sääntelyn yhteen muiden politiikanalojen sääntelyn kanssa.

3.11 **esittää** erityisesti, että otettaisiin käyttöön tiettyä tavoitetta palveleva (vaarantamista ilmaiseva) tiedotusjärjestelmä, jonka avulla vältetään tiedonhankinnan päällekkäisyys arvomuodostusketjun eri vaiheissa.

3.12 **suositaa**, että aloitettaisiin neuvottelut WTO:n kanssa säännöstöjen yhtenäistämiseksi kansainvälisellä tasolla eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyyn parantamiseksi.

3.13 **kehottaa** Euroopan komissiota erityisesti tarkastelemaan kriittisesti ehdotustensa yhteensopivuutta omien, sisämarkkinalainsäädännön yksinkertaistamista ja säädöskäytännön parantamista koskevien ehdotustensa (SLIM) kanssa.

3.14 **kehottaa** Euroopan komissiota kiinnittämään huomiota siihen, että kemikaalin valmistajan tai markkinoijan vastuun perusperiaate (aiheuttamisperiaate, käänteisen todistustaakan periaate) säilytetään markkinoille saattamisen kaikilla tasoilla. Näin on osaltaan määrä varmistaa työntekijöiden, kuluttajien ja ympäristön suojeleminen.

3.15 **kehottaa** Euroopan komissiota tarkastelemaan yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden kokonaisarviointissa ehdotustensa vaikutuksia alueellisiin ja taloudellisiin rakenteisiin ja näin ollen niiden yhteensopivuutta unionin taloudellisen ja sosiaalisen koheesion tavoitteen kanssa. Tässä yhteydessä voitaisiin käynnistää kemianteollisuuden kanssa Euroopan eri alueilla alakohdaisia kokeilututkimuksia, joissa voitaisiin selvittää tarkasti ja tapauskohtaiset olosuhteet huomioon ottaen tulevan lainsäädännön vaikutuksia.

3.16 **kehottaa** Euroopan komissiota tekemään johtopäätökset vuoden 2005 maaliskuun lopussa odotettavissa olevasta vaikutustenarviointista.

3.17 **kehottaa** Euroopan komissiota rajaamaan selvästi Euroopan kemikaaliviraston toimivaltuudet ja varmistamaan, että paikallisten toimijoiden tiiviillä osallistumisella taataan kemikaalipoliittikan käytännöllinen ja yritystoimintaa suosiva täytäntöönpano.

Bryssel 24. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle: Globalisaation sosiaalinen ulottuvuus — etujen laajempaa jakautumista edistävät EU:n poliittiset linjaukset”

(2005/C 164/11)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle aiheesta ”Globalisaation sosiaalinen ulottuvuus — etujen laajempaa jakautumista edistävät EU:n poliittiset linjaukset” (KOM(2004) 383 lopullinen),

ottaa huomioon Euroopan komission 18. toukokuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 15. kesäkuuta 2004 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu ”talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden maailmankomission (WCSDG) 24. helmikuuta 2004 julkistaman raportin,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Palvelukauppaa koskevasta WTO:n yleissopimuksesta käytävien neuvottelujen vaikutus alue- ja paikallisviranomaisiin” (CdR 103/2003 fin) ⁽¹⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa komission tiedonannosta ”Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys” (CdR 223/2003 fin) ⁽²⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaaehtoistyötä varten” (CdR 2/2003 fin) ⁽³⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta kaudelle 2005–2010” (CdR 80/2004 fin) ⁽⁴⁾,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Lissabonin strategian puoliväliarviointi” (CdR 152/2004 fin),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset: Euroopan sosiaalirahasto seuraavalla ohjelmakaudella” (CdR 240/2004 fin),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Sisämarkkinoiden strategia vuosiksi 2003–2006” (CdR 341/2002 fin) ⁽⁵⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalipolitiikka” -valiokunnan 8. joulukuuta 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 328/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Schleswig-Holsteinin maapäivien jäsen Ulrike Rodust (DE–PSE).

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 23. päivän kokouksessa) yksimielisesti seuraavan lausunnon.

⁽¹⁾ EUVL C 256, 24.10.2003, s. 83.

⁽²⁾ EUVL C 109, 30.4.2004, s. 46.

⁽³⁾ EUVL C 244, 10.10.2003, s. 5.

⁽⁴⁾ EUVL C 318, 22.12.2004, s. 30.

⁽⁵⁾ EUVL C 128, 29.5.2003, s. 48.

Alueiden komitean näkemykset ja suositukset

1. Yleistä

ALUEIDEN KOMITEA

1.1 **pitää tervetulleena** komission toukokuussa 2004 antamaa, sosiaalista ulottuvuutta käsittelevää tiedonantoa, jossa komissio esittää alustavan kantansa joihinkin globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden maailmankomission raportissaan esille tuomiin kysymyksiin ja niihin liittyvät päätelmänsä.

1.2 **on komission kanssa samaa mieltä** siitä, että raportin sanoma on tasapainoinen ja kriittinen, mutta kuitenkin myönteinen, ja että sitä voidaan pitää perustana tuleville toimille.

1.3 **huomauttaa** tässä yhteydessä, että globalisaatio on käynnistänyt perusteellisen muutosprosessin, joka vaikuttaa kaikkiin. Viisaasti hallittuna se voi tuottaa ennen näkemätöntä materiaalista edistystä, luoda entistä tuottavampia ja parempia työpaikkoja kaikille ja auttaa merkittävästi vähentämään köyhyyttä maailmassa. Maailma on kuitenkin kaukana näiden mahdollisuuksien toteutumisesta. Nykyinen maailmanlaajuistumisprosessi tuottaa epätasapainoisia tuloksia, sekä yhteisöjen välillä että niiden sisällä.

1.4 **panee huolestuneena merkille**, että globalisaatio johtaa seuraavanlaiseen kehitykseen alue- ja paikallistasolla:

- Globalisaatio vaikuttaa suoraan yhä useampiin maailman yhteisöihin. Yhteisöt ovat kärsineet työpaikkojen menetyksistä paikallisen teollisuuden taannuttua kansainvälisen työnjaon muuttumisen ja kaupan vapauttamisen seurauksena, mikä johtaa joissakin tapauksissa työvoimavaltaiten alojen yritysten siirtymiseen halvemman palkkatason maihin. Tämä saattaa vaikeuttaa paikallis- ja alueyhteisöjen sopeutumista ja aiheuttaa erittäin suuria ongelmia niiden sosiaaliturvajärjestelmille.
- Eräät globalisaatioon liittyvät seikat saattavat heikentää joustokykyisiltä ja elinvoimaisilta vaikuttavia paikallisyhteisöjä myös silloin, kuin vaikutukset eivät kohdistu suoraan niihin. Maailmanlaajuinen media-, viihde- ja matkailuteollisuus vaikuttavat usein kielteisesti perinteisiin kulttuureihin ja arvoihin sekä alueelliseen ja paikalliseen solidaarisuuden tunteeseen ja identiteettiin, ja nämä vaikutukset lisääntyvät jatkuvasti. Kansainvälisen yhteisön on hyväksyttävä paikalliskulttuurien moninaisuus ja niiden tarjoamat mahdollisuudet, sen sijaan että paikallistason moninaisuus hävitetään kaikkialle ulottuvalla yhdenmukaistamisella.

1.5 **korostaa** tarvetta edistää oikeudenmukaista globalisaatiota ja sitoutuu toteuttamaan toimia, joilla globalisaation sosiaalista ulottuvuutta lujitetaan ottaen huomioon globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden maailmankomission raportti sekä komission tiedonannossa esitetyt ensimmäiset ehdotukset.

1.6 **katsoo**, että globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden vahvistaminen vaatii entistä tasapainoisempaa ja integroidumpaa talous- ja sosiaalipolitiikkaa kaikilla tasoilla. Tässä yhteydessä erityishuomiota on kiinnitettävä alue- ja paikallistasoon, sillä samalla kun globalisaation vaikutukset kohdistuvat kaikkein suorimmin kyseisiin tahoihin, ne ovat vähiten mukana prosessissa — johon niiden on voitava osallistua etenkin alueiden komitean kautta — globalisaation aiheuttamien ongelmien ratkaisemiseksi.

1.7 **panee merkille**, että termiä "aluetaso" käytetään eri tavoilla. Globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden maailmankomission raportissa "alueellisella" viitataan maanosaan, kun taas komission tiedonannossa tarkoitetaan Euroopan sosiaalirahastosta puhuttaessa valtiotasoa alemmasta hallinnon tasosta.

2. Paikallis- ja aluetason osallistuminen maailmanlaajuiseen ohjausjärjestelmään

ALUEIDEN KOMITEA

2.1 **katsoo**, että maailmanlaajuisen taloudellisen toiminnan nykyään aiheuttamat ongelmat eivät johdu globalisaatiosta sinänsä vaan globalisaatiota ohjaavan järjestelmän puutteista. Maailmanlaajuinen ohjausjärjestelmä on paikallistasolta monikansallisiin yrityksiin ulottuvan ohjausjärjestelmien verkon korkein taso. "Hyvän hallintotavan" soveltaminen globalisaatiokehitykseen on mahdollista vain, jos luodaan positiivinen yhteys yksityisen ja julkisen sektorin ylikansallisten, kansallisten sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden välille. Maailmanlaajuisen ohjausjärjestelmän puitteita ei voida enää määrittää yksinomaan kansallisvaltioiden käyttäytymisen ja niitä koskevien sääntöjen pohjalta. Lisäksi globaalissa toimintaympäristössä on välttämätöntä, että kansallisvaltioiden lisäksi myös Euroopan unionin kaltaiset globaalit toimijat, yritysten johto sekä alue- ja paikallisviranomaiset tekevät yhteistyötä. Maailmanlaajuisen ohjausjärjestelmän laatuun vaikuttavat ratkaisevalla tavalla yhtäältä se, missä määrin edellä mainitut toimijat sitoutuvat monenvälisyyteen, yleismaailmallisiin arvoihin sekä yhteisiin päämääriin, ja toisaalta se, miten hyvin ne tiedostavat toimintalinjojensa rajatylittävät vaikutukset ja miten paljon ne kiinnittävät huomiota toimintansa sosiaalisiin vaikutuksiin globaalilla tasolla. Sisäisistä asioistaan päättäessään kaikki edellä mainitut toimijat vaikuttavat siihen, miten paljon ihmiset hyötyvät globalisaatiosta ja missä määrin heitä voidaan suojella globalisaation kielteisiltä vaikutuksilta.

2.2 **korostaa**, että maailmanlaajuisesta ohjausjärjestelmästä koskeva unionin politiikka voi olla hyväksyttävää vain, jos alue- ja paikallistaso otetaan mukaan kaikkien asiaan vaikuttavien tekijöiden muotoiluun.

2.3 **painottaa**, että globaali ja maakohtainen kehitys riippuu sekä paikallis- että aluetason osallistumisesta, mikä on myös välttämätön ja keskeinen edellytys entistä oikeudenmukaisemman ja yleishyödyllisemmän globalisaatiokehityksen toteutumiselle. Poliitiikan muotoilun ja täytäntöönpanon hajauttaminen johtaa loppujen lopuksi tehokkuuden lisääntymiseen, sillä hajautettu politiikanteko perustuu aikaisempaa parempiin tietoihin todellisista olosuhteista ja niiden rajoituksista, se on entistä osallistavampaa, lähempänä ihmisten tarpeita ja vaatimuksia ja sitä on entistä helpompi valvoa. Jotta paikallis- ja alueellisuuden ja globaalin ulottuvuuden välistä yhteyttä voidaan vahvistaa, tarvitaan aktiivinen ja myönteinen ohjelma, jossa päähuomio kohdistetaan paikallis- ja aluehallintoon sekä paikallis- ja aluetason taloudelliseen perustaan, arvoihin ja kulttuuriperintöön.

2.4 **kiinnittää huomiota siihen**, että etenkin Lissabonin prosessin kehittäminen, maahanmuutto- ja tasa-arvopolitiikan muotoileminen, rajatylittävä ja alueidenvälinen politiikka sekä kauppapolitiikka parantavat huomattavasti Euroopan unionin mahdollisuuksia vastata globalisaation haasteisiin.

3. Lissabonin strategia globaalista näkökulmasta

ALUEIDEN KOMITEA

3.1 **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että Lissabonin strategia muodostaa perustan sille, miten EU reagoi globalisaation vaikutuksiin kilpailuun, talouteen ja työllisyyteen Euroopassa.

3.2 **huomauttaa**, että ulottuvuudeltaan maailmanlaajusten taloudellisten päätösten keskinäinen riippuvuus on lisääntynyt, mikä vaikuttaa myös paikallis- ja aluetasoon ja korostaa tarvetta soveltaa globaaliin toimintaan paikallista ajattelua.

3.3 **kiinnittää huomiota** siihen, että maailmanlaajuisen taloudellisen toiminnan on kyettävä turvaamaan tietty perustoimeentulo kaikkien maiden paikallis- ja aluetasolla. Ihmiset voivat osallistua globalisaatioon ja hyötyä siitä vain, jos he ovat riittävän terveitä, jos heillä on pääsy koulutukseen ja mahdollisuus kouluttautua sekä tosiasialliset mahdollisuudet löytää työpaikka perustoimeentuloa varten. Työpaikka, riittävät tulot ja kestävä ympäristö ovat perusedellytykset ihmisarvoiselle ja itsenäiselle elämälle sekä sille, että ihmiset voivat osallistua täysivaltaisina kansalaisina paikallisten, alueellisten, kansallisten ja globaalien yhteisöjensä toimintaan.

3.4 **korostaa** koulutuksen merkitystä globalisaation vaikutusten tasapainottamisessa. Kuten asiaa koskevat hyvät käytännöt osoittavat, kaikki globalisaatiosta hyötäneet valtiot ovat investoineet merkittävästi koulutusjärjestelmiinsä. Koska alue- ja paikallistasolla on keskeinen rooli Euroopan maiden

koulutusjärjestelmissä, kyseisten järjestelmien sovittaminen yhteen globalisaation haasteiden kanssa on välttämätöntä. Asia kuuluu jäsenvaltioiden ja niiden alue- ja paikallisviranomaisien vastuulle, joten Euroopan unionin tulisi keskittyä tukitoimintaan eurooppalaisen koulutusjärjestelmän ajantasaistamiseen.

3.5 **painottaa**, että henkilöresurssien tarjoamat mahdollisuudet ovat suurelta osin edelleen hyödyntämättä. Erityishuomiota on kiinnitettävä tasa-arvoisten koulutusmahdollisuuksien puutteeseen, lukutaidottomuuteen, puutteelliseen ammattitaitoon sekä etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistuvaan syrjintään niin korkean kuin matalankin tulotason maissa.

3.6 **toistaa** suhtautuvansa myönteisesti EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten maahantulon opiskelutarkoituksessa, sillä se parantaa Euroopan tähän liittyvää kilpailukykyä.

3.7 **korostaa voimakkaasti**, että unionin koheesiopolitiikan uudistaminen tulevaa rahoituskehystä silmällä pitäen, Lissabonin strategian täytäntöönpano sekä globalisaation haasteisiin vastaaminen Euroopassa liittyvät kaikki toisiinsa. EU:n koheesiopolitiikan ja siihen sisältyvien kolmen tavoitteen tulisi tarjota unionin alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuus edistää Lissabonin strategiaa samalla kun niiden kyky selviytyä globalisaation vaikutuksista paranee.

3.8 **kehottaa painokkaasti** jäsenvaltioita sopimaan ajoissa EU:n uutta koheesiopolitiikkaa koskevan rahoituskehysten suuntaviivoista, jotta tarvittavan ohjelmatyön käynnistäminen alue- ja paikallistasolla ei viivästy.

3.9 **on erityisen tyytyväinen** siihen, että komissio esittää ehdotuksissaan asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä (KOM(2002) 492 lopullinen), että rahoitustukea nauttivat yritykset eivät saa seitsemän vuoden aikana rahoituspäätöksen tekemisestä siirtää tuotantotoimintaansa, jos siitä voi olla seurauksena työpaikkojen väheneminen; muutoin saatu tuki on maksettava takaisin (ks. ehdotuksen 56 artikla).

3.10 **kehottaa** komissiota varmistamaan, että valtiontukea koskevien EU:n säännösten (EY:n perustamissopimuksen 83 artikla) uudistamisen yhteydessä alue- ja paikallisviranomaisille annetaan mahdollisuus tukea talouskehitystä hyvin kohdennetuilla taloudellisilla kannustimilla.

3.11 **pitää** komission tavoin **välttämättömänä**, että monivuotinen sisämarkkinastrategia sidotaan entistä tiiviimmin eri talousprosesseihin. Wim **Kokin** johtaman työryhmän antamat erityissuosittukset huomioon ottaen sisämarkkinastrategian on palveltava yhteistä tavoitetta, jonka mukaan unionista on vuoteen 2010 mennessä tultava maailman kilpailukykyisin ja dynaamisen tietoon perustuva talous.

3.12 **tukee** tästä syystä komission tiivistelmäkertomuksissa ilmaistuja pyrkimyksiä yksinkertaistaa sisämarkkinastrategian toteuttamista yhdessä muiden prosessien kanssa yhtenäisen kokonaisstrategian avulla. Vuotta 2010 koskevan yhteisen tavoitteen tulisi olla osa EU:n vastausta globalisoitumiseen.

3.13 **kannattaa** sisämarkkinakäsitteen välttämätöntä laajentamista. Komitean käsityksen mukaan lähivuosien sisämarkkinastrategiassa on löydettävä ratkaisuja, jotka perustuvat ensisijaisesti maailmanlaajusten markkinoiden vaatimuksiin ja joissa samalla kunnioitetaan sekä jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten talouspoliittista vastuuta ja aloitteita että eurooppalaisen sosiaalimallin korkeatasoisuutta.

4. Muuttoliike

ALUEIDEN KOMITEA

4.1 **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että muuttoliikkeestä käytävää kahden- ja monenvälistä vuoropuhelua on tarpeen edelleen kehittää.

4.2 **muistuttaa**, että työvoiman liikkuvuus on tärkeä asia etenkin Euroopan alue- ja paikallisyhteisöille, ja korostaa, että on välttämätöntä jatkaa välittömästi sellaisen säännösten kehittämistä, joka ohjaa EU:n suhtautumista muuttoliikkeeseen.

4.3 **korostaa**, että on perustettava erityinen tukiohjelma maahanmuuttajien lähtövaltioita varten.

4.4 **kehottaa** neuvostoa ja jäsenvaltioita kiinnittämään EU:n ja kansallisten maahanmuuttopolitiikkojen valmistelun yhteydessä huomiota tarpeeseen edistää laillisten maahanmuuttajien kotoutumista torjumalla syrjintää ja turvaamalla julkisten palveluiden tasapuolinen saatavuus.

4.5 **katsoo**, että EU voisi tuoda lisäarvoa kansallisella tasolla toteutettaviin toimiin tukemalla kotouttamista ensisijaisesti kannustimilla ja tukitoimenpiteillä lainsäädännön yhdenmukaistamisen sijasta.

4.6 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaiset tulisi kutsua mukaan kansallisten toimitasuunnitelmien valmistelemiseen, mikä helpottaisi parhaiden käytäntöjen vertailua ja yksilöimistä sekä jäsenvaltioiden hyväksymien strategioiden todellisten vaikutusten ja tulosten arviointia.

4.7 **kehottaa** kiinnittämään huomiota laittomien siirtotyöläisten suureen määrään sekä tarpeeseen luoda menettelytapoja maahanmuuttolakeja vastaan rikkoneiden siirtolaisten aseman laillistamiseksi tapauskohtaisesti ja ilman tarpeettomia viivästyksiä. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon asianmukainen vastaanottokapasiteetti, ja vakaviksi luokiteltuihin rikoksiin syyllystyneet henkilöt on jätettävä menettelyn ulkopuolelle.

Alueiden komitea kiinnittää kuitenkin huomiota myös siihen, että sisärajatarkastusten puuttuessa laillistamiset vaikuttavat myös muiden jäsenvaltioiden tilanteeseen Schengen-alueella. Laillistamistoimiin tulee suhtautua varauksellisesti.

4.8 **huomauttaa**, että henkilöiden rajatylittävää liikkumista koskevan monenvälisen kehyksen puuttuminen on vakava puute maailmantalouden tämänhetkessä institutionaalisessa rakenteessa.

4.9 **katsoo**, että kehitysmaiden näkökulmasta henkilöiden rajatylittävää liikkumista koskevan monenvälisen kehyksen puuttuminen on jälleen yksi osoitus siitä, että maailmantaloutta ohjaava säännöstö on puutteellinen. Useiden kehitysmaiden mielestä antamalla niiden asukkaille entistä suurempi vapaus muuttaa teollisuusmaihin voitaisiin nopeasti ja tehokkaasti lisätä globalisaation kyseisille maille tuomaa hyötyä.

5. Sukupuolten tasa-arvo

ALUEIDEN KOMITEA

5.1 **huomauttaa**, että globalisaation vaikutuksista etenkin naisiin on yhä enemmän todisteita. Globalisaatio vaikuttaa kielteisesti yhä useampien naisten asemaan sekä absoluuttisesti tarkasteltuna että miehiin verrattuna. Esimerkiksi naisuottajat kohtaavat suuria esteitä, jotka haittaavat heidän osallistumistaan globalisaation luomaan uuteen taloudelliseen toimintaan. Syynä ovat usein suorat ennakkoluulot tai epäluuloinen suhtautuminen naisiin naisvaltaisella pk-yritysalalla, politiikassa ja sääntely-ympäristössä. Samalla globalisaatio on kuitenkin parantanut monien naisten taloudellista ja sosiaalista asemaa. Tämä koskee muun muassa maailmanlaajuisen tuotantojärjestelmän työllistämiä miljoonia naispuolisia työntekijöitä. Palkkatyö merkitsee heille tulojen lisääntymistä aikaisempaan tilanteeseen verrattuna — aikaisemmin he ovat tehneet kotitöitä tai hankkineet niukan ja epävarman toimeentulon epävirallisen talouden piirissä. Palkkatyö on myös tarjonnut kyseisille naisille entistä paremmat mahdollisuudet taloudelliseen itsenäisyyteen ja usein parantanut heidän sosiaalista asemaansa jopa kaikkein syrjivimmissä patriarkaalisissa yhteiskunnissa.

5.2 **kehottaa** jäsenvaltioita kiinnittämään erityishuomiota naisten työllisyyttä ohjaavaan sosiaaliseen ja oikeudelliseen kehykseen sekä tukemaan kaikkea paikallista ja alueellista toimintaa tasa-arvopolitiikan vahvistamiseksi.

5.3 **on** komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että sukupuolten välinen tasa-arvo kuuluu EU:n sisä- ja ulkopoliittisiin perustavoitteisiin ja on kansainvälisesti sovitun työelämän perusnormien keskeinen osatekijä.

6. Rajatylittävä, valtioiden- ja alueidenvälinen politiikka naapuruuspolitiikka mukaan luettuna

ALUEIDEN KOMITEA

6.1 **korostaa**, että alueellista yhteistyötä varten luotava EU:n uusi väline on muotoiltava siten, että se tukee alue- ja paikallisviranomaisia niiden kamppailussa globalisaation kielteisiä vaikutuksia vastaan.

6.2 **kannattaa** EU:n naapuruuspolitiikkaa. Naapuruuspolitiikalla pyritään lujittamaan suhteita niihin Keski- ja Itä-Euroopan maihin, jotka ovat laajentumisen jälkeen unionin naapurimaita.

6.3 **yhtyy** komission **näkemykseen** siitä, että kyseisen aloitteen perimmäisenä tavoitteena on luoda vakauden ja vaurauden alue, joka perustuu yhteisiin arvoihin ja intresseihin.

6.4 **aikoo myötävaikuttaa** siihen, että kumppanimaita avustetaan poliittisten ja taloudellisten uudistusten toteutuksessa ja samalla lujitetaan sosiaalialan vuoropuhelua ja yhteistyötä näiden maiden kanssa.

6.5 **kiinnittää huomiota** tarpeeseen antaa asianmukaista sopeutumistukea niille aloille ja alueille EU:ssa, joihin unionin ja sen itäisten ja eteläisten naapurimaiden välisen integraation syveneminen vaikuttaa.

7. EU:n kauppapolitiikka

ALUEIDEN KOMITEA

7.1 **kehottaa** komissiota WTO:n neuvottelujen osapuolena kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:

— Komission on pidettävä mielessä, että kaupan vapauttaminen ei ole tavoite sinänsä vaan tapa lisätä hyvinvointia. Näin ollen kaupan vapauttaminen ei voi olla yksiulotteista, vaan sen yhteydessä on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki sen sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristövaikutukset erityisesti alue- ja paikallistasolla, joihin se suoraan vaikuttaa.

— Komission on kiinnitettävä WTO:n neuvotteluissa huomiota alueelliseen ja paikalliseen itsehallintoon EU:n perustamissopimuksen 6 artiklan ja unionin perustuslakisopimuksen määräysten mukaisesti.

7.2 **suhtautuu myönteisesti** komission pyrkimyksiin lisätä kansainvälisten kauppaneuvotteluiden avoimuutta ja kutsua niihin mukaan eturyhmiä kaikilta asianomaisilta palvelusektoreilta. Komitea katsoo kuitenkin, että alue- ja paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan välillä on tehtävä ero, koska alue- ja paikallisviranomaisten toiminnalla on demokraattinen oikeutus ja niiden tehtäviin kuuluu julkisen palvelusektorin sääntely demokraattisen prosessin tuoman valtuutuksen puitteissa.

Bryssel 23. helmikuuta 2005

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Peter STRAUB

ALUEIDEN KOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA AIHEESTA EUROOPAN KOMISSION TYÖOHJELMA JA ALUEIDEN KOMITEAN TÄRKEIMMÄT TAVOITTEET VUODEKSI 2005

(2005/C 164/12)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission työohjelman vuodeksi 2005 (COM(2005) 15 final),

ottaa huomioon strategiset tavoitteet vuosiksi 2005–2009 (COM(2005) 12 final),

ottaa huomioon puheenjohtajavaltioiden Luxemburgin ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimintaohjelman vuodeksi 2005,

ottaa huomioon puheenjohtajavaltio Luxemburgin painopisteet,

ottaa huomioon kuuden puheenjohtajavaltion monivuotisen strategisen ohjelman 2004–2006,

ottaa huomioon pöytäkirjan Euroopan komission ja alueiden komitean välisen yhteistyön muodoista (DI CdR 81/2001 rev. 2),

ottaa huomioon alueiden komitean päätöslauselman Lissabonin strategian elvyttämisestä (CdR 518/2004),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin 23. helmikuuta 2005 antaman päätöslauselman komission strategista suuntaviivoista sekä vuoden 2005 lainsäädäntö- ja työohjelmasta,

katsoo, että Euroopan komission sitoumukset uusien hallintomuotojen edistämiseksi,

katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat suurelta osin vastuussa EU:n politiikkojen täytäntöönpanosta,

katsoo, että jos alue- ja paikallisviranomaiset voivat osallistua EU:n painopistealojen määrittelyyn, EU:n politiikkojen demokraattinen legitimitetti lisääntyy,

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 24. päivän kokouksessa) seuraavan päätöslauselman.

ALUEIDEN KOMITEA

3 **painottaa** yhdessä Euroopan komission kanssa antamaansa sitoumusta arvioida yhteisesti vuonna 2001 voimaan tulleen yhteistyöpöytäkirjan toteuttamisen tuloksia ja ryhtyä välittömästi valmistelemaan komitean ja komission uutta yhteistyöpöytäkirjaa.

Yleiset huomiot

1 **on sitä mieltä**, että komitean tärkeimmät tavoitteet vastaavat komission tavoitteita erityisesti seuraavilta osin: osallistuminen kampanjointiin perustuslakisopimuksen ratifioinnin hyväksi; taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen; sitoutuminen Lissabonin strategiaan kasvun, työllisyyden, solidaarisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi; vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen vahvistaminen; toimet unionin laajentumisen hyväksi sekä unionin naapuruuspolitiikka, johon alue- ja paikallisviranomaisten tulee osallistua aktiivisesti.

2 **korostaa** alueiden ja kaupunkien roolia ja asemaa laajentuneessa Euroopan unionissa ja **kehottaa** keskittymään yhteisön politiikassa taloudellisen, sosiaalisen ja rahaliiton edistämisen lisäksi nyt enemmän kuin koskaan myös siihen, että toteutetaan todellinen poliittinen unioni, joka perustuu unionin kansalaisten tukeen ja Roomassa 29. lokakuuta 2004 allekirjoitettuun Euroopan perustuslakiin.

4 **kehottaa** Euroopan komissiota ottamaan jo nyt yhteisön lainsäädäntöä laatiessaan huomioon perustuslakisopimuksen hengen ja sisällön muun muassa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden soveltamisen osalta sekä liittämään ne uuteen yhteistyöpöytäkirjaan.

5 **on samaa mieltä** komission kanssa siitä, että on epärealistista pyrkiä kehittämään unionia entistä pienemmillä varoilla. Yhteisön uudet politiikan alat vaativat lisärahoitusta, joka on julkisesti esitettyjen pyrkimysten tasolla.

6 **korostaa**, että Euroopan unionissa on tärkeä edistää kulttuurin monimuotoisuutta. Komitea pyrkii toimimaan aktiivisesti sen puolesta, että kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta kunnioitetaan ja tuetaan säilyttämisen arvoisena rikkautena. Tämä on yksi komitean painopistealoista.

Perustuslakisopimuksen ratifiointi

7 **katsoo**, että perustuslakisopimuksen ratifiointi on tärkeä vaihe Euroopan rakentamisen poliittisessa integraatiossa. Komitea onkin **antanut panoksensa** tähän prosessiin osallistumalla "1000 keskustelua Euroopasta" -aloitteeseen. Komitea **kehottaa** alue- ja paikallisviranomaisia osallistumaan entistä aktiivisemmin Euroopan perustuslakisopimusta koskevaan tiedotus- ja valistuskampanjaan.

8 **pitää** välttämättömänä parantaa kansalaisille suunnattua tiedotusta Euroopan rakentamisesta ja perustuslakisopimuksesta. Komitea **kehottaakin** Euroopan komissiota elvyttämään tätä tiedotuskampanjaa.

9 **muistuttaa**, että alueellisella ja paikallisella lehdistöllä on tärkeä rooli yhteisön toiminnan ja unionin arvojen edistämisen kannalta välttämättömän tiedon välittämisessä. Komitea **kehottaakin** Euroopan komissiota ottamaan alueiden komitean mukaan uuteen viestintästrategiaan.

Eurooppalainen hallintotapa

10 **on tyytyväinen** Euroopan komission ensisijaiseen strategiseen tavoitteeseen, jonka se on asettanut itselleen lainsäädännön parantamiseen liittyvän toiminnan sekä asiaan kuuluvan toimielinten välisen yhteistyön yhteydessä. Komitea **pahoittelee** kuitenkin sitä, ettei alueellista ja paikallista ulottuvuutta ole tunnustettu menettelyssä riittävällä tavalla. Komitea **kehottaakin ponnekkaasti** neuvoston puheenjohtajavaltioita, Euroopan parlamenttia ja komissiota kutsumaan AK:n entistä tiiviimmin mukaan. Komitea **pahoittelee** myös sitä, ettei Euroopan komissio ota vuosittaista työohjelmaa koskevassa asiakirjassaan huomioon alue- ja paikallisviranomaisten ennakoivan kuulemisen lisäarvoa toissijaisuusperiaatteen noudattamisessa.

11 **pyytää**, että komitean edustajat otetaan selkeästi mukaan kuulemisen vähimmäismenettelyihin kansalaisyhteiskunnan edustajien tapaan.

12 **on tyytyväinen** siihen, että Euroopan komission kaikkien tärkeimpien aloitteiden kohdalla otetaan käyttöön uusi vaikutusanalyysimenettely. Komitea **huomauttaa** kuitenkin, ettei siinä oteta tyydyttävällä tavalla huomioon alue- ja paikallisviranomaisiin kohdistuvia vaikutuksia.

13 **kehottaa** Euroopan komissiota käynnistämään uudelleen kolmikantayleissopimusten ja -sopimusten allekirjoittamisen sekä laajentamaan kyseisen välineen käyttöä muille yhteisön politiikan aloille.

Lissabonin strategian elvyttäminen

14 **on tyytyväinen** siihen, että Lissabonin strategian tarkistamista koskevissa ehdotuksissa keskitytään täytäntöönpanoon ja **kannattaa** tätä, kuten Lissabonin strategian elvyttämistä koskevassa AK:n päätöslauselmassa todetaan. Komitea pitää väliarviointia tärkeänä paitsi kyseisten politiikkojen strategisen

suuntaamisen myös Euroopan unionin haasteiden edellyttämän monitasoisen hallinnoinnin tulevaisuuden kannalta. Strategian tavoitteiden saavuttamatta jäämisen vaikutuksia lisää myös alue- ja paikallistason toimijoiden puutteellinen osallistuminen ohjelmien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

15 **katsoo**, että Lissabonin strategian onnistuminen riippuu alue- ja paikallistason toimijoiden poliittisesta sitoutumisesta sen muotoiluun ja täytäntöönpanoon. Komitea **pahoittelee** kuitenkin sitä, ettei alue- ja paikallisviranomaisia ja alueiden komiteaa ole otettu mukaan Lissabonin strategian hallinnon uuteen lähestymistapaan. Komitea **vaatii**, että alueellinen ja paikallinen ulottuvuus liitetään kansallisiin toimintasuunnitelmiin sekä hallinnon uuden lähestymistavan käsittelyyn. Komitea **kehottaakin** komissiota ottamaan alueellisen ulottuvuuden huomioon strategian suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä unionin että jäsenvaltioiden tasolla.

16 **on tyytyväinen** ajatukseen kasvun ja työllisyyden kumppanuudesta sekä sen taustalla oleviin tavoitteisiin keskittää unionin toimet, saada muutoksille tuki ja yksinkertaistaa raportointia. Komitea **varoittaa** kuitenkin, ettei Lissabonin toimintasuunnitelman perustaksi tule ottaa yksinomaan jäsenvaltioiden ja unionin tason toimia ja ettei pidä unohtaa tasapainoa taloudellisten tavoitteiden, kestävä kehityksen sekä Euroopan sosiaalisen mallin nykyaikaistamisen ja edistämisen välillä. Lisäksi komitea **katsoo**, että uuden sosiaalipoliittisen ohjelman tulee olla kiinteä osa Lissabonin strategian sosiaalisia näkökohtia.

Tietoon perustuva yhteiskunta

17 **on tyytyväinen** siihen, että Euroopan komissio on ilmoittanut tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevan (seitsemännen) puiteohjelman 2007–2013 sekä kilpailukykyä ja innovaatiota tukevan puiteohjelman yhteydessä vahvistavansa kehitystä kohti tietoon perustuvan yhteiskunnan toteuttamista. Alueiden komitea **korostaa**, että seitsemännessä puiteohjelmassa tulee olla alueita koskeva osuus sellaisten alueellisten aloitteiden tukemiseksi, jotka edistävät eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista. Komitea **tähdentää** myös sellaisen mekanismin tarvetta, jonka avulla kaikki alueet voivat hyötyä lisääntyneistä tutkimus- ja innovaatioinvestoinneista interaktiivisen oppimisen kautta.

18 **on** Euroopan komission kanssa **samaa mieltä** siitä, että EU:n asettamien elinikäisen oppimisen tavoitteiden saavuttaminen on ensisijaisen tärkeää tietoon perustuvan talouden luomiseksi EU:hun. Komitea **painottaa**, että elinikäistä oppimista tulisi tarkastella sekä kilpailukykyyn ja ihmisten talouselämään osallistumiseen tarvittavien valmiuksien kehittämisen kannalta että siltä kannalta, miten se edistää koulutuksen ja oppimisen kautta tapahtuvaa ihmisten yksilöllistä kehitystä ja heidän kykyään osallistua sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen elämään.

19 **pyrkii osallistumaan** aktiivisesti uuden i2010-aloitteen laatimiseen, joka on jatkoa eEurooppa-hankkeelle. Kyseisellä aloitteella on tarkoitus edistää rajattoman eurooppalaisen tietoaalueen luomista, innovaatiotoimia investoimalla tutkimukseen sekä tieto- ja viestintätekniikan kehittämistä ja käyttöä. Komitea **korostaa**, että sekä talouskasvun kannalta että osallistumisen, avoimuuden ja saavutettavuuden kannalta on erityisen tärkeää varmistaa, että yhteiskunnan kaikki ryhmät saavat hyötyä uudesta tekniikasta.

20 **odottaa kiinnostuneena** audiovisuaalialan säädösten, erityisesti "Televisio ilman rajoja" -direktiivin ajan tasalle saattamista. Audiovisuaaliset viestimet ovat tärkeä osa kulttuuriteollisuutta, mutta niillä on myös keskeinen asema Euroopan yhteiskunnallisten arvojen kehittämisessä, alueellisen ja paikallisen kulttuuri-identiteetin vahvistamisessa ja demokraattisten yhteiskuntien toiminnassa.

Alueellinen yhteenkuuluvuus

21 **toistaa** olevansa vakuuttunut siitä, että Euroopan unionin vuoden 2005 työohjelman lähtökohtana tulee olla edelleenkin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen koko yhteisön sopusointuisen kehityksen edistämiseksi sekä viimeisimmän laajentumisen johdosta entisestään kasvaneiden alueiden välisten erojen ja etenkin kaikkien epäsuotuisimmassa asemassa olevien alueiden jälkeensäneisyyden vähentäminen.

22 **sitoutuu** tukemaan tämän ensisijaisen tavoitteen saavuttamista pohtimalla perusteellisesti koheesiopolitiikan uudistusta, jotta alueellisilta vaikutuksiltaan merkittävien yhteisön alakohdainten politiikkojen ja koheesiotavoitteen välistä johdonmukaisuutta voitaisiin lisätä.

23 **muistuttaa**, että tehokas unionin tason aluepolitiikka ja Lissabonin strategian täytäntöönpano ovat tiiviissä yhteydessä toisiinsa. EU:n aluepolitiikan toteuttaminen yhdessä alueiden kanssa edistää kasvua ja kilpailukykyä tulevaisuudessa kaikilla Euroopan alueilla. Unionin kilpailukyky on riippuvainen kaikkien unionin alueiden kilpailukykyä.

24 **on huolissaan** alueellisten valtiontukien tulevaisuudesta erityisesti koheesiopolitiikan yhteydessä ja **korostaa**, että vaarana on kilpailukykytavoitteen suhteuttaminen tai laiminlyönti vain sen vuoksi, että rahoitusnäkyviä koskevissa neuvotteluissa saavutettaisiin minimikompromissi. Komitea **kannustaa** välttämään kaikenlaisia ristiriitoja lähentymistavoitteen ja muita heikommin kehittyneille alueille myönnettävien alueellisten valtiontukien välillä ja **kehottaa** siis Euroopan komissiota tarjoamaan puitteet alueelliselle eriyttämiselle valtiontukia koskevissa säädöksissä, jotta voitaisiin tehdä kohdennettuja julkisia investointeja, joiden avulla on mahdollista korjata markkinoiden todellisia toimintahäiriöitä alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen saavuttamiseksi.

25 **korostaa** solidaarisuuden merkitystä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen onnistumisen ja täysimittaisen soveltamisen kannalta. Jotta tehtävien ja toimivallan siirto unionilta alueille tai valtioilta alueille tapahtuisi oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti, sen yhteydessä tulisi myös siirtää varoja ja kapasiteettia. Tarvitaan "vertikaalista" solidaarisuutta keskus- ja paikallishallinnon välillä, mutta myös "horisontaalista" solidaarisuutta vahvempien (rikkaimpien, tehokkaimpien ja kehittyneimpien) ja heikoimpien alueiden välillä.

26 **toistaa** olevansa vakuuttunut, että liikenneinfrastruktuurin kehittäminen edistää merkittäväällä tavalla Euroopan rakentamista, sillä se helpottaa kaupankäyntiä, luo talouskasvua sekä edistää alueellista yhteenkuuluvuutta ja "läheisyyttä". Liikennemuotojen tasapainottaminen on yksi eurooppalaisten verkkojen kestävä kehittäminen välttämättömiä edellytyksiä. Erityisesti tulee painottaa meri-, rautatie- ja lentoliikenteen sääntelyä.

Kestävä kehitys

27 **kehottaa** komissiota tunnustamaan alue- ja paikallishallinnon aseman laadittaessa ympäristöä koskevan kuudennen toimintaohjelman seitsemää teemakohtaista strategiaa. Komitea **kannustaa** Euroopan komissiota tutkimaan kaupunkien kehittämistä koskevien sopimusten tai kolmikantasopimusten käytön lisäämisen hyötyjä samaan tapaan kuin kaupunkiympäristöä koskevassa teemakohtaisessa strategiassa, jotta nykyistä lainsäädäntöä voidaan täydentää.

28 **on tyytyväinen** Kioton pöytäkirjan voimaantuloon ja kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia tukemaan kaikin tavoin pöytäkirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

29 **kannattaa** komission strategista lähestymistapaa maaseudun kehittämisen alalla. Komitea **tähdentää**, että unionin strategian lisäarvo on määriteltävä selkeästi ja että jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisviranomaisten tehtävänä on toteuttaa konkreettisesti nämä puitteet, joilla on vaikutuksia maaseutualueisiin ja maaseudun kehittämispolitiikkaan.

30 **suositaa**, että Euroopan yhteisvastuun ja nopean toiminnan välinettä koskevassa ehdotuksessa seurataan kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka kattaa väestönsuojelun kaikki näkökohdat, kuten ennaltaehkäisevät toimet, pelastuspalvelut ja seurantatoimet, ja että se tarjoaa keinot helpottaa eri jäsenvaltioiden ja alueiden erikoisjoukkojen integrointia ja koordinaointia.

31 **kannattaa** kestävä kehityksen aloitteita ja painottaa erityisesti, että ympäristön tilan parantamiseen tähtäävien yhteisön toimien ja yhteisön rahoituksen tulisi tuottaa vaikutuksia jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla.

32 **kannustaa** EU:ta edistämään elintarvikkeiden tuotannon ja jakelun kestävästä mallista ja kiinnittämään huomiota ympäristöresursseihin, biodiversiteetin suojeluun, tuotteiden laatuun ja tuotantotapoihin.

33 **on tyytyväinen** siihen, että Euroopan komissio tunnustaa tarpeen luoda laaja-alainen ja integroitu lähestymistapa Euroopan unionin meripolitiikkaan.

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue

34 **on tyytyväinen** Euroopan unionin pyrkimyksiin vahvistaa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta erityisesti yhteisön menettelyn avulla. Komitea **kannattaa** Euroopan komission asettamaa strategista tavoitetta, joka koskee kansalaisten turvallisuutta.

35 **kannattaa** EU:n vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen vahvistamista koskevan Haagin ohjelman tärkeimpiä suuntaviivoja. Komitea **pahoittelee** syvästi sitä, että kyseisten politiikkojen täytäntöönpanon yhteydessä ei mainita Euroopan unionin alue- ja paikallisyhteisöjen osallistumista. Komitea **kehottaa painokkaasti** Euroopan komissiota ottamaan huomioon tämän institutionaalisen, poliittisen ja toiminnallisen todellisuuden seuraavien kuukausien aikana laadittavissa eri toimintasuunnitelmissa.

36 **toistaa** suosituksensa, jonka mukaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseen tarvittavien välineiden tukemisessa ja kehittämisessä tulisi turvautua rakennerahastoihin. Komitea **kehottaa** Euroopan komissiota toteuttamaan aihetta koskevat suuntaukset, jotka esitettiin kolmannessa koheesiä koskevassa kertomuksessa.

37 **on tyytyväinen** siihen, että terrorismin vastaisten toimien vahvistamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. On kuitenkin pidettävä mielessä, ettei tämä saa johtaa kansalaisvapauksien rikkomiseen. Komitea **kehottaa** ottamaan alue- ja paikallisviranomaiset mukaan kaavailtuun verkkojen ja kapasiteetin vahvistamiseen.

38 **kehottaa** Euroopan komissiota ottamaan huomioon AK:n ehdotukset, jotka koskevat yhteisön uutta toimintaohjelmaa unionin aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi.

Euroopan unionin laajentuminen

39 **toteaa** sitoutuneensa laajentumiseen erityisesti jäsenvaltioiden, ehdokasvaltioiden ja jäsenyyttä valmistelevien valtioiden alue- ja paikallisyhteisöjen edustajien käymän kulttuurienvälisen poliittisen vuoropuhelun varmistamiseksi.

40 **kehottaa** Euroopan komissiota edistämään entistä aktiivisemmin demokraattista hajauttamista laajentumisprosessin ja

liittymistä valmistelevan politiikan yhteydessä. Komitea **suositaa** liittymistä valmistelevan tuen lisäämistä alue- ja paikallistason hallintokapasiteetin vahvistamiseksi. Komitea **kannustaa** parhaiden käytänteiden vaihtoon sekä kumppanuustoimintaan paikallisviranomaisten kanssa.

41 **pitää tärkeänä** hyödyntää alue- ja paikallisdemokratian panosta demokratian vahvistamisprosessissa Länsi-Balkanin alueella. Ennakkoehdona tälle prosessille on etnisten vähemmistöjen suojelu.

42 **pahoittelee**, ettei Euroopan yhteisön ja yhteisön jäsenvaltioiden sekä Kroatian tasavallan väliseen vakaus- ja assosiaatiosopimukseen sisälly Kroatian ja alueiden komitean välisen sekakomitean perustamista. Komitea **pyytää** Euroopan komissiota esittämään toiminnallisen ratkaisun mahdollisimman pian.

Naapuruuspolitiikka

43 **on tyytyväinen** siihen, että Euroopan komissio sitoutuu naapuruuspolitiikkaan ja **on täysin samaa mieltä** komission esittämästä analyysistä, joka koskee Euroopan turvallisuutta, vakautta ja hyvinvointia koskevia haasteita.

44 **kehottaa** Euroopan komissiota ottamaan huomioon rajatylittävän ja alueiden välisen yhteistyön edut sekä naapuruuspolitiikan uudessa välineessä että toimintasuunnitelmissa. Komitea **pyytää** päästä osallistumaan tämän uuden politiikan laatimiseen, toteuttamiseen ja arviointiin.

45 **kehottaa** Euromed-konferenssia antamaan Barcelonan julistuksen kymmenvuotisjuhlien yhteydessä alue- ja paikallisyhteisöille mahdollisuudet entistä aktiivisempaan osallistumiseen Euro-Välimeri-kumppanuudessa. Komitea **muistuttaa** ehdottaneensa jäsenvaltioiden ja Välimeren alueen kumppanuusmaiden valtiotasoa alempia hajautettuja hallintotasoja edustavan elimen perustamista.

46 **korostaa**, että kumppanuus Venäjän kanssa on strategisesti tärkeä. Olisi myös aiheellista tutkia alue- ja paikallistason rajatylittävän yhteistyön mahdollisuuksia Kaliningradin autonomisen alueen kanssa.

47 **katsoo**, että Euroopan unionin tulisi tukea tietyissä naapurimaissa, kuten Ukrainassa ja Georgiassa, käynnistettyjä demokratiaprosesseja. Komitea **painottaa** taloudellisen, hallinnollisen ja kulttuurialan yhteistyön merkitystä. Unionin alue- ja paikallisyhteisöt voisivat antaa panoksensa tähän yhteistyöhön.

48 **valtuuttaa** puheenjohtajansa toimittamaan tämä päätöslauselman Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille sekä unionin puheenjohtajavaltioille Luxemburgille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle.

Bryssel 24. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta Lissabonin strategian elvyttäminen

(2005/C 164/13)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon Wim Kokin johtaman korkean tason työryhmän marraskuussa 2004 antaman raportin *Facing the challenge, the Lisbon Strategy for Growth and Employment* (Tavoitteiden saavuttaminen — Kasvua ja työllisyyttä koskeva Lissabonin strategia),

ottaa huomioon komission tiedonannon ”Strategiset tavoitteet vuosiksi 2005–2009 — Eurooppa 2010: kumppanuus Euroopan uudistamiseksi — hyvinvointi, solidaarisuus ja turvallisuus” ⁽¹⁾

ottaa huomioon komission työohjelman vuodeksi 2005 ⁽²⁾,

ottaa huomioon komission tiedonannon kevään 2005 Eurooppa-neuvostolle ”Kasvua ja työtä Euroopan tulevaisuuden hyväksi — Uusi alku Lissabonin strategialle” ⁽³⁾,

ottaa huomioon 29. syyskuuta 2004 antamansa lausunnon ”Lissabonin strategian puoliväliarviointi” (CdR 152/2004),

ottaa huomioon 18. marraskuuta 2004 antamansa lausunnon ”Tiede ja teknologia Euroopan tulevaisuuden avaintekijöinä — suuntaviivoja unionin tutkimusrahoituspolitiikalle” (CdR 194/2004),

ottaa huomioon 23. helmikuuta 2005 antamansa lausunnon komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen — Poliittikan haasteet ja rahoitusmahdollisuudet laajentuneessa unionissa 2007–2013” (CdR 162/2004),

ottaa huomioon 23. helmikuuta 2005 antamansa lausunnon ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös integroidun toimintaohjelman perustamisesta elinikäisen oppimisen alalla” (CdR 258/2004),

ottaa huomioon 23. helmikuuta 2005 antamansa lausunnon ”Globalisaation sosiaalinen ulottuvuus” (CdR 328/2004),

katsoo, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat suurelta osin vastuussa EU:n politiikkojen täytäntöönpanosta,

katsoo, että jos alue- ja paikallisviranomaiset voivat osallistua EU:n painopistealojen määrittelyyn, EU:n politiikkojen demokraattinen legitimitetti lisääntyy,

hyväksyi 23.–24. helmikuuta 2005 pitämässään 58. täysistunnossa (helmikuun 24. päivän kokouksessa) seuraavan päätöslauselman.

Alueiden komitea

Lissabonin strategian tavoitteet

1 kannattaa edelleenkin Lissabonin strategiaa, jonka täytäntöönpano muodostaa Euroopan unionin ensisijaisen poliittisen strategian vuoteen 2010 asti.

2 on tyytyväinen siihen asemaan, joka Lissabonin strategialle on annettu Euroopan komission viisivuotiskauden 2005–2009 painopisteissä.

3 muistuttaa, että Lissabonin tavoitteiden ⁽⁴⁾ toteuttaminen edellyttää kokonaisvaltaista strategiaa, johon jäsenvaltiot

osallistuvat ja jonka tavoitteena on taloudellisen kasvun edistäminen ja uusien työpaikkojen luominen erityisesti seuraavien toimien avulla: kilpailukykyä ja innovaatiota vahvistavien rakenteellisten uudistusten nopeuttaminen ja sisämarkkinoiden toteuttaminen; Euroopan sosiaalisen mallin nykyaikaistaminen investoimalla ihmisiin ja torjumalla sosiaalista syrjäytymistä; talouden hyvien näkymien ja suotuisien kasvuennusteiden luominen toteuttamalla asianmukaista talouspolitiikan yhdistelmää; tietoon perustuvan talouden edistäminen toteuttamalla parempaa tietoyhteiskunta- ja T&K-politiikkaa; alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen unionissa. ⁽⁵⁾

4 korostaa, että alan ehdotusten menestyminen edellyttää aktiivista ja strategista pyrkimystä edistää miesten ja naisten oikeuksia ja sukupuolien välistä tasa-arvoa kaikilla elämäna-alueilla.

⁽¹⁾ COM(2005) 12, 26.1.2005.

⁽²⁾ COM(2005) 15, 26.1.2005.

⁽³⁾ KOM(2005) 24, 2.2.2005.

⁽⁴⁾ Lissabonin Eurooppa-neuvosto, 23.–24. maaliskuuta 2000, puheenjohtajan päätelmät, kohta 5.

⁽⁵⁾ Puheenjohtajan päätelmät, kohta 6.

Lissabonin strategian toteuttaminen, uskottava koheesio-politiikka ja näihin pyrkimykseen soveltuva rahoituskehys: kolme erottamatonta tekijää

5 **on tyytyväinen** komission lupaukseen ehdottaa tulevalle koheesio-politiikalle tavoitteita ja välineitä, joiden avulla voidaan varmistaa yhdenmukaisuus Lissabonin strategian kanssa. Komitea **on** kuitenkin **vakuuttunut**, ettei tätä sitoumusta voida toteuttaa, ellei Euroopan unionilla ole käytössään asianmukaisia varoja.

6 **toteaa**, että Euroopan komissio kehottaa unionin alue- ja paikallisviranomaisia osallistumaan rakennerahastopolitiikan yhteydessä sellaisten hankkeiden suunnitteluun, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa rakennerahastopolitiikkaa Lissabonin strategian kanssa ⁽¹⁾.

7 **on sitä mieltä**, että yhteisön rakennepolitiikat tarjoavat erinomaisia esimerkkejä unionin politiikan lisäarvosta. EU:n investoinnit tutkimukseen ja kehittämiseen, rajatylittävään kaupankäyntiin ja infrastruktuurihankkeisiin noudattavat Lissabonin strategiaan kuuluvaa kumppanuuteen perustuvaa lähestymistapaa, jonka avulla pyritään vahvistamaan kasvua, lähentymistä, kilpailukykyä ja kestävää kehitystä.

8 **kehottaa** unionin toimielimiä keskittymään nykyisten päätösten tehokkaaseen toteuttamiseen ja välttämään uusien prosessien käynnistämistä tai uusien tavoitteiden määrittelyä. Lissabonin strategiaa ei tule käyttää kritiikittömästi perusteena kaikille uusille yhteisön lainsäädäntöaloitteille, sillä se ei anna vapautusta välttämättömästä perussopimuksiin pohjautuvasta oikeusperustasta eikä hyvän hallintotavan sääntöjen noudattamisesta.

Lissabonin strategian toteuttaminen: entistä yhdenmukaisempi ja demokraattisempi taloudellinen ja sosiaalinen hallintotapa

9 **pahoittelee**, että komission lähestymistavassa keskitytään yksinomaan keskushallinnon ja jäsenvaltioiden välisiin suhteisiin ja että alue- ja paikallisviranomaisilla ei ole osallistumismahdollisuutta suorien viestintäkanavien kautta unionin tasolla. Kansallisten toimintasuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen on jätetty lähes yksinomaan jäsenvaltioiden vastuulle. Kun otetaan huomioon, että yhtenä syynä Lissabonin strategian toteuttamisen viivästymiseen on todellisen hajautetun lähestymistavan puuttuminen, komitea **toistaa** kehotuksensa, jonka mukaan Lissabonin strategian täytäntöönpanoa tulee tehostaa ja hajauttaa Lissabonin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Päätelmissä todettiin, että "toissijaisuusperiaatteen mukaisesti sovelletaan täysin hajautettua lähestymistapaa, jossa unioni, jäsenvaltiot, alueelliset ja paikalliset tasot sekä työmarkkinaosapuolet ja kansalaisyhteiskunta osallistuvat aktiivisesti erilaisten kumppanuuksien avulla" ⁽²⁾.

10 **katsoo**, että Lissabonin tavoitteiden toteuttamisen kannalta välttämättömiä rakenteellisia uudistuksia ja sisämarkkinoiden loppuunsaattamista ei tule toteuttaa sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kustannuksella. Niiden yhteydessä tulee sen sijaan tehdä merkittäviä taloudellisia, sosiaalisia ja koulutusta koskevia investointeja.

11 **tähdentää**, että Lissabonin tavoitteet voidaan saavuttaa vain, jos esitetyt toimenpiteet mahdollistavat sen, että Euroopan kansalaiset voivat vaikuttaa mahdollisimman paljon Euroopan talouteen. Komitea **suosittaa**, että talouspolitiikan hallitsevana poliittisena periaatteena tulisi aina olla se, että edistetään kansalaisten aktiivista osallistumista talouteen ja pyritään poistamaan sen tiellä olevia esteitä.

12 **muistuttaa**, että Euroopan sosiaalisen mallin nykyaikastaminen investoimalla ihmisiin ja torjumalla sosiaalista syrjäytymistä on Lissabonin strategian täytäntöönpanon perusta. Alueiden komitea onkin huolissaan, ettei komission tiedonannossa ole viittausta sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan seurantaan.

13 **katsoo**, että uudesta sosiaalipoliittisesta ohjelmasta käytävän keskustelun tulee olla yhteydessä Lissabonin strategian elvyttämisestä käytävään keskusteluun. Kansallisissa toimissa tulee keskittyä uusien työpaikkojen luomiseen sekä niiden suhteettomien työllisyysasteiden poistamiseen, joista naiset, iäkkäät työntekijät, ammattitaidottomat työntekijät ja maahanmuuttajat kärsivät. Työpaikkojen määrän lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi on lisäksi pyrittävä kehitykseen kohti todellista liikkuvuutta Euroopan työmarkkinoilla.

14 **suosittaa**, että ympäristönäkökohdat sisällytetään kaikkiin politiikkoihin.

15 **toteaa uudelleen** pitävänsä tärkeänä, että Lissabonin strategian kaikkiin kolmeen osa-alueeseen — taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökohdat — kiinnitetään yhtä paljon huomiota siten, että elämänlaatu pysyy keskeisenä tekijänä.

16 **korostaa** yrittäjyyden ja innovaation tärkeää roolia. Komitea kehottaa vähentämään byrokratiaa yrittäjyyden edistämiseksi ja toteuttamaan tiedotuskampanjoita yrittäjyyden tukemiseksi, epäonnistumisen pelon hälventämiseksi ja eurooppalaisen yrittäjähengen edistämiseksi.

17 **katsoo**, että Lissabonin strategian suurimpana heikkoutena on sen toteuttaminen erityisesti jäsenvaltioissa. Tilanteen korjaamiseksi Lissabonin prosessista on tehtävä entistä kohdenetumpi, avoimempi ja demokraattisempi. Alueiden komitea tukeekin vaatimusta ⁽³⁾ käynnistää eurooppanlaajuinen tiedotuskampanja, jotta Euroopan kansalaisille voitaisiin jakaa tietoa Lissabonin strategiasta ja sen vaikutuksista heidän jokapäiväiseen elämäänsä.

⁽¹⁾ KOM(2005) 24, s.10.

⁽²⁾ Puheenjohtajan päätelmät, kohta 38.

⁽³⁾ Laajentuneen unionin työllisyyden ja sosiaalipoliitiikan tulevaisuutta käsittelevän korkean tason ryhmän esittämä.

18 **kehottaa** Lissabonin strategiasta vastaavaa henkilöä — jos neuvosto toteuttaa komission ehdotuksen tällaisen vastuuhenkilön nimeämisestä jäsenvaltioihin uusia hallintorakenteita luomatta — tekemään tiivistä yhteistyötä alue- ja paikallisviranomaisien kanssa.

19 **pitää valitettavana**, ettei komissio ole suunnitellut vertailevien arvioiden ja sijoituslistojen laatimista. Tämä vaikeuttaa jäsenvaltioiden uudistustoimien arviointia ja vertailua. Sijoituslistojen laatiminen ja valtiotason — ja tarvittaessa myös aluetason — nykyisten vahvuuksien ja heikkouksien analysointi parantaisi kilpailua ja lisäisi painetta saavuttaa huomattavia parannuksia uudistusten täytäntöönpanossa.

20 **on tyytyväinen** komission ehdotukseen korvata nykyiset lukuisat vuosikertomukset yhdellä strategisella vuosikertomuksella. Komitea kehottaa jäsenvaltioita kutsumaan alue- ja paikallisviranomaiset mukaan kansallisten suunnitelmien laadintaan, jotta Lissabonin strategian toteuttamisessa voitaisiin ottaa huomioon alueelliset ja paikalliset erityispiirteet ja painopisteet.

21 **pahoittelee**, ettei alue- ja paikallisviranomaisia ole onnistuttu ottamaan mukaan komission strategiaan ja että sen puitteissa tehty yhteistyö on jäänyt pääasiassa hallitusten väliselle tasolle. Komitea kehottaa komissiota tekemään ehdotuksen avoimen koordinoitimenetelmän uudistamisesta siten, että alue- ja paikallisviranomaiset otetaan mukaan. Alueiden komitea myös **kehottaa** komissiota hyvää hallintotapaa käsittelevän valkoisen kirjan hengessä kuulemaan komiteaa ennen kyseisen menetelmän mukaisten lausuntojen antamista.

22 **muistuttaa** lisäksi, että komissio sitoutui aloitteensa "Parempi säädöskäytäntö" yhteydessä kehittämään välineen lainsäädäntöehdotusten sosioekonomisten ja ympäristöllisten vaikutusten arvioimiseksi sekä liittämään jokaiseen ehdotukseen analyysin sen vaikutuksista toissijaisuuden kannalta. Alueiden komitea odottaa kiinnostuneena näiden toimien toteuttamista.

Lissabonin strategian ja vakaus- ja kasvusopimuksen uudistuksen yhteensovittaminen

23 **toteaa**, että EU ei saavuta tavoittelevansa kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tasoa, jos jäsenvaltioiden makrotaloudellisia puitteita ei soviteta yhteen Lissabonin strategian kanssa ja jos yhteisön taloudellisten välineiden yhdenmukaisuutta ei paranneta.

24 **on samaa mieltä** tavoitteesta, jonka mukaan vakaus- ja kasvusopimuksessa tulisi EY:n perustamissopimuksen määräysten ⁽¹⁾ mukaisesti ottaa entistä paremmin huomioon talous-

suhdanteen vaikutusten kesto sekä budjettitilanteiden kestävyys. Komitea **katsoo**, että kokonaistilanteen arviointia, johon EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdassa viitataan, tulisi tarkentaa siten, että sen yhteydessä otettaisiin huomioon viranomaisien tekemien Lissabonin strategian täytäntöönpanoon liittyvien investointien kesto. Komitea **ehdottaa** vakaus- ja kasvusopimuksen tarkistamista siten, että siitä tehdään joustavampi ja että siinä otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilainen taloudellinen tilanne. Tämä tulisi toteuttaa sopimuksen kriteerejä noudattaen sekä siten, ettei budjettivajeen laskennasta jätetä pois tiettyntyyppisiä menoja.

25 **kannattaa** myös Euroopan komission ehdotusta, jonka tavoitteena on lisätä euroopanlaajuisten verkkojen kehittämiseen tarkoitettuja varoja ja asettaa etusijalle erityisesti sellaiset kansainväliset hankkeet, joilla edistetään intermodaalisuutta ja kestävien liikennemuotojen käyttöä, kun otetaan huomioon, että tämä auttaa selviytymään lisääntyvästä liikenteestä ja kaup-
pavirroista.

Yleishyödyllisten palvelujen osuus Lissabonin strategian elvyttämisessä

26 **on tyytyväinen**, että komissio ottaa huomioon muun muassa alueiden komitean esittämät huolenaiheet ⁽²⁾, jotka koskevat alkuperämaan periaatteen soveltamista palveluita koskevassa direktiiviehdotuksessa ⁽³⁾.

27 **pahoittelee**, ettei komissio esitä konkreettista seurantaan yleishyödyllisiä palveluita koskevalle valkoiselle kirjalle ⁽⁴⁾.

28 **pitää välttämättömänä**, että valtiontukikysymyksissä korostetaan sellaisia horisontaalisia, yhteisön kannalta kiinnostavia tavoitteita kuin työllisyys, alueellinen kehitys, ympäristö, koulutus ja tutkimus erityisesti edistämällä innovatiivisia pieniä ja keskusuuria yrityksiä. Valtiontukien vähentämisen sijaan EU:n tulisi keskittyä valtiontukijärjestelmän parantamiseen korkealaatuisen palvelujen toimittamisen varmistamiseksi pitkällä aikavälillä.

29 **kannattaa** myös sellaisten vaikutusanalyysien toteuttamista, joiden avulla voidaan määritellä entistä paremmin ne valtiontuet, joilla on vaatimattomat vaikutukset kilpailuun ja EU:ssa käytävään kauppaan, mutta joiden avulla voidaan korjata markkinoiden todellisia puutteita, tukea kehityksestä jälkeen jääneiden alueiden kehittymistä ja edistää yrittäjyyttä. Alueiden komitea kannustaa komissiota jatkamaan toimiaan sen hyväksi, että alue- ja paikallisyhteisöille voidaan taata entistä parempi oikeusvarmuus ja avoimuus yleishyödyllisten palvelujen rahoituksessa ja hallinnossa.

⁽²⁾ CdR 154/2004 fin.

⁽³⁾ KOM(2005) 24, s. 17.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 24, s. 17.

⁽¹⁾ EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohta sekä pöytäkirja liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä.

Tietoon perustuvan eurooppalaisen alueen tavoite

30 **kannattaa** komission kehotusta perustaa alue- ja kuntatasolle innovaatiokeskuksia, jotka voisivat saattaa yhteen innovatiiviset pienet ja keskisuuret yritykset ja korkeakoulut sekä asianmukaiset rahoitus- ja liiketoimintarakenteet.

31 **kannattaa** hanketta kasvua ja tietämystä koskevan sopimuksen laatimisesta, jotta voitaisiin uusia unionin ja jäsenvaltioiden yhteinen sitoumus kehittää tutkimusta, innovaatiota ja koulutusta. Kyseisen sopimuksen tavoitteena olisi koota yhteen erilaiset tietoon perustuvat ohjelmat, ja siinä esitettäisiin suppea luettelo määrällisistä tavoitteista. Osallistujina olisivat eurooppalaiset tietoon perustuvan politiikan toimijat. Komitea **ehdottaa**, että jäsenvaltiot osoittaisivat tulevaisuudessa 3 prosenttia BKT:staan tutkimukseen. Komitea **kehottaa** kaikkia hallinnontasoja esittämään toimenpiteitä, joiden avulla opiskelijoita voidaan kannustaa tutkimusuralle.

32 **korostaa** alue- ja paikallisviranomaisten erityistä merkitystä osaamisyhteiskuntaan tähtäävän elinikäisen koulutuksen ja oppimisen kokonaisvaltaisen käsitteen toteuttamisessa käytännössä. Innovatiivinen ammattietiikka sekä kielten oppiminen, joka on olennaisen tärkeää liikkuvuuden edistämisen kannalta, ovat käsitteen keskeisiä osatekijöitä.

33 **toteaa**, että verotuksen kirjavuus on yksi Lissabonin strategian keskeisistä tekijöistä, ja **kehottaa** jäsenvaltioita kehittä-

mään kilpailukykyisiä veroetuja, jotta yksityisen sektorin investoinnit lisääntyisivät myös tutkimuksen alalla.

34 **kannattaa** nuorisoa koskevaa eurooppalaista sopimusta, jossa keskitytään työttömyysongelmiin sekä yhteiskunnalliseen ja ammatilliseen osallistamiseen.

35 **kehottaa** käynnistämään ikääntymistä koskevan eurooppalaisen ohjelman ikääntyvien eurooppalaisten osaamisen ja asiantuntemuksen hyödyntämiseksi.

Lissabonin strategian maailmanlaajuinen konteksti

36 **katsoo**, että Lissabonin strategia ei voi onnistua, ellei Euroopan unioni pyri edistämään kansainvälisissä yhteyksissä globalisaation sääntelyä entistä tehokkaammilla ja oikeudenmukaisemmilla säännöillä kilpailun, sosiaalisten oikeuksien, ympäristön sekä teollis- ja tekijänoikeuksien aloilla.

37 **uskoo**, että maahanmuutto unionin ulkopuolisista maista voi tarjota Euroopan taloudelle uutta dynaamisuutta ja uusia ajatuksia. Komitea on tyytyväinen komission sitoumukseen ehdottaa entistä paremmin jäsenneiltyä lähestymistapaa lailliseen maahanmuuttoon.

38 **valtuuttaa** puheenjohtajansa toimittamaan tämän päätöslauselman Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä unionin puheenjohtajavaltioille Luxemburgille ja Yhdistyneelle kuningaskunnalle.

Bryssel 24. helmikuuta 2005

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB